

සිංහල

හාම්බාව හා සාහිත්‍යය

07 ගේතීය

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

පළමුවන මුදණය 2015

දෙවන මුදණය 2016

තෙවන මුදණය 2017

සිව්වන මුදණය 2018

පස්වන මුදණය 2019

සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි

ISBN 978-955-25-0270-5

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින්
අංක. 107සී, හැවිලොක් පාර, කොළඹ 05 දරන ස්ථානයෙහි පිහිටි
සොංච්වේච් පින්ටින් ඇන්ඩ් පැකේර්න් (පුද්) සමාගමෙහි මුදණාලයේ
මුදණය කරවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික හිය

ශ්‍රී ලංකා මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා
සුන්දර සිරිබරිනී, සුරිද අතිසේෂ්ඨමාත ලංකා
ධානා ධනය නෙක මල් පලනුරු පිරි ජය භූමිය රමාව
අප හට සැප සිරි සෙත සදනා ජ්වනයේ මාතා
පිළිගනු මැන අප හක්ති පුණා
නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා
මබ වේ අප විද්‍යා
මබ ම ය අප සතාව
මබ වේ අප ගක්ති
අප හද තුළ හක්ති
මබ අප ආලෝෂක්
අපගේ අනුපාතෙන්
මබ අප ජ්වන වේ
අප මුක්තිය මබ වේ
නව ජ්වන දෙමිනේ තිතින අප පුහුණු කරන් මාතා
දාන වීරය වචවමින රගෙන යනු මැන ජය භූමි කරා
එක මවකගේ දරු කැල බැවිනා
යමු යමු වී නොපමා
පේම වඩා සැම ඩේද දුරර දා නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා
අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

අපි වෙමු එක මවකගේ දරුවෝ
එක නිවසෙහි වෙසෙනා
එක පාටැති එක රැඳිරය වේ
අප කය තුළ දුවනා

එබැවිනි අපි වෙමු සොයුරු සොයුරියෝ
එක ලෙස එහි වැඩිනා
ඡ්‍රීවත් වන අප මෙම නිවසේ
සොදින සිරිය යුතු වේ

සැමට ම මෙත් කරුණා ගුණෙනී
වෙළි සමඟ දීමිනී
රන් මිනි මුතු නො ව එය ම ය සැපනා
කිසි කළ නොම දිරනා

ආනන්ද සමරකෝන්

“අපුත් වෙමින්, වෙනස් වෙමින්, නිවැරදි

දැනුමෙන්

රටට වගේ ම මුළු ලොවට ම වෙන්න නැණු

පහන්”

ගැඟ අධ්‍යාපන අමාත්‍යත්වමාගේ පණිව්‍යය

ගෙවී ගිය දැක දෙකකට ආසන්න කාලය ලෝක ඉතිහාසය තුළ සුවිශේෂී වූ තාක්ෂණික වෙනස්කම් රසක් සිදුවූ කාලයකි. තොරතුරු තාක්ෂණය, සන්නිවේදනය ප්‍රමුඛ කරගත් සෙසු ක්ෂේත්‍රවල සිපු දියුණුවන් සමඟ වත්මන් සිපු දරු දැරියන් හමුවේ නව අනියෝග රසක් නිර්මාණය වී තිබේ. අද සමාජයේ පවතින රකියාවල ස්වභාවය නුදුරු අනාගතයේ දී සුවිශේෂී වෙනස්කම් රසකට ලක් වනු ඇත. එවන් වට්පිටාවක් තුළ නව තාක්ෂණික දැනුම සහ බුද්ධිය තෙක්න්ද කරගත් සමාජයක වෙනස් ආකාරයේ රකියා ඇව්‍යේරා ද ලක්ෂ ගණනින් නිර්මාණය වනු ඇත. ඒ අනාගත අනියෝග ජයගතීම වෙනුවෙන්, ඔබ සවිබුදු ගැන්වීම අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා ලෙස මගේන්, අප රජයේන් ප්‍රමුණයි.

නිදහස් අධ්‍යාපනයේ මාජැං ප්‍රතිලාභයක් ලෙස නොමිලේ ඔබ අතට පත් වන මෙම පොත මනාව පරිභිලනය කිරීමෙන්, ඉන් අවශ්‍ය දැනුම උකහා ගැනීමෙන් ඔබේ ඒකායන අරමුණ විය යුතු ය. එමෙන් ම ඔබේ මුවුනයන් ඇතුළු වැඩිහිටියන්ගේ ගුමයේ සහ කැපතිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රජය විසින් නොමිලේ පාසල් පෙළපෙන් ඔබ අතට පත් කරනු ලබන බව ද ඔබ වට්හා ගත යුතු ය.

ලෝකය වෙශයෙන් වෙනස් වන වට්පිටාවක, නව ප්‍රවන්තාවලට ගැලපෙන අපුරින් නව විෂය මාලා සකස් කිරීමටත්, අධ්‍යාපන පද්ධතිය තුළ තීරණාත්මක වෙනස්කම් සිදු කිරීම සඳහාත් රජයක් ලෙස අප කටයුතු කරන්නේ රටක අනාගතය අධ්‍යාපනය මතින් සිදු වන බව අප හොඳින් ම අවබෝධ කරගත සිරිනා බැවිති. නිදහස් අධ්‍යාපනයේ උපරිම ප්‍රතිඵල භුක්ති විදිමින්, රටට පමණක් නොව ලොවට ම වැඩිදායී ශ්‍රී ලංකික පුරවැසියකු ලෙස නැංු සිරින්නට ඔබ ද අදිවන් කරගත යුතු වන්නේ එබැවිති. ඒ සඳහා මේ පොත පරිභිලනය කිරීමෙන් ඔබ ලබන දැනුම ද ඉවහල් වනු ඇති බව මගේ විශ්වාසයයි.

රජය ඔබේ අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් වියදම් කරන අනිවිශාල දෙනස්කන්ධයට වට්නාකමක් එක් කිරීම ද ඔබේ යුතුකමක් වන අතර, පාසල් අධ්‍යාපනය හරහා ඔබ ලබා ගන්නා දැනුම හා කුසලනා ඔබේ අනාගතය තීරණය කරන බව ද ඔබ හොඳින් අවබෝධ කර ගත යුතු ය. ඔබ සමාජයේ කුම්න තරාතිරීමක සියලු ද සියලු බාධා බිඳ දම්මන් සමාජයේ ඉහළ ම ස්තරයකට ගමන් කිරීමේ හැකියාව අධ්‍යාපනය හරහා ඔබට තිමි වන බව ද ඔබ හොඳින් අවධාරණය කර ගත යුතු ය.

එබැවිත් නිදහස් අධ්‍යාපනයේ උපරිම ප්‍රතිඵල ලබා, ගෞරවනීය පුරවැසියකු ලෙස හෙට ලොව දිනන්නටත් දේශ දේශාන්තරවල පවා ශ්‍රී ලංකිකය නාමය බබ෉වන්නටත් ඔබට හැකි වේවා! සි අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා ලෙස මම ඉහළ ප්‍රාථමිකය කරමි.

අකිල විරාජ කාරියවසම්

අධ්‍යාපන අමාත්‍ය

පෙරවදන

ලේකයේ ආර්ථික, සමාජීය, සංස්කෘතික හා තාක්ෂණික සංවර්ධනයන් සමග අධ්‍යාපන අරමුණු වඩා සංකීරණ ස්වරූපයක් ගනී. මිනිස් අත්දැකීම්, තාක්ෂණික වෙනස්වීම්, පර්යේෂණ සහ නව දුරශක ඇසුරෙන් ඉගෙනීමේ හා ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලිය ද නවීකරණය වෙමින් පවතියි. එහිදී ශිෂ්‍ය අවශ්‍යතාවලට ගැලුපෙන ලෙස ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සංවිධානය කරමින් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පවත්වාගෙන යාම සඳහා විෂය නිරදේශයේ දැක්වෙන අරමුණුවලට අනුකූලව, විෂයානුබද්ධ කරුණු ඇතුළත්ව පෙළපොත සම්පාදනය වීම අවශ්‍ය ය. පෙළපොත යනු ශිෂ්‍යයාට ඉගෙනීමේ උපකරණයක් පමණක් නොවේ. එය ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබා ගැනීමටත් තැනු ගුණ වර්ධනයටත් වර්යාමය හා ආකළුපමය වර්ධනයක් සහිතව ඉහළ අධ්‍යාපනයක් ලැබේමටත් ඉවහල් වන ආයිරවාදයකි.

නිදහස් අධ්‍යාපන සංකල්පය යථාර්ථයක් බවට පත්කරමින් 1 ගේණියේ සිට 11 ගේණිය දක්වා සියලු ම පෙළපොත් රජයෙන් ඔබට තිළිණ කෙරේ. එම ගුන්පවලින් උපරිම එල ලබන අතර ම ඒවා රැක ගැනීමේ වගකීම ද ඔබ සතු බව සිහිපත් කරමි. පුරුණ පෙළුෂුයකින් හෙති, රටට වැඩිදුනී යහපත් පුරවැසියකු වීමේ පරිවය ලබා ගැනීමට මෙම පෙළපොත ඔබට උපකාරී වෙතැයි මම අප්ක්ෂා කරමි.

මෙම පෙළපොත් සම්පාදනයට දායක වූ ලේඛක, සංස්කාරක හා ඇගුණුම් මණ්ඩල සාමාජික මහත්ම මහත්මීන්ටත් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලයටත් මාගේ ස්තූතිය පළ කර සිටිමි.

බලිලිවි. එම්. ජයන්ත විතුමනායක,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව,
ඉසුරුපාය,
බත්තරමුල්ල.
2019.04.10

නියාමනාය හා අධික්ෂණය

මෙහෙයවීම

සම්බන්ධිකරණය

සංස්කාරක මණ්ඩලය

1. රත්නසිරි අරංගල

2. සඳගෝම් කොළඹපෙළා

3. පී. ඒ. ඩී. රුවනි සිසිජා

4. ලියානි අබේවිකුම

5. ප්‍රගිතිකා ජයසේකර

භාෂා සංස්කරණය

මහාචාර්ය රත්න විශේෂ්‍යාග

අවසාන ඇගයීම

මහාචාර්ය පී. ඩී. ඒකනායක

චිඛිලිවි. එම්. ජයන්ත විකුමනායක
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

චිඛිලිවි. ඒ. නිර්මලා පියසිලි
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් (සංචරිතන)
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ප්‍රගිතිකා ජයසේකර
සහකාර කොමසාරිස්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

මහාචාර්ය
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

මහාචාර්ය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

සහකාර ක්‍රේකාචාර්ය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
භාෂා හා මානව ගාස්තු අංශය
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

සහකාර කොමසාරිස්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ලේඛක මණ්ඩලය

1. එස්. මි. ප්‍රනාත්සු	විශ්‍රාමික අධ්‍යක්ෂ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
2. ජයතිලක සෙනෙවිරත්න	විශ්‍රාමික විදුහල්පති
3. පී. ජේ. කළඹාරච්චි	ගුරු උපදේශක කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, රත්නපුරය.
සෝදුපත් කියවීම	
ජයත් පියදුසුන්	කර්තා මණ්ඩලය, සිංහල ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවාත්ති පත්‍ර සමාගම

විතු නිරමාණය

ගාමිණි මූහන්දිරම්

ගුරු උපදේශක

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, රත්නපුරය.

පිටකවර නිරමාණය

ඉන්දික ගුණවර්ධන

පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය

ජේ. එච්. මතෙස්රිකා ප්‍රියංගති

පරිගණක තාක්ෂණික සභායක
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

එස්. වී. ජී. එරංගා දිලේරුක්ම්

පරිගණක තාක්ෂණික සභායක
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සංස්කාරක සටහන

2015 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන තුව විෂය නිරද්‍රේශ්‍යට අනුකූල ව මේ 7 ග්‍රෑනීය පෙළ පොත සකස් කර ඇත්තේ ඔබට සිංහල හා සාහිත්‍යය හැදැරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීමට සි. මේ පෙළ පොතේ පාඩම් අනුපිළිවෙළ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් නිරද්‍රේශ්‍ය ඉගැන්වීම අනුකූල වෙයි.

මෙහි එන ඇතැම් පාඩම් විවිධ ලේඛකයන්ගේ කාතිවලින් උප්‍රටා ගෙන 7 ග්‍රෑනීයේ සිසුන්ට යෝගා පරිදි සංස්කරණය කරනු ලැබේ ඇති අතර මේ පොත සඳහා ම අලුතින් සම්පාදනය කරන ලද පාඩම් කිහිපයක් ද මෙහි ඇතුළත් වෙයි. විවිධ හාජා කුසලතා වර්ධනයට සාහිත්‍ය රස වින්දනයෙන් ජීවිතය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමටත් මේ පොත පරිශීලනය වැදගත් වේ. එහිදී ඔබේ ගුරුවරයාගේ හෝ වැඩිහිටියන්ගේ හෝ සහාය අවශ්‍ය විය හැකි ය.

තනිව කියවා රස විදිය හැකි කතන්දර, කවි, ලිපි ආදිය ද මෙහි අන්තර්ගත වෙයි. ඒ අතරින් බොහෝමයක් විවිධ පොත්වලින් උප්‍රටා ගත් කොටස් ය. ඒ පොත පත සෞයා ගෙන කියවන්න.

මෙහි උප්‍රටා ගෙන ඇති ලිපි ලේඛන රචනා කළ ලේඛකයන්ට අපගේ ගොරව පූර්වක ප්‍රණාමය පිරිනමමු. එමෙන් ම මෙහි ඇතුළත් වන ලෝහ තාක්ෂණය පිළිබඳ ලිපිය සම්පාදනයේ දී උපදේශ ලබා දීම සහ ජායාරූප ලබා දීම වෙනුවෙන් පුරාවිද්‍යා ප්‍රංශාත් උපාධි ආයතනයේ ජේෂ්ඨ්‍ය කළීකාවාරය ආවාරය අර්ථන තන්තිලගේ මහතාටත් පුස්තකාලයට පිය නගමු පාඩම් සම්පාදනයට සහාය වූ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ජේෂ්ඨ්‍ය සහකාර පුස්තකාලයාධිපතිනියක වන සමන්ලතා මැණිකේ අධිකාරී මහත්මියටත් නන් අයුරින් දායක වූ සියලු දෙනාටත් කෘතයූතාව පළ කරමු.

පෙර නුවණ ලැබූ අය

ලියා තුමුවේ පත් – පොත්

අප නුවණ වැඩි කැරුමට

මහත් පිහිටෙකි ඒ දැන්

ඒ පත – පොතින් වැඩි

ගැනුමට නම් මේ කළේ

සිහි නුවණින් යෙදී සිට

අකුරු සතර උගත යුතු

කුමර ගී, කුමාරතුංග මුනිදාස

සෙසු විෂයයන් ඉගෙනීමේ දී ද හාජා දැනුම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එමෙන් ම සාහිත්‍යය පරිශීලනයෙන් දැනුම හා ප්‍රකාශන ගක්තිය දියුණු කර ගනිමින් සම්බර පොරුෂයෙන් යුතු මිනිසකු වීම ද ඔබේ අනාගත සාර්ථකත්වයට පිටිවහලක් වනු තො අනුමාන ය.

පටුන

පිටු අංක

1	ගොවී බිරයගේ නුවනා	1
	ප්‍රස්තාව පිරිඹි සහ ඉති වැකි	6
2	සකුන බැබෙලටු සරණාංකර සගර්ප තෙරණුවෝ	8
	සමානාර්ථ පද	12
3	අක්ෂර මාලාව හා අක්ෂර වින්යාසය	14
4	මයි රයිලේ මයි රාමා	28
	නාම පද	37
	වචන හේදය	37
	පුරුෂ හේදය	40
	ලිංග හේදය	42
5	ශ්‍රී ලංකාවේ අනිකුණ්ධීක ජනතාව	45
	උක්න අනුක්න හේදය	49
6	මේ කාගේ දේශ කමතා	51
	විරැද්ධාර්ථ පද	55
7	දෙවිදුම් අදුරුරු එඩ්මන්ඩ් පීරස් රඳුගුරු නිම්	57
	ත්‍රියා පද	64
	අවසාන ත්‍රියා	64
	අනවසාන ත්‍රියා	64
8	කතා බහව සංයුතයක්	68

9	නිලමුවේ ජාතකය	74
10	අපේ ලෝහ තාක්ෂණයේ යට්ඨියාව	80
11	ප්‍රායෝගික ලේඛන	87
	රාජකාර ලිප	88
	ආරාධනා පත	90
12	සිනා කුමර	92
	රස කවී ගොනමු කවී රස විද්‍යාව	95
13	වාක්‍ය රචනය	106
14	නිවේදන	114
	මාත්‍සකානුකූල කතා	119
15	ලොවට තර්පනයක් වන විද්‍යාත් අපද්‍රව්‍ය	121
	පුවත්පත් ලිපි	124
	බිත්ති පුවත්පත් ලිපි	125
	සගරා	126
	පද බෙදීම	126
16	සකි සඳු පෙනේ සමනොල ගල නැගෙනහිර	129
	තනි පද	135
17	සුදුන ගුණ	138
18	මා දුටු මුල් හිරු පෙන්නු ලංකා	143
19	දිං දුමටයි අගුරු මටයි	146
	විශේෂණ පද	152
20	සකස් කඩ නො කී කට	154
	විරාම ලකුණු	158
21	ප්‍රස්ථකාලයට පිය නගමු	163
22	තොප්පි වෙළෙන්දා	167
	ඹමා නාට්‍ය පිටපත් රචනය	180
23	යහල්වෝ	182
24	පොල් මද සැටි	187
	රසවත් කතා ගොනමු	193

ගොවී බිරියගේ නුවණ

1

ජන කතා යනු මිනිසුන් ලිවිමේ කුමයක් නො දැන සිටි අවධියේ සිට කටින් කට පැවත එන, ජනයා අතර ම නිරමාණය වූ කතා විශේෂයකි. ලෝකයේ සැම රටක ම පාහේ ඒ රටට ආච්චික වූ ජන කතා සම්ප්‍රදායක් දැකිය හැකි ය. ජන ව්‍යවහාරයේ පවතින විවිධ යෙදුම්, විශ්වාස ආදිය ජන කතාවල ඇතුළත් වේ. පසු කාලයක දී මෙබදු ජන කතා ලේඛනගත කෙරිණි. අද වන විට අප රටට ආච්චික ජන කතා පමණක් නො ව වෙනත් රටවල ජන කතා ද සිංහල භාෂාවෙන් පළ වී ඇත. මෙම පාඩමට ඇතුළත් වන්නේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලයේ මෙහෙයුමෙන් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පළ කරන ලද, ලමයින් සඳහා ආසියානු ජන කතා දෙවන පොතෙන් උප්පටා ගත් කතාවකි. ආසියානු ජන කතා දෙවන පොත, ජපානයේ යුතෙස්කේ ආසියානු සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය විසින් පළ කරන ලද *Folk tales from Asia for Children Everywhere - Book Two* නම් ග්‍රන්ථයෙහි සිංහල පරිවර්තනය සි. ‘ගොවී බිරියගේ නුවණ’ පාකිස්ථාන ජන කතාවකි.

දිනක් එක් ගොවියෙක් හරක් බාන ද දක්කා ගෙන කුමුර සැමට ගියේ ය. මුල් ම හි විට නිම කරන විට ම ව්‍යාසුයෙක් ඔහු ලගට ඇවිත් ආචාර කොට, “ආයුබෝවන් යහළව, මේ උදෑසන කෙසේ ද ඔබගේ සුව දුක්?” සි ඇසී ය.

ගොවියා බිජෙන් වෛවුලන්තට විය. එහෙත් විනිතව කතා කිරීම වඩා තුවණට පුරු යැයි සිතා ගත් ඔහු, “ආයුබෝවන්, ස්වාමීනි. ඔබ වහන්සේට පින් අත් වේවා! ගැන්තා ඉතා සුවයෙන් සිටින බව දන්වා, සිටිමි” සි කි ය.

“එ බව ඇසීම මට මහත් ප්‍රිතියක්. දෙවියන්ගේ අණ පරිදි මම ඔබගේ හරක් බාන බිලි ගැනීමට ආමි. ඔබ දේව අණෙට කිකරු තැනැත්තකු බව මම දනිමි. එහෙයින් හරක් බාන වහා ම මූදා හරින්නැ” සි ව්‍යාසුයා කි ය.

ව්‍යාසුයාගේ අදහස තමා මරා කැමට නො ව හරක් බාන මරා කැමට බව තේරුම් ගත් ගොවියා දෙධරයටත් වී, “ස්වාමීනි, යම් වැරද්දක් සිදු වී ඇති බවක් පෙනෙයි. දෙවියන්ගේ අණින් මම මේ කුමුර සැමට ආමි. ඉතින්, හරක් නැතිව මම කෙසේ නම් කුමුර සාම් ද? ස්වාමීනි, ආපසු ගොස් මේ ගැන තව ටිකක් සොයා බැලීම හොඳ නො වේ දැ?” සි ඇසී ය.

“පමා වීමට කිසි ම වුවමනාවක් නැහැ. එහෙයින් හරකුන් මූදා හැරියොත් මම තව මොහොත්කින් ඔවුන් මරා කමි” සි කියා ව්‍යාසුයා හය උපද්‍රවන අන්දමින් උගේ දතුත් තියත් මුවහත් කරන්නට පටන් ගත්තේ ය.

හරකුන් මරා නො කන ලෙස ගොවියා වදිමින් ඉතා බැගැපත් ලෙස ව්‍යාසුයාගෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය. ඔවුන් නො මරා හරින්නේ නම් ඒ වෙනුවට ඔහුගේ බිරියගේ කදිම තරඟාරු කිරී එළ දෙන දීමට පොරොන්දු විය.

ව්‍යාසුයා රේට එකග විය. ආරක්ෂාව සඳහා ඔහු හරකුන් ද දක්කා ගෙන වහ වහා ගෙදර බලා ගියේ ය. මෙතරම් වේලාසනින් ඔහු ආපසු එනු දුටු ඔහුගේ කඩිසර කාර්යාලු බිරිය, “කම්මැලි රාලු! මම වැඩ පටන් ගත්තා විතර සි. දවසේ වැඩ ඉවර කරලාත් එනවා දැ?” සි ඇත දී ම ඇසී ය.

ව්‍යාසුයා හමු වූ හැරිත් හරකුන් බෙරා ගැනීම සඳහා එළ දෙන දීමට පොරොන්දු වූ හැරිත් ඔහු ඇට විස්තර කෙලේ ය. ඒ ඇසු ගොවි බිරිය, “අැත්තක් වෙන්න ප්‍රාථමිකි. ඒ වුණත් ඔබේ ඔය ජ්‍යා ගොන් දෙන්නා බෙරා ගන්නට මගේ යස එළ දෙන දෙන්නට පොරොන්දු වූ හැටි! එළ දෙන නැති වුණාම ලමයින්ට කිරී ලැබෙන්නේ කොහොන් ද? වෙබරු නැතිව උයන්නේ කොහොම දැ?” සි ඔහුට බැණ වැදුණා ය.

“අැත්ත, අැත්ත. ඒ වුණාට, ධානා නැතිව පාන් හදන්නේ කොහොම ද? කුමුරු භාන්ත හරක් නැති වුණා ම ධානා ලැබෙන්නේ කොහොත් ද? පාන් නැතිව ඉන්නවාට වඩා තරක ද කිරී සි වෙබරු සි නැතිව ඉදීම? ඉක්මනට ගිහින් එල දෙන ලිඛන එක හොඳ සි” කියා ගොවියා ඇතුම්පද කි ය.

“මහ මෝබයා! යම්තම වත් මොලේ තියෙනවා නම මේ අමාරුවෙන් ගැලවෙන්නට විදියක් කළුපනා කරනවා නො වැ?” සි ඇ අවලාද කිවා ය.

“අයි, ඉතින්, ගැලවෙන විදියක් ඔබ ම කළුපනා නො කරන්නේ?” සි ගොවියා තරහෙන් කි ය.

“හොඳයි. මම මින් ගැලවෙන විදියක් කියන්නම්. හැබැයි, මා කියන හැටියට ම කරන්න ඕනෑ. මට දෙකක් කරන්නට බැහැ” සි පිළිතුරු දුන් බිරිය, “වහා ම ව්‍යාසුයා ලගට යන්න. එල දෙන ඔබ සමග නො එන නිසා මා ඇ දක්කා ගෙන එන බව ඔහුට කියන්න” සි කිවා ය.

මහත් බියසුල්ලකු වූ ගොවියා හිස් අතින් ව්‍යාසුයා ලගට ආපසු යැමට කිසි සේත් ම කැමති නො වී ය. එහෙත් කළ හැකි අන් කිසිවක් හිතට නො ආ හෙයින් ඔහු බිරිය කි ලෙසට ම කළේ ය. ඔහු යන විටත් ව්‍යාසුයා දතුත් තියත් මුවහත් කරමින් ම සිටියේ ය. ඔහු හිටියේ එතරම් ම බඩ ගින්නේ සි. තවත් රික වේලාවක් කැම පමා වන බව ඇසු ව්‍යාසුයා ඉතා බියකරු අන්දමින් ගොරවන්නටත් වලග ගසන්නටත් මුහුණේ දිගු රෝම කරකවන්නටත් විය. බියෙන් ගැහුණු ගොවියාගේ දණ හිස් එකට වදින්නට විය.

ගොවියා ගිය පසු ඔහුගේ බිරිය අස් හලට ගොස් පෝනියකු පිළියෙල කර ගත්තා ය. ඇ ඇගේ ස්වාමියාගේ හොඳ ම ඇඹුමක් ඇද ගෙන හැකි තරම් ම උසට පෙනෙන්නට තලප්පාව උස් කොට බැද පෝනියා පිට නැති ව්‍යාසුයා සිටින කුමුර දෙසට ගියා ය.

ඇ මිනිසකු මෙන් ඉතා ආචම්බර ලිලාවෙන් පෝනියා පිටින් ගොස් කුමුරට හැරෙන තැන සිට, “සියලු දෙවියන්ගේ පිහිටින් මට මේ කුමුරේ දී ව්‍යාසුයෙක් නමු වේවා! ර්යේ උදේ හිලට ව්‍යාසුන් තුන් දෙනකු කැවායින් පසු තව ම ව්‍යාසු මස් රස බලන්නට බැරි වී ය” සි අහිත ස්වරයෙන් හඩ ගැවා ය.

එ ඇසු ව්‍යාසුයා එසේ හඩ ගැ තැනැත්තා කිසි ම බියක් සැකක් නැතිව තමා දෙසට එනු දැක බියෙන් තැති ගෙන පසු පස හරවා කැළයට දුවන්නට විය. මෙසේ කලබලයෙන් වේගයෙන් දුවන ඔහුට තමාගේ සේවක හිවලාගේ

අැගේ හැඳුවෙන්නට යන බව පවා නො හැඟිණ.

හිවලා පැත්තකට පැන, “ස්වාමීනි, ස්වාමීනි, මේ තරම් කළබලයෙන් මේ කොහො ද දුවන්නේ?” සි ඇසී ය.

“දුවමු දුවමු” සි ව්‍යාසුයා හති ලද ය; “කිසි ම තැකීමක් නැතිව උදේ හිලට ව්‍යාසුයන් තුන් දෙනකු කන යක්ෂ අසරුවෙක් අර කුණුරේ සිටි” සි කි ය.

හිවලා අතින් කට මුවා කර ගෙන සිනා සෙන්නට විය. “ස්වාමීන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේගේ ඇස් ඉරු එළියට අදුරු වී ගියා විය යුතු සි. ඒ මොන අසරුවෙක් ද? පිරිම් ඇදුම් ඇද ගත් ගොවී බිරිය නො වැ?” සි කි ය.

ව්‍යාසුයා මඳක් නැවති, “හොඳට ම විශ්වාස ද?” සි ඇසී ය.

“ස්වාමීනි, මට හොඳට ම විශ්වාස සි. ඔබ වහන්සේගේ ඇස් ඉරු එළියට අදුරු නො ව්‍යාපා නම්-මෙසේ කියනවාට කමා කළ මැත්ති-ඔබ වහන්සේටත් තලප්පාට අස්සෙන් එල්ලෙන කොණේඛ අග පෙනෙනවා නො වැ?” සි හිවලා කි ය.

“එහෙත් ඔබටත් වරදින්නට බැරි නැ. ඇ පෙනුමට නම් මහ යක්ෂ අසරුවෙක්” සි බියසුලු ව්‍යාසුයා පැවසී ය.

“කවුද, ඇට බය? ගැහැනියකට බයේ කැම නො කා පලා යනවා යැ? හොඳ සි අපි දෙන්නා ම යමු” සි හිවලා යෝජනා කෙලේ ය.

“බැහැ, බැහැ, ඔබ මා එතැනට කැදවා ගෙන ගොස් පැන දුවාවි” සි ව්‍යාසුයා බියෙන් ගැහෙමින් කි ය.

“එහෙ නම් මට දුවන්නට බැරි වෙන්නට අපි වලිග ගැට ගසා ගනිමු” සි කැදර හිවලා කි ය.

ව්‍යාසුයා රීට එකග විය. ඔවුනු තදින් වලිග එකට ගැට ගසා ගෙන අතිනත ගෙන යන්නට වූහ.

ගොවියාත් ඔහුගේ බිරියත් ඔවුන් යෙදු උපාය සාර්ථක වීම ගැන සතුවින් සිනා සෙමින් උන්හ. වලිග ගැට ගසා ගෙන ඔවුන් දෙසට එන ව්‍යාසුයාත් හිවලාත් ඔවුන්හට හදිසියේ ම පෙනිණ.

“අපි නැහුණා! අපි නැහුණා. දුවමු, දුවමු” සි ගොවියා කැ ගැසී ය.

“මොන දිවිල්ලක් ද? කෑ නො ගහා ඉන්නවා. මා කියන දේ ඇගෙන්නේ නෑ” සි බිරිය ඔහුට කිසි කළබලයක් නැතිව කි ය.

ඇගේ කට හඩ ඇසෙන තරමට සතුන් දේ දෙනා ලං වූ පසු ඇ ඉතා හිතවත් ලෙසට, “ආ, හිවල් භාමි, මේ තරම කදිම, තර ව්‍යාසුයකු රැගෙන ඒම කොයි තරම හොඳ ද? ඉක්මනින් ම මම මගේ කොටස කා දම්මි. වැඩි පමාවක් නැතිව ඔබට ඔබේ කොටස ලැබේවි” සි කි ය.

මේ ඇසුණු විට ම ව්‍යාසුය ඉතා ම බිය පත්ව හිවලා ගැනත් ඔවුන්ගේ වලිග එකට ගැට ගසා ඇති බව ගැනත් මුළුමනින් ම අමතක වී හිවලාත් ඇද ගෙන හැකි තරම වේගයෙන් දුවන්නට විය. දඩාස් බඩාස් යනුවෙන් ගල් මුල්වල හැපෙමින් ස්රාස් ස්රීස් යනුවෙන් කටු ලැහැජ්වල මැදෙමින් හිවලා බිම දිගේ ඇදී ගියේ ය.

හිවලා මර ලතෝනි නගමින් මොර ගැලේ ය. පිටු පසින් එන ඒ හඩ නිසා තව තවත් බිය පත් වූ ව්‍යාසුය කදු පල්ලම් නො තකා හිස හැරැණු අත් කැලැව බිඳ ගෙන දීවී ය; විඩාවෙන් ඇද වැවෙන තෙක් ම දීවී ය. ඒ වන විට හිවලා තැවම් පෙරීම්වලින් මිය ගොස් බොහෝ වේලාවක් විය.

ඉන් පසු කවරදා වත් ගොවියාටත් ඔහුගේ භාර්යාවටත් ව්‍යාසුයාගෙන් කිසි ම කරදරයක් නො වි ය.

අවබෝධය

1. ව්‍යාසුය ගොවියා වෙත පැමිණයේ කුමන අරමුණකින් ද?
2. ගොවියා ව්‍යාසුයට පොරොන්දු වුයේ කුමක් ලබා දීමට ද?
3. මේ කතාවට අනුව, පාන් නිෂ්පාදනයේ දිගවයාගේ දායකත්වය ලැබෙන්නේ කුමන කාර්යයක් උදෙසා ද?
4. අසරුවකුගේ වෙස් ගත්තේ ගොවි බිරිය බව හිවලා හඳුනා ගත්තේ කෙසේ ද?
5. මෙම කතාවෙන් යුගල පද දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

ප්‍රස්තාව පිරුවේ සහ ඉගි වයි

ජන කියමන් විශේෂයක් වන ප්‍රස්තාව පිරුව සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් ගණයට අයත් වෙයි. මේවා, කඩා කිරීමේ දී හා ලිවීමේ දී අවස්ථාවට අනුව කිසි යම් කාරණයක් පැහැදිලි කිරීම උදෙසා හාවිත කෙරෙන පොදු කියමන් වර්ගයක් ලෙස ද සැලකේ. ප්‍රස්තාව පිරුලක් යනු ‘තැනට ඔබින කියමනකි’. කිය යුතු කාරණය කෙටියෙන්, පැහැදිලිව හා රසවත්ව කීමට ප්‍රස්තාව පිරුව ඉවහල් වේ.

ප්‍රස්තාව පිරුව බෙහෙවින් ම නිරමාණය වී ඇත්තේ කතන්දර ඇසුරු කර ගෙන ය.

- අඛරා සිල් ගත්තා වගයි, • කඩා මාරපන් ගියා වගයි,
- පුහුල් හොරා කරෙන් දැනෙයි, • ගමරාල දිවා ලෝකේ ගියා වගයි,
එබදු ප්‍රස්තාව පිරුව කිහිපයකි.
 - අනුත්ත කළ දේ තමන්ත පල දේ,
 - පතිත්ත පෙර සිතා බලනු,
 - උත්සාහවන්තයා ජය ගනී,
 - ඉවසීමෙන් සැනසීම ලැබේ,
 - කියන්නා කෙසේ කිවත් අසන්නා සිහි බුද්ධියෙන් ඇසිය යුතු ය ආදි පිරුව උපදේශාත්මක ස්වරූපයක් ගනී.

ප්‍රස්තාව පිරුව ගණයෙහි ලා ගත හැකි යෙදුම් ද ඇතුළත් තවත් සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් විශේෂයක් සිංහල ව්‍යවහාරයේ පවතී. මේවා රැඹී හෙවත් ඉගි වැකි නමින් හැදින්වේ. මතු පිට අර්ථය ඉක්මවා වෙනත් අර්ථයක් අගවන ඉගි වැකි ද හාජාවේ පෝෂණයට ඉවහල් වෙයි. ඉගි වැකි හෙවත් රැඹීවල විශේෂත්වයක් වන්නේ ඒවාට අර්ථයක් ආරෝපණය කර තැන හොත් ආරුඩ් කර තිබීම යි. මෙම පාඨමේ ඇතුළත් කතාවේ සඳහන් ‘හිස් අතින්’ , ‘හිස හැරැණු අතේ’ වැනි යෙදුම් ද ඉගි වැකි ලෙස සැලකිය හැකි ය.

- තරු පෙනුණා (අනපේක්ෂිත ගැටලුවකට මුහුණ දීම)
- කිහුල් කදුල් (බොරුවට ඇඟිල)
- කුකුලා අතින් අරන් (ලදැසනින් ම)
- කරල පැහුණා (වාසියක් සිදු වීම)
- බලලා මල්ලෙන් එළියට පැන්නා
(සැගවීමට උත්සාහ ගත් දෙයක් එළිදරවු වීම)
වැනි කියමන්, ඉගි වැකි හෙවත් රැඹී සඳහා තිදුෂුන් කිහිපයකි.

ලිඛිත අහභය

1. පහත දැක්වෙන ප්‍රස්තාව පිරුළුවල අදහස ලියන්න.
 - i. කටුස්සාගේ කරේ රත්තරන් බැන්දා වගේයි
 - ii. ඩීරි අලින්ට විණා ගායනා කරනවා වගේයි
 - iii. ඉගුරු දි මිරිස් ගත්තා වගේයි
 - iv. ඉඩලා දියේ දැමීමා වගේයි
 - v. මැඩ් සිටුවූ ඉන්න වගේයි
2. පහත සඳහන් වාක්‍යවල තද කළ අකුරින් දැක්වෙන යෝම් වෙනුවට ගැළපෙන රුස්සියක් ඇතුළත් කර නැවත ලියන්න.

උදාහරණ: ගොවියා උදැසනින් ම කුණුරට ගියේ ය.

ගොවියා කුකුලා අතින් ගෙන කුණුරට ගියේ ය.

 - i. කමල් බොරු පුරසාරම් කියන්නෙකි.
 - ii. විභාගය සමත් වීම මගේ ඉමහත් පීතියට හේතු විය.
 - iii. පන්ති නායකයා මගේ භෞද මිතුයෙකි.
 - iv. අසල්වැසියන් සමග කිසිදු සුහදතාවක් නැතැයි ඇය කිවා ය.
 - v. අප ගමන් කළ රථය තිරිංග ක්‍රියාත්මක වීම නිසා අවසාන මොහාතේ අනතුරින් බේරිණි.
3. පහත දැක්වෙන ප්‍රස්තාව පිරුළුවල හෝ රුස්වල හෝ අදහසට සම්පූර්ණයක් දෙන ප්‍රස්තාව පිරුළක් හෝ රුස්සියක් හෝ ලියා දක්වන්න.
 - i. නිකිණි භායනවා
 - ii. හිස හැරුණු අතේ යනවා
 - iii. අනුනවයෙන් බෙරුණා
 - iv. අතු කඩා මොර කන්නා වගේයි
 - v. ඇගෙන් ඇටියක් ගන්නවා වගේයි

ප්‍රායෝගික අහභය

1. ප්‍රස්තාව පිරුළු පහක් සහ එචාට මුල් වූ කතන්දර ඇතුළත් කර පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.
2. රුස්සි සහ ඉගි වැකි එක් රස් කර ලේඛනයක් සකස් කරන්න.

2

සසුන බැබලට් සරණාකර සගරප තොරතුවේ

සෙංකඩියල යුගය සමාජය, දේශපාලන, ආගමික හා ගාස්ත්‍රීය කටයුතු අතින් පිරිහිමට පත් වූ වකවානුවක් විය. යුරෝපීයයන් වූ පුරුතුහිසි හා ලන්දේසි ජාතික ආකමණිකයන්ගේ තාචන පිබිනවලට මෙරට වැසියෝ ලක්ව සිටියහ. එකල බොද්ධයන්ටත් හික්ෂාන් වහන්සේලාටත් නොයෙක් හිරිහැර තර්ජනවලට මුහුණ පැමුව සිදු විය.

මෙසමයෙහි ලක්දීව බුදු සසුන සහ අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීමට කටයුතු කළ අය අතර වැළිවිට සරණාකර සංසරාජ හිමියෝ ප්‍රමුඛ වෙති.

උන් වහන්සේගේ වරිතයෙහි කැපී පෙනෙන සුවිශේෂ අවස්ථා කීපයක් මේ පාඩමට ඇතුළත් වේ. මේ පාඩම සකස් කර ඇත්තේ කොටගම වාච්ස්සර හිමියන්ගේ සරණාඩිකර සංසරාජ සමය හා තිරාණගම රත්නසාර හිමියන්ගේ සගරප වත්ගොත කාති ආගුයෙනි.

සරණ්කර හිමියන්ගේ උපත සිදු වූයේ II වන විමලධරුමස්සරය (1687-1706) රජතුමාගේ කාලයේ දී ය. තුම්පනේ ප්‍රදේශයේ උපත ලද උන් වහන්සේගේ හිහි නාමය කුලතුංග බව පොත පතෙනි සඳහන් වෙයි.

කුලතුංග දරුවා මූලික අධ්‍යාපනය ලැබුවේ එරමුද ලියදේදේ උපාසක රාල නම් ගුරුතුමාගෙනි. නම් පොත, මගුල් ලකුණ, සකස්කඩය, නවරත්නය ආදි පොත් ද ප්‍රස්සකොළවල අකුරු ලිවීම ද ඔහු තම ගුරුවරයා වෙතින් උගත්තේ ය. එරමුද ලියදේදේ උපාසක රාලගේ යාතියකු වූ සුරියගොඩ රාජගුරු හිමියන් වෙත යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව දෙමාපිය ආයිරවාදය ද ඇතිව ඔහු වැලිවිට සරණ්කර නමින් පැවැති කෙරිණි.

සුරියගොඩ හිමියන් යටතේ සිය දැනුම දියුණු කර ගැනීමට කටයුතු කළ සරණ්කර සාමණේරයන් වහන්සේ එපමණකින් සැහීමකට පත් නො වූහ. විවිධ කාරණා නිසා මේ කාලය වන විට ලංකාවේ භාෂා, සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයන්හි පරිභානි තත්ත්වයක් උද්‍යත වී තිබුණි. එබැවින් උන් වහන්සේට පාලි භාෂාව ඉගෙනීම සඳහා එවකට සිරගතව සිටි ලෙවිකේ රාල වෙත යැමට සිදු විය. අලගල්ලේ කන්ද පාමුල කඩිගමුව ප්‍රදේශයේ වෙසෙමින් මාකෙහෙල්වල සිරගත කර සිටි ලෙවිකේ රාල වෙත දිනපතා යමින් බාලාවතාරයේ නාම කාණ්ඩය අවසානය දක්වා ඉගෙනීමට සරණ්කර සාමණේරයෝ කටයුතු කළහ. තමන් උගත් දේ සිටිනාමලවේ සිල්වත් තැන නැමති ස්වකීය මිත්‍රයකට ඉගැන්වූ බව ද සඳහන් වේ. පසු කලෙක පල්කුමුරේ අත්‍යුදස්සී හිමියන්ගේ ඇසුරෙහි බාලාවතාරය සම්පූර්ණයෙන් ම උගත් උන් වහන්සේ ඉගෙනීමට දැක්වූ උනන්දුව පිළිබඳ කියුවෙන ජනප්‍රවාද රසකි. උන් වහන්සේ සැතපෙන විට හිසට පොල් කටුවක් තබා ගත් බව එබදු එක් කතාවකි. එයින් හිසට ඇති වන වේදනාව නිසා එක දිගට සැතිම්මට නො භැකිව අවදි වූ සැම අවස්ථාවක ම පාඩම් කිරීමට භා භාවනා කිරීමට කටයුතු කළ බව කියුවේ.

මේ වකවානුව ලක්දීව සග සභුන පිරිහි ගොස් ගහ ජීවිත ගත කරන ‘ගණීන්නාන්සේලා’ නම් කණ්ඩායමක් සංසයාගෙන් ඉටු විය යුතු මෙහෙවර බාර ගෙන සිටි අවධියකි. සරණ්කර හිමියෝ මෙම කුමය වෙනුවට පිණ්ඩාතික සිල්වත් හික්ෂු පරපුරක් ඇති කිරීමට පෙරමුණ ගත්හ. උන් වහන්සේ අනුගමනය කළ සාමණේරවරුන් අයත් කණ්ඩායම ‘වැලිවිට සමාගම’ නමින් ද සාමණේරවරු ‘සිල්වත් තැන්’ යන නමින් ද හඳුන්වන ලදහ. ඒ වන විට පරිභානියට පත් වෙමින් පැවති අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීමට කටයුතු කළ වැලිවිට සමාගම බොද්ධ ජනයාගේ ප්‍රසාදයට පත් විය. මේ පිළිබඳව

ර්ජුජ්‍යාවට හා අමතාපයට පත් අයගේ පැමිණිලි හේතුවෙන් නරේන්ද්‍රසිංහ රජු විසින් සරණීකර සාමණේරයන් ප්‍රමුඛ සිල්වත්තු ලග්ගල ප්‍රදේශයට පිටුවහල් කරන ලදහ.

මේ සමයෙහි ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි බමුණකු විසින් පවසන ලද සංස්කෘත ග්ලෝකයක් තේරුම ගැනීමට නරේන්ද්‍රසිංහ රජු විසින් ගෙන්වන ලද කිසිවුට තො හැකි වූ බවත් සරණීකර හිමියන්ට මේ පුවත සැල වී අදාළ ග්ලෝකයේ අරුත සිය සිසුන්ට පැහැදිලි කර දුන් බවත් පොත පතෙහි සඳහන් වේ. ඒ බමුණා ඉදිරියේ බණ කීමට සමත් කෙනෙකු තො වූයෙන් පලිපාන මොහොට්ටාලගේ කීමෙන් සරණීකර හිමියන් කැදැවීමට රජු කටයුතු කර ඇත. එහි දී උන් වහන්සේ පාලි, සංස්කෘත, සිංහල හාජා ක්‍රිතෙන් ම බණ කී අතර රජුගේ අප්‍රමාණ ප්‍රසාදයට පාතු වූහ. එතැන් පටන් රජුගේ විශ්වාසය හා ගොරවය දිනා ගත් උන් වහන්සේ උපසම්පාදාව මෙරටට ගෙන්වා ගැනීම සඳහා බුරුමය, සියම ආදි රටවලට දුතයන් යැවීමට කටයුතු කළහ. මූලින් යවන ලද දුත කණ්ඩායම් දෙක ම අසාරථක වූ නමුදු කිරති ශ්‍රී රාජසිංහ රජ සමයේ දී තෙවන වර සියමට යැවූ දුතයන් මගින් ලක්දිවට උපසම්පාදාව ගෙන්වා ගැනීමට සරණීකර හිමියේ සමත් වූහ.

උන් වහන්සේ උපසම්පාදාව ලැබුවේ පනස් පස්වන වියේ දී ය. සියම් රටේ සිට පැමිණි උපාලි නම හික්ෂුවගේ මූලිකත්වයෙන් උපසම්පාදා කරමය සිදු කෙරුණු අතර මෙහි වැඩිම කළ සියම් හික්ෂුහු සිල්වත්තු මහණ කරමින් ද, සාමණේරවරුන් උපසපන් කරමින් ද මෙරට සපුළුන දියුණු කළහ. මේ සියල්ලට ම මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ සරණීකර හිමියේ මල්වතු විභාරයෙහි වැඩි විසුහ. මින් පසු කිරති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා විසින් කෝට්ටෙවේ ශ්‍රී වීදාගම මෙමත් සංසරාජ හිමියන්ගෙන් පුරුෂ්පාඩුව පැවැති සංසරාජ තනතුර වැළිවිට සරණීකර හිමියන් වෙත පිරිනමන ලදී.

තමන් වහන්සේට සගරජ පදවිය හිමි වන බව සරණීකර හිමියන්ට කළින් දැන ගන්නට ලැබේ ඇත. ඒ අවස්ථාවේ පන්සලේ උප්පස්සේ “උඩිගු තො ව මහණ, උඩිගු තො ව මහණ” යනුවෙන් තෙවරක් ලියා තැබීමට උන් වහන්සේ කටයුතු කළ බව පුකට ය. මේ පුවත ඇසු රජතුමා සතුටට පත් වූ බව ද කියැවේ. සරණීකර හිමියන්ගේ නිහතමානීභාවය ඉස්මතු කරන මේ කතාව අපගේ ජීවිතවලට ද මහගු ආදර්ශයකි.

මෙකල මහනුවර වාර්ෂික ඇසළ පෙරහැර පවත්වන ලද්දේ දෙවියන් සඳහා වූ සතර දේවාල පෙරහැරක් වශයෙනි. එහි දී දළදා වහන්සේට පූජෝපහාරයක් නො පැවැත්විණි. දළදා වහන්සේට පූජෝපහාරයක් වශයෙන් දළදා කරඩුව රැගත් මාලිගාවේ පෙරහැරක් ඉදිරියෙන් ම ගමන් කළ යුතු යැයි යෝජනා කර ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ සරණීකර හිමියන් විසිනි. අද දක්වා පවතින මහනුවර දළදා පෙරහැර ඇරඹුණේ ඒ අනුව ය.

එන් වහන්සේ විසින් ලියන ලද ධර්ම ගාස්ත්‍රීය ගුන්ථ රෙසකි. මුනිගුණ අලංකාරය, සාරාරථ සංග්‍රහය, හේස්ථ්‍ර මංප්‍රසා සන්නය, මහා බෝධිවංශ සන්නය, සතරබණවර සන්නය ඉන් කිහිපයකි. එන් වහන්සේගේ ධර්ම ගාස්ත්‍රීය ප්‍රබෝධය තිසා ම පූජෝගල ඕක්ෂාකාම් සහ පරපුරක් මෙරට බිජි විය. අද පවත්නා ගාසන පූනර්ජීවයේ පූරෝගාමියා වනුයේ ද පිණ්ඩාතික, අසරණීසරණ, රාජගුරු වැළිවිට සරණීකර සංසරාජ මාහිමිපාණන් වහන්සේ ය.

අරඟේ පැහැදුළු කිරීම

බාලාවතාරය	පාලි ව්‍යාකරණ ගුන්ථයකි.
පූජෝගල ඕක්ෂාකාම්	මනා සේ නික්මුණු/මනා පැවතුම් ඇති
පූනර්ජීවය	නැවත පණ ගැන්වීම
පූරෝගාමියා	මුල් වූ තැනැක්තා

අවබෝධය

පාඨම කියවා පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. සරණීකර හිමියන් ඉගෙනීමට දැක්වූ දැඩි උනන්දුව පිළිබඳ කියැවෙන සිදුවීමක් පාඨමෙන් උප්‍රටා දක්වන්න.
2. සරණීකර හිමියන් විසින් රවනා කරන ලද ගුන්ථ දෙකක් නම් කරන්න.
3. සරණීකර හිමි ලැගැලට පිටුවහල් කරන ලද්දේ කුමන හේතුවක් නිසා ද?
4. මෙරට උපසම්පදාව ගෙන ආ රට භා ඒ සමග පැමිණි ප්‍රධාන හික්ෂාන් වහන්සේගේ නම ලියන්න.
5. මහනුවර ඇසළ පෙරහැරෙහි සරණීකර හිමියන් විසින් කරන ලද වෙනස කුමක් ද?

සමානාර්ථ පද

කිසියම් පදයකට අර්ථයෙන් සමාන අනෙකුත් පද සමානාර්ථ පද ලෙස හැඳින්වේ. ලේඛන කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා සමානාර්ථ පද හඳුනා ගැනීම වැදගත් වේ. එමගින් ලේඛනයක් මනාව සකස් කිරීමට දායකත්වය ලැබෙන බැවිනි. රචනා ලිවීමේ දී අවස්ථාවට ගැළපෙන වචන යෙදීම සඳහා සමානාර්ථවත් පද දැන සිටීම වැදගත් ය.

ලදාහරණ:

සඳ - වන්දියා, නිශාකර, තරුපති

මව - අම්මා, මැණියෝ

මූඩ් අන්තර්

1. පහත සඳහන් පදවලට සමානාර්ථ පද පාඨමෙන් සෞයා ලියන්න.
 - i. ගුන්ථය - ii. ප්‍රවෘත්තිය -
 - iii. ඔලව - iv. උද්‍යෝගය -
 - v. සමර්ථ - vi. ගාසනය -
2. පාඨමේ යෙදී ඇති පහත සඳහන් පදවලට සමානාර්ථ පද සෞයා ලියන්න.
 - i. විවිධ - ii. භාණා -
 - iii. අවසානය - iv. ප්‍රසාදය -
 - v. සමයේ - vi. වියේ -
3. වරහනට පිටින් දී ඇති වචනය වෙනුවට යෙදීය හැකි වචන ක්‍රියා වරහන් තුළ ඇතේ. නො ගැළපෙන වචනය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.
 - i. අහස (ගගන, ගුවන, නුබ, පවන)
 - ii. ගෙය (නිවස, මැදුර, භුවන, විමන)
 - iii. දත් (දත්ත, වුරුණ, දසත්, දළ)
 - iv. මුහුද (සමුදුර, සයුර, රුවන්, සිඹු)
 - v. මුහුණ (වත, සිසි, මුව, වුවන)

4. වරහනට පිවින් දී ඇති පදයට සමානාර්ථ පදයක් වරහන් තුළ ඇත. එම වචනය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.
- ප්‍රගතිය (ප්‍රහුණුව, සුගතිය, දියුණුව, විරතිය)
 - කීරතිය (ආයස, අපකීරතිය, අහිමානය, යසස)
 - නියත (නිරත, නියම, නිරයාත, නිරමිත)
 - ප්‍රවීණ (ප්‍රාවින, නිපුණ, ප්‍රතීවින, නවීන)
 - ආචාර (නිවාස, ප්‍රාකාර, ප්‍රසාද, උද්‍යාන)

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තර

- පාඨම ගබඳ නගා කියවන්න.
- මෙම පාඨම ඔබේ මිතුරකුට/වැඩිහිටියකුට හඩ නගා කියවන්නට දී නොදින් අසා සිටිමින් වැදගත් කරුණු සටහන් කර ගන්න.
- සරණ්කර හිමියන් පිළිබඳ තවත් ජ්‍යෙෂ්ඨ තොරතුරු ඔබේ ගුරුතුමා/ ගුරුතුමියගෙන් අසා දැන ගන්න.
- සරණ්කර හිමියන්ගේ වරිතයෙන් ලබා ගත හැකි ජ්‍යෙෂ්ඨරූප පිළිබඳ මාතෘකානුකුල කතාවකට කරුණු එක්රස් කරන්න. එම කතාව පන්තියට/සාහිත්‍ය සම්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.
- සරණ්කර හිමියන් වැනි පහත සඳහන් විශිෂ්ට ගණයේ හික්ෂුන් වහන්සේ පිළිබඳ තොරතුරු සෞයා පංතියට ඉදිරිපත් කරන්න.
 - තොටගමුවේ රාජුල හිමි
 - මිගෙටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමි
- වචන රස් කර ජ්‍යෙෂ්ඨ සමානාර්ථ පද හා විරැද්ධාර්ථ පද ලියා පොත් පිළික් සකස් කරන්න.

3 අක්ෂර මාලාව හා අක්ෂර වින්‍යාසය

හාජාවක් සැදී ඇත්තේ ගබ්ධවලින් බවත් එම ගබ්ධ ඇසට පෙනෙන පරිදි ලියා දැක්වීමට අක්ෂර - එනම් අකුරු - යොදා ගන්නා බවත් ඔබ ඉගෙන ගෙන ඇත. වර්තමානයේ ලිවීම සඳහා සම්මත කර ගෙන ඇති සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ඇති අකුරු ගණන 60කි. ඒ අකුරු හැම ස්වර හා ව්‍යුද්‍යතන යුතුවෙන් වර්ග කෙරෙන බවත් ස්වර තියෙන්තනය කිරීමට පිළි හෙවත් පිළ්ලම් යොදා ගන්නා ආකාරයත් ඔබ දැනට මත් හදාරා ඇත. අක්ෂර මාලාව හෙවත් හෝඩිය සම්බන්ධව තව දුරටත් දැන ගත යුතු කරුණු කිහිපයක් මේ පාඨමෙහි ඇතුළත් වෙයි.

මෙහි අක්ෂර වින්‍යාස රිති ඇතුළත් කොටස සම්පාදනය කර ඇත්තේ මහාචාර්ය සඳගෝම් කෝපරැහේවාගේ සිංහල අක්ෂර වින්‍යාස ආකාරාදිය කෘතිය ඇසුරෙනි.

ස්වර:

අ	ආ	ඉ	ඊ	උ	ඌ
ඒ	ඓ	ඔ	ඕ	ඖ	඗

ව්‍යුෂේෂණ:

ක	ග	ජ	
ච	ඩ	ණ	
ත	ද	න	
ප	ල	ම	
ය	ර	ල	ව
ස	හ	ඡ	
ඇ			

ඉහත දැක්වෙන්නේ ඔබ ප්‍රාථමික ශේෂීවල දී උගත් අක්ෂර මාලාව යි. අප සතුව පවතින පැරණි ම ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථය වන සිද්ධ්‍ය සගරාව තමැති පොතේ දැක්වෙන්නේ ද මෙම අක්ෂර මාලාව යි. එම අක්ෂර මාලාව සිද්ධ්‍ය සගරා හෝඩිය තමින් හැඳින්වේයි. එය පදා රවනය සඳහා භාවිත වූ අක්ෂරවලින් පමණක් සමන්විත බව උගතුන්ගේ මතයකි.

සිද්ධ්‍ය සගරාව ලියවී ඇත්තේ අදින් වසර 800කට පමණ පෙර ය. එට ආසන්න කාලයේ ගදා ග්‍රන්ථ ලිවීමේ දී මෙම අක්ෂර මාලාවේ ඇතුළත් නො වූ වෙනත් අක්ෂර ද භාවිත කර ඇත. ඒ කාලයේ ලියැවුණු සද්ධර්මරත්නාවලිය තමැති කෘතියෙන් උප්‍රටා ගත් පහත සඳහන් පාය විමසා බලමු.

“දහසක් රසින් බෙලන අහිනව සූර්යයා මෙන්....”

“පුල්ල තිස්ස තෙරුන් වහන්සේ නම් ගුද්ධෝදන රජ්පුරුවන්ගේ තැගණ කෙනෙකුන්ගේ පුතුණුවන් වහන්සේ ය. මහණව රැක්ෂ ප්‍රතිපත්ති තමැති රං පරං දෙය හැර... ”

“...පිධානයක් හරන කළක් මෙන් මුඛ පද්මය විවෘත කොට...”

මෙම පායවල තද කළ පැහැදෙයන් දක්වා ඇත්තේ, පාඩමේ ඉහත දැක්වුණු අක්ෂර මාලාවේ නියෝජනය වී තැති අකුරු ය. මහාප්‍රාණ අකුරු, තාලුප් ‘ඡ’ හා මුර්ධිජ ‘ඡ’ යන අකුරු ඒ අතර වෙයි.

අතිතයේ පදා රවනා කිරීමේ දී මහාප්‍රාණ අක්ෂර භාවිතයක් දක්නට නො ලැබේණි.

“තමා වරදස තොදිස්නේ” - මෙරමා දොස් මැ දිස්නේ”

කවිසිල්ලීණ

“දෙමාපිය සිනෙහැති - වදිනුව පා පියුම් වෙති
ඒකුමරු නැමී ගති - ඔවුන් කදුලින් පිට තෙම් ගති”

කාච්‍යාගේරය

එච්චට ලියුවුණු පදා ගුන්ථිවල තො යෙදුණ ද ගදා ගුන්ථියන්හි මහාප්‍රාණ අක්ෂර යෙදුණු බව ඉහත සඳහන් කෙරිණි. මහාප්‍රාණ අකුරු හා ග, ජ, අකුරු හමු වන්නේ පාලි හා සංස්කෘත යන භාෂාවල පමණි. සිංහල ගදා කෘතිවල පාලි හා සංස්කෘත වචන යොදා ඇති බැවින් අපට මහාප්‍රාණ හා ග, ජ වැනි අකුරු ඒවායින් හමු වෙයි. ‘ව’ අක්ෂරය ද හමු වන්නේ පාලි හා සංස්කෘත වචනවල පමණි. සිංහල පදායේ තො යෙදුණු, සිද්ත් සගරා හෝඩියෙහි තො දැක්වෙන තවත් අකුරු කිහිපයක් ද ගදා ගුන්ථිවල හමු වෙයි. ගදා ලේඛනය සඳහා භාවිත කෙරෙන මහාප්‍රාණ අකුරුත්, ග, ජ, අ යන අකුරුත් ඇතුළත් අක්ෂර මාලාව මිගු සිංහල හෝඩිය යනුවෙන් හැඳින්වේ.

වර්තමානයේ භාවිත කෙරෙන මාලාව අක්ෂර හැටකින් සමන්විත ය. එහි සංස්කෘත අක්ෂර ද ඇතුළත් වේ.

වර්තමානයේ භාවිත කෙරෙන සිංහල අක්ෂර මාලාව

ස්වර	අ	ආ	ඇ	ඇ	ඉ	ඊ	ර්
	උ	උශ	ඇං	ඇංං	ඇං	ඇංං	
	ඌ	ඌශ	ඇං	ඇංං	ඇං	ඇංං	
ව්‍යුත්පන	(අ)ං	(අ)ංං					
	ක	බ	ග	සි	බි	ග	
	ව	ඡ	ජ	කු	කුදු	ජ	
	ට	ජි	ඩි	ඩිං	ඩි	ඩිංං	
	ත	උ	දි	දිං	නි	දිංං	
	ප	ඌ	බි	ඩි	ණි	බිං	
	ය	ර	ලි	වි			
	ග	ඡ	සි	හි	ලිං	ගිං	

අද භාවිත කෙරෙන සිංහල හෝඩියට අකුරු හැටක් ඇතුළත් වී ඇත්තේ කළින් කළ භාජාවේ සිදු වූ වෙනස්කම්වල ප්‍රතිඵල වශයෙනි.

පාලි, සංස්කෘත භාජාවල බලපෑම නිසා සා, සං, මි, ප්‍රා, ගේ, මේ, මු යන ස්වරත් මහාප්‍රාණ අක්ෂර භා බි, වි, ක්ද, මුරුධර ඕ, තාලුහ ග, (ඇ): යන ව්‍යක්ෂුත්තන් සිංහල අක්ෂර මාලාවට එක්ව තිබේ. හෝඩිය අවසානයෙහි දැක්වෙන ග සංකේතය ඉංගිරිසි භා මිලන්ද වැනි භාජාවල F/Ph යනුවෙන් ලියා දක්වනු ලබන ගබාදය සිංහල ලේඛනයේ දැක්වීමට සකස් කර ගත්තකි.

සක්ෂික අක්ෂර සිංහල භාජාවට ම අනනු වූ අක්ෂර විශේෂයකි.

අල්පප්‍රාණ - මහාප්‍රාණ අක්ෂර භාවිතය

වර්තමානයේ භාවිත කෙරෙන සිංහල හෝඩියේ ව්‍යක්ෂුත්තනාක්ෂර අතර මහාප්‍රාණ අක්ෂර 10ක් භා රීට අනුරූප අල්පප්‍රාණ අක්ෂර 10ක් තිබේ.

- අල්පප්‍රාණ අක්ෂර:

ක	ග
ච	ජ
ට	ඩි
ත	ද
ප	බළ

උව්‍යවාරණය කිරීමේ දී අඩු හඩකින් ගබාද වන මේ අකුරු අල්පප්‍රාණ ලෙස හැඳින්වේ.

- මහාප්‍රාණ අක්ෂර:

ඛ	ස
ෂ	ක්‍රේ
ඝ	ඩ්‍රි
ජ	ඩ
ඤ	භ

මහාප්‍රාණ යන්නෙහි අරුත් ‘උව්‍යවාරණයේ දී ග්‍රැන වායුව වැඩි ප්‍රමාණයක් පිට කරමින් ගබාද කරන’ යනු යි. මහාප්‍රාණ ගබාද උව්‍යවාරණයේ දී මුඛයෙහි

ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමෙන් ඔබට අල්පපාණ-මහාපාණ හේදය යනු කුමක් දැයි තිරාකරණය කර ගැනීම පහසු වනු ඇත. අල්පපාණ ගබඳය මූලින් පිට වන විට ඒ සමග නිකුත් වන වායු ධාරාවේ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි වායු ධාරාවක් මහාපාණ ගබඳ උච්චාරණයේ දී නිකුත් වනු හැඳින ගත හැකි ය.

සිංහල ලේඛනයෙහි මහාපාණ අක්ෂර හමු වන්නේ පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවලින් ගත් ඇතැම් වවන ලිවිමේ දී පමණි.

ලදා:	ඛ - ලේඛන	සි - සිංහ
ෂ	සාකච්ඡා	සු - සෑස්ක්යායනා
ඝ	පායිගාලාව	ඡ් - ගුඩ්
ආ	ගුන්ථ	ඇ - වර්ධන
උ	ප්‍රතිඵල	භ - ප්‍රහවය

සක්ක්යුක අක්ෂර භාවිතය

මිගු සිංහල හේතුවෙයේ ව්‍යුහ්පාදනාක්ෂර අතර “සක්ක්යුක” යනුවෙන් හැඳින්වෙන අකුරු 5ක් ඇත. ඒවා නම් ග, ජ, ඩ, ඉ යන අකුරු සි. මෙයින් සක්ක්යුක ජ යන්න වර්තමාන ලේඛන ව්‍යවහාරයේ දක්නට නැත. සක්ක්යුක අකුරු පදයක මුළු නො යෙදෙන අතර හල් වී යෙදෙන්නේ ද නැත.

පහත දැක්වෙන කළුයෙහි සක්ක්යුක අකුරු සහිත වවන යෙදී ඇති ආකාරය නිරීක්ෂණය කරන්න.

නල	මුදු සුවද පිරි කුණු මියුරු අඹ	ගෙඩි
පුල	හෙළ කුසුම ලිය පිය තෙපල රන්	කෙඩි
සල	සුදු සෙමෙර සේසන් ගිජ්දුනොද	වැඩි
බල	සුබ නිමිති පෙරමග තැකතටත්	වැඩි

නිසි පරිදි සක්ක්යුක නො යෙදීමෙන් වවනවල අර්ථ වෙනස් විය හැකි ය.

- අග - අග
- අඩ - අඩ
- අද - අද
- අබ - අඩි

අක්ෂර වින්යාස රීති

ලේඛනයේ එන කිසියම් පදයකට අයත් අක්ෂර එකිනෙකට ගළපා ලියනු ලබන අනුපිළිවෙළ අක්ෂර වින්යාසය යනුවෙන් හැඳින්වේ. පොදුවේ සිංහල ලේඛකයේ අතර පිළිගැනීමට ලක් වී ඇති අක්ෂර වින්යාස රීති හෙවත් රටා සමූහයක් සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරයේ හඳුනා ගත හැකි ය. එහෙත් ඇතැම් පදවල අක්ෂර වින්යාසය පිළිබඳ රීති දැක්විය නො හැකි ය.

නුතන සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරයේ අක්ෂර වින්යාස පිළිබඳ පොදු රීති මාලාවක් පහත දැක්වේ.

න, ණ අක්ෂර භාවිතය

“ණය” යන වචනය හැරුණු විට, වෙනත් කිසිදු නුතන සිංහල වචනයක ආරම්භයෙහි “ණ” කාරය නො යෙදෙයි.

ණය, ඣයකාරය, ඣයගැනී, ඣයමුදල්

පදයක අවසානයේ “ණ” කාරය යෙදෙතත් එය හල් වී නො යෙදේ. පදාවසානයේ හල් වී යෙදේ නම් එය අනිවාර්යයෙන් ම දන්තජ “න්” විය යුතු ය.

අත්සන්	(අත්සන)	ඉක්මන්	(ඉක්මන)
කන්	(කන)	පහන්	(පහන)

නාම පදවල හා විශේෂණ පදවල “ර” යන්නට පසුව යෙදෙන්නේ මුරධන “ණ” කාරය සි.

ර	ණ	අධිකරණ	අසාධාරණ
		උපකරණ	පුරාණ
		පරිණාමය	දරුණු

හල් “ර” යන්නට පසුව යෙදෙන්නේ මුරධන “ණ” කාරය සි.

ර	ණ	කරණ	අසම්පුරණ
		වරණ	සංකීරණ

රකාරාංශය සහිත අක්ෂරයකට පසුව ද යෙදෙන්නේ මුරධන “ණ” කාරය සි.

ආමන්ත්‍රණ	ප්‍රණාම
මුදණ	ශේෂිය

ගැටය සහිත ඇලපිල්ලට පසුව ද මූරධන “ණ” කාරය යෙදෙයි.

සෑම

තම

- ඉහත සඳහන් රටාවලට අනුකූල තො වන අවස්ථා කීපයක් ද සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරයේ ඩමු වෙයි.

“ර” යන්නට පසුව “ණ” කාරය යෙදෙතත්, “ර” යන්නට පසුව යෙදෙන න් අක්ෂරය පදයේ අවසාන අකුර නම් එය දන්තජ “න්” අකුර ම වෙයි.

ර/න්	පුරන්	මිනිරන්	තොරන්
	රන්	බමරැන්	මසුරන්

“ත” “ල” “ද” “ඩ” “න” යන අකුරකට මූලින් හල් වී යෙදෙන්නේ දන්තජ “න්” අක්ෂරය සි.

න්	ත	න්ත	:	ප්‍රාන්ත	විරන්තන
ල		න්ල	:	ගුන්ල	ගුන්ලිය
ද		න්ද	:	මකරන්ද	වන්දන
ඩ		න්ඩ	:	අන්ඩ	සුගන්ඩ
න		න්න	:	මලුන්න	පැරන්නෝ

ත්‍යා පදවල “ර” කාරයට පසුව යෙදෙන්නේ දන්තජ “න” කාරය සි.

කරනවා	- කරනු - කරන
දරනවා	- දරනු - දරන
හදාරන	- හදාරනු - හදාරන

ඉංග්‍රීසි, අරාබි වැනි භාෂාවලින් සිංහලයට පැමිණි පදවල “ර” කාරයට පසුව දන්තජ “න” කාරය ලිවිය යුතු ය.

අර්නසට (Earnest)	වර්නන් (Vernan)
කුරානය (Quaran)	ඉරානය (Iran)
නියුරෝනය (Neuron)	ලර්නරස් (Learners)

මූරධන “ෂ” කාරයට පසුව යෙදෙන්නේ මූරධන “ණ” කාරය සි.

ෂ	ණ	තෘප්ත්ණාව	පාඨාණ
		දිෂණ	හික්ෂණී

තාලුප “ග” කාරයට පසුව යෙදෙන්නේ දන්තජ “න” කාරය සි.

ග	න	දේශන	පූජන
		දැරුණ	විමර්ශන

දන්තජ ස-යන්නට පසුව යෙදෙන්නේ දන්තජ “න” යන්න සි.

අස්සන	වස්සන
අස්න	වස්සන

එහෙත් “ග” යන්නෙහි රකාරාංශයක් සහිත නම් එතැන යෙදෙන්නේ මූර්ධන
“ණ” යන්න සි.

මිගුණ ගුණ සම්මිගුණ

“ට” “යි” “ඩි” “ඩි” “ණ” යන මූර්ධන අක්ෂරවලට මූලින් මූර්ධන “ණ” අකුර යෙදේ.

ණ්	ට	සන්ටාර, කණ්ටක
යි		අහිගුණ්ධීක, කණ්ධිජ
ඩි		අඛණ්ඩ, ආණ්ඩු
ණ		තම්බපණ්ණී, වණ්ණනා

- එසේ වුව ද පහත දැක්වෙන පද තුන් වර්ගය කෙරේ ඉහත රීතිය බලනා පායි.

යුරෝපීය භාෂාවලින් ආ පද :

අැන්ටෙනාව (antenna)	කැලැන්චරය (calander)
වෙන්චරය (tender)	වැලන්ටයින් (valentine)

පහත දැක්වෙන වර්ගයට අයත් ක්‍රියා පද :

කරන්ට	කරන්ඩ
සිතන්ට	සිතන්ඩ

“ට” යන්නෙන් සම්බන්ධ වන නාම පද :

දරුවන්ට	මුවන්ට
කාන්තාවන්ට	මිනිසුන්ට

ගොරවාර්ථය හැඟවීමට භාවිත කෙරෙන පදවල මූර්ධන “ණ” යන්න යෙදේ.

පියාණක්, පියාණන්	පුත්‍රාණුව්, පුත්‍රාණුවන්
දියණියෝ, දියණියන්	පුත්‍රණ්ඩ, මලණ්ඩ

පහත දැක්වෙන වර්ගයේ ක්‍රියා පදවල මූර්ධන “ණ” කාරය යෙදේ.

- i. ලැබිණ, ලැබිණි වැටිණ, වැටිණි දැනිණ, දැනිණි
- ii. ලැබුණ, ලැබුණු අැසුණ, අැසුණු යෙදුණ, යෙදුණු
- iii. ලැබුණාය, ලැබුණාහ, ලැබුණෙම්, ලැබුණෙමු, ලැබුණෙය ලැබුණෙන්, ලැබුණෝ ය

පහත දැක්වෙන ආකාරයේ අතිත කාල ක්‍රියා පදවල මූර්ධන “ණ” කාර දෙකක් යෙදේ.

අැමිණාණ, අැමිණාණි	අැමුණුණ, අැමුණුණු
ගැණිණ, ගැණිණි	ගැණුණ, ගැණුණු
පැමිණාණ, පැමිණාණි	පැමුණුණ, පැමුණුණු
විකිණාණ, විකිණාණි	විකිණුණ, විකිණුණු

“-න්න” යනුවෙන් අවසන් වන ඒක වචන නාම පදවල, යෙදෙන්නේ දන්තපු “න” කාරය යි.

ඉන්න	: ඉනි	හින්න	: හිනි
මටුන්න	: මටුනු	දුන්න	: දුනු
අැතින්න	: අැතිනි	යකින්න	: යකිනි

දෙමළ බසින් ආ පදවල හමු වන මූර්ධන “ණ” කාරය ඒ ආකාරයෙන් ම නිරුපණය කිරීම හෝ ඒ වෙනුවට දන්තපු “න” කාරයකින් ලිවීම හෝ කළ හැකි ය.

කණ්ණාඩි/කන්නාඩි	(දේ. කණ්ණාඩි)
වණ්ණම/වන්නම	(දේ. වණ්ණම)

ල, ල අක්ෂර භාවිතය

මුරධන “ල” යන්නෙන් ආරම්භ වන පද ඒවායේ අරථ අනුව ප්‍රශ්නයකට වෙන් කළ හැකි ය.

- i. හඳය, හදවත, සිත, පපුව යන අරථය දෙන පද :
ලබැදී, ලමැදී, ලය, ලැම, ලෙන්ගතු
- ii. එපටි, බාල, නො මේරු යන අරථය දෙන පද :
ලද, ලදැරිය, එපලු, එහිරු, ආබාල
- iii. සම්ප, ආසන්න, නුදුරු යන අරථය දෙන පද :
රේඛග, ලං (වෙනවා), එග, එගින්
- iv. වෙනත් පද :
ලද (කාන්තාව), එමා, එහැබ, මිද, එවි

පදයක අවසානයේ “ල” කාරය යෙදෙතත්, පද අවසානයෙහි හල් වී යෙදෙන්නේ දන්තජ “ල” අකුර මිස මුරධන “ල” අකුර නො වේ.

කකුල (කකුල්)

තොල (තොල්)

“ල්ල” යන ආකාරයට යෙදෙන පදවල යෙදෙන්නේ දන්තජ “ල” අකුර සි.

අගිල්ල - අගිලි
මහල්ලා - මහලු

සියල්ල - සියලු
මල්ල - මලු

“පිලි” යන්නෙන් ආරම්භ වන පද මුරධන “ල” කාරය සහිතව ලිවිය යුතු ය.

පිලිගන්නවා
පිලිබද

පිලිතරු
පිලිවෙල

‘පොල’ යන්න මුරධන “ල” කාරය සහිතව යෙදේ.

අඩින්පොල
ගම්පොල
දුම්රිය පොල

වෙළඳපොල
වැඩපොල
දුවන් තොටුපොල

දෙමළ බසින් ආ පදවල හමු වන මූර්ඛය “ල” කාරය ඒ ආකාරයෙන් ම නිරුපණය කිරීම හෝ ඒ වෙනුවට දත්තය “ල” කාරයකින් ලිවීම හෝ සිදු කළ හැකි ය.

කළපුව/කලපුව (දේ. කළප්පු)

මාලිගාව/මාලිගාව (දේ. මාලිකෙක)

ශ, ස්, ස අකුරු භාවිතය

තාලුපු “ශ” යන්නෙන් ඇරණීන වචන රාඩියක් මිශ සිංහලයේ ඇත.

ශබ්ද ගස්‍ය ගාස්තු

ශතක ගල්‍ය ගිබර

ශරිර ගකු ගුද්ධ

“ව” යන්නට මුළින් “ශ” යෙදේ.

අශ්වයා, ආශ්වාස, විශ්වය, විශ්වාස

“ව” යන්නට මුළින් “ශ” යෙදේ.

ආශ්වරයය නිශ්චල

පශ්චත් පශ්ච්චිම

ශ, ස් අකුරු එක ලිඟ යෙදෙන විට “ශ” යන්න මුළින් යෙදේ.

විශේෂ ශිෂ්ටාචාරය

ශිෂ්‍යයා අවශේෂ

“ශ” අකුරු දෙකක් එකට යෙදීම

නිශ්චබ්ද දුශ්කිල

ච, ය, ක, ප අක්ෂරවලට මුළින් මුර්ඛය “ෂ” යෙදේ.

ච : විශිෂ්ට, දුෂ්ට, අනිෂ්ට

යි : කනිෂ්ඨ, ජේෂ්ඨයි, ග්‍රේෂ්ඨයි, ධර්මිෂ්ඨයි

ක : ගුණ්ක, දුණ්කර, අලේක්නක, තිණ්කීය

ප : පුණ්ප, නිහ්ලිල, වාණ්ප, තිණ්පාදන

“ත” යන්නට මූලින් දැන්තත “ස” යන්න යෙදේ.

පුස්තකාල	සමස්ත
පුස්තාර	පුස්තාව
වස්තු	වාස්තු
විස්තර	

වෙනත් අවස්ථා

ආහාරය	ආස්වාදය
විස්මය	කොට්ඨාස

අවබෝධය

- පැරණි හෝඩියේ නොමැති වුවත් වර්තමානයේ හාවිත සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ඇතුළත් අක්ෂර වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.
- සිද්ත් සගරා හෝඩියේ ඇති ස්වර අකුරු ලියා දක්වන්න.
- සක්කෑක අකුරු ලියා දක්වන්න.
- සිංහල අක්ෂර මාලාවේ මහාප්‍රාණ අක්ෂර කිය ද? ඒ මොනවා ද?
- සිද්ත් සගරා හෝඩියේ ඇතුළත් නො වූ තමුත් එය ලියැවුණු යුගයේ පොත පතෙහි යෙදුණු ස්වරයක් පාඩම ඇසුරෙන් නම් කරන්න.

ලිඛිත අහභය

- පහත දැක්වෙන කවියෙහි යෙදී ඇති සක්කෑක අකුරු සහිත පද උප්‍රාථ දක්වන්න.

සල් සපු කිණ දොඩි රු රග නා	මිදෙලි
පුල් එරහැදි හෝපලු මි අඩි	පලොලි
පොල් පුවකුගු රඹ මල බුලත	සලිමලි
නිල් ගන සා සේවණලු දෙතෙර	මනකලි

2. පහත සඳහන් පාඨය කියවා එහි යෙදී ඇති මහාප්‍රාණ අක්ෂර සහිත වචන උපටා දක්වන්න.

“ප්‍රේඛී ඉතිහාසයකට හිමිකම් කියන මේ ශ්‍රී ලංකාද්වීපයෙහි සතුරු ගෙනුරු බේද හැර ධවල ජත්‍ය නැංවූ ග්‍රේෂ්‍ය නරපතියකු වූ වට්ටගාමිණි අභය මහ රජුගේ රාජ්‍ය සමයේ මාතලේ අලු ලෙනේ දී මහා සංස රත්නය විසින් ත්‍රිපිටක ධර්ම සංගායනාවක් පවත්වා අඛණ්ඩව ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ගුන්පාරුජ්‍ය කර තැබීම ගාසන ඉතිහාසයේ වඩාත් ප්‍රතිඵ්‍යුතු දායක වූ සංසිද්ධියකි.”

3. පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල හිස් තැනට සුදුසු වචනය ඉදිරියේ ඇති වරහනින් තෝරා වාක්‍යය සම්පූර්ණ කරන්න.

- i. සම්ප්‍රදායානුකූලව පොල් තෙල් දැල්වා උත්සවය ආරම්භ කෙරීණි. (පහණ - පහන)
- ii. සඳ පතිතව කුමුදු මල් පිපෙයි. (කිරන - කිරණ)
- iii. ජ්‍යෙෂ්ඨ රැක ගැනීම අපේ යුතුකමකි. (වන - වණ)
- iv. හිරු බැසි යත් ම අලුර පැනිරෙන්නට විය. (ගණ - ගත)
- v. නැණ පිරිප්‍රන් දරුවන් භදුම්. (නුවණින් - නුවනින්)
- vi. හමන මද ගිමන නිවයි. (නළ - නල)
- vii. මහුගේ ගායනය සිත් ඇද ගන්නා විය. (සුඩා - සුඩු)
- viii. දේශනයේ දී මහු කළ අදහස් කවුරුත් අගය කළහ. (පල - පලු)
- ix. පිපි වැනෙන පිපුම් වනය වැවෙහි අසිරිය කියා පායි. (හෙල - හෙලු)
- x. සමහරු යට ගිනි මෙන් සිතෙහි වෙරය රැක ගනිති. (අලු - අලු)

4. නිවැරදි අක්ෂර වින්යාසය සහිත වචනය තෝරා ලියන්න.

- i. දිෂ්දාවාරය, දිෂ්ටාවාරය, දිස්ටාවාරය
- ii. විශ්මය, විෂ්මය, විස්මය
- iii. නිෂ්පල, නිශ්පල, නිස්පල
- iv. ආශ්වාද, ආෂ්වාද, ආස්වාද
- v. කොට්ඨාගය, කොට්ඨාසය, කොට්ඨාෂය
- vi. දුෂ්ට, දුශ්ට, දුස්ට
- vii. ප්‍රස්තාර, ප්‍රශ්තාර, ප්‍ර්‍රස්තාර
- viii. ආහාෂය, ආහාශය, ආහාසය
- ix. නිස්ශබ්ධ, නිශ්ශබ්ධ, නිෂ්ශබ්ධ
- x. විශේෂණ, විශේෂණ, විසේසන

5. පහත දැක්වෙන ජේදවල අක්ෂර වින්යාස දේශ සහිත ස්ථාන නිවැරදි කර ලියන්න.

- i. කඩපොලට ගිය තාත්තා එන තුරු මම කඩුල්ල ලග බලා සිටියෙමි. ඒ ඔහු මට ටොපී දෙකක් රැගෙන එහු ඇතැයි යන විෂ්වාසයෙනි. අදුර ගලා එද්දී ඇති අභස් හද පායා එහු පෙනුණි.
 - ii. භාගාවේ විශේෂත්වයක් වන්නේ ලේඛණයට භා කතනයට බාවිත කළ හැකි වීම සි. සිංහල බාගාව සැලකු විට එහි කතන ස්වරූපයේ ලේඛණ ස්වරූපයට වඩා වෙනසකම් පවතින බව පෙනෙනි.
 - iii. ප්‍රදාන ප්‍රදාන ප්‍රදාන ප්‍රදාන
 - iv. නුවන නුවන නුවන
- 6. පහත සඳහන් වචන ඇතුළත් අර්ථවත් වාක්‍යය බැහිත් ලියන්න.**
- i. ප්‍රදාන
 - ii. නුවන
 - iii. නුබ
 - iv. කඳ

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

- 1. සිංහල අක්ෂර මාලාව විවිධ අක්ෂර වර්ග සඳහා විවිධ වර්ණ සහිතව ලියා සටහනක් පිළියෙළ කරන්න.
- 2. ප්‍රවත්තනක ලිපියක් තෝරා ගෙන එහි අක්ෂර වින්යාස දේශ සහිත වචන තිබේ නම් නිවැරදි කරන්න.

4

ඡය රැකිලේ ඡය රාමා

භුගෝලීය සාධක, පාරිසරික විශේෂතා, නිෂ්පාදන ක්ම, ජ්වන ක්ම ඇදහිලි, විශ්වාස, සිතුම් පැතුම් ආදි හේතු නිසා විවිධ වූ ව්‍යවහාර රසක් සිංහල භාෂාවට එකතු වී ඇත. වී ගොවිතැන හා බැඳුණු සිරිත් විරිත් හා ඒ ආශ්‍රිත ජන වහර මේ අතුරෙන් විශේෂිත ය. ‘වී’ බුද්ධ හේගයක් ලෙස සැලකේ. කමත හා වී අතර බුදුන් වහන්සේගේ හා දෙවියන්ගේ සම්බන්ධතාවක් ඇතැයි සිංහලයේ විශ්වාස කරති. වී ගොවිතැන හා බැඳුණු බස් වහර හා සිරිත් විරිත් මොනවා දැයි හදුනා ගන්නට මේ පාඩම ඔබට උපකාරී වනු ඇත.

අනුරාධ, මහුගේ මවත් සමග ගමට ගියේ දින තුනක නිවාඩුව ගත කිරීමට ය. තම මාමාගේ පුතා වන සිරිමල් සමග සෙල්ලම් කිරීම තරම සතුටක් ඔහුට නැත. මේ නිවාඩුව ලැබේමේ සතුට දෙගුණ තෙගුණ වූයේ මාමලාගේ කුමුරේ ගොයම් පැහැදිලි ද මෙදිනට ම යෙදී තිබීම නිසා ය.

හිරු අවරට යන්නට පෙර දාචිත් රාලහාම් ඇතුළු ගොවී පිරිස කමතට යන්නට සූදානම් වූහ. සිරිමල් හා අනුරාධත් ඔවුන් හා එක් වූහ.

“පුතේ, අම්මාගෙන් යතුර ඉල්ලගෙන එන්න.”

“හොඳයි අප්පවිවි”

“මොකට ද අයියේ කුමුරට යතුරක්” අනුරාධ ඇසී ය.

“මල්ලී, ගොයම් පාගන තැන කතා කරන්නේ ගෙදර කතා කරන වචනවලට වඩා වෙනස් වචන. කමතේ වචන හරි ම වෙනස්. දැන් අප්පවිවි මට ගේන්න කිවුවේ කුල්ල. කුල්ලට තමයි කමතේ ද යතුර නැත්තම් යතුරු ගොයියාව කියන්නේ.”

“අම්මේ යතුර කෝ? අප්පවිවි ගේන්න කිවුවා”

“යතුර වී බිස්ස ලග එල්ලා ඇති පුතේ, මේ රතු ගගුලත් කමතට ගෙනියන්න. මල්ලිත් එක්ක” කියමින් බණ්ඩාර මැණිකේ හකුරු සමග තේ කහට පෝවිවියක් සිරිමල්ට දුන්නා ය.

“අයියේ, තේ කහටවලට නේද, රතු ගගුල කියන්නේ?”

“ඔව්, මල්ලී, හකුරුවලට කියන්නේ ‘රස බෝය’ කියලා. අපි ඉක්මනට යමු. දැන් අප්පවිවි අරක් වලේ, අරක් වස්තු තැන්පත් කරන්න ලැස්ති වෙනවා ඇති.”

“අයියේ, කමතේ ද මට අරක් වල පෙන්නන්න හොඳේ.”

කමත අසලට පැමිණ තේ කහට සහ හකුරු හාජනය මැස්ස මත තැබු සිරිමල්, අනුරාධගේ අතින් අල්ලා ගත්තේ ය.

“මල්ලී, ගොයම් පාගන්න පැදුරු එල්ලා තියන තැනට කියන්නේ ‘පාවර’ කියලා. ‘කමත’ කියන්නේ කොළ මධ්‍යන මුළු බිමට ම. කමතට ‘කළවිට’ කියලත් කියනවා. අර කමත මැද අප්පවිවි ඉන්න තැන තමයි අරක් වල තියෙන්නේ. යමු එතැනට.”

“අප්පවිච්, මේ අනුරාධ මල්ලිට අරක් වල ගැන කියලා දෙන්නකෝ”

“එන්න පුතේ, ගොයම් කමතෙන් කියන තැකතත් ලග සි. මෙන්න මෙතැන තමයි අරක් වල” සි කියමින් මහු කමත මැද, අරක් වල මත තැන්පත් කරන්නට සූදානම් කර ඇති අරක් වස්තු ගැන ද පැහැදිලි කළේ ය.

මුළින් ම කහ වතුර ඉහලා හඳුන් කිරී පැන් ඉහලා තමයි නිදන් වස්තු කියන්නේ. අරක් වල මැද ‘ගොන් කණුව’ හිටවනවා. මේවා තමයි අරක් වස්තු. මේ කටු භක් බෙල්ලාට කියන්නේ. ‘අරක් බෙල්ලා’ කියලා. මේ ඔඩඟ පොට්ටනියට කියන්නේ ‘අරක් මුත්තා’ කියලයි. යකඩ කැල්ලකුත් තැන්පත් කරන්න ඕනෑම ඒ නිසා තමයි, අපි මේ ‘ලියන්නාව’ කියන්නේ සි කියමින් දාවිත් රාල්හාමි දැකැන්තක් පෙන්වී ය. බුලත් සහ පුවක් ද එතැනින් තැබූ මහු,

“පුතේ මේ සේරම අපේ වාරිතු. පාවර ආරක්ෂා කරන්නටයි මේ සිරිත් කරන්නේ. දැන් වෙලාට හරි. පුතාලා පාවරෙන් එහාට වෙලා බලා ගෙන ඉන්න.” දාවිත් රාල්හාමි අරක් වස්තු නිදන් කර වැඳුම් පිදුම් ආරම්භ කළේ ය.

“අන්න අයියේ, මාමා අඩවිලින් මොකක් ද අදිනවා.”

“ଆ... ඒ අදින්නේ කමත් යන්තරේ. ඔය යන්තරේට ‘අටමගල’ කියලත් කියනවා. ‘අඩහන් වඩනවා’ කියන්නේ ඔය වාරිතුයට තමයි.”

“අර ලොකු ගොයම් ගොඩ ලැගට යමු අයියේ.”

“එතැනට දැන් ම යන්න බැහැ. ඒ ගොයම් ගොඩට කියන්නේ ‘වට මඹුව’ කියලා. ‘ගොයම් කොළය’ කියලත් කියනවා. ඔයා බලා ගෙන ඉන්නකෝ දැන් අප්පවිච් මොකද කරන්නේ කියලා.”

දාවිත් රාල්හාමි වට මඹුව වෙත ගොස් එහි හතර පැත්තෙන් ‘උප්පීඩ්’ බැඟින් ගෙන අරක් වල වසා ඇති සුදු පිරුවටය මත තබා වී කරල් අතින් පොඩි කර ගොයමින් වෙන් කර ගත් වී ඇට කමත පුරා ඉස්සේ ය.

“අයි අයියේ කමත පුරා වී ඉහින්නේ?”

“එකත් වාරිතුයක්. එකට කියන්නේ ‘බැත වඩනවා’ කියලා. හැබැයි කමතේ දී විවළට කියන්නේ ‘බැත’ කියලා. දැන් වට මඹුවේ ගොයම්, පාවරට ගෙනයි. බෝලත්තෙන් කමත අතු ගාලා කහ වතුර ඉහලා තමයි ‘මහප්පීඩ්’ මුළින් ම පාවරෙන් කියන්නේ.”

“සිරිමල් පුතේ, සියාතු මාමාත් එක්ක මුදුනා පාවරට අරගෙන එන්න.”

දාචිත් රාජ්‍යාමි කමතට ගෙනා මුදුනා අරක් වළ මැද සිටුවා ඇති ගොන් කණුවේ බැන්දේ ය. මුදුනා සමග අම්බරුවෝ සතර දෙනෙක් ආදිත ලදහ. දාචිත් ඇතුළු ගොචි පිරිස පාවරට වැඳ, කොළ ගොන් ගැහීම ආරම්භ කළහ. අම්බරුවන් දක්කමින් ගොයම් මැඩිමට ආසාවෙන් බලා සිටි අනුරාධ, සිරිමල් සමග පාවරට පය තැබේ ය.

“එන්න මල්ලී අපි ගොන්කාරයේ වෙමු” සි කියමින් සිරිමල් කෙවිට අතට ගත්තේ ය. අනුරාධගේ අතට ද දිග කොටුවක් දුන් සිරිමල්, “මල්ලීත් මේ කෙවිට ගන්න” සි කියමින් ඕසේ ඇදීම ඇරුණි ය. අඩහැරයේ හඩ වෙල් යාය පුරා දේශංකාර දෙන්නට විය.

“හෝ.....හෝ.....අම්මා.....යා.....න්.....අප්පා.....මයි.....රයිරේ.....මයි රාමා.....කොළ මැඩපා....න්.....හොයි.....රාමෝ.....”

“අයියේ, ඔන්න, ඔන්න,” කියමින් අනුරාධ පසෙකට වූයේ මුහුණ හකුලා ගෙන, නැහැය ද වසා ගනීමිනි.

“ଆ....හරි, හරි” කියමින්, සිරිමල් මැඩුවන් ටිකක් දැනුට ගෙන අම්බරුවන් හෙළන ගොම්පස් අල්ලා ඒවා පාවරට වැටීම වළක්වා කමතෙන් පිටතට වීසි කළේ ය.

“අයියේ මල්ලී, ඒවට කැත හිතලා බැ. ගොම්පස් පාවරට වැටෙන්න දෙන්නේ නැ. බැතුට ගොම්පස් වැටෙන ඒක හොඳ නැ. අන්න, මල්ලී අර කළාතයා පාවරෙන් පිට යන්නේ. උග්‍ර මෙහාට ගන්න.”

“කවුද අයියේ? කොහේ ද, කළාතයා ඉන්නේ?”

“ଆ.....මට ඒක කියලා දෙන්න බැරි වුණා. මේ ගොන් කණුව ලග ම ඉන්නේ මුදුනා. එයා තමයි මේ ඇදුන්නේ නායකයා.”

“ර් ලගට කොළමුන්නා. ර් ලගට එළිවිස්සා. ර් ලගට මටියා. අන්තිමයා තමයි කළාතයා. එයා හැම තිස්සේ ම පාවරෙන් එළියට යන්න බලනවා. මේ හැමෝට ම කමතේ දී කියන්නේ හරක් කියලා තෙවෙයි, ‘අම්බරුවෝ’ කියලා.”

“හා..හා.. යමු දරුවන්, සේදැරි කරමු. සේදැරි කරමු.”

හෝ.....හෝ.....අම්මා.....යා.....න්.....අප්පා.....

කියමින් සියාතු අම්බරුවන් දක්කන්නට විය.

“මල්ලී අපි වැඩ ඉක්මන් කරමු. සියාතු මාමා අපට කිවුවේ ඒකයි.”

මේ කතාඛන අතර කොළඹුත්තා ගොයම් කන්නට විය. එය දුටු සිරිමල්,

“මල්ලී, ඔය කොළඹුත්තා ගොයම් ‘සාත්ත්ව’ වෙනවා, කෙවිවෙන් තවුවු කරලා ගමන ඉක්මන් කරවන්න.”

මදුරුවන්ගෙන් ආරක්ෂා වීමේ හා ආලෝකය ලබා ගැනීමේ අරමුණින් කමතෙන් පිට ගිනිමැල ගැසීම සාමාන්‍යයෙන් සිදු වන්නකි. සාදිරිස් උන්නැහේ ගිනි මොළවන්නට කොළ රෝඩු හා දර රස් කලේ ය. කමතේ දී මේ ත්‍රියාව හඳුන්වන්නේ ‘රත්තා බෝ කිරීම’ යනුවෙති. සාදිරිස් රත්තා බෝ කරදිදී විශියම් පැගිරි බෝය පුරන්නට විය. ‘පැගිරි බෝය පිරීම’ යනු බුලත් විට කැම සි. මේ අතර බණ්ඩාර මැණිකේ, බිසේ මැණිකේ, මැගිලින් සහ අනුරාධගේ මව ඇශ්චූල රගෙන කමතට සේන්දු වූහ. එහෙත් කාන්තාවන්ට කමත තහංචි ය.

කැමවල සුවද දැනුණු විට අනුරාධගේ බඩින්න පෙරට ආවේ ය.

“අයියේ, අපින් බත් කමු.”

“මල්ලී, කමතේ බත් නැ.”

“කමත් බතට කියන්නේ ‘ඇශ්චූල’ කියලා. සමහරු ‘මුත්තෙවුව’ කියලත් කියනවා. කමතේ දී කන්නේ නැ, සප්පායම් වෙනවා, නැත්නම් සාත්ත්ව වෙනවා. පොඩිඩක් ඉන්න. අප්පවිචි කතා කරන තුරු.”

“සිරිමල් පුතේ, අම්බරුවන් පිට කමත් කරන්න” කියමින් දාවිත් රාලනාම් ඇශ්චූල තබා ඇති මැස්ස දෙසට ගියේ ය.

“මල්ලී, අම්බරුවන් කමතෙන් පිටට දක්කමු. උන් ‘ඉපනැල්ල’ උලා කකා ඉදිවි.” සිරිමල් මෝල්කඩින් අම්බරුවන් කුණුරට දක්කා ඇශ්චූල රස බලන්නට ආවේ අනුරාධ ද කැටුව ය.

“මල්පාවර කරන්න කලින් සප්පායම් වෙමු. මැණිකේ ඇශ්චූල පේ කලා නම්

හොඳයි” කියමින් දාවිත් රාලහාමි ‘කුම්භ ගෙඩිය’ අතට ගත්තේ එහි වතර පිරි ඇත්දැයි දැන ගැනීමට ය. බණ්ඩාර මැණිකේ ඇඩුල බෙදීම ආරම්භ කළා ය. මූලින් ම ‘අත්තමට’ පැමිණි ගොවීන්ට සංග්‍රහ කරන්නට ඇය දාවිත් රාලහාමි සමග එක් වුවා ය. සිරිමල් හා අනුරාධ ද කමත් බතෙහි රස බැඳුහ.

සප්පායම අහවර වූ පසු ඉතිරි අඩුම කුඩාම එක් රස් කර ගත් කාන්තාවේ ආපසු යන්නට සැරසුණෙහ.

“අපි ගිහින් එන්නම් රාලහාමි. තව විකකින් ‘කළ ගගුල’ එවන්නම්. සිරිමල් පුතා ගෙදර එවන්න.”

“මැණිකේ, හිල් අඩුක්කුවට ‘කිරි කබල්’ විකක් සූදානම් කරන්න.”

“හොඳයි රාලහාමි”

“අයියේ, මොනවද කිරි කබල කියන්නේ”

“උදේ කැමට කමතේ දී කියන්නේ හිල් අඩුක්කුව. හිල් අඩුක්කුවට ආප්ප භද්‍යන්න කියලා තමයි අප්පවිවි අම්මට කිවුවේ. ඔන්න ඔයාට උදේට ආප්පත් කන්න පුළුවන් හොඳේ. තව විකකින් අපි යමු කළ ගගුල ගේන්න. ඔයා හිතන්නේ මොනවද කළ ගගුල කියන්නේ?”

“කෝපි වෙන්න ඇති. ඇයි අපි එන කොට ගොවෙ රතු ගගුල නේ. රතු ගගුල කියන්නේ තේ කහට නම් කළ ගගුල කියන්නේ කෝපි වෙන්න ඕනෑ.”

“හරියට හරි මල්ලි”

දෙදෙනා ම තැවත පාවරට ගියේ ඊළග මැඩ්වීමට මූල පුරන්නට ය.

“මල්ලි, මේ ගොයම් ගස්වල තිබුණු වී ඇට ඔක්කොම දැන් පාවරට හැලිලා. මේ මැඩ්වීණු ගොයමට කියන්නේ ‘මැඩ්වන්’ කියලා. මේවායේ තියෙන වී ඇට පාවරට වැවෙන විදියට මැඩ්වන් හල හලා කමතෙන් පිටට දානවා. අර බලන්න අප්පවිවි අතේ තියෙන්නේ මොකක් ද කියලා. ඒකට කියන්නේ ‘දැකි ගොයියාව’ කියලයි. ඒකෙන් තමයි මැඩ්වන් අව්‍යුස්සලා දෙන්නේ.”

“ඒක ලිවලින් හදපු එකක් නේ ද?”

මවි. කරුවක් තියෙන ලියකින් තමයි දැකි ගහ හදන්නේ. පළමුවෙනි මැඩ්වන් හලා බැමට කියන්නේ ‘මල් පාවර’ කරනවා කියලයි.

“ඒ කියන්නේ දැන් වැඩ ඉවර දී?”

“නැ..නැ..., අප්පවිලා ආයමත් ‘වට දානවා.’ ඊට පස්සයි අපි දෙන්නට වැඩ තියෙන්නේ.”

“මොනව ද වටෝට දාන්නේ?”

“කමත වටෝ තුනී වෙලා විසිරිලා තියෙන ගොයම් පාවරට දානවට කියන්නේ වට දානවා කියලා.”

“අම්බරුවන්ට නො පැගුණු ගොයම දෙවැනි සැරේ කොළ ගොන් ගහන කොටයි පැගෙන්නේ. ගොයම හොඳින් මැඩවෙන කොට බැත පාවරට වැටෙනවා.”

“අන්න, විලියම් මාමා අම්බරුවන් අරගෙන එනවා.”

“අදි අයියේ, අම්බරුවන් ඒ පාරෙන් ම ගේන්නේ”

“එහෙම තමයි මල්ලී. හැම පැත්තෙන් ම හැම තැනින් ම අම්බරුවන් කමතට ගන්නේ නැ. අම්බරුවන් කමතට ඇතුළු වන පාරට කියන්නේ ‘මෝල්කඩ’ කියලයි.”

“මගේ කෙටිට කෝ සිරිමල් අයියේ?”

“ආ...මේ තියෙන්නේ. ඔන්න මල්ලී මේ සැරේ නම් ගොම්පස් අල්ලන්න වෙයි...”

“හරි, හරි, දැන් මට පූජාවන්”

“පූතේ සිරිමල්, කෝ....මේ ගොන්කාරයෝ දෙන්නා” දාවිත් රාලනාම් වට පිට බලද්ද සිරිමල් හා අනුරාධ අඩහැර පාන්නට වූහ.

“හෝ....හෝ....අම්මා.....
හෝ....හෝයියා...අප්පා....
මයි රයිරේ....මයි....රාමා
කොළ මැඩපා....න් මයි රා....මෝ....”

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

විස්ස	ඩානා තැන්පත් කර තැබේමට සකසන විශාල පෙට්ටිය
උප්පිඩ්	අතට හසු වන තරම් ප්‍රමාණයක ගොයම් මේට
පිරුවටය	පිරිසිදු සුදු රෙද්දක්
මහජ්ඡිඩ්	කමත් තබන මුල් ම උප්පිඩ්
ඇදුත්ත	එකිනෙකාට ඇදා ඇති හරක්
ගොන් කණුව	කමත් හරක් ගැට ගෙන කණුව
අඩහැරය	අම්ලරුවන් දිරිමත් කරන හඩ ගැම
ගොම්පස්	ගොම
මුත්තෙටුව	කමත් ආහාරය/කමත් බත
තහංචි	තහනම
ඉපනැල්ල	ගොයම් කැපීමෙන් පසු ගොයම් ගසේ ඉතිරි කොටස
කුම්ල ගෙඩිය	කළය/වතුර හාජනය
ඇටුල ජේ කිරීම	කමත් ආහාර බෙදීම ආරම්භ කිරීම
අත්තම	ලද්ධිවට වැඩ කර දීම
සප්පායම	ආහාර අනුහුව කිරීම
හිල් අඩුක්කුව	ලදේ ආහාරය
සේදැර කරනවා	ඉක්මන් කරනවා

අවබෝධය

1. අනුරාධගේ නිවාඩුව ප්‍රිතිමත්ව හා එලදායීව ගත වන්නට හේතු වූ කරුණු මොනවා ද?
2. සිරිමල් අනුරාධට පැහැදිලි කර දුන්නේ කුමන කාර්යයක් ගැන ද?
3. පාවර යක ගැනීම සඳහා කරන වාරිතු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
4. අත්තමට වැඩ කිරීම සඳහා කමතට පැමිණී දෙදෙනකු නම් කරන්න.
5. ආහාර පාන කිහිපයක් සඳහා විශේෂ යෙදුම් මේ පාඨමේ ඇතුළත් වේ. ඒ මොනවා ද?

ලිඛිත අන්තර්

1. ‘අ’ තීරුව හා ‘ඇ’ තීරුව යා කරන්න.

‘අ’	‘ඇ’
ගොන්කාරයෝ	ඉක්මන් කරනවා
අරක් මුත්තා	ඇශ්‍රුත්තේ අන්තිමයා
සේදැරි කරනවා	මැඩවීම
මුත්තේවිටුව	අම්බරුවන් දක්කන්නේ
රත්තා බේ කිරීම	බුලත් විට කනවා
මල් පාවර කිරීම	අරක් වෙළඳ තැන්පත් කරන ඔගාජය පොට්ටනිය
පැහැර බේය පුරනවා	ලිදේ ආහාරය
කලාතයා	කමත් බත
කොළ ගොන් ගැහීම	මුල් ම මැඩවන් හැලීම
හිල් අඩුක්කුව	හිනිමැල ගැසීම

3. කමත් හාඡාවේ පහත සඳහන් යෙදුම් සඳහා සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ
යෙදෙන පද ලියන්න.

i. යතුර	-	viii. අශ්‍රුල	-
ii. බැත	-	ix. මැඩවන්	-
iii. කෙවිට	-	x. පැහැර බේය	-
iv. කඹ ගගුල	-	xi. ගොම් පස්	-
v. රස බේය	-	xii. සප්පායම	-
vi. ලියන්නාව	-	xiii. සේදැරි	-
vii. කුණුල් ගෙඩිය	-	xiv. කිරී කබල	-

ප්‍රායෝගික අන්තර්

- පාඩමෙහි ඔබ සිත් ගත් අවස්ථාවක් විතුයට නගන්න.
- කමතේ දී හාවිත කෙරෙන විශේෂ යෙදුම් පිළිබඳව බිත්ති පුවත්පතට
ලිපියක් සකස් කරන්න.

නාම පද

සම්බන්ධ හා අවෝත්තික සියලු වස්තු හඳුන්වන පද ‘නාම පද’ වෙයි. මේ නාම පද කෙරෙහි, වචන හේදය හෙවත් සංඛ්‍යා හේදය, හා ලිංග හේදය බල පායි.

වචන හේදය (සංඛ්‍යා හේදය)

ගණනය කළ හැකි දේවල් ‘එකක්’ හෝ ‘එකට වැඩි’ යනුවෙන් කාණ්ඩ කළ හැකි සි.

දියාභරණ :

මල (එක සි) මල් (එකට වැඩි සි)

කුරුල්ලා (එක් කෙනා සි) කුරුල්ලෝ (එක් කෙනාට වැඩි සි)

මෙහි දී එක් අයකු හෝ එක් දෙයක් හෝ හැඳින්වෙන නාම පද එක වචන නාම පද ලෙසත් එක් දෙයකට වැඩියෙන් ඇති දේවල් හෝ එක් අයකුට වැඩියෙන් සිටින කණ්ඩායමක් හෝ හැඳින්වීමට යොදන නාම පද, බහු වචන නාම පද ලෙසත් හැඳින්වේ.

පාඨමේ ඇතුළත්ව ඇති නාම පදත් ඒ නාම පද බහු වචන නාම පද බවට හැරවෙන ආකාරයන් බලමු.

එක වචන	බහු වචන
I ක්‍රමය	
අම්මා	අම්මලා
මාමා	මාමලා
අයියා	අයියලා
පුතා	පුත්තු

II ක්‍රමය	
කුණුර	කුණුරු
යතුර	යතුරු
පැදුර	පැදුරු

III ක්‍රමය

කමත	කමත්
ගොයීම	ගොයීම්
ඛුලත	ඛුලත්
සිරිත	සිරිත්

IV ක්‍රමය

වාරිතුය	වාරිතු
යන්තුය	යන්තු
පිරුවටය	පිරුවට

V ක්‍රමය

කළේ	කළු
-----	-----

VI ක්‍රමය

වල	වලවල්
මෝල්කඩ	මෝල්කඩවල්

VII ක්‍රමය

අඩුක්කුව	අඩුක්කු
කඩාඩුව	කඩාඩු

VIII ක්‍රමය

අම්බරුවා	අම්බරුවෝ
මදුරුවා	මදුරුවෝ

එක වචන නාම පදයක් බහු වචන නාම පදයක් බවට හරවා ගන්නට ක්‍රම කිහිපයක් තිබෙන බව ඔබට වැටහෙනු ඇති.

ලිඛිත අහසුස

1. එක් එක් කුමය යටතේ එක වචන නාම පද පහ බැගින් ලියා ඒවා බහු වචන නාම පද බවට හරවා ලියන්න.
2. පහත සඳහන් වගුවෙහි හිස් තැන්වලට සූදුසු පද යොදා වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

එක වචන	බහු වචන
සිංහයා
.....	ලේත්තු
.....	පොත්
අක්කා
කඩය
.....	පතුරු
.....	කවර
පෙට්ටිය
ද්‍රව්‍යනය
.....	මහල්ලේ

3. තිකේෂ්‍ය තුළ ඇති නාම පද එක වචන හා බහු වචන යනුවෙන් වර්ග කර වගුවක ඇතුළත් කරන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්

- දිය ගොඩ ක්‍රිඩාව (කීඩික්‍රියාවේ දසදෙනෙකි.) දිය යනුවෙන් ඒක වචන ද ගොඩ යනුවෙන් බහු වචන ද හැඳින්වෙන බවට කණ්ඩායම ම තීරණය කරන්න. කණ්ඩායම් නායකයා ඒක වචන නාම පදයක් කියදේදී ‘දිය’ යනුවෙන් නාම පුවරුවක් ගසා ඇති කොටසට යා යුතු ය. බහු වචන නාම පදයක් කියදේදී ‘ගොඩ’ යනුවෙන් නාම පුවරුවක් ගසා ඇති කොටසට යා යුතු ය. අවධානයෙන් සිටියෝත් ඔබ දිනුම්.
- එක් එක් ක්‍රමය යටතේ ඒක වචන පද, බහු වචන පද බවට හරවා ලියන ලද නාම පද පුවරුවක් පන්ති කාමරයේ පුද්ගලික කරන්න.
- බහු වචන පදයක් සකස් කර ගන්නා ක්‍රමවල දී ඒක වචන නාම පදය වෙනස් වන ආකාරය අවබෝධ කර ගන්නට උත්සාහ කරන්න. යහළවන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.

පුරුෂ හේදය

ක්‍රියා පදවල පුරුෂ හේදය පිළිබඳව ඔබ 6 ශේෂීයේ දී උගෙන ඇත. එම ක්‍රියා පද සහිත වාක්‍යවල යෙදෙන නාම පද අදාළ පුරුෂය යටතේ පහත දැක්වේ. උත්තම පුරුෂ භා මධ්‍යම පුරුෂ ක්‍රියා පද සමග යෙදෙන නාම පද සීමිත වූවත් ප්‍රථම පුරුෂ ක්‍රියා පද සමග යෙදිය හැකි නාම පද රසකි. ඒ අතුරින් කිහිපයක් පමණක් පහත වගුවේ දැක්වේ.

	එක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ	මම	ආඩි
	මා	ආප
මධ්‍යම පුරුෂ	නුඩි	නුඩිලා
	තෝ	තොපි/තෙපි
ප්‍රථම පුරුෂ	හේ/මහු	මවුහු
	මි/ඇ/ඇය	මවුහු
	ලමයා	ලමයි
	අම්මා	අම්මලා
	ගෙවිලිය	ගෙවිලියෝ
	අම්බරුවා	අම්බරුවෝ
	කුරුල්ලා	කුරුල්ලෝ

ලිඛිත අන්තර්

1. i. පහත දැක්වෙන අංක 01 රුපයේ ඇතුළත්ව ඇති නාම පද, නියමිත වර්ගයට අනුව අංක 02 රුපය තුළ සඳහන් කරන්න.

නාගයා, ඔබ, ගුරුතුමා, තොපී,
නුම්, අපී, වෙද්‍යවරයා, මම,
පුරුතුමා, හෙදිය,
කම්කරුවෝ, නීතියුයා, නීලිය,
නුම්ලා, ලේකම්තුමා, ක්‍රිඩකයෝ

01 රුපය

ලිත්තම පුරුෂ ක්‍රියා පද සමග
යෙදෙන නාම පද

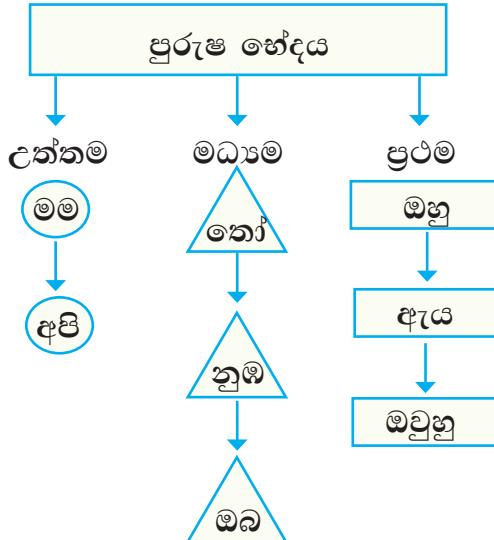
මධ්‍යම පුරුෂ ක්‍රියා පද සමග
යෙදෙන නාම පද

ප්‍රථම පුරුෂ ක්‍රියා පද සමග
යෙදෙන නාම පද

02 රුපය

ප්‍රායෝගික අන්තර්

1. ක්‍රියා පදයේ පුරුෂ තුන සමග යෙදෙන නාම පද පහත සඳහන් ආකාරයේ මැක්රම් සැරසිල්ලක ඇතුළත් කර පන්ති කාමරයේ පුදර්ගනය කරන්න.

ලිංග හේදය

නාම පදවල ලිංග හේදයක් ද වෙයි. පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග හා තපුණුසක ලිංග යනුවෙනි. පුරුෂයින් ගැන කියුවෙන නාම පද පුරුෂ ලිංග හේවත් පුරුෂ වාවී නාම පද වෙයි. ස්ත්‍රීන් ගැන කියුවෙන නාම පද ස්ත්‍රී ලිංග හේවත් ස්ත්‍රී වාවී නාම පද වෙයි. අප්‍රාණවාවී නාම පද, තපුණුසක ලිංග හේවත් තපුණුසක වාවී නාම පද වෙයි.

පුරුෂ වාවී නාම පද, ස්ත්‍රී වාවී නාම පද බවට හරවා ගන්නා ආකාරය ඉගෙන ගනිමු.

පුරුෂ වාවී	ස්ත්‍රී වාවී
I විධිය	
කුමරා	කුමරි
මැති	මැතිනි
රජ	රජිනි

II විධිය

ඒලවා	ඒල දෙන
සිටු	සිටු දේවී
හංසයා	හංස දේනුව
සිංහයා	සිංහ දේනුව

III විධිය

පම්‍යා	ගැහැනු පම්‍යා
මහත්මයා	තෙත්නා මහත්මයා

IV විධිය

ඒලවා	ඒලිවිච්චී
මියා	මිච්චී

V විධිය

අඁ්වයා	වෙළඳ
මොනරා	සෝබඩි
රජ	බිසව

VI විධිය

සෞර	සේර
කවුඩු	කැවිඩි
කුකුල්	කිකිලි

ඉහත සඳහන් වන්නේ පුරුෂ වාචී නාම පද, ස්ත්‍රී වාචී නාම පද බවට හරවා ගන්නා විධි කිපයකි.

ලිඛිත අනුසාසන

1. පහත සඳහන් පුරුෂ වාචී නාම පදවල ස්ත්‍රී වාචී නාම පද ලියන්න.

ඉඩිබා	-	ලේඛක-
කුරුලේලා	-	පිරිමි -
වස්සා	-	කපුටා -
පුතා	-	ඇතා -
අලියා	-	නරියා -

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තර

- ස්ත්‍රී වාලී පද, පුරුෂ වාලී පද හා නැඹුණු සක වාලී පද වෙන් වෙන් වශයෙන් වර්ග කරමින් කුඩා පොතක් සකස් කරන්න.
- ස්ත්‍රී වාලී, පුරුෂ වාලී හා නැඹුණු සක වාලී පද සඳහන් පුවරු බිත්තියේ පදුරුණනය කරන්න.
- තද කළ අකුරෙන් මුද්‍රිත වචන කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් පහත සඳහන් වාක්‍ය කියවන්න.

මම සරුංගලය යවමි.
අපි සරුංගල් යවමු.
නුම පොත බලහි.
නුම්ලා පොත් බලපු.
මුළු පත්තරය කියවහි.
නුම්ලා පත්තර කියවපු.
සෙබලා රට රකියි.
සෙබල රටවල් රකිති.
මල්ලී කමිසය අදියි.
මල්ලීලා කමිස අදිති.
සංගිත විශාරදයා ගිතය ගයයි.
සංගිත විශාරදයෝ ගිත ගයති.
මිනිසා දොර විවෘත කරයි.
මිනිස්සූ දොරවල් විවෘත කරති.
වඩුවා ලි පතුර කපයි.
වඩුවෝ ලි පතුරු කපති.
තාරකාව ආලෝකය තො දෙයි.
තාරකා ආලෝකය තො දෙයි.
ලේනා කුඩාව තනයි.
ලේන්නු කුඩා තනති.

ශ්‍රී ලංකාවේ අනිකුණ්ධීක ජනතාව

5

අනිකුණ්ධීක ජනයා ලෙස හැඳින්වෙන්නේ කණ්ඩායම් වශයෙන් තැන තැන සංචාරය කරන, ස්ථීර වාසස්ථානවල නො වසන ජන කණ්ඩායමකි. පන්සිය පනස් ජාතක පොතේ 'වම්පොය ජාතකය' ද සඳ්දරමාලංකාරයේ 'අනිකුණ්ධීක වත්පූ' ද අනිතයේ පවා ගමින් ගම ඇවිදිමින් නයි නටවමින් දිවි ගෙවූ අනිකුණ්ධීක නම් ගෝතුයක් පැවති බවත සාක්ෂා ලෙස සැලකේ. කෙසේ වුව ද ලංකාවේ අනිකුණ්ධීක ජනයා ඉන්දිය කුරවර ගෝතුයට සමානකම් දක්වන බව පරුයේෂකයන්ගේ අදහස යි. ලංකාවේ උතුරු මැද, සබරගමු හා නැගෙනහිර පළාත්වල බහුලව ම සැරිසරන අනිකුණ්ධීක ජනයාට ඔවුන්ට ම ආවේණික වූ බස් වහරක්, සිරිත් විරිත් ආදිය තිබේ. ඒ පිළිබඳව කරුණු ඇතුළත් මේ පාඨම සිංහල විශ්වකොෂ්ඨය ඇසුරෙන් සකස් කර ඇත. විවිධ ජන කණ්ඩායම් පිළිබඳ තොරතුරු දැන ගෙන ලෙන අවබෝධයෙන්, වඩා යහපත් සමාජයක් නිරමාණය කිරීමට ඔබට හැකි ය.

අහිකුණ්යීක ජනයා සාමාන්‍යයෙන් වෙසෙන්නේ තල් කොළඹලින් තනා ගත්තා තාවකාලික පැල්පත්වල ය. එක් තැනක දින කිහිපයකට වඩා නො රඳෙන බැවින් ඔවුන් මේ නිවාස සකස් කරන්නේ තැනින් තැන ගෙන යා හැකි ආකාරයට ය. උස අඩි පහක් පමණ වන මේ පැල්පතක් දිගින් අඩි නවයක් හා පළලින් අඩි හතක් පමණ වේ. කරත්ත අඡිරාවක හැඩය ගත්තා මේ පැල්පත්වල තමා සතු උපකරණ සියල්ල තබා ගැනීමට ඔවුනු කටයුතු කරති. මස්කත් (පිහිය), රෝල් (වංගේචිය), තාලෙ (බෙසම්), ඉරමන් (හිරමනය), සත් (කුල්ල), පස්රායි (ඇශ්චිරුම් ගල), කදව (කළය), කුණ්ඩි (කැම පිසින වළඳ), පිපෙටිරි (පේළාව, නයි පෙටිරිය) සහ නයි නළාව ඔවුන්ගේ උපකරණ කිහිපයකි. ජ්වනෝපාය සඳහා නටවන නයා ද බඩු ගෙන යැම සඳහා උපකාර වන බුරුවා ද ආරක්ෂාව ලබා දෙන සහ ද්‍රියමේ දී සහාය වන බල්ලා ද මොවුන්ගේ ජ්වනිතය හා බැඳුණු සත්තු වෙති. මේ සතුන් ආදරයෙන් රක බලා ගැනීම ඔවුන්ගේ සිරිත යි. මේ අතරින් නාගයා ඔවුන්ගේ ආගමික විශ්වාස සමග ද බැඳී සිටියි. තමා වෙසෙන නිවාස ‘නාග ගහය’ යන අරුතැනි ‘නා ඉල්ල’ නමින් හඳුන්වන අහිකුණ්යීක ජනයා නාගයාට විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වති. බෝධිසත්ත්වයන්ගේ නාග ආත්මයක් සඳහන් වන ‘භූරිදත්ත ජාතකය’ පිළිබඳව දත්තා ඔවුනු එය තම වර්ගයාගේ ආඩම්බරයට හේතුවක් ලෙස සලකති.

හින්දු ආගම ඔවුන් සාමාන්‍යයෙන් අදහන ආගම වුව ද බොඳ්ංඡමික විශ්වාසය මත පදනම්ව පෝරු දිනවල සතුන් මැරිමෙන් වැළකී සිටිනු දැකිය හැකි ය. විෂ්ණු, කතරගම, පත්තිනි ආදි දෙවිවරුන් ඇදහිම ද ඔවුන් අතර වෙයි. ද්‍රියම් සඳහා පිටත්ව යැමේ දී වනයට අරක් ගත් දෙවියන්ට කුකුල් බිල්ලක් පුද කිරීම ද ඔවුන්ගේ සිරිතකි.

වැඩිවිය පත් වන ගැහැනු ලමයකු බාල සහෝදරියක සමග කොළඹලින් තැනු පැලක දින හතක් වෙන් කොට තැබෙන අතර ඉන් පසු දින පහක් තල් පත් පැලක රඳවා පස් වන දිනයේ දී නැන්දා විසින් නාවා පිරිසිදු කිරීමෙන් පසු සමාජයට පිළිගැනීම මොවුන්ගේ වාරිත්‍යය යි. අහිකුණ්යීක විවාහය නැතා - මස්සිනා අතර සිදු වන්නකි. සිය රහේ සුදුසු අයකු නොමැති අවස්ථාවක අන් රහැකින් සුදුස්සකු සොයා ගැනීමට සිදු වෙයි. ඉරිදා, සඳුදා සහ අගහරුවාදා විවාහයට සුබ ද්‍රව්‍ය සේ සැලකේ. මංගල දිනයේ දී මනාලිය සුදු පැහැ වස්තුවලින් සැරසි රිදී සහ විදුරු ඇට මාල ආදිය පලදින අතර මනාලයා කහ කම්සයක් සහ සරමක් හැද ජට්ටාවක් හිසේ බැඳ කළ ඇට මාලයකින් සහ අත්

වළලුවලින් සැරසයි. මනාලියගේ මුහුණ සහ හිස සුදු පැහැ රේදී කඩකින් ආවරණය කෙරේ. මනාල යුවලගේ දකුණුත්වල කහ කැබැල්ලක් බැඳ මුහුණට කහ දියර ඉසිමෙන් පසු පූසාරිවරයාගේ ආයිරවාද ග්ලෝක ගායනය මධ්‍යයේ මනාලයා මනාලියගේ ගෙලෙහි තැලිය බඳියි. අනතුරුව මාමා කෙනෙක් යුවලගේ සුලැංගිලි එක් කොට බැඳ පිත්තල සෙම්බුවකින් අතපැන් වත් කරයි. මනාලයා මෙදින මනාලියගේ අතේ වළල්ලක් පැලදුවිය යුතු අතර දැනෙහි ම වළලු පලදින්නේ විවාහක ස්ත්‍රීන් පමණි. කෙසෙල් කොළවල තබා පිළිගන්වන මංගල හෝජනය වළදා හි ගයා නටා ප්‍රීතිවීමෙන් මංගල උත්සවය නිමා වන අතර විවාහයෙන් පසු එළඹින පළමු බැහස්පතින්දා යාතින්ගෙන් මනාල යුවලට තැහි ලැබේයි. දැවැද්ද වශයෙන් පේළාවක බහා ලු තයකු හෝ දෙන්නකු ද බුරුවකු, බල්ලකු හා අදින පලදින දේ ද දීම අහිකුණීයික වාරිතුයකි.

අහිකුණීයික ප්‍රරුෂ පක්ෂය නයි නැටවීම හා රිලවුන් නැටවීම ජ්වනෝපාය කර ගනිදී අහිකුණීයික ස්ත්‍රීනු අත බලා සාස්තර කීම ජ්වනෝපාය කර ගනිති. සර්ප විෂ උරා ගැනීමට සමත් කෘතිම ගල් විශේෂයක් ඔවුන් ලග තිබේ. ඒවා සාදා ගන්නා ක්‍රමය ගෝනුයේ පාරම්පරික රහස්‍යක් සේ සැලකේ. සිය කණ්ඩායමේ විශ්වාසය දිනා ගත්, පාලනයට දක්ෂ, අපක්ෂපාතිව කටයුතු කරන, මනා අවබෝධයකින් යුත්ත, තිස් විය ඉක්මවූ වැඩිහිටියකු සියලු දෙනාගේ ම කැමැත්තෙන් කණ්ඩායමේ නායකයා හෙවත් ආරච්ච ලෙස පත් කර ගැනීමට අහිකුණීයික ජනයා කටයුතු කරති. මහුගේ තීරණය සියලු දෙනා පිළිගන්නා අතර අධිකරණ නායකයා වන්නේ ද මහු ය. අයහපත් ලෙස කටයුතු කරන්නේ නම් මහු වෙනුවට වෙනත් අයකු පත් කිරීමට හැකියාව ඇතේ.

ආරවුල් තමා අතර ම තීරණය කර ගැනීමට අහිකුණීයික ජනයා ත්‍රියා කරති. පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් වූ විට ආරච්ච ප්‍රමුඛ කණ්ඩායම් රස්වීමක් පැවැත්වෙන අතර එය අධිකරණ සහාව වෙයි. එම සහාව සිය සිරිත් හා සම්ප්‍රදායන් මත පිහිටා ලබා දෙන තීන්දුව බොහෝ විට දෙපාර්ශ්වයට ම පිළිගත හැකි එකකි. යම් හෙයකින් එසේ පිළිගැනීමට එක් පාර්ශ්වයක් අකමැති වූ විට ‘කේරලමාව’ නම් විනිශ්චරු වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ. කණ්ඩායම් හතකට එක් කේරලමාවක් සිටියි. මීට අමතරව කැකැරෙන තෙල් බදුනක දකුණෙන් ද්‍රව්‍යගිල්ල බහා ලිම, රත් වූ යකඩයක් ඇල්ලීමට දීම ආදි දිවුරුම් කම ද වෙයි. පැමිණිලිකරු වෙනුවෙන් එක් සැලියක් ද විත්තිකරු වෙනුවෙන්

තව සැලියක් ද ලෙස එක සමාන සැලි දෙකක සහල් හා වතුර සම සමව දමා එක ප්‍රමාණයට ම දර දැමු ලිප් දෙකක තබා එක විට ම ගිනි මොළවා, කලින් පැසුණු බත හිමි තැනැත්තා නිවැරදිකරු ලෙස සැලකීමේ ක්‍රමයක් ද තිබේ.

සංචාරක ජීවන රටාවත් සරල පැවැත්මත් අභිඛණ්ධීක ජනයාගේ විශේෂ ලක්ෂණ සේ සැලකිය හැකි ය. ඔවුන්ට ම ආවේණික වූ සිරිත් විරිත් රසක් තිබේ. තෙලුගු බසින් නිපදවා ගත් බස් වහරක් හාවිත කරන අභිඛණ්ධීක ජනයාට සිංහල හා දෙමළ හාජා හැසිරවීමේ පුරුවක් ද ඇති.

වර්තමානය වන විට අභිඛණ්ධීක ජනයාගේ ජීවන රටාව ඉහත දැක්වුණු පැරණි ජීවන රටාවෙන් වෙනස් වී ඇති. ඔවුන් ස්ථීර වාසස්ථානවල ජීවත් වෙමින් පැරණි ජීවනේපායන් වෙනුවට වෙනත් රකියාවල නිරත වන ආකාරය ද දැකිය හැකි ය.

අර්ථ පැහැදිලි කිරීම

කරන්න අඩරාව	කරන්තයේ වහල
ජීවනේපාය	රකියාව
රහෝ	කණ්ඩායමේ
පාරමිපරික	පරමිපරාවෙන් පැවතෙන
තෙලුගු	දකුණු ඉන්දියාවේ ආන්ද පුද්ගලේ ප්‍රධාන හාජාව

අවබෝධය

1. අභිඛණ්ධීක ජනයා තාවකාලික පැල්පත්වල වාසය කරන්නේ ක්‍රමන හේතුවක් නිසා ද?
2. අභිඛණ්ධීක ජනයාගේ ජීවිතයට සම්ප සතුන් නම් කරන්න.
3. පාඨමේ දැක්වෙන ආකාරයට අභිඛණ්ධීක ජනයාගේ ආගමික විශ්වාස ඉස්මතු වී පෙනෙන කාර්යය ක්‍රමක් ද?
4. භුරුදත්ත ජාතකය අභිඛණ්ධීක ජනයාට විශේෂ වන්නේ ඇයි?
5. අභිඛණ්ධීක ජනයා සිය ආරවුල් විසඳා ගැනීමට යොදා ගන්නා ක්‍රමය පාඨම ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

ලක්ත අනුක්ත හේදය

ගුරුවරු ලමයින් යහමග යටති.

මුවහු සතුන් දඩයම් කරති.

ඉහත වාක්‍යවල තද කළු අකුරෙන් දැක්වෙන පද විමසා බලන්න. එම වාක්‍යවල ‘යටති’, ‘කරති’ යන ක්‍රියාවලින් පිළිවෙළින් කියුවෙන්නේ ‘ගුරුවරු’ සහ ‘මුවහු’ යන පද සි. වාක්‍යයක ප්‍රධාන වන, ක්‍රියාවෙන් කියුවෙන පද උක්ත පද ලෙස හැඳින්වේ. ඒ අනුව ඉහත වාක්‍යයන්හි උක්ත පද වන්නේ ‘ගුරුවරු’ සහ ‘මුවහු’ යන පද සි.

එම වාක්‍යවල යෙදී ඇති ‘ලමයින්’, ‘සතුන්’ යන පද ක්‍රියාවට යටත් වන කර්ම පද වෙයි. ඒවා අනුක්ත පද වශයෙන් හැඳින්විය හැකි ය.

මෙබදු වාක්‍ය නිර්මාණයේ දී වාක්‍යයක ප්‍රධාන වන ක්‍රියාවෙන් කියුවෙන නාමය උක්ත ස්වභාවයෙන් ද එම ක්‍රියාවට යටත් වන නාමය අනුක්ත ස්වභාවයෙන් ද තැබීම පිළිගත් ක්‍රමය සි.

නාම පද කිහිපයක් උක්ත අනුක්ත හේදය යටතේ පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

උක්ත රුපය	අනුක්ත රුපය
මම	මා
අපි	අප
මිල (තෝ)	මිල (තා)
තොපි	තොප
මුහු	මුහු
මුවහු	මුවන්
කුරුල්ලා	කුරුල්ලා
කුරුල්ලේ	කුරුල්ලන්
ලමයි	ලමයින්
මිනිස්සු	මිනිසුන්
ගුරුවරු	ගුරුවරුන්
ලමයෙක්	ලමයකු
හාවෙක්	හාවකු
මනාලියක්	මනාලියක
සහෝදරියක්	සහෝදරියක

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. පහත දැක්වෙන උක්ත පදවල අනුක්ත පදය ලියන්න.

අපි	-	දෙවියෝක්	-
මම	-	දරුවෙක්	-
මුවහු	-	දැරියක්	-
මබ	-	කාන්තාවක්	-
සමන්වයෝ	-	ගුරුවරියක්	-

2. උක්ත හා අනුක්ත පද යොදා පහත දැක්වෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

උක්ත පද	අනුක්ත පද
කුමාරයෝ
.....	මුවන්
මහු
සමන්වයක්
වෙළදුරටු
.....	දරුවකු

3. පාඨමේ ඇතුළත් උක්ත නාම පද සහ අනුක්ත නාම පද පහ බැඟීන් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

- අහිකුණ්යීක ජනයා නාගයා හා රිඹා නැටවීමට යොදා ගන්නා නොයෙක් නොයෙක් කීඩා ගැන ඔබ දුටු අවස්ථාවක් ඇසුරින් විස්තර කරන්න.
- මෙම පාඨම ඇසුරින් “ශ්‍රී ලංකාවේ අහිකුණ්යීක ජනයා” යන මාත්‍රකාව යටතේ රචනයක් ලියන්න.

6

මේ කාගේ දෝ කමතා

ජනතාව අතර ම නිර්මාණය වී පැවත එන ජන කවි සම්ප්‍රදායයක් අප රටේ ද දක්නට ලැබේ. ස්වකීය අත්දැකීම් රසවත් ප්‍රකාශන ලෙස සමාජයට දායාද කිරීමට ගැමී ජනයා සතු වූ කුසලතාව ජන කවියෙන් ප්‍රකට වේ. පාදක වූ අවස්ථා අනුව ජන කවි කමත් කවි, පැල් කවි, පාරැ කවි ආදි වශයෙන් වර්ගීකරණයට ලක් කරනු දැකිය හැකි ය.

මෙම පාඩමට ඇතුළත් වන්නේ කමත් කවි කිහිපයකි. ගොයම් කපා කොළ මැඩිමේ දී ගොවියෝ මෙබදු කවි ගායනය කරති. ගොයම් කෙතවත් නෙළා ගත් අස්වැන්නටත් ඔවුන් දැක්වුයේ ඉමහත් ගොරවයකි. කමත් සිරිත් විරිත් පැරුණි ඇදහිලි කුම හා මිශ්‍ර වී ඇත. මහත් වෙහෙස ගෙන දෙන ගොයම් මැඩිමේ කාර්යයේ විනෝදයෙන් නියැලීමට කමත් කවි උපකාරී වේ.

කොළ මැඩිමේ යෙදෙන ගොනුන්ට දායාවෙන් අමතමින්, සාම්ප්‍රදායික විශ්වාසවලට ගරු කරමින් ගොවියා සිය කාර්යය ඉටු කර ගන්නා ආකාරය මෙම කවිවලින් පිළිබඳ වේ.

ජන කවි හඳුනා ගැනීම

ජනතාව අතරේ ම ඇති වී ජනතාව අතරේ ම ආරක්ෂා වී පැවත එන කවි, ජන කවි නමින් හැදින්වේ. මේ ජන කවි, පොත්වල ලියවීමට පෙර පැවතුණේ ඒවා භාවිත කළ මිනිසුන්ගේ මතකයේ ය. එහෙයින් කාලයට භාජාව වෙනස් වීමත් සමග ම ජන කවිය ද වෙනස් වීම ස්වාභාවික ය. පොත් පත්වල ලිවීමෙන් පසුව වුව ද බහුල වශයෙන් මිනිසුන් අතර භාවිත වන නිසා ඒවා තව දුරටත් වෙනස් වෙයි.

ජන කවිවල කතුවරයා හඳුනා ගත නො හැකි ය. පළමුවෙන් කියු තැනැත්තා නො දන්නා නමුත් ඒවා ජනතාව අතර කාලයක් තිස්සේ භාවිත වීමෙන් පොදු අයිතියට පත්ව ඇත්තේ ය. ජනතාව අතර නිරායාසයෙන් පහළ වී ඔවුන් අතර ම පැතිර ගිය ජන කවියට වස්තු විෂය වී ඇත්තේ බෙහෙවින් ම ඔවුන්ට සම්පූර්ණ අත්දැකීම් ය. ඔවුන්ගේ එදිනේදා අත්දැකීම්, ඇදහිලි විශ්වාස, ජ්වනෝපාය, ක්‍රිඩා භා විනෝදාස්වාද මාර්ග, හැඟීම් ආදිය ඒ අතර බහුලව ම භමු වන තේමා ය.

සිංහල ජන කවිවල සුවිශේෂ ගුණාංග අතර අව්‍යාජත්වය, සරලත්වය සහ සංක්ෂීප්තභාවය හැදින්විය හැකි ය. අලුත් උපමා රුපක භාවිතය ද ජන කවියාගේ ප්‍රතිභාව විදහා දක්වන ලක්ෂණයක් ලෙස සැලකේ. හැඟීම් ප්‍රකාශනයේ දී දැක්වූ සංයෝග ද ඇතැම් ජන කවියක විශිෂ්ටත්වයට හේතු වී ඇත.

“අපේ ජන කවි සාමූහික ජ්වන රටාවේ වැදගත් ම දායාදයක් වැන්න. තනිව ම කියන ජන කවියක් අපට තැත. දරු තැලවිල්ල පවා කියන්නේ ඉතා අඩු වශයෙන් දෙදෙනෙකු වත් ඉන්නා තැනක ය. පැල් කවිය වුවත් පැලේ ඉද කියන විට රාත්‍රි පාලව භා නිසංසලකම මකා ගෙන, පැල් රකිනා අවශේෂ උදවියගේ දෙසවන පතිත වන්නේ ය. ඒ අයගෙන් කෙනෙක් නිසැකව ම තවත් පැල් කවියකින් ර්ව උත්තර සපයන්නේ ය. ඔරු පාරු කවි ගැන කිව යුත්තේ ද ඒ ටික ම ය. සාමූහික රටාවෙන් විනිරුම්ක්ත වූ ජන කවියක් සිංහලයා අතර නො වී ය.”

නන්දසේන රත්නපාල, ජනගුරු විද්‍යාව

පහත දැක්වෙන කමත් කවි ද සාමූහික ක්‍රියාකාරකමක් වන කොළ මැඩීම හා සම්බන්ධ ය. මිනිසුන්ට පමණක් තො ව දෙවියන් සේ ඇදුනු ස්වභාව ධර්මයට ද කොළ මැඩීමට දායක වන ගවයන්ට ද එම කවිවලින් කමතට ඇරුමුම කෙරෙයි.

මේ කාගේ මේ	කමතා
ඉරු දෙවියන්ගේ	කමතා
ඉරු දෙවියෝ බිම්	බදිතා
බිම් බැඳි තැන කොළ	බදිතා
මේ කාගේ දේ	කමතා
සද දෙවියන්ගේ	කමතා
සද දෙවියෝ වැඩි	කමතා
සද දෙවියන් බැති	දෙවතා
මේ කාගේ මේ	කමතා
සැම දෙවියන්ගේ	කමතා
සැම දෙවියෝ බිම්	බදිතා
බිම් බැඳි තැන කොළ	බදිතා
මේ කොතනින් ගෙනා	ගොනා
දෙවුන්දරින් ගෙනා	ගොනා
ශ් මොනවට ගෙනා	ගොනා
කොළ මචිනට ගෙනා	ගොනා
කැලිය කොළ බැන්ද	මටා
මද කොළ බැන්දේ	කමටා
ශ් මට කළ හොඳ	කමටා
කොළ මැඩවා දෙන්	සොඳටා
ගලක් පලා ගලක්	දුටීම්
එගල පලා රිදී	දුටීම්
පැන් බොන්නට ලිඳක්	දුටීම්
බැත උඩ සිට මුහුද	දුටීම්

අටු කොටුවල තියෙන	බැතා
ඉහළ පහළ තියෙන	බැතා
ලකු ගෙඩ්වල තියෙන	බැතා
ගෙන පුරවා මේ	කමතා
බුදුන් වචින	වේලාවයි
කිරී උතුරන	වේලාවයි
කොළ මධ්‍යවන	වේලාවයි
කමත පිරෙන	වේලාවයි

අර්ථ පැහැදිලි කිරීම

කමත	ගොයම් පාගන හුමිය/ස්ථානය/කළවිට
කොළ බදිතා	කමත් බිමේ මැද කොළ වර්ග තැන්පත් කිරීම
බැත	වී
විම බදිතා	කොළ මැඩීම සඳහා බිම සැකසීම, කිරී සහිත කොළ වර්ග හා උපකරණ වට්ටිත තබා බිම සකස් කෙරේ
කොළ මැඩීම	ගොයම් පැශීම
කැලිය කොළ	පදුරු වශයෙන් වැවෙන කිරී සහිත පැලැටියකි; තාග බැවිල/කොහු කිරීල්ල/ගස් කැලිය
මයු කොළ	හරකුත් කැමට ප්‍රිය කරන ගිරිතිල්ල කුලයේ වැල් විශේෂයක්. මේවා හරකුත්ට කැම සඳහා කමතෙහි තබනු ලැබේ.

අවබෝධය

- කමතට දේවායිරවාදය ලබා ගැනීමට උත්සාහ කර ඇති බවට උදාහරණ දෙකක් දෙන්න.
- කොළ මැඩීමේ දී ගොනා වැදගත් බව ප්‍රකාශ වන කවිය ලියන්න.
- “බැත උඩ සිට මූහුද දුටිම්” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද?
- කොළ මැඩීම මහත් ආයිරවාදයක් බව පැවසෙන්නේ කුමන කවියෙන් ද?
- කමත පුරවන්න යැයි කියන්නේ කුමත බැත්වලින් ද?

විරැද්ධාර්ථ පද

කිසි යම් පදයකින් ඉදිරිපත් කෙරෙන අර්ථයට, විරැද්ධ වූ අර්ථයක් වෙනත් පදයකින් ගෙන හැර දක්වන්නේ නම් එය විරැද්ධාර්ථ පදයකි.

උදා : ඇත - මැත, දුක් - සැප, ඩොඳ - නරක

සිංහල භාෂාවේ විරැද්ධාර්ථ පද කිහිප ආකාරයකට සැදේ.

- නාම පදයකට හෝ ක්‍රියා පදයකට හෝ මුලින් උපසරගයක් යෙදීමෙන්
උදා : තම්බුව - අවනම්බුව
- නාම පදයකට හෝ ක්‍රියා පදයකට හෝ මුලින් නිපාත පදයක් යෙදීමෙන්
උදා : වෙනස් - නො වෙනස්
- වෙනත් පදයක් භාවිත කිරීමෙන්
උදා : ඇති - තැති
යන - එන

ලිඛිත අනුකූල

1. පහත සඳහන් පදවලට සූදුසු විරැද්ධාර්ථ පද පාඨමෙන් සෞයා ලියන්න.
 - i. ඉහළ -
 - ii. නො ගෙනා -
 - iii. නරක -
 - iv. අවේලාව -
 - v. යට -
 2. වරහනට පිටතින් දී ඇති පදයට සූදුසු විරැද්ධාර්ථ පදය වරහන් තුළින් තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.
- i. අවමාන (අසමාන, විමාන, සම්මාන)
 - ii. අන්ත (අන්තර, සමාන්තර, අනන්ත)
 - iii. අනාන්තර (නිරන්තර, බාහිර, අන්තර)
 - iv. මෙමතී (කරුණා, කුළුද, වෙවී)
 - v. යහුණ (අවහුණ, අගුණ, දෙහුණ)

- vi. උත්තම (උසස්, අධම, පහත්)
- vii. ජාතික (විජාතික, අවජාතික, සහජාතික)
3. තද කළ අකුරින් යෙදී ඇති පදයට සූදුසු විරැද්ධාර්ථ පදය හිස්තැනට යොදා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
- ගොවීහු කාලයේ ගොයම් කපා රාත්‍රි කාලයේ කොළ මැඩීම කරති.
 - කමතේ දී ගොනුන්ට අමතන්නේ නො ව ආදරයෙනි.
 - පොලව වුවත් පොහොර යොදා සරු අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි ය.
 - සමහර ගොවීහු මිනිසුන් කළත් දෙවියන් කෙරෙහි විශ්වාසය තබා කටයුතු කරති.
 - කොළ මැඩීමේ කටයුතු සාර්ථකව කළ හැක්කේ කම්මැලි මිනිසුන්ට නො ව අයට ය.

ප්‍රායෝගික අන්තර්

- කවි පෙළ තාලානුකූලව ගායනා කරන්න.
- කෘෂිකාර්මික ජීවිතයට සම්බන්ධ ජන කවි එක් රස් කර පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.
- කමත් භාෂාවට අයත් වචන දහයක් සොයා ලියන්න.

දෙවිදුම් අදුරුර එච්මන්ඩ් පීරස් රදුගුරු හිමි

7

සිංහල භාෂාවට මූල් කාලයේ බෙහෙවින් ම බලපැවේ පාලි, සංස්කෘත භාෂා බව උගෙනුගේ පිළිගැනීම සි. බටහිර ජාතීන්ගේ පැමිණීමෙන් පසු ක්‍රිස්තියානි ආගම මෙරට පැතිර යැම හේතුවෙන් හිබුරු, ලතින්, ග්‍රීක ආදි භාෂාවල බලපැම සහිත අලුත් වචන සිංහල භාෂාවට එක් විය. එමෙන් ම කුමයෙන් සිංහල ක්‍රිස්තියානි සාහිත්‍යයක් ද ගොඩ නැගිණි.

සිංහල භාෂාවෙන් ක්‍රිස්තු ධර්මයට අදාළ ලිපි ලේඛන මෙන් ම සිංහල සංස්කෘතිය සම්බන්ධ ලිපි ලේඛන ද සම්පාදනය කළ පුරුෂකවරුන් අතර සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමි කර ගන්නා රදුගුරු එච්මන්ඩ් පීරස් හිමිපාණන් (1897-1989) පිළිබඳව මෙම පාඨම සකස් වී ඇත. සිංහල භාෂාව පමණක් නො ව වෙනත් භාෂා රාජීයක් ද දැන සිටි එතුමා සිංහල භාෂා සාහිත්‍යයට කළ මෙහෙවර අපරිමීය වේ. සිංහල භාෂාව භා සාහිත්‍යය පෝෂණයට දායක වූ මෙබදු වරිත හඳුනා ගැනීම සහ එම වරිතවල ග්‍රේෂ්‍ය ගුණාංග අපේ ජ්‍යෙෂ්ඨයට එක් කර ගැනීම යහපත් ය.

“රජුරු එඩ්මන්ඩ් පිරිස් පියතුමා මහා පත්‍රවෙකි. පරයේෂණයේ ගුරයෙකි. ලේඛකයෙකි. ගත්කරුවෙකි. නොයෙක් තරාතිරමේ මූල් තැන් ඉපුළු පියතුමෙකි. රන් පදක්කම් ලාභියෙකි. කලා ගුරියෙකි. හෙළ සිරිතට අත හිත දුන් ග්‍රේෂ්‍යයෙකි. ජාතික දේ අගේ කරීම් පුන්කළසට ගොක් සැරසිල්ලට දෙවි මැයුරෙන් සැලකිය යුතු අවස්ථාවල දී සුදුසු තැන් දුන් කලාකාමියෙකි. හෙළ බසට දිවිය දුන් තැනැත්තෙකි.”

ප්‍රතිත ජ්‍යෙත - ගරු මරසලිනු ජයකොට් පියතුමාගේ ලිපිය

ගත සිත සනසන සිතල උදුවප් මහේ සාමයේ කුමරුන්ගේ උපත පිළිබඳ පණ්ඩිය රැගෙන මද නල දසත හමා යදී උදා වූ අසිරිමත් නත්තලෙහි ප්‍රිතියෙන් මූල ලොව ම තැහැවී ගියේ ය. සාමය හා සතුට පිළිබඳ මිහිර හැඟීම් සමග ලොව පුරා කිතුනු ජනතාව ජේසු බිලිදාණන්ගේ උපත මහත් බැංතියෙන් අනුස්මණය කළ 1897 වර්ෂයේ නත්තල් සමය යි, ඒ. එමඩි නත්තල වෙනුවෙන් නැ හිතවතුන්ට තැගි බෝග පිරිනැමීම සතුට බෙදා හදා ගැනීමේ මගකි. හලාවත පුදේශයේ මවු පිය යුවුවකට ද දෙවියන් වහන්සේගෙන් අපුරු නත්තල් ත්‍යාගයක් ලැබුණි. ඒ 1897 දෙසැම්බර් 27 දින ඔවුන්ට පුත් කුමරකු ලැබීම යි. මේ දරු උපත එම යුවුවලට, එම ගම් පියෙසට, මූල සිරිලකට මත නො ව මූල ලොවට ම ලැබුණු මහගු ත්‍යාගයක් වූවා සේ ය.

එම වාසනාවන්ත දෙම්වුපියන් වූයේ මිහිදු කුලසුරිය එවි. දියෝගේ පිරිස් මහතා සහ මිහිදු කුලසුරිය ඒ. ක්ලේරා මහත්මිය යි. උපන් කුමරුට එඩ්මන්ඩ් යයි නම් තබන ලදී. තම එක ම දරුවා අනාගතයේ දී මවු බිමේ නම යන්ද කීර්තිමත් උගතෙක් වේ යයි එදා ඒ මවුපියන් සිහිනෙනුද නො සිතන්නට ඇති.

පාසල් වියට පා තබන්ටත් පෙර ම පුදරු එඩ්මන්ඩ් කුමරුන්ට මවු සෙනෙහස අහිමි වූයේ මවගේ හදිසි වියෙක්ව හේතුවෙනි. මෙරට ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ උපන් එඩ්මන්ඩ් පිරිස් කුමරුන් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය ලැබුවේ හලාවත සාන්ත මරියා ඉංග්‍රීසි පාසලෙනි. පාසල් වේලාවෙන් පසු එඩ්මන්ඩ් ද්‍රවස් වැඩි කාලයක් ගත කළේ ඔහුගේ සියා සමග යි. එකල හලාවත පිස්කල් නිලධාරියකු ලෙස සේවය කළ අලෙන්සු පිරිස් ඔහුගේ සියා විය. ඔහු සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි භාෂාවන් ලිවීමට හා කියවීමට සමත් උගතුකු වීම එඩ්මන්ඩ් පිරිස් කුමරුගේ පෙර වාසනාවක් විය. සියාගෙන් එම භාෂා උගත් ඔහු එම භාෂාවලින් ලියුවුණු පොත පත කියවීමට ඇල්මක් දැක්වී ය. අනාගතයේ දී මහ පඩිරුවනක් වීමේ මුලික අඩ්තාලම එසේ සකස් විය.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය අවසන් කළ කුඩා එච්මන්ඩ් පිරිස් කොළඹ සාන්ත ජෝසේප් විද්‍යාලයට ඇතුළත්ව එහි දීප්තිමත් දිජ්‍යායකු වශයෙන් උසස් ලෙස සමත්කම් දක්වමින් ද්වීතීයක අධ්‍යාපනය නිම කළේ ය. 1921 වර්ෂයේදී පෙර-පූජක පූජාණුව ලැබීම සඳහා බොරුලේ පිහිටි සාන්ත බර්නාඩි දෙවි සත් සලට ඇතුළු විය. ගම් ප්‍රධානීන් වූ එතුමාගේ පවුලේ යාතින් හා ගමේ දේවස්ථානය අතර පැවති සම්ප සම්බන්ධතාවෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එතුමාට මතු පූජකවරයකු විමේ අවස්ථාව නිරමාණය වී තිබුණි. 1924 දී දෙවි සත් හලේ අධ්‍යාපනය නිමා කොට එහි දී ම අතිළත්තම අන්තෝත්ති කුරේ කොළඹ අගරදූරුතුමාගෙන් නිරමල මරිය තිකායේ පියතුමකු ලෙස පූජාත්වරය ලැබේ එච්මන්ඩ් පිරිස් පියනම වශයෙන් ප්‍රකට විය.

එතැන් පටන් උන් වහන්සේ පූජකවරයකු වශයෙන් තම දහම් සේවාව ආරම්භ කළහ. කොළඹ, හංවැල්ල, මොරටුව, කළුතර, මේගොන ආදි ප්‍රදේශයන්හි දේවස්ථානවල කිතුනු බැංකිමතුන්ගේ සියලු ආගමික අවශ්‍යතා ඉටු කරමින් සේවාවෙහි තිරත වෙමින් ජනාදරයට පාතු වූහ. එතුමාගේ සහජ හැකියා හා කුසලතා හඳුනා ගත් කතොලික සහාව විසින් 1926 දී එතුමා සාන්ත බර්නාඩි පූජක දෙවි සත් හලේ කළීකාවාරයවරයකු වශයෙන් පත් කරන ලදී. අනතුරුව සාන්ත ඇලෝසියස් ජෝෂ්ප පූජක දෙවි සත් සලේ අධ්‍යක්ෂ බුරයට ද පත් කරන ලදී. 1933 දී වැඩි දුර අධ්‍යාපනය සඳහා එංගලන්තයේ ලන්ඩින් විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත් විමේ හාගාය එතුමාට උදා විය.

1936 දී ලන්ඩින් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ගාස්තු විශාරද උපාධිය ලබා පෙරලා දිවයිනට සපුමිණි එතුමා සාන්ත ඇලෝසියස් දෙවි සත් හලේ අධ්‍යක්ෂ බුරයේ කටයුතු කරන අතර ම සාන්ත ජෝසේප් විද්‍යාලයේ ගුරුවරයකු වශයෙන් ද සේවය කළේ ය. 1936 දී කොළඹ රඳගුරු පදවියෙන් වෙන් කොට වයඹ පලාත සඳහා හලාවත රඳගුරු පදවියක් නම් කරන ලද අතර එහි රඳගුරුතුමන් ලෙස පත් කරන ලද ගරු ඇලෝසියස් පියතුමා තනතුර හාර ගැනීමට ප්‍රථම ස්වර්ගස්ථ වූ නිසා එම තනතුර සඳහා නම් කරන ලද්දේ එච්මන්ඩ් පිරිස් (නි.ම.නි) පියතුමා ය. එම පත්වීමෙහි විශ්වාස්ථවය වන්නේ හලාවත උපන් එතුමා හලාවත මීසමේ ප්‍රථම කිතුනු පූජකතුමා වීමත් හලාවත පදවියේ ප්‍රථම රඳගුරුතුමා වීමත් මුළු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම සිංහල රඳගුරුතුමා වීමත් ය. 1940 අප්‍රේල් මස 25 වන දින උන් වහන්සේ හලාවත ආසන දෙවි මැයි‍රෝර් දී හලාවත අහිනව රඳගුරුතුමා ලෙස අහිජේක ලැබුහ. එතැන් සිට 1972 දෙසැම්බර් 27 දින දක්වා එම පදවියෙහි සේවය කොට හැත්තැපස්වන වියේ දී විශ්‍රාම ලැබුහ.

අතිරේ එඩ්මන්ඩ් පිරිස් පියතුමාගේ ජ්වන වරිතයෙහි දක්නට ලැබෙන සුවිශේෂ ලක්ෂණ රාඹියකි. බාල වියෙහි සිට ම පොත පතට ඇලුම් කළ එතුමා ඉගෙනීමෙහි ගුරුයෙක් විය; විසිහතර පැයේ ම කාලසටහනකට අනුව වැඩ කළේ ය; ආගමික මෙහෙවරට මූල් තැන් දුන් අතර විවේකයක් ඇති භැම විට ම හිරු දෙසට හැරෙන සුරියකාන්ත මලක් මෙන් පොත පතට ම නැඹුරු විය. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ උන් වහන්සේ සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, දෙමළ ආදි පෙරදිග භාෂාවන් හා ඉංගිරිස්, ග්‍රික, ලතින්, ප්‍රංස, පුරුතුගිසි, ජර්මන්, මිලන්ද ආදි අපරදිග භාෂාවන්හි හසල දැනුමැති ප්‍රායෝගු වීම සි. එම භාෂා ඇුනය එතුමාගේ ලේඛන කාර්යයේ දී මෙන් ම පරේයේෂණ කාර්යයන්හි දී ද එතුමාට මහත් රැකුලක් වන්නට ඇත. සිංහල, දෙමළ, ඉංගිරිස් භාෂා සාහිත්‍යයන්හි හා ඉතිහාසය, පුරාවිද්‍යාව, තරුක ගාස්ත්‍රය, සංගීතය ආදි විෂය ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක පැතිරී ගිය එතුමාගේ දැනුමෙහි නිම්වලු පුළුල් වීමට ද විවිධ භාෂා හා සංස්කෘති පිළිබඳ දැනුම හේතු වී ඇත.

ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉගෙනුම ලැබූ අවධියේ බ්‍රිතානාය කොතුකාගාරයෙහි තිබූ ශ්‍රී ලංකාවේ පුරුතුගිසි ලන්දේසි යුගවලට අයත් දුර්ලහ කෘති හැදැරීමට අවස්ථාව ලබා ගත් එතුමා ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසයත් සංස්කෘතියත් ඉස්මතු කරමින් එරට පල වූ සගරාවලට ලිපි සපයමින් දෙස් විදෙස් උගතුන්ගේ අවධානය ඒ කෙරෙහි යොමු කිරීමට උත්සාහ ගත්තේ ය. බ්‍රිතානාය කොතුකාගාරයේ තිබූ එතෙක් කිසිවෙකුගේ අවධානයට ලක් නො වූ මහනුවර යුගයට අයත් මග සලකුණ නම් අපුකට කාවා ගුන්ථයක අත් පිටපතක් ලැබේ එය සංස්කරණය කොට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් විද්වතුන්ගේ මහත් පැසසුමට ලක් විය. කිතු දහම, සාහිත්‍ය ඉතිහාසය මූල් කර ගෙන එතුමා විසින් රවිත ගුන්ථ රාභියකි. සිංහල ක්‍රිස්තියානි සාහිත්‍ය වංශය, සිරිලක මරිය බැතිය, මහනුවර ගිවිසුම, ලංකා ඉතිහාසයේ මූලික ගුන්ථ, පෘතුගිසි සමය හා මිලන්ද සමය ඉන් ගුන්ථ කිහිපයකි. එතුමාගෙන් සිංහල භාෂා සාහිත්‍යයට සිදු වූ විශිෂ්ට සේවයට උපහාරයක් ලෙස කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය 1979 වර්ෂයේ දී එතුමාට “සාහිත්‍ය වතුවර්ති” සම්මාන උපාධිය පිරිනැමුවේ ය.

සමකාලීන ගිහි පැවිදි ප්‍රවීණ වියතුන්ගේ සහා මැද වැඩ හිද උදාර ජාතික මෙහෙවරක නිරත වීමට ද උන් වහන්සේට අවස්ථාව ලැබුණි. අධ්‍යාපන ගුන්ථ ප්‍රකාශන මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල උත්තර සහාව, ශ්‍රී ලංකා සාහිත්‍ය මණ්ඩලය, රාජ්‍ය ලේඛනාගාර මණ්ඩලය, සිංහල ගබඳකෝෂ උපදේශක මණ්ඩලය, රාජකීය ආසියාතික සංගමය ආදි ජාතික වශයෙන් අතිශයින් වැදගත් මණ්ඩල හා ආයතනවල උපදේශකවරයකු හා සහිකයකු වශයෙන් කටයුතු කිරීමේ භාගයය ද එතුමාට හිමි විය.

ඒඩ්මන්ඩ් පිරිස් රදගුරුතුමාගේ ආගම් පිළිබඳ සංකල්පය ඉතා පූජ්‍ය එකක් විය. ආගමික සහත්වනය ඉහළින් ම අයය කළ එතුමා සැම ආගමක ම සංස්කෘතික හරයන්ට ගරු කළේ ය. වියන් බොඳීද හික්ෂුන් ඇසුරු කරමින් නිතර ම ආගම්වල පොදු ගුණාග පිළිබඳව සාකච්ඡා කළේ ය.

එතුමාගේ රදගුරු පදවී අහිජේක උත්සවය රට සහභාගි වූ බොඳීද හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ කසාවතින් බැබලිණු බව සඳහන් වීමෙන් මේ සම්බන්ධතාවේ ස්වභාවය පැහැදිලි වෙයි. සිංහලයකු වශයෙන් ජාතිකාභිමානයෙන් මද වැඩි ගිය එතුමාණෝ සිංහල භාෂාව භා සංස්කෘතිය නගා සිටුවීමට පූරෝගාමී මෙහෙවරක් කළහ. කිතු දහම භා සිංහල සංස්කෘතිය සංකේතවත් කරමින් තම රදගුරු ලාංඡනය ලෙස කුරුසියක් අතින් ගත් සිංහයකු යොදා ගත්හ. මෙරට කතෝලික සංස්කෘතිය කිතු දහමේ භා සිංහල සංස්කෘතියේ සංකලනයක් විය යුතු බව විශ්වාස කළ එඩ්මන්ඩ් පිරිස් රදගුරුතුමා එය ගොඩ නැගීමට මුල් තැන දී කටයුතු කළේ ය. හළාවත රදගුරු පදවීයට පත් වීමෙන් පසු කතෝලික වත් පිළිවෙත් හැකි තාක් දුරට දේශීය භා ජාතික ලක්ෂණ ඇතිව සකස් කිරීමට එතුමා උත්සාහ කළේ ය.

එතුමාගේ උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මැත් භාගයේදී කතෝලික සංස්කෘතිය තුළ දේශීය සංස්කෘතික ලක්ෂණ ඉස්මතු වන්නට පටන් ගෙන ඇත. විවාහ මංගල අවස්ථාවන්හි ජයමංගල ගාලා ගායනය භා මගුල් පෙළුව කතෝලික ආගමට භා ආකල්පයන්ට ගැලපෙන අයුරින් සකස් කොට පවත්වනු ලැබේ. ගොක් රෙන, පුන්කලස, මගුල් බෙර, වාරිතානුකුල පොල් තෙල් පහන් දැඳ්වීම, උඩරට පහතරට නැවුම් ආදි සංස්කෘතික අංග කතෝලික උත්සව අවස්ථාවන්හි දී යොදා ගන්නා ආකාරය දක්නට ලැබේ.

මානව දායාවෙන් පිරිපුන් මනසින් යුතු වූ එතුමා දිලිඳුකම, තුළත්කම භා සමාජ විෂමාවාර හේතුවෙන් අසරණ ව්‍යවන්ට පිහිට වීම සඳහා පදවීයට අයත් පුදේශයේ විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළේ ය. පාසල් නො යන දිලිඳු ප්‍රමුණ් සඳහා වූ පුත්තලමේ මුත්තුකුමාර නිවාසය ආරම්භ කිරීම එබදු සත් කාර්යයකි. මාවතගම, පොල්ගහවෙල, කුලියාපිටිය ආදි පුදේශවල අනාථ දරුවන් සඳහා ලමා නිවාස ඉදි කිරීම ද ලංසිගම මහලු නිවාසය ඉදි කිරීම ද අසරණයන් වෙනුවෙන් එතුමා විසින් කරන ලද මෙහෙවර පිළිබඳ කදිම සාක්ෂි වෙයි. අධ්‍යාපනය පිළිබඳව විශේෂ උනන්දුවක් දැක් වූ රදගුරුතුමා පුදේශයේ එවක පැවති පාසල් වැඩි දියුණු කළ අතර එතුමාගේ මහත් පරිගුමයෙන් ආරම්භ කළ මාර්ටිල ගාන්ත සේවියර් විද්‍යාල පුදේශයේ පුමුඛ විද්‍යායතනයක් බවට පත් කළේ ය.

ජාති ආගම් භේදයකින් තොරව පොදු ජ්‍යෙෂ්ඨ හිත සූච පිණිස ඇප කැප වී කටයුතු කළ මේ උතුම මානව හිතවාදියාණෙක් පදනම් විනුම ගැනීමෙන් අනතුරුව ජීවිතයේ සැදැ සමය ගම්පහ සිරිකුරුස කන්‍යාරාමයේ විවේක සූචයෙන් ගත කොට 1989 සැප්තැම්බර් මස 4 වන දා ස්වර්ගස්ථ වූහ.

පඩිදෙකි වියත් බුදු සූචන් ඇසුරු	කළ
තවුසේකි සිසිල් ගුණයෙන් හද සූචල	කළ
කුමරෝකි කිතු සපුන් රජගෙහි ලත්	කිරුල
බලයෙකි මෙවන් දන ඉපැයුම රටට	හෙල
- අරීසන් අහුබුදු	

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

අගරදගුරු	අගරදගුරු පදනම් වියත් බුදු සූචක ප්‍රධාන පූජකවරයා. ගොරව නාමයකි. ලදා: කොළඹ අගරදගුරුතුමා
රදගුරු	රදගුරු පදනම් වියත් බුදු සූචක ප්‍රධාන පූජකවරයා. ගොරව නාමයකි. ලදා: හලාවත රදගුරුතුමා
පූජාත්වරය	පූජක භාවය
දේව සත් සල	දේව ගාස්තු ගාලාව (සෙමනේරිය); පූජකවරුන් පූහුණු කරන අධ්‍යාපන ආයතනය
මිසම	පදනම් පූජකයක් තුළ එක් පාලන ඒකකයක්
රදගුරු අහිජේක උත්සවය	අදාළ පුද සිරිත් සමග පදනම් සංකේතවත් කරන ගිරිපළලදනාව, රතු පාට බද පටිය, සැරයටිය, මුදුව ආදිය සහිතව කරන උත්සවය
මද තල	සෙමින් හමන සූලග
අනුස්මරණය	සිහි කිරීම
පියයසට	පූදේශයට
මත නො ව	පමණක් නො ව
වියෝව	වෙන් වීම

ද්විතීයක අධ්‍යාපනය	6 ශේෂීයේ සිට විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය දක්වා අධ්‍යාපනය
ප්‍රකට	ප්‍රසිද්ධ
ස්වර්ගස්ථි	මරණයෙන් පසු දෙවිලොව උපත ලැබීම
අහිනව	අලුත්
පෙරදිග	නැගෙනහිර
අපරදිග	බටහිර
හසළ	මතා ලෙස පුරුෂී පුහුණු කළ
ප්‍රායෝගු	ප්‍රයාව ඇත්තකු
භාෂා යුදානය	භාෂා දැනුම
රුකුලක්	රුද්විවක්
අවධියේ	කාලයේ, යුගයේ
ප්‍රවීණ	නිපුණ, දක්ෂ
සහඤිවනය	සහයෝගයෙන් ජීවත් වීම
සංකලනයක්	මතා එකතුවක්
සත් කාර්යයක්	යහපත් කටයුත්තක්
පරිග්‍රමයෙන්	වෙහෙස වීමෙන්

අවබෝධය

පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

1. i. භාෂා දැනුම එතුමාට මහත් රුකුලක් වූයේ කුමක් සඳහා ද?

ii. එතුමා විසින් සොයා ගෙන එම් දැක්වූ අප්‍රකට ගුන්ථය කුමක් ද?

iii. එතුමා තම රදුරුරු ලාංඡනය ලෙස යොදා ගත්තේ කුමක් ද?
2. එඩ්මන්ඩ් පිරිස් රදුරුතුමා හලාවත පදනම් පිළියෙහි රදුරුවරයා ලෙස පත් වීමේ ඇති විශේෂත්වය කුමක් ද?
3. උගතුන් අතර උගතකු වූ එතුමාගේ ජාතික මෙහෙවර පිළිබඳව ඉදිරිපත් කළ හැකි සාක්ෂි මොනවා ද?

4. එතුමාගේ වරිතයෙහි ඔබ හඳුනා ගත් ආදර්ශයට ගත හැකි විශේෂ ලක්ෂණ මොනවා ද?
5. කතෝලික සංස්කෘතිය දේශීයත්වයට පත් කිරීමට එකිමත් පිරිස් රඛුරුතුමා ගත් පියවර මොනවා ද?

ත්‍රියා පදා

කිරීමක් හෝ සිදු වීමක් හෝ විදීමක් හෝ ගැන කියැවෙන පද ත්‍රියා පද ලෙස ඔබ 6 ග්‍රේණියේ දී හඳුනා ගෙන ඇත. එහි දී ත්‍රියා පදවල කාල හේදය, පුරුෂ හේදය, වචන හේදය ගැන ද හඳාරා ඇත. තව දුරටත් ත්‍රියා පද සම්බන්ධ බෙදීම් ගැන මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරේ.

ත්‍රියා පදවල මූලික බෙදීම දෙකක් ඇත.

1. අවසාන ත්‍රියා
2. අනවසාන ත්‍රියා

අවසාන ත්‍රියා

වාක්‍යයක ආබ්‍යාතය ලෙස යෙදෙන්නේ අවසාන ත්‍රියාව සි. පහත දැක්වෙන උදාහරණ දෙස බලන්න.

- අක්කා මල් නෙළයි.
- උමයි වතුරට පනිති.
- මල්ලී සඳ දෙස බලයි.
- ගොවියේ ගොයම් කපති.

මෙම වාක්‍යවල තද කළ අකුරින් දැක්වෙන පද වාක්‍යයේ අවසානය දක්වන ත්‍රියා පද ලෙස යෙදී ඇත. මේ නිසා ඒවා අවසාන ත්‍රියා ලෙස හැඳින්වේ.

අනවසාන ත්‍රියා

වාක්‍යයක ඇතුළත් වන ආබ්‍යාතය ලෙස නො යෙදෙන ත්‍රියා අනවසාන ත්‍රියා ලෙස හැඳින්වේ. එබදු ත්‍රියා පද වර්ග දෙකක් පිළිබඳව මේ පාඩමේ දී ඉගෙන ගනිමු.

- i. මිශ්‍ර ත්‍රියා
- ii. පුරුව ත්‍රියා

මිශ්‍ර ක්‍රියා

අවසාන ක්‍රියාව සමග සිදු වන තවත් ක්‍රියාවක් වේ නම් එය මිශ්‍ර ක්‍රියාවක් ලෙස හැඳින්වේ.

උදා : අක්කා මල් නෙළමින් වට්ටියට එකතු කළා ය.

ලමයි වතුරට පනිමින් සෙල්ලම් කළහ.

මල්ලී සඳ දෙස බලමින් සිනාසේයි.

ගොවියෝ ගොයම් කපමින් කවි කියති.

මෙම වාක්‍යවල යෙදී ඇති නෙළමින්, පනිමින්, බලමින්, කපමින් යන ක්‍රියාවලින් වාක්‍යයේ අවසානයක් ගැන නො කියැවේ. අවසාන ක්‍රියාව සමග කළ වෙනත් ක්‍රියාවක් ගැන කියැවේ. ඒවා මිශ්‍ර ක්‍රියා නම් වේ.

පූර්ව ක්‍රියා

අවසාන ක්‍රියාවට පෙර සිදු වූ හෝ සිදු කරන ලද හෝ ක්‍රියා පූර්ව ක්‍රියා නම් වේ.

උදා : අක්කා මල් නෙළා වට්ටියට එකතු කළා ය.

ලමයි වතුරට පැන සෙල්ලම් කළහ.

මල්ලී සඳ දෙස බලා සිනාසුණි.

ගොවියෝ ගොයම් කපා කමතට අදිති.

මෙම වාක්‍යවල යෙදී ඇති නෙළා, පැන, බලා, කපා යන ක්‍රියා පදවලින් ද වාක්‍යයේ අවසානයක් නො කියැවේ. අවසාන ක්‍රියාවට පෙර කරන විසින් කොට නිමවන ලද ක්‍රියා පූර්ව ක්‍රියා නම් වේ.

ඉහත වාක්‍යවල යෙදී ඇති ක්‍රියා පද මෙසේ වගු ගත කළ හැකි ය.

අවසාන ක්‍රියා	මිශ්‍ර ක්‍රියා	පූර්ව ක්‍රියා
නෙළයි	නෙළමින්	නෙළා
පනිති	පනිමින්	පැන
බලයි	බලමින්	බලා
කපති	කපමින්	කපා

ඇතැම් විට පූර්ව ක්‍රියාවක් ද්වීතීය වූ විට (දෙවරක් යෙදෙන විට) මිශ්‍ර ක්‍රියා අර්ථය ගෙන දෙයි.

උදා : නෙළ නෙළා = නෙළමින්

පැන පැන = පනිමින්

බල බලා = බලමින්

කප කපා = කපමින්

ලිඛිත අන්තර්

1. පහත දැක්වෙන ජේදයහි යෙදී ඇති මිගු ක්‍රියා පද සහ පූර්ව ක්‍රියා පද පහ බැඟින් සොයා ලියන්න.

කෙත් වතු පසු කොට, වන රෝදක් මැදින් ඇදේදා වූ ලණු පටක් සේ කෙළින් පිහිටි පාරකට බැස්සා වූ සේනාවගේ පෙරමුණ ගමන් කරන ගැල් පැද්දෙන හඩු අසා නින්දෙන් අවදී වූ වදුරෝ කැ-කොළ ගසමින් ගසින් ගසට පැන පලා යෙති. වන නිස එලිය කරමින් පියැණු කණමැදිරියෝ වදුරන් පැනීමෙන් පාත් වී උස් වන අතුවල හැඹි ගිනි පුපුරු හැලෙන්නාක් මෙන් තණ කොළ වසමින් බිම වැටී, රත් පලසක වතළ මැණික් මෙන් බබ෉ති. වදුරන්ගේ පෙරලියෙන් බිය ගත් මුවෝ, ගෝන්නු, වල්ලාරෝ වන රෝද බිඳිමින් පලා යෙති... බෙර දුවුල් වැයීමක් තැතත් සේනාවහි ඇතැමෙක් ශි-සින්දු කියති... තවත් එකෙක් බොරු කරා ගොතා කියමින් අන්තර් සිනස්සයි...දේශන්නෙහි සියලු පැහැ එක් කොට ගෙන හිරු රසින් අනා කළ දේට නිගා කළ, විසිනුරු පැහැයෙන් බබ෉තා සිනිදු පියාපත් ඇති සමන්ලයෝ, වන මල් පදුරුවලට වඩාත් ලංච අහසේ පියාඩති. ගල් බැඳ කැටයම් කරන ලද රත් කෙවෙනි පොකරක් වැනි, හින් වන මල් පොකරකට පාත් වී, පියාපත් සෙමින් උස් පාත් කරමින් මල් පැණි උරන සමන්ලයකු දකින ඩුනෙක් සෙමින් බඩා ගා-ගොස් උං දෙසට පතියි. ඩුනාට අසු නො වන සමන්ලයා, හිරු රස් හා මිගුව අතුරුදහන් වන්නාක් මෙන් වහා පියාඩා පලා යේ. ඇති පිහිටි වෙල් යායවල කොක්කු, කොරවක්කු, ගැල් පැද්දෙන හඩින් බියව අහසට තැග, දුනු දියෙන් ගිලිහුණ ර්යක වේගයෙන් ඉවත් පියාඩති. මධ්‍යෙහි ලැග උන් මී හරක් තැගී සිට දෙකන් උඩ හිඳුවා ගෙන, ගමන් ගත් සේනාව දෙස විස්මයෙන් මෙන් බලති. ඇතැම් ගවයෙක් මඩ වගුරු කළකි කළකා දුවයි.

රෝහිණි, මාර්ටින් විකුමසිංහ

ii. පහත සඳහන් ජේදයෙහි හිස් තැන් පිරවීමට සුදුසු පූර්ව ක්‍රියා පද වරහන් කුළින් තෝරා ජේදය සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.

“තාත්තා උදෙන් ම කුමුරෙහි ලියදිවලට වතුර වක්කබවල් ගෙදර ආවේ ය. කරෙහි වූ උදැල්ල බිම හිසෙහි වූ තොප්පිය අතට ලිඳ ලගට වට පිට තොප්පිය දෙහි ගසෙහි ලිඳෙන් වතුර ඇග සේදුවේ ය. රෙදි වැලෙහි අම්මා ද ලිඳ ලගට ආවා ය.”
(සේදා, තබා, බලා, බැඳ, හරවා, ගෙන, එල්ලා, වනා, ඇද, ගොස්)

iii. පහත සඳහන් ජේදයෙහි හිස්තැන් පිරවීම සුදුසු මිශ්‍ර ක්‍රියා පද වරහන් කුළින් තෝරා ජේදය සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.

දෙනුන් දිනක සිට තද වැසි පැවතිණි. පෙරදිග සිට ආ සුළග වේගයෙන් හමා ගියේ ය. දිවා රේ ඇති වූ කුණාවු නිසා බට පදුරු ‘සිරි සිරි’ පැවතිණි. බට පදුරුවල මුදුන් කෙළවරවල් පොලොව සිංහන්ට විය. අහසේ ඉඩක් නැති තරමට වලාකුල ගොඩ ගැසිණ. විටින් විට කළින් පැවතුණාට වඩා අදුර පැවතිණි. ඇති අහසේ කොහො දේ තැනක සුර අසුරන්ගේ මහා සංග්‍රාමයක් ඇරැණි ඇති ලෙසක් පෙනේ.

දෙවියන් එවන ගිනි ගෙන දැවෙන හෙණ සැර, ගිනි ඇසි පිය හෙළන නිමේෂයකින් කාල වරණ සතුරු සේනාව සුනු විසුනු කර දමන තමුන් එයිනුත් විනාශ නො වූ සතුරෝ කාලවරණ සෙවණැලිවලින් අහසන් පොලවත් සැරි සරති.

දිවා රේ ‘විරි විරි’ හඩ නො කඩවා පැවතිණි. ගංගාවේ දිය වැඩිවෙමින් පැවතිණි. මේ ටිකට කොපමණ ගෙවල් දොරවල් කැඩි ගොස් ඇදේද? ගොඩ බිම සැම තැන ම ඇති ජලයන් ගංගාවේ ජලයන් එකට එකතු වී තිබිණි. ගව මහිජාදීහු ගස් යට ද, බට පදුරු යට ද ගෙමිදුල්වල ද හොඳට ම සිටිති. ඇසෙන්නේ කුණාවෙවේ හඩත් එක දිගට ම වහින හඩත් පමණි. අපු පිලට අවුත් වහ වහා තෙමුණු හිසකෙස් දුර්ගා සමග කථා කලේ ය.

(අදුරු කරමින්, සන වෙමින්, වසිමින්, පිස දම්මින්, තෙමෙමින්, පිට කරමින්, හඩ දෙමින්, දුවමින්)

මාවතේ ගිතය, වින්තා ලක්ෂ්මි සිංහාරවිඩි

8

කතා බහව සංයුමයක්

‘එකෝමන් එක රටක හිටියා ලස්සන කුමාරකාවක්’ යනුවෙන් කතන්දරයක් කියා දෙන්නට සැරසෙන ආත්තම්මාට හෝ සියාට හෝ නෙත් අයා ගෙන මුව අයා ගෙන සවන් දෙන පොඩිත්තන් ඒ කතන්දරවල අග මූල භාරා අවුස්සන්නේ නොයෙකුත් ප්‍රශ්න නගමිනි. සවන් දීමේ පුරුද්ද කෙනෙකුගේ කථනය ද හැඩ ගස්වයි. සවන් දීමෙන් අවබෝධය පහසු වෙයි. අවබෝධය නොමැති වූ විට ප්‍රතිචාර දැක්වීම පහසු නො වනු ඇත.

මනාව සවන් දීමෙන් අනෙකාගේ හැඟීම තේරුම් ගත හැකි ය. ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී පුද්ගලයාගේ ස්වභාවය තේරුම් ගෙන ඒ අනුව භා ර්ට ගැළපෙන ලෙස හඩ භා වවන භාවිත කළ යුතු ය. එසේ නො වුව හොත් බොහෝ ගැටලු මතු වෙයි. සංවාදයක දී සංයුමයෙන් භා ආචාරයිලිව කරන කතා බහ, යහපත් මිතිසුන් නිරමාණය කිරීමට හේතු වෙයි. සවන් දී ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී අප අතර සුහදතාව වර්ධනය කර ගැනීම ඉතා වැදගත් වෙයි.

විවේක කාලය අවසන් වූ බව දැනුම් දෙන සිනුව නාද වීමත් සමග ගුරුතුමිය පන්තියට පැමිණියා ය.

ගුරුතුමිය: “මම අද මේ දරුවන්ට පැහැදිලි කරන්නට සූදානම් වෙන්නේ අදහස් තුවමාරු කර ගැනීමේ දී අප සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු ගෙන සි. ඉදුනිලුත්, මහේන්ද්‍රත්, ප්‍රජාත්‍යාමාත්, වාමින්දත් එන්න පන්තිය ඉස්සරහට. මම දැන් මේ හතර දෙනාට භාර දෙනවා සකස් කර ගත් සංවාද හතරක්. සංවාදය ඉදිරිපත් කරන්න යහළවනුත් සම්බන්ධ කර ගන්න.”

පළමුවැනි සංවාදය

ස්ථානය:	ජ්‍යෙගාවෝකා දුම්රිය නැවතුම් පොල. (විකට් දොරටුවෙන් පිට වීමට මව, ටොට්ටෝ වංගේ අතින් අල්ලා ගනී.)
තොට්ටෝ වං:	“මම මේක තියා ගන්න ද?” (අතේ මේක ගෙන සිටි අගනා විකට් පත, විකට් එකතු කරන්නාට දීමට මැලිව අසයි.)
විකට් එකතු කරන්නා:	“බැහැ, ඔයාට ඒක තියා ගන්න බැහැ”
තොට්ටෝ වං:	“මේ ඔක්කොම ඔයාගේ ද?” (විකට් පන්වලින් පිරුණු පෙවිටිය දෙස බලමින් අසයි.)
විකට් එකතු කරන්නා:	“නැ, නැ, ඒවා අයිති දුම්රිය ස්ථානයට.”
තොට්ටෝ වං:	“ම් ලොකු වුණා ම විකට් විකුණන කෙනෙක් වෙන්න ඕනෑ.”
විකට් එකතු කරන්නා:	“මගේ වුටු ප්‍රතාටන් දුම්රිය පොලේ රස්සාවක් ඕනෑ ලු. ඔව්, ඔයාටත් එයත් එක්ක වැඩ කරන්න පුළුවන්.”
තොට්ටෝ වං:	“ම් ලොකු වුණා ම විකට් එකතු කරන කෙනෙක් වෙනවා” (ඇතින් තැවති සිටි මවට හඩ ගා කියයි)
මව:	“ම් හිතුවේ ඔයා ඔත්තුකාරියක් වෙන්න යනවා කියලා.”
තොට්ටෝ වං :	“මත්තු බලන ගමන් ම විකට් විකුණන කෙනෙකුත් වෙන්න මට බැරි ද?”

ගුරුතුමිය: මේ සංවාදය සකස් කර ගත්තේ, දැයකාර ජ්‍යෙනි ප්‍රජා භා අසිරීමත් පාසලක් පිළිබඳව ලියැවුණු ජ්‍යෙනි ප්‍රජා ප්‍රජා වෙට්සුකෝ කුරෝයානගි ලියු ලිලානන්ද ගමාවිවි මහතා පරිවර්තනය කළ හරි ප්‍රසුම ඉස්කේප්ලේ කියන පොත ඇසුරෙන්. ඒ සංවාදය ගැන ඔබේ අදහස් ඉදිරිපත් කරන්න.”

උත්පලා: “වොට්ටෝ වං රිකට් පතට ආසාවෙන් රිකට් එකතු කරන්නා සමග කළ කතා බහ හරි ම අපුරුශී. දෙදෙනා ම එකිනෙකාට සාවධානව ඇහුමිකන් දීම නිසා සුහද්ව වෙන් වුණා. වොට්ටෝ වංගේ මවත්, ඒ දෙදෙනා අතරට නො පැන දෙදෙනාගේ සංවාදයට සවන් දුන්නා. වොට්ටෝ වං රිකට් එකතු කරන්නාගේ තත්ත්වය තේරුම් ගත්තා. ඒ සංවාදය අපුරුවට ඉදිරිපත් කළ සහෝදර සහෝදරියන්ට ස්තුති සි.”

දෙවැනි සංවාදය

ස්ථානය: නිමල්ගේ නිවස

“පුතා, උම් යන්ට කැමති ද තුවර?”

“නැ”

“අයි?”

“මට මෙහෙ ඩොඳයි”

“එහෙ ගියෙයාත් සුදු අප්පොත් එක්ක සෙල්ලම් කරතැකි”

“මෙහි හිටියෙයාත් අප්පවිවිගේ වැඩට උදුවූ කරන්ට පුළුවෙනි නොවැ”

“එකට කමක් නැ. උම් පලයන් තුවර. ගෙදර ගිහිල්ලා අම්මාට කියලා මොකක්වත් ඇද ගෙන කාරිය වරෙන්”

“කවදා ද අප්පවිවි මං ආය එන්නේ?”

“මැණිකෙලා කී ද්වසක වරෙන්”

“අප්පවිවි කියන්නේ මට යන්ට ම කියල ද?”

“මව, ගිහින් වරෙන්. නැත්තං කුමාරිභාම්ලා තරහ වෙයි.”

ගුරුතුමිය: මේ සංවාදය සකස් කර ගත්තේ ටී.ඩී. ඉලංගරත්න මහතා විසින් රවනා කරන ලද උම් යහළවෝ නවකතාව ඇසුරෙන්. නවකතාවට අනුව නිමල් සහ පියා අතර ඇති වූ කතාබහක් තමයි දැන් ඉදිරිපත් කළේ. නිමල් තමන්ගේ

තාත්තා සමග කතාබහ කරන්නේ ඉතා ම ගරුසරුව. ඒ වාගේ ම ලෙන්ගතුව බව ඔබ දකින්න ඇති. නිමල් තුවර යාමට අකමැති වූණන් එය ප්‍රකාශ කරන්නේ තරහකින් නො වෙයි. බොහෝ ම ආචාරයීලිව, කරුණාවන්තව. ඒ සංවාදය ඉදිරිපත් කළ දරුවන්ටත් අපි අත්පොලසන් නාදයක් ලබා දෙමු.

තුන්වැනි සංවාදය

ස්ථානය: ගැමි නිවසක්

“අම්මේ, අපි ගිහින් එන්නම්.”

“මගේ පුතාට තුනුරුවන් පිහිටයි”

“අක්කේ”

“මොකද මල්ලී, මොනවත් බැරි වූණා ද?”

“මික තමයි. මම ර්යේ රේත් කිවුවේ, ගෙන යන එවා හොඳ සිහියෙන් දා ගන්න කියලා”

“නැ මං කතා කළේ මල් පාත්තිය බලා ගන්න කියන්න.”

“අක්කට බැරි නම් ලොකු නෘතිවත් කියලා වතුර දුම්මවත්ත සිනැ”

“නැ මල්ලියේ, මට පුළුවන් ඔය මල් පාත්තියට සාත්ත් කරන්න.”

ගුරුතුමිය: මේ සංවාදය සකස් කර ගත්තේ මධ්‍යම එස්. රත්නායක මහතාගේ අක්කර පහ කානියෙන්. එක් සහෝදරයු නිවසින් පිටව යදිදී අනෙක් සහෝදර සහෝදරියන් වගකීම් හාර ගැනීමට ඉදිරිපත් වන අවස්ථාවක්. සහෝදර සහෝදරියන් අතර පවතින බැඳීම මත කෙනෙකු අනෙකා වෙනුවෙන් කටයුතු කරන්නට පෙළඹීන්නේ එම ඉල්ලීමෙහි පවතින කාරුණිකභාවය නිස යි. අණ කිරීමකට වඩා ඉල්ලීමකට ප්‍රතිචාර දක්වන්නට සිනැ ම කෙනෙක් කැමති යි. මේ සංවාදයෙන් ඒ බව පැහැදිලි වෙනවා. මේ දුලා පුතාලටත් බොහෝ ම ස්තුති යි. මේ සංවාදයට සහභාගි වූණාට.

හතරවැනි සංචාරය

ස්ථානය:	පරගොඩ පන්සල (බෝධී පූජාව සඳහා පැමිණි සැදැහැවත්හු බෝ මළව අමදින්නට වුහ)
විභාගයේ ස්වාමීන් වහන්සේ:	“උපාසක මහත්තයෝ, අද බෝධී පූජාවේ ප්‍රධාන දායක තැනෙ කවුද?”
උපාසක තැනෙ:	“අවසරයි, ලොකු හාමුදුරුවනේ, අද බෝධී පූජාව විදානෙ රාලහාමිගේ ගෙදිරින්.”
විභාගයේ ස්වාමීන් වහන්සේ:	“විදානෙ රාලහාමි පැමිණිලා ද?”
උපාසක තැනෙ:	“එහෙයි, හාමුදුරුවනේ. උන්නැහේ බුද්ධ පූජාවට ගිලන්පස සූදානම් කරනවා.”
විභාගයේ ස්වාමීන් වහන්සේ:	“ඒ කටයුතු අහවර වුණා ම ආචාර ගෙට ඇවිත් මාව බැහැ දකින්ඩ කියනවා හොඳයි. පොඩ හාමුදුරුවෝ පූජාවට වඩියි.”
උපාසක තැනෙ:	“එහෙමයි, අපේ හාමුදුරුවනේ. මට යන්ඩ අවසර”
විභාගයේ ස්වාමීන් වහන්සේ:	“හොඳ යි. ගොහින් එන්ඩ.”

ගුරුතුමිය: මේ සංචාරය අපි මීට පෙර ඉදිරිපත් කළ සංචාරවලට වඩා වෙනස්. මේ පූජා පක්ෂය සමග කෙරෙන සංචාරයක් ලෙස නිරමාණය කර ගත් දෙබසක්. මෙහි දී යොදා ගත් වාංමාලාව වෙනස්. සාමාන්‍ය පුද්ගලයන් සමග කතා බහ කිරීමට යොදා ගන්නා හාමාව පූජක උතුමන් සමග කතා බහ කරදී යොදා ගන්න බැහැ. ඉතා ම සංචාර ආචාරයිලිව ගොරවාන්විතව තමයි අප කතා කළ යුතු වන්නේ. ඒ සංචාරය ඉදිරිපත් කළ දැරුවන්ටත් බොහෝම ස්තුති යි.

කතා බහේ දී අනෙකාට සවන් දීම ඔහුට කරන ලොකු ම ගොරවය යි. සවන් දී ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී ඒ ඒ අවස්ථාවට ගැළපෙන ලෙස භඩ පාලනය කර ගත යුතු යි. නැත්නම් අනවශ්‍ය සේෂ්ඨාවක් ඇති වෙනවා. සංචාරයේ දී අනෙක් තැනැත්තාගේ හිත රිද්ධීම අයහපත් හැසිරීමක්. ඒ අයගේ ගොරවය රැකෙන

පරිදි ඉතා ම විනීතව, සංවර්ධන සංයමයෙන් කතා කිරීම තමන්ගේ හික්මුණු බව හා යහපත් හැඳියාව පෙන්වන කැඩපතක්. අදහස් නුවමාරු කර ගැනීමේ දී මේ කරුණු හොඳින් මතකයේ රඳවා ගන්න. දැන් හැම දෙනා ම නැගිටින්න. ආයුබෝවන්! දුරුවනේ.”

උමයි: “ආයුබෝවන්! ගුරුතුමියනි.”

ලිඛිත අහභාස

1. පාසල් භූමියේ, තම පන්තියට අදාළ කොටස පිරිසිදු කිරීම හා අලංකාර කිරීම නිසි ලෙස පවත්වා ගෙන යැමැත ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳව කෙරෙන සාකච්ඡාවක් ඇසුරෙන් සංවාදයක් ගොඩ නගන්න.
2. ලියුමක්, ලියාපදිංචි තැපැලන් යැවීම සඳහා තැපැල් කන්තොරුවට යන ඔබ එහි සේවය කරන නිලධාරියකුගෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා ගන්නා ආකාරය සංවාදයකට නගන්න.
3. දහම් පාසල් පැවැත්වෙන උදය රස්වීම ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රධානාවාරයකුමාට ආරාධනා කරමින් එතුමා සමග කරන කතා බහ ඇසුරෙන් සංවාදයක් නිර්මාණය කරන්න.
4. තම ආදරණීය මව හෝ පියා හෝ කන්ගාටුවෙන් සිටින අවස්ථාවක ඇය හෝ ඔහු හෝ සමග කරන සුහුද කතා බහ සංවාදයකට නගන්න.

ප්‍රායෝගික අහභාස

1. සවන් දී ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු ගැන අවධානය යොමු නො කිරීමෙන් සිදු වුණු කළබැජැනියක් නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කරන්න.
2. සන්නිවේදනයේ දී ගුවණය හා කථනය යහපත් ලෙස යොදා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් ‘ප්‍රවරු වැකි’ ලෙස නිර්මාණය කර පාසලෙහි ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
3. ඔබ නිර්මාණය කළ සංවාද වාචිකව ඉදිරිපත් කරන්න.
4. පාඨමෙහි ඇතුළත් සංවාද රෝගනය කරන්න.

9

තිලමුවිධී ජාතකය

බෝධිසත්ත්වයන්ගේ පෙර ආත්මවල කතා ලෙස නිර්මාණය කරන ලද ජාතක කතා ඇතුළත් පන්සිය පනස් ජාතක පොත පැරණි සිංහල පත පොත අතර වැදගත් පොතක් සේ සැලකෙයි. මිනිස් වරිත පමණක් තො ව සත්ත්ව වරිත ද යොදා ගනිමින්, ජ්විතය සාර්ථක කර ගැනීමට උපදේශ සපයන ග්‍රන්ථයක් ලෙස ද ජාතක පොත සැලකිය හැකි ය. කුරුණෑගල රාජධානී සමයේ විරසිංහ ප්‍රතිරාජ නම් අමාත්‍යවරයාගේ ඉල්ලීමක් පරිදි රවනා කරන ලදැයි සැලකෙන පන්සිය පනස් ජාතක පොතේ ඇත්තේ කතා 547කි. ආසන්න දහයේ ගුණාකාරයට වැටයීමෙන් කතා 550ක් සේ ගත් බව සිතිය හැකි ය. ජාතක කතා පොතෙන් උප්‍රවා ගත් ‘තිලමුවිධී ජාතකය’ මේ පාඨමට ඇතුළත් වේ.

යට ගිය ද්වස බරණැස් නුවර බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජ්පුරු කෙනෙකුන් රාජ්‍යය කරන සමයෙහි ඒ රජ්පුරුවන්ගේ බ්‍රහ්මදත්ත නම් රාජ කුමාර කෙනෙක් ඇත්තාහ. ඒ බ්‍රහ්මදත්ත රජ්පුරුවෝත් තමන්ගේ පුත්‍රුවන්ට මස්සෙන් දහසක් හා පිළි සගලක් හා පත් කුඩායක් හා වහන් සගලක් හා බත් මූලක් ආදි වූ දෙය දී “දිසාපාමොක් ආචාරීන් කරා ගොස් ඕල්ප ගාස්තු ඉගෙන ගෙන එව” සියුවුහ.

එකියන කුමාරයාත් තක්සලා තුවරට ගොස් දිසාපාමොක් ආචාරී දකින්නට ගිය වේලාවට දිසාපාමොක් ආචාරීහු ශිෂ්‍යයන් ඕල්ප ගාස්තු උගන්නා මිදුලෙහි සක්මන් කොට සිටියාහ. ඒ වේලාවට රාජ කුමාරයන් ලග එන්නා දැක “අයි තොප කුමට අවුදු” සි විචාරා “ශිල්ප උගන්නට ආම්” සි කි කලේහි ආචාරීන්ට වස්තු ද ඕල්ප දැක උගනු ද? කුලියට උගනු ද? සි විචාල කලේහි රාජ කුමාරයෝත් ආචාරී හායයක් පළමු කොට තබා වැද හොත්තාහ. එවිට දිසාපාමොක් ආචාරීහු “රාජ කුමාරවරුන් නම් කල් යටා ඕල්ප උගන්නට බැරි ය, වහා ඕල්ප උගත මැනැවැ” සි කියා සාමාන්‍ය නකත් සලස්වා ඕල්ප උගන්නට පටන් ගැන්වුහ. එක් ද්වසක් රාජ කුමාරයන් පිටි පස්සේ ලා ගෙන නාන්නට වැවට යමින් සිටියාහ. ඒ වේලාවට එක්තරා මැලි ස්ත්‍රීයක් එළ කරපු තල අව්වේ වනා වියලුමින් සිටියා ය. ඒ වේලාවට දිසාපාමොක් ආචාරී පස්සේ යමින් සිටි රාජ කුමාරයෝත් එකියන එළ තල දැක කන්න අහිප්‍රාය ඇතිව ගාණක් අතට කා පුහ. එකියන මැලි ස්ත්‍රීත් ඒ දැක “කඩා කොල්ලා හෙයින් බඩ සයින් කා පුව මැනැවැ” සි පිතා බැණ නො තැගී සිටියාහ.

දෙවන ද්වසුත් එපරිද්දෙන් ම රාජ කුමාරයෝත් එළ තල ගාණක් ඇර ගෙන ගියාහ. තුන් වන ද්වසුත් එපරිද්දෙන් ම ඇර ගත්තාහ.

එවිට ස්ත්‍රී සිතන්නී “මේ නියායෙන් ද්වස් පතා කත් නම් මාගේ තල තීමා යයි” කියා සිතන්නී “දිසාපාමොක් ආචාරීන් වහන්ස, තමන් වහන්සේගේ අතවැස්සන් ලවා මගේ තල ගන්නා සේකැ” සි මොර ගැව. එවිට දිසාපාමොක් ආචාරී “අයි මැණියනි, මම කුමන අන්‍යාවක් කෙකෙමි ද” සි කි ය. එවිට ස්ත්‍රී කියන්නී, “නුඩ වහන්සේ පස්සේ යන අතවැසි තුන් වාරයක් මාගේ තල ඇර ගෙන ඉනිබේත් තල ගනිත් නම් මාගේ තල තීමන්නේ ය” සි කියා මොර ගා කි ය. එවිට දිසාපාමොක් ආචාරී කියන්නාහු “රට තොප වික්ෂේප නො ව; තොපගෙන් කැ තලවලට මම මිල දෙමි” සි කිහ.

එවිට ස්ත්‍රී කියන්නී “කැ තලයට මිල එපයි; ඉනිබේත් මාගේ තල නොකන ලෙස අවවාද කියව” සි කිහ. එවිට දිසාපාමොක් ආචාරී කියන්නාහු “ඉදිරියේ

දි පාටව කෙරෙමි” සි කියා අතවැස්සන් දෙන්නකුන් ලව දැන් තර කර අල්ලා උණ පත්තෙන් පාර ගණනක් ගස්වා පාටව කරවුහ.

එවිට රජ කුමරාත් දැස් රත් කොට උරණව මූහුණ බලා වෙර බැන්දේය. දිසාපාමොක් ආචාරීහු තමන් කෙරේ වෙර බැඳි නියාව දත්ත; දැන දැනත් සියලු ගාස්තු උගන්වා නිපුණ කරවුහ. ඒ රාජ කුමාරයෝත් දිසාපාමොක් ආචාරීන් වැද තුවරට යන්නාහු “ආචාරීන් වහන්ස, මම සැප සේ රාජ්‍යයට පැමිණියෙම වීම නම් තුළ වහන්සේ කැදවා එවම්; එවිට අව මැනැවැ” සි කියා තමන්ගේ රටට ගොස් තමන්ගේ පිය ර්ජ්පුරුවන්ට ශිල්ප දැක්වුහ.

එවිට ර්ජ්පුරුවේ සමාධිව “මා ඇස් හමුයේ මොහුගේ රාජ්‍යාග්‍රිය දැකිමි” සි සිතා රාජ්‍යාග්‍රිය දුන්නාහ. එකියන රාජ කුමාරයෝත් රාජ්‍යයට පැමිණ දිසාපාමොක් ආචාරීන්ට පාටව කරන්නා කැමැතිව ආචාරීන් වහන්සේ මා කෙරේ සැක නො සිතා වහා එන්නේ යහපතැ සි කියා යැවුහ. එපවත් දිසාපාමොක් ආචාරීන් වහන්සේ අසා “ර්ජ්පුරුවන් වහන්සේ මා කැදවා එවන්නේ මට ස්තේන්හයෙන් නො වෙයි; මා ගැසු පාරට නිගුහ කරන්නට ය” සි සිතා දැන කුමාරයෝ බාලයෝ ය; එසේ හෙයින් මා කියන අවවාද දැන් අසන්නේ නො වෙති. පසුව වැඩිමාලු වයසට පැමිණි කළ යෙම් සි සිතා නො ගොස් කළේ යාමක් කොට ර්ජ්පුරුවන් වැඩිමාලුව ගිය පසු දිසාපාමොක් ආචාරීහු නො කැදවා ම තමු ගියහ. ගොස් වාසල සිට තමන් ආ පවත් කියා යැවුහ. එපවත් අසා ර්ජ්පුරුවේ “යහපත ආචාරීන් වහන්සේ කැදව” සි කියා කැදවා කියන්නාහු “අැයි ආචාරීනි, තොපි මරණ තළලේ තබා අවු ද? එදවස් තොප විසින් මා තල කැව සි කියා දෙන්නකුන් ලව අත් දෙක අල්ලා උණ පත්තෙන් තැල්වූ පාර තව දක්වා මගේ පිටේ රිදෙන්නේ ය” සි කියා “අමාත්‍යයෙනි, මේ දිසාපාමොක් මරව” සි කිහ. එවිට දිසාපාමොක් ආචාරී කියන්නාහු ර්ජ්පුරුවෙනි, එදවස් තොප කැ තලයට පාරක් නො ගැසී නම් දෙවෙනි දවස් අනික් සෞරකමක් කරනා සේක. එවිට යම් කෙනෙක් මරා දමා පූ නම් මේ රාජ්‍යාග්‍රිය ලබන්නට නැත්තේ වේ ද? එසේ හෙයින් හික්මේම පිණිස කළ පාටවයට උත්තමයෝ වෙර නො බදිති” සි කියා කිහ.

එපවත් අසා බොහෝ අමාත්‍යයෙන් “එසේ ම ය දේවයන් වහන්ස, දිසාපාමොක් ආචාරීන් වහන්සේ පිණිස රාජ්‍යාග්‍රිය තුළ වහන්සේ ලද සේකැ” සි කිහ. ර්ජ්පුරුවේ ඒ කාරණය සිතා ගෙන ආචාරීන්ගේ බොහෝ ගුණ සඳහන් කොට කියන්නාහු “දිසාපාමොක් ආචාරීනි, රාජ්‍යයට පැමිණියේ තොප පිණිස ය; එසේ හෙයින් රාජ්‍යය පිළිගනුව” සි කිහ. එපවත් අසා දිසාපාමොක් ආචාරීහු

රාජ්‍යය නො ගිවිස්සාහ. රැඹුරුවෝත් තමන්ගේ මිනිසුන් යටා ආචාරීන්ගේ අමුදරුවන් ගෙන්වා ගෙන තමන්ගේ තුවර ලා ආචාරීනාට බොහෝ තරම පදම් සලස්වා තමනට පුරෝගිත තනතුරෙහි තිබුවේ දැයි වදාරා මේ තිලමුවයි ජාතකය නිමවා වදාල සේක.

අරුණ් පැහැදුම් කිරීම

මස්සෙන් දහසක්	මසුරන් දාහක්/රන්කාසි දාහක්
පිළි සගලක්	රෙදි යුගලයක්/ඇලුම් දෙකක්
පත් කුඩායක්	හිසට අල්ලා ගෙන යන තල්පතක්
වහන් සගලක්	පාවහන් යුගලයක්
ආචාරී භාග	ගුරු පත්‍රිරු
සාමාන්‍ය නකත් සලස්වා	ගුහ වේලාවක් බලා
පිටිපස්සේ ලා ගෙන	පසු පසින් කැඳවා ගෙන
මැලි ස්ත්‍රීයක්	මහලු ස්ත්‍රීය
එළ තල	කළ පැහැති පියලි ඉවත් කළ තල
ගාණක් අතට	අතට අල්ලන ප්‍රමාණය/මිටක්
බඩ සයින්	බඩිනි බැවින්
කා පුව මැනවයි	කැවාට කමක් තැනැයි
බැණ නො තැගී	කතා නො කොට
මේ නියායෙන්	මෙපරිදේන්/මේ කුමයෙන්
අතවැස්සන්	අන්තේවාසිකයන්/යටත් වැසියන්/ ශිෂ්‍යයන්
අන්‍යාවක්	අවනීතියක්/තුසුදුසු ක්‍රියාවක්
ඉනිබෑබේත්	ඉන් පසුවත්
වික්ෂේප නො ව	යොශ නො කරව/පසුතැවිලි නො ව
පාටව කෙරෙමි	දැඩුවම් කරමි
ලිණ පත්තෙන්	ලිණ පතුරකින්
ලිරණව	කොෂප වී
නිපුණ කරවුහ	පුහුණු කළහ
අහිපාය ඇතිව	කැමැත්ත ඇතිව/අදහස ඇතිව

සමාධිව	සතුටට පත්ව
ස්නේහයෙන්	ආදරයෙන්/සෙනෙහසින්/කරුණාවෙන්
වැඩිමාලු	වයස්ගත වූ/වයසින් මුහුකුරා ගිය
නිගුහ	අවමාන
බොහෝ තරම් පදම්	බොහෝ සම්පත් දී සුදුසු තත්ත්වයේ පිහිටුවා/
සලස්වා	පුරෝගිත තනතුරෙහි පිහිටුවා

අවබෝධය

1. මේ කතාවේ ප්‍රධාන වරිත මොනවා ද?
2. රාජ කුමාරයා තල කැවේ කුමන කාර්යයක් සඳහා යමින් සිටිය දී ද?
3. මහලු ස්ත්‍රීය, කුමරා කැ තල වෙනුවෙන් බලාපොරොත්තු වූයේ මොනවා ද?
4. රාජ කුමාරයාගේ පණ්ඩුවය ලැබුණ ද දිසාපාමොක් ආචාරීන් ඔහු භමුවට නො ගොස් සිටියේ මන්ද?
5. තමා මැරිමට රජ කුමරු නියෝග දුන් අවස්ථාවේ දිසාපාමොක් ඇශ්‍රුතුමා, නිදහසට කරුණු වශයෙන් පැවසුවේ කුමක් ද?

ලිඛිත අන්තර්ගත් අන්තර්ගත්

1. පහත සඳහන් දිරිපූරු යටතේ තිලමුවියී ජාතක කතාව සරලව ලියා දක්වන්න.
 - i. කුමරු දිසාපාමොක් ආචාරීන් වෙත යැම
 - ii. තල කැමේ සිද්ධිය
 - iii. ආචාරීන්ට පණිවුබ යැවීම
 - iv. ආචාරීන් රුපු හමුවට යැම
2. වරහන් තුළින් නිවැරදි පිළිතුර තෝරා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. දිසාපාමොක් (ආචාරීනු/ආචාරීන්) බුහ්මදත්ත කුමරුට ශිල්ප ඉගැන්වුහ.
 - ii. (රාජ කුමාරයන්/රාජ කුමාරයා) නාන්තට වැවට ගියේ ය.
 - iii. (කාන්තාවක්/කාන්තාවක) තල චේලමින් සිටියා ය.
 - iv. (අතවැස්සන්/අතවැස්සේ) කුමරුගේ දැන් අල්ලා ගත්හ.
 - v. (අමාත්‍යයන්/ආමාත්‍යයෝ) දිසාපාමොක් ආචාරීන්ගේ ගුණ කිහි.

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගත්

1. තිලමුවියී ජාතකයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨයට ලැබිය හැකි ආදර්ශ පිළිබඳව පන්තිය ඉදිරියේ කතාවක් කරන්න.
2. වෙනත් ජාතක කතාවක් සොයා ගෙන කියවන්න. ඒ කතාවේ සහ තිලමුවියී ජාතකයේ දැකිය හැකි සමානතා වීමසා බලන්න.

10

අපේ ලෝහ තාක්ෂණයේ යටිගියාව

මිනිසා සත්ත්ව ලෝකයේ සෙසු සාමාජිකයන්ගේ වෙනස් වන ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වන්නේ විවිධ මෙවලම් හා උපකරණ භාවිතය සි. මෙවලම් හා උපකරණ තැනීමට ආදි මානවයා ගල්, දැව, සත්ත්ව ඇට කුටු හා මැටි වර්ග භාවිත කළේ ය. මානව පරිණාමයේ සන්ධිස්ථානයක් සලකුණු කරමින් ඔහු විවිධ ලෝහ වර්ග භාවිත කරමින් තමන්ට අවශ්‍ය උපකරණ හා මෙවලම් තැනීමට ඩුරු විය.

ලෝහ තනා ගත්තේ ඒ ඒ ලෝහය අඩංගු පාෂාණ නිස්සාරණය කිරීමෙනි. මිනිසා මුළුන් ම භාවිත කළ ලෝහ වර්ග වන්නේ තඹ, රන්, රිදි, රෝම් ආදිය සි. යකඩ ලෝහය සොයා ගැනුණේ මිනිසා ලෝහ සොයා ගැනීමෙන් වසර කුන් දහසකට පමණ පසුව ය. කාර්යක්ෂම උපකරණ තැනීම සඳහා ලෝහ කිහිපයක් මිශ්‍ර කොට සකස් කරන ලද ලෝහකඩ, පිත්තල, වානේ ආදි මිශ්‍ර ලෝහ නිපදවා ගැනීමට ද මිනිසා කටයුතු කර ඇත. වසර දහස් ගණනක් ගලු යුතු යේ විසු මිනිසා ලෝහ භාවිතයට නැඹුරු වීමත් සමග ශිෂ්‍ර දියුණුවක් අත් පත් කර ගත්තේ ය. කෘෂිකර්මාන්තය දියුණු වී විශාල නගර නිර්මාණය වූයේ එහි ප්‍රතිඵල වශයෙනි. ලක්දිව ලෝහ තාක්ෂණයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ මේ පාඩම පුරාවිද්‍යා පශ්චාද් උපාධි ආයතනයේ ජේෂ්ඨ කාරිකාවාර්ය ආචාර්ය අර්ථන තන්තිලගේ මහතාගේ උපදේශකත්වයෙන් සම්පාදනය කෙරුණු කි.

ලක්දිව ආදි මානවයා පිළිබඳ සාධක ක්‍රිස්තු පූර්ව 37000 පමණ කාලයෙහි පටන් දැක ගත හැකි වෙයි. එදා පටන් ක්‍රිස්තු වර්ෂ පළමු සහසුකය තෙක් මහු විසින් බහුලව භාවිත කරන ලද්දේ ශිලා මෙවලම් ය. යකඩ තාක්ෂණය ඉත්දියානු අර්ධදීවීපය ඔස්සේ මෙරටට පැමිණි බවට මතයක් වෙයි.

ලංකාවේ එතිහාසික යුගයට අයත් ආදි මානව ක්‍රියාකාරකම් වාර්තා කරන ආදි බාහ්මී ලෙන් ලිපිවල කබර, තබකර, තුලදර වැනි යෙදුම් භමු වෙයි; මේවා යකඩ, තඹ, රන් කරමාන්තවල නියැලුණු ශිල්පීන් හැඳින්වීමට යෙදුණු නම් කිහිපයකි. ආදි ලංකාවේ ග්‍රාම නාම අතර ද රිදිගම, තුලාධාර ගම, තම්බපිටි ග්‍රාම වැනි නම් භමු වීමෙන් පෙනී යන්නේ එම ප්‍රදේශ ඒ ඒ ලෝහ වර්ගය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රසිද්ධියට පත්ව ඇති බව සි. බාහ්මී ලෙන් ලිපි ලියැවුණේ ද ලෝහ උපකරණ භාවිතයෙනි.

ලෝහ තාක්ෂණය පිළිබඳ පුරාවිද්‍යා පර්යේෂණවලින් පෙනී යන්නේ ලෝහ අඩංගු පාෂාණ හඳුනා ගැනීමට භා ඒවා ඇසුරෙන් ලෝහ නිෂ්පාදනයට ශ්‍රී ලංකිකයා සමත් වූ බව සි. ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික යානය මෙන් ම ශිල්පය ප්‍රාගුණ්‍යත් ඔවුන් සතුව පැවති බව මෙයින් අනාවරණය වෙයි.

දිවයින පුරා බොද්ධ ශිෂ්ටවාරය ව්‍යාප්ත වීමත් සමග මෙවලම් භා උපකරණ සඳහා මෙන් ම විහාරාරාමවල ගෙහ නිර්මාණ අංග සඳහා ද ලෝහ භාවිතයට ගත් බවට සාධක භමු වෙයි.

එතිහාසික තොරතුරු අනුව ලංකාවේ යුද කටයුතුවල දී ලෝහ ආයුධ භාවිත කළ බව සඳහන් වේ. විෂයගේ සිරිසවත්ත් ආකුමණය, පණ්ඩිකාභයගේ සටන් වැනි පුරාවත්ත මෙන් ම එතිහාසික සිද්ධියක් සේ සැලකිය හැකි දුටුගැමුණු රුපුගේ අනුරාධපුර සංග්‍රාමය ආදි සටන් සඳහා යොදා ගත් දුනු, හී, කඩු, පලිහ, හෙල්ල, තෝමර ආදි ආයුධ සඳහා ලෝහ භාවිත කළ බව පෙන්වා දිය හැකි ය. දුටුගැමුණු රුපු විෂ්තපුර බලකාටුව ජය ගැනීමට පැමිණි විට සතුරු සේනා කණ්ඩාල ඇතා මතට උණු කළ ලෝහ වත් කළ බව ද ඉතිහාසයේ දැක්වෙයි.

ක්‍රිස්තු පූර්ව දෙවන සියවසේ දුටුගැමුණු රුප සමයේ මහා විහාරයේ පෝර ගේ වශයෙන් ඉදි කෙරුණු සත් මහල් ගොඩනැගිල්ල ප්‍රවලිත වූයේ ලෝහ පාසාද හෙවත් ලෝවා මහා පාය නමිනි. එහි අරුත වන්නේ ‘ලෝහයෙන් තැනු ගොඩනැගිල්ල’ යනු සි. මෙහි පියස්සට යොදන ලද්දේ තඹ උඩ බව පැවසේ.

ක්‍රි.ව. පළමුවන සියවසේ වසහ රුපුගේ කාලයට අයත් අකුරු ලියු රන් තහඩුවක් හමු වී තිබේ. එය සොයා ගැනුණේ යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ වල්ලිපුරම් නම් ගම් ප්‍රදේශයෙනි. මෙය, ලෝහ තහඩු මත අකුරු ලිවිමේ සම්ප්‍රදායක් පැවති බව සනාථ කරයි. මිට පෙර ක්‍රි.ව. තුන්වන සියවසේ දී දේවානම්පියතිස්ස රුපු ද්‍රව්‍ය රන් පතක වාක්‍යයක් ලියවා තැබූ බවත්, ක්‍රි.පූ. පළමුවන සියවසේ වළගම්බා රුපු ද්‍රව්‍ය ත්‍රිපිටකය රන් පත්වල ලියවූ බවත් වංත්තාන්තවල දැක්වේයි.

විවිධ ලෝහ භාවිතයෙන් අතිත ලාංකිකයා නිරමාණය කළ විවිධ කලා නිරමාණ රාජියක් අප අතට පත් වී තිබේ. ඒ අතුරෙන් බුද්ධ ප්‍රතිමා, විවිධ බෝධිසත්ත්ව හා දේව ප්‍රතිමා සහ විවිධ කරඩු ප්‍රමුඛස්ථානය උසුලයි. මේ ප්‍රතිමා බොහෝමයක් පිත්තල හෝ ලෝකඩ හෝ යොදා ගෙන නිරමාණය කර තිබේ. ඇතැම් ප්‍රතිමා රන් ආලේප කොට තිබේ. තම හා ලෝකඩ යන ලෝහවලින් තැනු පාතු ආදියේ අවශ්‍යෙක ද හමු වී ඇත. ලෝහ උපයෝගි කර ගතිමින් කාසි නිෂ්පාදනය කළ බවට ද සාධක හමු වෙයි. මේ සඳහා ලෝකඩ, තම මෙන් ම රිදී හා රන් ද යොදා ගෙන තිබේ.

අහයගිරි සහ ජේතවන ආරාම හා සම්බන්ධ ලෝහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන කම්මහල් පැවති බව පුරාවිද්‍යාත්මක සාධකවලින් හෙළි වෙයි. විවිධ ලෝහ භාවිත කරමින් ආගමික අගයක් සහිත කලා කෘති නිෂ්පාදනය කළ බවට සාධක මේවායින් හමු වේ. අහයගිරියේ ලෝහ කරමාන්ත පරිග්‍රයෙන් ලැබුණු තවත් වැදගත් සාධකයක් වන්නේ කාසි නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිත කළ අව්‍යුත් හා ඒ සඳහා යොදා ගත් රන් පිබු යි.

රන් ආදි වටිනා ලෝහ භාවිත කරමින් විවිධ කලා කෘති නිෂ්පාදනය කිරීම ප්‍රවලිතව පැවතුණු බැවින් ‘දි රන්’ හෙවත් අමිගු රන් හාවිත කරමින් තනන ලද පිළිම ආදිය ඇති බවට වැරදි විශ්වාසයක් ප්‍රවලිතව තිබේ. එහෙත් අමිගු රන් හාවිතයෙන් කුඩා තහඩු වැනියමක් හැරෙන්නට විශාලපිළිම තැනිය තොහැකිය. රන් ලෝහයේ අඩු දැඩ්තාව හේතුවෙන් පිළිම හා කාසි ආදිය නිෂ්පාදනයේ දී තම හා රිදී වැනි ලෝහ සමග මිශ්‍ර කර ගැනීමට සිදු වේ.

පැරණි ලෝහ නිස්සාරණය

ලෝකයේ බොහෝ ලෝහ වර්ග ස්වභාවිකව පරිසරයේ ගුද්ධ ලෝහ ලෙස තො පවතින අතර ඔක්සිජන්, සල්ංචර වැනි මූලද්‍රව්‍ය සමග සංයෝගව බනිජ ද්‍රව්‍ය ලෙස පවතී. මෙම බනිජ වර්ග නිස්සාරණයට හාජත කිරීම මගින් ලෝහ ලබා ගැනේ. අතිතයේ යකඩ නිස්සාරණය සිදු කර ඇත්තේ යකඩ අඩංගු

බනිජයක් වන හීමටයිටි (මෙය බොහෝ විට කඩ පැහැති තද ගතියෙන් යුත් කැට ලෙස කඩොක් සමග පවතී) භාවිතයෙනි.

හීමටයිටි දැව අගුරු සමග මිශ්‍ර කර උදුනක් තුළට දමා දර මගින් ඉහළ උෂේණත්වයට රත් කිරීමෙන් යකඩ නිස්සාරණය කෙරේ. මෙහි දී අපදුච්‍ය බොර ලෙස වෙන්වේ. පුරාවිද්‍යාලූයේ යකඩ නිස්සාරණය කළ පුරාණ ස්ථාන හඳුනා ගැනීමට මෙම බොර විසිනි තිබීම යොදා ගතිති.

(පැරණි ලෝහ උදුනක හරස් කඩක්)

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ලෝහ නිස්සාරණය පිළිබඳ සාධක

ශ්‍රී ලංකාවේ යකඩ භාවිතය පිළිබඳ මුල් ම සාධක ක්‍රි.පූ. 900ට පමණ අයත් බව අනුරාධපුර ඇතුළු තුවර කැණීමෙන් සොයා ගෙන ඇත. දිවයිනේ ඉපැරණි යකඩ නිෂ්පාදන ස්ථාන දහස් ගණනක් වියලි කලාපයෙහි හා අතරමැදි කලාපයන්හි දැක ගත හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි යකඩ නිස්සාරණය සඳහා භාවිත උදුනක් දැනට සිගිරිය කොතුකාගාරයේ තැන්පත් කර ඇත. සිගිරිය උදුන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වාතය මයිනහමක් ආධාරයෙන් ලබා දී ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ. බලංගාඩ සමනාල වැව පුදේශයෙන් සොයා ගෙන ඇති පැරණි යකඩ උදුනේ විශේෂත්වය වන්නේ එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වාතය ස්වාභාවික සුළං මාර්ගයෙන් ලබා ගැනීම යි. මේ සඳහා මෙම උදුන් කුදා බැවුම්වල සුළං දිගාවට මුහුණ ලා තනා ඇත.

කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ පුරාවිද්‍යා ප්‍රග්‍රාම් උපාධි ආයතනය 2014 වර්ෂයේ සේරුවීල සිදු කළ පර්යේෂණ මගින් ශ්‍රී ලංකාව අතිතයේ මෙම කලාපය තුළ තඹ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ඉතාමත් වැදගත් මධ්‍යස්ථානයක්ව පැවති බව අනාවරණය කර ගන්නා ලදී. මෙහි දී සොයා ගත් තඹ උදුන ක්‍රි.පූ. 400ට පමණ අයත් බව කාඛන් 14 කාල නිර්ණයන්ගෙන් සනාථ වී ඇත. සේරුවීල පුදේශයේ වාණිජ මට්ටම්න් විශාල වශයෙන් නිෂ්පාදනය කළ තඹ අපනයනය කර ඇති බව තඹ නිෂ්පාදන පුදේශයට ආසන්නව ඉලංකතුරෙයි පැරණි අන්තර්ජාතික වරාය පිහිටා තිබීමෙන් පැහැදිලි වේ.

අරුණ් පහැදිලි කිරීම්

සහභාකය	දහසකින් සමන්විත ඒකකය
ඩිෂ්ටාවාරය	නාගරික සංවර්ධන ලක්ෂණ සහිත දියුණු සමාජයක්
පුරාවිද්‍යායෙක්	පොරාණික වස්තු පිළිබඳව පරික්ෂා කරන්නේ
ආහ්මේ ලෙන් ලිපි	ගල් ග්‍යාවල කොටා තිබෙන ආහ්මේ අක්ෂරවලින් ලියැවුණු ලිපි
කබර	යකඩ කරමාන්තයේ නියුක්ත දිල්පියා
තබකර	‘තඉ හා සම්බන්ධ’ යන අර්ථය දෙන පැරණි වදනකි; තඉ කරමාන්තයේ නියුක්ත දිල්පියා
තුලදිර	තුලාධාර; රන් කරමාන්තයේ නියුක්ත දිල්පියා
තාක්ෂණික යුනය	වෙනස් වීමට ලක් වන විද්‍යාත්මක දැනුම
දිල්පිය ප්‍රාගුණ්‍යය	දිල්පිය පිළිබඳ විශේෂ පළපුරුදේද
ව්‍යාප්ත වීම	පැවතිම
සිරසවත්පු	පැරණි ලංකාවේ පැවති බව කියන නගරයක නමකි.
පුරාවත්ත	පැරණි කතා පුවත්
ත්‍රිපිටකය	ඛුද්ධාගමේ මූලික ග්‍රන්ථ (සුත්‍ර, විනය, අහිඛරුම)
අවශේෂ	ඉතිරි වූ කොටස්
ප්‍රවැත	ප්‍රසිද්ධ
පරිග්‍රය	භුමිය; ප්‍රදේශය
නිස්සාරණය	ලෝපස් යකඩ බවට පත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය
ශුද්ධ ලෝහ	වෙනත් ලෝහ සමග මේග නොවූ ලෝහ
බනිජ ද්‍රව්‍ය	පොලොවෙන් ලබා ගන්නා ලෝහ ද්‍රව්‍ය
දැව	ලි
මයිනහම	ගිනි උදුනෙහි ගින්දර ඇවිල්වීම සඳහා සුලං යවන උපකරණය
කාබන් 14	කාබන් නැමැති මූල ද්‍රව්‍යයේ විකිරණයිලි
කාල නිරණය	සමස්ථානිකයකි. කාබනික ද්‍රව්‍යයක් සහිත පුරාවස්තුවක කාලය මැනීමට කාබන් මූල ද්‍රව්‍යයේ වෙනස් වීම පදනම් කර ගනු ලැබේ.
අපනයනය	වෙනත් රටවලට යැවීම

අවබෝධය

පාඨම කියවා පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. යකඩ මෙවලම් භාවිතයට පෙර මෙරට භාවිතයේ පැවතියේ කුමන මෙවලම් ද?
2. ලෝහ තාක්ෂණය හා බැඳුණු පුරාණ ග්‍රාම නාම දෙකක් සඳහන් කරන්න.
3. පැරණි ලංකාවේ ලෝහ තහඩු මත අකුරු ලිවීමේ සම්ප්‍රදායක් පැවති බවට පවතින සාධක මොනවා ද?
4. පුරාවිද්‍යායුද්‍යන් පැරණි යකඩ නිස්සාරණ ස්ථාන හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිත කරන්නේ කුමක් ද?
5. සමනල වැව පුදේශයෙන් හමු වූ වර්ගයට අයන් යකඩ උදුන් කළ බැවුම්වල සුළං දිගාවට මුහුණ ලා තනා ඇත්තේ ඇයි?

ලිඛිත අන්තර්ගත්

1. උක්ත පදය, කර්ම පදය, ආඩ්‍යාත පදය නිවැරදිව යොදා පහත සඳහන් වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. ලමයා _____ කියවයි.
 - ii. ලේන්නු අඩි _____.
 - iii. යමන්නා _____ එණු කරයි.
 - iv. _____ ගෙදර ගියා ය.
 - v. වෙළද්‍යවරයා ලෙඩුන් _____.
 - vi. _____ යකඩ තළති.
 - vii. _____ කුණුරු කොටයි.
 - viii. මිනිස්සු _____ කපති.
2. උක්ත පදය නිවැරදිව යොදා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. _____ රුපවාහිනිය නරඹයි.
 - ii. _____ වෙහෙරට වැඩි සේක.
 - iii. _____ වාත්තු වැඩි කරති.
 - iv. _____ පය ලිස්සා වැටුණා ය.
 - v. _____ නගරයට ගියෙමි.
 - vi. _____ දෙවියන් පුදති.
 - vii. _____ බුදුන් වැන්දෙමු.
 - viii. _____ බස් නැවතුම් පොලට ගියා ය.

3. පහත සඳහන් වගුවෙහි හිස් කැන් පුරවන්න.

ආච්‍යාතය	කාලය	වචනය
දායා: යති	වර්තමාන	බහු
යමු
ගියේ ය
කැවේ ය
කපති
ගත්තෝර් ය
පිපුණේ ය
බඳීම්
විකුණුවා ය

4. පහත සඳහන් වාක්‍යවල ආච්‍යාත පද අතිත කාලයට හරවා ලියන්න.

- i. බමුණෝර් යාග කරති.
- ii. කම්මල්කරුවෝ ආයුධ තනති.
- iii. බලංගොඩ යපස් මතු වෙයි.
- iv. ශිල්පීඩු තම වැඩකටයුතුවල නියැලෙති.
- v. දෙදෙනෙක් මයිනහම අදිති.

5. පහත සඳහන් වාක්‍යවල ආච්‍යාත පද අනතිත කාලයට (වර්තමාන/අනාගත) හරවා ලියන්න.

- i. පුරාවිද්‍යාලූයා කරුණු අනාවරණය කළේ ය.
- ii. සල් ගසෙහි මල් පිපුණේ ය.
- iii. මාමා අප බලන්නට පැමිණියේ ය.
- iv. අම්මා පුතුට කිරී පෙවිවා ය.
- v. අපි මිහිර හඩින් ගී කිවෙමු.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පාඨම ගොදින් කියවන්න.
2. ලෝහ තාක්ෂණයට අදාළ වචන ගොනුවක් සකස් කරන්න.
3. “ශ්‍රී ලංකාවේ ලෝහ තාක්ෂණය” මැයෙන් බිත්ති පුවත්පතකට ලිපියක් සකස් කරන්න.
4. ලෝහ තාක්ෂණය පිළිබඳ ලිපි එක් රස් කරන්න.
5. තඹවලින් සාදන ලද භාණ්ඩ ලේඛනයක් පිළියෙල කරන්න.

හිජ්‍ය නායක නිල ලාංඡන පැලද්වීම

විදුහල්පති,
රාජුල මහා විද්‍යාලය,
සඳන්ගම.

කලාප අධිකාරීන අධ්‍යක්ෂකතාව,
කලාප අධිකාරීන කාර්යාලය,
සඳන්ගම.

ප්‍රායෝගික ලේඛන

11

අපේ ජීවිතයට අදාළව එදිනෙදා කටයුතු සඳහා අපට බොහෝ විට ලිපි ලිවීමට සිදු වෙයි. තොරතුරක් දැනුම් දීමට හෝ තොරතුරක් ලබා ගැනීමට ඇති එක් සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් වන්නේ ලියුම් ඩුවමාරුව යි. ලියුම්වලට අමතරව ආරාධනා පත්‍ර, දැන්වීම්, අත්පත්‍රිකා, පෝස්ටර ආදිය ද සන්නිවේදනයේ දී භාවිත වේ. මේ සියල්ල ලේඛනය මගින් කළ යුතු වෙයි. ඒ නිසා භාජාව නිවැරදිව හා නිරවුල්ව භාවිත කිරීමත් සූදුසු ආකෘති හා ඕල්පිය කුම ගොදා ගැනීමත් අවශ්‍ය වේ. මේ පාඨමේ දී රාජකාරී ලිපි ලිවීම හා ආරාධනා පත්‍ර සකස් කිරීම පිළිබඳ මග පෙන්වීමක් කෙරෙයි.

රාජකාරී ලිපි

රාජකාරී ලිපි ලිවීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරගැනීම්

- කිව යුතු දේ පැහැදිලිව තීරණය කළ යුතු සි.
- කිව යුතු දේ මබට පැහැදිලි නම් පමණ සි මබ ලියන ලිපියේ කරගැනීම් පැහැදිලිව කියවන්නාට අවබෝධ වන්නේ. මේ නිසා කිව යුතු කරගැනීම් පිළිබඳව මුළින් ම දුල සටහනක් සකසා ගැනීම ප්‍රයෝගනවත් වේ.
- කිව යුතු දේ කුමානුකුලව තරකානුකුලව පෙළ ගැස්විය යුතු ය.
- එක් මුළික කරුණක් සඳහා එක් ජේදයක් බැහින් යොදා ගත යුතු ය.
- ලිපිය කුමන විෂයයක් සම්බන්ධයෙන් දැයි විවෘත කළ විසස කියවන්නාට දැන ගැනීමට නැති වන ලෙස ලිපියට මාත්‍රකාවක් යෙදිය යුතු ය.
- ලිපිය ලබන්නා ලිපිය කියවූ පසු ඒ සම්බන්ධයෙන් කුමක් කළ යුතු දැයි තිරිවිත ක්‍රියා මාර්ගයකට යොමු කිරීමක් ලිපිය මගින් කළ යුතු ය.
- කෙටි සරල වාක්‍ය හා වචන හාවිත කළ යුතු ය.
- විරාම ලක්ෂණ නිසි පරිදි යෙදිය යුතු ය.
- ලිපියේ දෙපස තීරුවල අදාළ ඉඩ ප්‍රමාණය තබන්න. ගොනුගත කිරීමේ පහසුව හා අදාළ සටහන් ආදිය තැබීම සඳහා.
- ලිපියේ කුමානුකුල බව හා පිරිසිදු බව රැක ගත යුතු ය.

රාජකාරී ලිපියක මූලිකාංග

* යවන්නාගේ තම, තනතුර, ලිපිනය, දුරකථන අංකය හා දිනය

* ලබන්නාගේ තනතුර හා ලිපිනය

* ආමන්තුණය

* මාත්‍රකාව

* අදාළ කරගැනීම්

ඉදිරි පිටුවෙහි දැක්වෙන ලිපිය ඇසුරෙන් රාජකාරී ලිපියක ආකෘතික ලක්ෂණ හඳුනා ගන්න.

① යවන්නාගේ ලිපිනය	⑤ මාත්‍රකාව
② දිනය	⑥ අන්තර්ගතය
③ ලබන්නාගේ ලිපිනය	⑦ ස්තුතිය
④ ආමන්තුණය	⑧ අත්සන

ප්‍රසන්න ජයවීර,

(1)

ලේකම්,

“පරිසර මිතුරෝ” සංවිධානය,

පැණිවෙළුරව මහා විද්‍යාලය,

හිමුවගොල්ල.

දුරකථන අංකය 098 2243875

2016.01.10

(2)

කෘෂි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නිලධාරී, (3)

පැණිවෙළුරව උතුරු,

ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය,

හිමුවගොල්ල.

මහත්මයාණෙනි, (4)

ආදර්ශ ගොවිපොළක් ආරම්භ කිරීම

(5)

(6)

අප පාසලේ දිජ්‍යා දිජ්‍යාවන්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා ප්‍රායෝගික තාක්ෂණ කුසලතා හා කෘෂිකර්මය යන විෂයයන්ට අදාළව ඉදිරි මාස් කන්නයේ දී පරිසර හිතකාමී ආදර්ශ ගොවිපොළක් ආරම්භ කොට පවත්වා ගෙන යැමට අදහස් කොට ඇත. මේ සඳහා විදුහල්පතිතුමාගේ පූරණ අනුමැතිය ද ලැබේ තිබේ.

එම අනුව බිම සකස් කර ගැනීම, හෝග තෝරා ගැනීම හා සපයා ගැනීම, හෝග රෝපණය කිරීම හා පොහොර යෙදීම ආදි කරුණු සම්බන්ධයෙන් ඔබතුමාගේ උපදෙස් අපේක්ෂා කරමු. පහසු දිනයක් හා වේලාවක් දුරකථනයෙන් දැනුම් දී පාසලට පැමිණ අපට අවශ්‍ය උපදෙස් සපයන ලෙස කාරුණිකව ඉල්ලා සිටිමු.

ස්තූති යි,

(7)

(8)

ලේකම්

සභාපති

ආරාධනා පත්‍ර

පාසලක ආරාධනා පත්‍ර සකස් කිරීමට සිදු වන අවස්ථා බොහෝ ය. නිවාසාන්තර ක්‍රිඩා උලෙල, වාර්ෂික ත්‍යාග පුදානේත්සවය, වාර්ෂික පිංකම්, විවිධ ප්‍රසංග, නාට්‍ය, පිළිගැනීම්, සමු ගැනීම්, උපහාර, විවෘත කිරීම්, පුදරුණ, දේශන ආදිය ඒ අතර වෙයි.

පාසලෙන් බැහැර සමාජ ජීවිතයේ දී විවිධාකාර අවස්ථා සඳහා ආරාධනා පත්‍ර සකස් කිරීමට ද සිදු වෙයි. මංගල උත්සව, විවිධ ආගමික උත්සව, ගෙවැදීම්, ප්‍රචාලේ උත්සව, සම්ති සමාගම් හා සම්බන්ධ විවිධ අවස්ථා ඒ අතර වෙයි.

ආරාධනා පත්‍ර සකස් කිරීමේ දී පිළිපැදිය යුතු ඒ සඳහා ම විශේෂ වූ රීතියක් හෝ ආකෘතියක් හෝ නැත. ආරාධනා පත්‍රය එය සකස් කරන්නාගේ කැමැත්ත අනුව නිරමාණාත්මකව සකස් කළ හැකි ය. එහෙත් ආරාධනා පත්‍රයක් සකස් කිරීමේ දී එහි අඩංගු විය යුතු මූලික කරුණු ඇතුළත් වී තිබිය යුතු ය.

- * අරමුණ
- * දිනය
- * වේලාව
- * ස්ථානය
- * ප්‍රධාන ආරාධිතයා
- * ආරාධනා කරන්නේ කවුරු ද?
- * ආරාධනා කරන්නේ කොහි සිට ද?
- * ආරාධනාව කරන දිනය

ඉදිරි පිටුවෙහි දැක්වෙන නිදරුණක ආරාධනා පත්‍රය ඇසුරෙන් ඉහත කියන ලද කරුණු භූත්‍යනා ගන්න. නිරමාණයිලිව සිත් ගන්නා ආකාරයෙන් ආරාධනා පත්‍ර සකස් කරන්න.

ආරාධනා

සදුන්ගම රාජුල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ
ඡිජිත නායක නිල ලාංඡන පැලුදුවේමේ උගෙල
විද්‍යාලයේ දීප්තිමත් ආදි ගිහුයකු වන
මූල්‍යෝගී සාලිය මුදුන්ගොඩ මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන්
2017 ජනවාරි 24 වන දින
පෙ.ව. 10.00ට විද්‍යාලයේ රස්වීම් ගාලාවේ දී
අභිමානවත් ලෙස පැවැත්වේ.
එම අවස්ථාවට සහභාගි වන ලෙස
මබ වහන්සේට/මබතුමාට/මබතුමියට
ගොරවයෙන් ආරාධනා කරමු.

විදුහල්පති හා සංචිතයක මණ්ඩලය
රාජුල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය
සදුන්ගම
2017.01.14

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. ඔබ පාසලේ ප්‍රධාන ගිහු නායකයා/නායිකාව ලෙස සිතා පාසල් සේවා බස් රථය නිසි වේලාවට බාවනය තො වීම හේතුවෙන් පාසලට පැමිණිමේ දින් පාසල අවසානයේ නිවෙස් කරා යැමි දින් ඇති වන කාල ප්‍රමාදය නිසා පාසල් දරුවන් මුහුණ දී ඇති දුෂ්කරතා පැහැදිලි කරමින් එම ගැටුවට ඉක්මන් විසඳුමක් ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලා විදුහල්පතිතමා මගින් බිජේ අධිකාරිතුමාට යවන රාජකාරී ලිපියක් ලියන්න.
2. ඔබ පාසලේ “පරිසර මිතුරෝ” සංචිතයෙන් ලේකම් යැයි සිතා පාසල අසල භුමියකට නගරයේ කැලී කසල බැහැර කිරීම නිසා සිදු වී ඇති පරිසර දුෂ්කණය හේතුවෙන් පාසල් දරුවන් මුහුණ පා ඇති දුෂ්කරතා පැහැදිලි කරමින් එම ගැටුවට වහා විසඳුමක් ලබා දෙන ලෙස පුදේකිය සහාවේ සහායතිතමා වෙත යැවීමට සුදුසු රාජකාරී ලිපියක් ලියන්න.
3. ඔබ පාසලේ පැවැත්වීමට නියමිත කවර හෝ උත්සවයක් මුල් කර ගෙන ඒ සඳහා සහභාගි කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන්නන් වෙත යැවීමට සුදුසු ආකාරයේ නිර්මාණය්මක ආරාධනා පත්‍රයක් සකස් කරන්න.

12

සිනා කුමරි

ශ්‍රී වන්දුරත්න මානවසිංහ (1913-1964) කවියකු, ගිත නාටක රචකයකු මෙන් ම ප්‍රචල්‍යාත්මක කලාවේදියකු ලෙස ද කිරතියක් දිනුවෙකි. බෙලිජන්ත ශ්‍රී ප්‍රජ්‍යානන්ද විදුහලින් අධ්‍යාපනය ලද එතුමා පසුව ඉන්දියාවට ගොස් විජ්‍ය සහ හින්දී යන භාෂා උගෙන භාරතීය සංස්කෘතිය ගැන ද හැදැරී ය.

වන්දුරත්න මානවසිංහ මහතා විසින් රචනා කරන ලද ‘කේමල රේබා’ පද්‍ය සංග්‍රහයෙන් උපුතා ගන්නා ලද ‘සිනා රල්ල’ නමැති කවි ප්‍රතිඵලිය ඇසුරෙන් මෙම පාඨම සැකසී ඇත. ‘කේමල රේබා’ පද්‍ය සංග්‍රහයේ ප්‍රස්තාවනාවට අනුව එතුමා කාච්ඡකරණයට නැඹුරු වූයේ තමා අවට පරිසරය භා බැඳුණු අත්දැකීම් සහිතව ය. තම නිරමාණය රස ගැන්වූයේ ඒ අත්දැකීම් පාදක කර ගනිමිනි.

‘සිනා කුමරි’ රචනා වී ඇත්තේ ද එවැනි ම වූ අත්දැකීමක් ඇසුරෙනි. රසවත් කවියක් නිරමාණය කරන්නට තම අත්දැකීම් භා කවිය රසවත් වන යෙදුම් භාවිත කරන ආකාරය ගැන ද අවබෝධයක් තිබිය යුතු ය. ඒ පිළිබඳව ඔබට අවබෝධයක් ලබා දීම මෙම පාඨමේ අරමුණ යි.

වන්දරත්න මානවසිංහ මහතා ගිත, ගිත නාටක, කාච්‍යා සංග්‍රහ නිර්මාණය කිරීමෙන් පමණක් නො ව හෙළුදිව හා ලංකාදීප යන ප්‍රවත්පත්වල කතුවරයකු, සංස්කාරකවරයකු ලෙස ද සිංහල හාජාවට හා සාහිත්‍යයට ඉටු කර ඇති සේවාව අගන්ත් ය.

මානවසිංහ මහතා විශේෂ දැක්ෂතාවක් දැක්වූයේ කාච්‍යා සහ ගිත නාටක නිර්මාණයෙහි ය. මනෝහාරී නමැති ගිත නාටකයන් සේපාලිකා නමැති ලමා ගිත නාටකයන් එතුමාගේ නිර්මාණ වන අතර ‘ම් කිරි’, ‘වෙසක් මිහිර’, ‘ගුරු ගෙදරට යන අතර මග’, ‘ඇත් ගාලේ දරු පෙම’, ‘මගේ රට’ ආදිය එතුමාගේ ප්‍රකට කාච්‍යා නිර්මාණ කිහිපයකි. මහ බේව වන්තම, සරස්වතී අහින්දානය වැනි ගී පද රචනා ද එතුමා විසින් නිර්මාණය කෙරිණි.

කෝමල රේඛා තම වූ වන්දරත්න මානවසිංහයන්ගේ නිර්මාණ එකතුවෙන් මෙම පදානු පන්තිය උපුටා ගන්නා ලදී. අපි එම පදානු පන්තිය මිහිර ලෙස ගායනා කරමු.

සිලිලාරෙක හෙල් මැලී
පෙති අතරින් සැලි සැලි
කනාට නොයෙන සිතට දැනෙන
සිලි සිලියක පැටලිලා,

ආ අඩු දළ නව නවා
දම් පාටින් ඔප දමා
සද කැන් මිණි කැට අස්සෙන්
උල්පත්වල කිමිදිලා,

කෙසෙල් ගසින් මතු වෙලා
ගොඩය වටින් දැවටිලා
කිර පාටට ඔපලා ගෙන
අහසට පැන පා වෙලා,

තෙළුම් මලේ පෙතිසලා
ප්‍රබුදුවමින් නොම තලා
බටට වට්ටි රේණු පොකුර
රතු පැහැයෙන් සරසලා,

තෙළුම් කොලේ නොම ඇලි
දිය බේදුවක ගැලි ගැලි
පෙරලි පෙරලි සෙල්ලම් කොට
දිය රල්ලට එක් වෙලා,

ගහ කොළ නිදි අතරෙදී
ලොව නිහඹව තිබියදී
රස ගියක් අකුලා ගෙන
සිහිනවලට වැදි වැදි

මතුපිට තැග සුදු වලා
හිම කදු පිට ගැවසිලා
හඳ එළියේ නිල් අහසේ
ශ් මේ අත ඇවිදිලා

සිනිදු කොපුව ඇද හෙලා
ප්‍රවක් මලක් විහිදිලා
ඇත් දත් පාටින් මල් ඇට
කිනිති දිගේ අලවලා

අතරේ දිග බඩවැටී
වැලි කහ මල්වල ගැවී
ඉදුනිල් මිණි එපියක් දී
දැවටි දැවටි එක සැටී

බැස යන ගගුලැල් පුරා
පෙණ පිඩුවල සැරී සරා
ගිරි ලෙන්වල කදු ගුල්වල
අදුර සමග නො කොදුරා

මිණිතලයෙක තරු හෙලා
සදුගෙන් ඇතා අඡරලා
ඒම දුවිලි කුඩා පිඡ පිඡ
දේශුනුවල වැඩ දමා,

සේපාලික මල් ගුලා
රුට හොරෙන් හොලවලා
නැටී රතු කර හෙවණුලි යට
බිම හැම තැන විසුරුවා

දග කරමින් නට නටා
ඇවිදින මුළු ලොව වටා
ගදුම් කුමරියකි මොළකැටී
ඇති සුරතල් ගති තුරා

ඇය දුටු දන තුටු වෙති
'සිනා' නමින් අමතතී
ඇ වෙත ලැදි නොවන කෙනෙකු
මේ මුළු ලොවෙහි ම නැතී

මගේ තුන්මැසි දියණිගේ
රසවත් සිහිනය දිගේ
සිනා කුමරි නටන කලට
දිටීම් සියලු රැව ඇගේ

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

සිලිලාර	ජල තලාව
හෙල්මැලි	දියේ පිපෙන සුදු පැහැති මල් වර්ගයක්
ගොඩ	දිග හැරෙන්නට පෙර කෙසෙල් දල්ල
මුප	දිස්නය; කාන්තිය; බැබලීම
කොපුව	ආවරණය; වැස්ම
ගිරිලෙන්	කදුවල පිහිටි ග්‍රහා; ගල් ලෙන්
ගදුම්	ගායන වාදන කරන දේව කොට්ඨාසයක්
ඉදුනිල් මිණි	ඉන්දුනිල මාණිකා
ගගුලැල්	ගංගා, දිය ඇලි

අවබෝධය

- මෙම පදා පන්තියෙන් වර්ණනා කෙරෙන්නේ කුමක් ද?
- ඉදුනිල් මැණිකක එළියට සමාන කර ඇත්තේ මොනවා ද?
- දේශීන්හට පාට ලැබේ ඇත්තේ කෙසේ ද?
- මුළු ලෝකය ම හිතවත් වී ඇති බව පවසන කවිය උප්‍රටා දක්වන්න.
- සියල්ලන් ම ලැදියාවක් දක්වන මේ තැනැත්තිය කවියා හඳුන්වන්නේ කුමන නමකින් ද?

රස කවී ගොනමු කවී රස විදුමු

දෙයි දෙයි දෙයි දෙයිය පුතා - බයි බයි බයි බයිය පුතා
මන්න බබේ ඇතින්නියා - ගල් අරණි සිටින්නියා
ගලෙන් ගලට පතින්නියා - බඩුට බයේ දුවන්නියා.

බසෙහි රස තො හඳුනන කුඩා කළ දී පවා ඔබ කවියක රස විදි බව මතක ද? අම්මාගේ, අත්තම්මාගේ, තැන්දාගේ, පුංචි අම්මාගේ හෝ ලොකු අම්මාගේ උකුලෙහි තැලැවෙමින් ඇයගේ මිහිර හඩින් සැනැසුණු අයුරු ඔබට සිහිවනු ඇත. තැලැවිලි ගි ලයාන්විතව ගැයෙද්දී තින්ද දරුවා වෙතට එන්නේ එහි රද්මය හා තාලය නිසයි.

පහත සඳහන් කවී ගායනා කරන්න.

ගොඩ ඉතා
ලොකු සතා
බලව තා
බල ඇතා

අම් වැවේ වී
හොඳින් වැ වේවී
අටු කොටු බේ වී
බඩිහි නේ වී

හා හා හරි හාවා
කැලේ මැදින් ආවා
හිට ගෙන ගග ගාවා
වට පිට ඇහැ ලැවා

මුතිදාස කුමාරතුංග

මා වැනි	බිලින්දා
වර වර ලගට	කැන්දා
දුක් සැපී	කුමන් දා
අසන නිරිඳේ වෙන කොයින් දා	

තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමි

මේ එක් එක් කවිය ගායනා කරන්නේ එකිනෙකට වෙනස් රිද්ධිමයකට හා තාලයකට අනුව යි. එය එසේ සිදු වන්නේ ඒ ඒ කවියෙහි අක්ෂර හෙවත් අකුරු යොදා ඇති ආකාරය අනුව යි. මේ ගබඳ රටාව ‘විරිත’ යනුවෙන් හැඳින්වේ. කවියක් විරිතකට අනුව රසවත්ව ගයන විට මධුර වූ හඩක් මතු වෙයි. එහි ගබඳය රසවත් වෙයි.

පහත සඳහන් කවි ගායනා කරන්න.

දවල් තිස්සේ
පුරු අස්සේ
හැංගෙන පොඩි
හාවා
පාට දුමුරු
ඇස් වටකුරු
ලෝම තිබෙන
හාවා
කට දෙපැත්තේ
කෙදි බුරුත්ත
දිගට ඇදුණු
හාවා
ඇස්. මහින්ද හිමි

මේ කවි පෙළෙහි,

තිස්සේ - අස්සේ
දුමුරු - වටකුරු
දෙපැත්තේ - බුරුත්ත

යනුවෙන් යෙදී ඇති පදවල විශේෂයක් ඔබට දැනෙනු ඇති. මෙලෙස සමාන ගබඳ එක තැන යෙදීම නිසා එම කවියෙන් රසවත් ගබඳයක් ජනිත වෙයි. අපි තවත් උදාහරණයක් ගෙන බලමු.

පැහැ සරණිය මිණි පැමිණිය කොත්	අගට
බඳ කිකිණිය දද ගිහිණිය විමන්	වට
නො ව පැරණිය වන රමණිය විටන්	විට
සැලුලිහිණිය වදු කැලුණිය පුර	වරට

මෙම කවියෙහි ද සරණිය, පැමිණිය, කිකිණිය, ගිහිණිය, පැරණිය, රමණිය, ලිහිණිය, කැලුණිය යනුවෙන් සමාන ගබඳ එකිනෙකට තින්නාද වන අයුරින් යොදා ඇත. මෙම කාවා උපක්‍රමය අප හඳුන්වන්නේ අනුපාස නමිනි. ‘අනුපාස’ හාවිතයෙන් ද ගබඳය රසවත් වෙයි.

එමෙන් ම මෙම කවියෙහි මුල දී ‘ය’ අක්ෂරයෙන් ද මැද දී ‘ය’ අක්ෂරයෙන් ද අග දී ‘ට’ අක්ෂරයෙන් ද පද හතර ම අවසන් කර ඇත. ‘එළිවැට’ හා ‘එළිසමය’ යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ එක ම අක්ෂරයින් පද හතර ම අවසන් කරන මේ කාවා උපක්‍රමය යි. මුල දී හා මැද දී මෙම කාවා උපක්‍රමය ආරක්ෂා කර ගන්නට සමත් වන්නේ ඉතා ම දක්ෂ කවියක් පමණි. මේ කාවා උපක්‍රමය ද හේතු වන්නේ කවියක ගබඳයට මධුර මතෝර හඩක් එක් කරන්නට ය. ගබඳය රසවත් කරන්නට ය. ගබඳය රසවත් කළ යුත්තේ අර්ථය ද රැකෙන ආකාරයට ය. ගබඳ රසය රක ගැනීම සඳහා අර්ථයක් නොමැති ගබඳ ගැලුපිමෙන් හොඳ කවියක් නිර්මාණය කළ නො හැකි ය.

මනා ලෙස පද ගැලුපිමෙන් කවියක ගබඳය රසවත් කරන්නට හැකි බව මෙයින් පැහැදිලි වනු ඇත. මෙවැනි යෙදුම් මගින් කවියකට මධුර ස්වරයක්, මිහිර හඩක් එක් කළ හැකි ය.

සිනා කුමරි පදා පන්තිය ගායනා කරදීදී ගබඳය වඩ වඩාත් රසවත්ව දැනෙන්නේ එහි ඇතුළත් අනුපාසවත් යෙදුම් නිසයි.

“දිය බිඳුවක ගැලී ගැලී
“පෙරලි පෙරලි සෙල්ලම් කොට”
“ඇත් දත් පාටින් මල් ඇට”
“එම දුවිලි කුඩා පිශ් පිශ්”
“සිනා කුමරි නටන කලට”

එමෙන් ම ‘සිනා කුමරි’ කවි පන්තියේ එළිසමය රක ගන්නට කවියා සමත් වී තිබුමෙන් එහි ගබඳ රසය වඩාත් රසවත් වේ. මුල් පද දෙකත් අවසාන පදයත් එක ම අකුරකින් අවසන් කරන්නට කවියා උත්සාහ කර තිබුමෙන් කවි

පන්තිය රසවත් වී ඇත. මේ කවී එකින් එක ගයන විට සමාන හඩක් මත වන වචන කිපයක් එක ලග යෙදී ඇති බවක් පෙනෙයි. එක සමාන ගබා එක ලග යෙදීමෙන් ගබා ය රසවත් වෙයි.

“කෙසෙල් ගසෙන් මතු වෙලා
ගොඩය වටින් දැවටිලා”

“නෙළුම් කොළඹහි නොම ඇලී
දිය බිඳුවක ගැලී ගැලී”

“ඇය දුටු දන තුටු වෙති
සිනා නමින් අමතති”

කවියක් රසවත් වන්නේ එම කවිය මගින් කියුවෙන අදහසත් රසවත් වුව හොත් පමණකි. කවියේ අදහස හෙවත් අර්ථය රස ගන්වන්නට ද නිරමාණකරුවා රසවත් යෙදුම් භාවිත කරයි. පහත සඳහන් කවිය ගායනා කරන්න.

දිලිහි දිලිහි ආකාසේ බබළන මල්
තාරුකා
බැබලි බැබලි ආකාසේ දිලිසෙන මල්
තාරුකා
ගන්ටත් බැ දෙන්ටත් බැ පුංචි රුවන්
තාරුකා
ආනන්ද රාජකරුණා

මෙම කවියෙහි යෙදී ඇති ‘මල් තාරුකා’ යන යෙදුම අපුරු යෙදුමකි. මල් වගේ තාරුකා හෝ මල් වැනි තාරුකා යනුවෙන් හෝ නො කියා මල් තාරුකා ලෙස යොදා ඇත. මෙන්, සේ, වැනි, වගේ, අපුරු යනාදි නිපාත නො යොදා යමක් යමකට සමාන කරන මෙවැනි යෙදුම් හඳුන්වන්නේ ‘රුපක’ යනුවෙනි.

මහ පුද්මෙකි
මලක මලෙකි
තැහැ එහි සකි
සමනලයෙකි

මෙම කවියෙහි ‘මලෙක මලෙකි’ යන යෙදුමෙහි අදහසත් මලක් වගේ සමනලයෙක් යන්න යි. එහෙත් ‘වගේ’ යන පදය නොමැතිව යෙදී ඇති

බැවින් එය ද රුපකයකි. රුපකවලින් අලංකාර වන්නේ කවියේ අර්ථය සි. දැන් අපි තවත් කවි කීපයක් ගායනා කරමු. ඒ කවිවල යෙදී ඇති රුපක අලංකාර හඳුනා ගන්නට උත්සාහ කරමු.

නිල් රේද්දක රන් තැටියක්
හංගන හැරි මෙන්න කියා
රන්වන් අපේ ඉරු දෙවියෝ
හැංගෙති මහ මූහුදු කුසේ

වත සුපිපි	පියුමෙකි
නෙත සුනිල් මිණි	යුවලෙකි
ගත ගන රන්	රුවෙකි
වනත නත මුත් කවුරු වෙති	හැකි
මේ කවිවල,	

ඉරු දෙවියෝ- රන් තැටියකි
මහ මූහුද - නිල් රේද්දකි
වත - පියුමකි
නෙත - මිණි යුවලකි
ගත - රන් රුවකි

යනුවෙන් රුපක යොදා ඇති ආකාරය ඔබට පැහැදිලි වනු ඇත.

පහත සඳහන් කවි ගායනා කරන්න.

ගස	වත්සුදු
වී	පිරිසිදු
පොහොය	නැතිදු
සිල්ගත්	බදු

මුතිදාස කුමාරතුංග

ජම්බු ගහට රත	පොරවන්නී
බක්මි ගහ කහ	අන්දන්නී
අඟ දැලු ලා රත	තවරන්නී
ලෝ කත විසිතුරු	කරලන්නී

අරිසෙන් අභ්‍යුත්

මෙම කවිවලින් කියුවෙන්නේ ස්වාභාවික සිදුවීම් කීපයකි. වතුපූදු ගස වැසියන තරම් සුදු පැහැ මල් පිපි තිබීම, ජම්බු ගස රතු පැහැති ගෙධිවලින් පිරිතිබීම, බක්මි ගස මල් පිපි කහ පාටින් වැසි යාම, අඟ දැලු ලා රතු පැහැයෙන් බැබලීම යන සිදුවීම් ස්වාභාවික ය. එහෙත් කතුවරයා මේ සිදුවීම් ගැන කියන්නේ සංඛ්‍යා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ලෙස යි. මේ දක්ෂ කවීන් තම නිරමාණ රසවත් කරන්නට යොදා ගන්නා තවත් කාව්‍ය උපතුමයකි.

“වතුපූදු ගහ සිල් අරගෙන”

“කුවුරුන් හෝ ජම්බු ගහට රතු පාට රේද්දක් පොරවාලා”

“බක්මි ගහටත් කහ රේද්දක් අන්දලා”

“අඟ දැලුවල ලා රතු පාට තවරලා”

යනුවෙන් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ලෙස මේ ස්වාභාවිකව සිදු වන දැ ඉදිරිපත් කිරීම, මෙහි අර්ථය රසවත් කරන්නට මෙන් ම ඒ ඒ සිදුවීම් හා අවස්ථා අපුරුදිරියේ මැවෙන්නට ද හේතු වේ.

ගන තිල් කොල පිරුණු ගසක්

කිරී වතුරින් නාවන ලෙස

කදු හිස් දවටා මීදම්

පහළට බසිනී

අස්. මහින්ද හිමි

මෙම කවියෙහි ද කියුවෙන්නේ කදු මුදුන් වටා ඇති මීදම් පහළට ගලා යාම කුවුරුන් හෝ කරන ක්‍රියාවක් ලෙස යි. එය ගසක් කිරී වතුරෙන් නැහැවීමට සමාන කර දක්වා ඇත. මෙයින් සිදු වන්නේ ද අර්ථය රසවත් වීමකි.

සිනා කුමරි පදා පන්තියේ ඇතුළත් පහත සඳහන් කවිය ගායනා කරන්න.

සිනිදු කොපුව ඇදහෙලා
පුවක් මලක් විහිදාලා
ඇත් දත් පාටින් මල් ඇට
කිනිති දිගේ අලවලා

පුවක් මලක කොපුව ඇද දමා මල් කිනිති දිගේ පුවක් මල් ඇට අලවනු බල දැක තිබේ ද? කිසි විටෙක් එවැන්නක් සිදු නො වේ. එහෙන් කවියා කියන්නේ එවැනි ක්‍රියාවක් ගැන යි. මේ සිනා කුමරියගේ ක්‍රියාවකි. දක්ෂ කවීතු මෙවැනි ස්වාභාවික සිදුවීම් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ලෙස වර්ණනා කරති.

බල ඩොඩින් ම දන්නා තවත් කාව්‍ය උපක්‍රමයක් වන්නේ උපමා යෙදීම සි. පහත සඳහන් කවි ගායනා කරන්න.

සමන් පිවිව මල් ඉහිරැණු
නිල් තණ කොල පිටිවනියක්
වගේදී අහස අන්න බලනු
කොවිටර ලස්සන ද යට

මගේ සුරතල් අක්කාගේ
මාලේ මුතු ඇට වාගේ
මේ වැටෙන්නෙ පිනි බිංදුත්
හදමු එකක් ඒ වාගේ

“ආතාගේ රුවුල දිගයි.
කිරි වාගේ සුදු ම සුදුයි”

“ඉරුගේ පොඩී පැටවුන් මෙන්
බලන රන්වන් මල් ඇති
මේ කිණිහිරි ගහ බලන්න
මහණ වෙලා වගේ නේ ද”

මෙම කවිවල යෙදී ඇති උපමා හඳුනා ගනිමු.

තරු පායා ඇති අහස - සමන් පිවිව මල් ඉහිරැණු පිටිවනියක් වගේ සි
වැටෙන පිනි බිංදු - අක්කාගේ මාලේ මුතු ඇට වගේ සි
ආතාගේ රුවුල - කිරි වගේ සි,
රන්වන් මල් - හිරුගේ පැටවුන් වගේ සි

යමක් යමකට සමාන කර දැක්වීමේ දී වගේ, වැනි, බදු යනාදී නිපාත යෙදීමෙන්
උපමාව නැමැති කාව්‍ය උපක්‍රමය සැකසේ. ඒ මගින් ද සිදු වන්නේ කවියක
අර්ථය රසවත් වීම සි.

කවියක් නිරමාණය කිරීමේ දී ගබඳයත් අර්ථයන් රසවත් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම හා මැනවින් සංයෝග කිරීම දක්ෂ කවියාගේ කාර්යභාරය සි. එවිට එම කවි කියවා රස විදින්නවත් තුළ ද කිසි දා අමතක නො වන රසයක් ඇති වෙයි. රස විදින්නවත් රස කවි ගොතන්නවත් අප පුරුදු විය යුතු සි.

පහත සඳහන් කවි ගායනා කරන්න.

බලනු මේ වේ	යා
ලොකු සතුකු නොවේ	යා
සම්ජිය ම වේ	යා
උගේ බලය ලොවේ	යා

කෙන්ද පොල්	ඉතා
සුඩ් දෙයකි සැක	නැතා
කහිය ඉන්	ගොතා
ගෙන, බැන්ද හැකි	ඇතා
මහනෙල් සුවද ම	ය
කුඩාමසු පිළි ගද ම	ය
දෙකට එක දිය ම	ය
හොඳට නරකට දෙකට කට ම	ය

මේ කවි නිරමාණය වී ඇත්තේ අප එදිනෙදා දකින පරිසරය ඇසුරෙනි. එහෙත් ඒ මගින් දී ඇති පණ්ඩුවූ හා උපදෙස බලන්න. රසවත් කවියකින් මෙවැනි උපදෙස් දී ජීවිතය හැඩා ගස්වන්නට ද කවියා සමත් වෙයි.

කවියක් නිරමාණය කිරීමේ දී අප බොහෝ දේ දැන සිටිය යුතු බව ඔබට වැටහෙනු ඇති. කවියක් නිරමාණය කරන්නට අප සිත තුළට තදින් දැනුණු සිදුවීමක් හෝ අවස්ථාවක් හෝ සිතුවිල්ලක් තිබිය යුතු සි. එවැනි හැඟීම් නිරන්තරයෙන් සිත තුළ කළුපනාවට නැගෙයි. නැවත නැවත කළුපනාවට නැගෙන ඒ හැඟීම් තවත් අයට දැනෙන ලෙස කවියට නැගිය හැකි ය. ඒ අත්දැකීම රසවත් කවියක් ලෙස නිරමාණය කරන්නට උත්සාහ ගත යුතු සි.

නිවසට වී කාලය ගත කිරීමෙන් කවි නිර්මාණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සිතුව්ලි හා අත්දැකීම් පහළ තො වෙයි. ඉර පායන හැටි, ඉර බසින හැටි, හඳ පායන හැටි, තරු බැබලෙන හැටි හා එහි අපුරු බව විස්මය දනවන සුපු බව ඔබ අත් විදිය යුතු ය.

මුහුදේ රළ බිජෙන හඩට, ගංගාවේ ජලය ගලෙන් ගලට වැටෙන හඩට ඔබ කන් දිය යුතු ය. වනාන්තරයේ ගහ කොළ සෙලවෙන රිද්මය, ඔබ හදුනා ගත යුතු ය. නිවසේ ඔබ හා ජ්වත් වන අම්මාට, තාත්තාට, සහෝදර සහෝදරියන්ට, ආච්චිට, සියාට ආදරය කරමින් මුවන්ගේ ආදරය, සෙනොහසට සංවේදී විය යුතු ය. එසේ ම නිවසේ ඇති කරන සුරතලාගේ ක්‍රියාකාරකම දෙසත් ඔබේ ගෙවත්තේ සැරිසරන සතුන් ගැනත් ඔබ විමසිලිමත් විය යුතු ය. එවිට ඔබට ද කවි නිර්මාණය කරන්නට අවශ්‍ය අත්දැකීම් ලැබෙනු ඇත. මේ කවි පෙළෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ සොබා දහමෙහි සොදුරු බව යි. තුන් මසක් වයසැති තම සුරතල් දියණියන්ගේ සිනාව දුටු කවියා ඒ සිනාවෙන් මුළු ලොව ම පිබිජෙන බවත් සුන්දර වන බවත් කියන්නේ අපුරු ආකාරයකට යි.

සද එළියෙන් තැහැවෙන කුමුද මල්, දම්පාටින් බැබලෙන අම දුලු, සද එළිය තවරා ගෙන කිරී පාටින් දිලෙන කෙසෙල් ගොඩ ගැන වර්ණනා කරන කවියා, නෙළුම් මල් පිබිජෙන හැටි, නෙළුම් කොළ මත දිය බිඳු සෙල්ලම් කරන හැටි, කදු අතර වලාකුළ පාවෙන හැටි වර්ණනා කරයි. පුවක් මල් පිළි, බඩ්විට්වල වැලි තලාවල කහමල් ඇතිරි, ඒවා නිල්පාටින් බැබලෙමින් පරිසරය සුන්දර වෙද්දී සේපාලිකා මල් ගස් යට තැන තැන විසිරෙයි. ගගුලැල් ඇද හැලෙද්දී දේදුනු පායා ඇත. මේ සුන්දර සොබා දහම කවියා වර්ණනා කරන්නේ තම දියණියන් හින ද්‍රීමින් සිනා කුමරිය සමග නටමින් සිරිනු දැකීමෙන් ලද මිහිර හැඟීමෙන් යුක්තව යි. කවියකු වන්නට නම් පරිසරය හා සංවේදී විය යුතු බව මෙයින් පැහැදිලි වෙයි.

කවියක් නිර්මාණය කිරීමේ දී මෙන් ම රස විදිමේ දී ද එහි අර්ථය රසවත් විය යුතු බවත් ගබිදය ද රේට ගැළපෙන ලෙස රසවත්ව යෙදිය යුතු බවත් සිත්ති තබා ගෙන රස කවි නිර්මාණය කරන්න. කවි නිර්මාණය කරන්නට ඔබට ඇති හැකියාවට ඉඩ හරින්න. ඔබේ අත්දැකීම කවියක් මගින් අන් අයටත් රස විදින්නට ඉඩ ලබා දෙන්න.

ලිඛිත අභ්‍යන්තර

මබ කැමති ලෙස නිරමාණය කර ගත් පද යොදා පහත සඳහන් කවී සම්පූර්ණ කරන්න.

1. මලක මලක් පිපුණු වගක්

කවුද කියනවා.

ශ්‍රී මල වට බණරු ඇවිත්

.....

2. රාං රාං රෑං රෑං රේන ගිරවු ක්‍රිං ක්‍රි.

.....

3. ටික්කි විකිරි වතු සුදුමල්

සිල් අරගෙන මෙනි හැමකල්

.....

.....

4. කිරිමදු වැල් වත්ත පුරා

දුව පැන ඇවිදියි

අප්පවිචි කෝටුවකින්

මවුන්ට බැට දෙයි.

.....

.....

.....

.....

5. මේ පැටියේ මයා ඔතන මොකද කරන්නේ

අපේ අම්මා කුදාව කියන හඩයි ඇහෙන්නේ

.....

.....

6. බට්ටිචිවා ගහ මුදුනේ - දෙමලිචිවා දොර අයිනේ

පොල්කිචිවා මිදුල කොනේ -

7. රන්මැලි සැ රස් කිරණයි - කලා වැවේ දිය දහරයි

දළදා හිමි රකවරණයි -

8. එරඛදු මල් රතට රතයි - කුෂ් පුහුලන් සුවඳ හමයි

කොහා කොහෝ කොහෝ කියයි -

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තර

1. පහත සඳහන් කවීන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද ලමා කවී එක් රස් කර පුංචි කවී පොතක් සකස් කරන්න.
 - ★ ආනන්ද රාජකරුණා කවියා
 - ★ එස්. මහින්ද හිමි
 - ★ කුමාරතුංග මූනිදාස කවියා
2. පහත සඳහන් මාතෘකාවලට කවී දෙක බැඟින් නිර්මාණය කරන්න.
 - ★ රෝස මල
 - ★ සුරතලා
 - ★ පරිගණකය
 - ★ අලුත් සිංහල පොත
 - ★ පලෙතුරු

13

වාක්‍ය රචනය

අදහස් නිරවුල්ව හා නිවැරදිව ඉදිරිපත් කරමින් ලේඛන කාර්යයේ යෙදීමේ නිපුණතාව සංවර්ධනය කර ගැනීම උදෙසා මාතාකානුකූලව රචනා ලිවිමේ ක්‍රියාකාරකම යොදා ගත හැකි ය. මෙහි ලා තර්කානුකූලව අදහස් ඉදිරිපත් කරමින් උච්ච ලෙස කරුණු සංවිධානය කර ගනිමින් සිත් ගන්නා ගෙලියකින් වාක්‍ය රචනය ලිවිම මුළික වේ. එහි දී නිවැරදි වාක්‍ය රටා අනුගමනය, සුදුසු පරිදි විරාම ලකුණු යෙදීම, පද නිසි ලෙස ඇත් කර ලිවිම හා පැහැදිලි අත් අකුරු යන ගිල්පිය දක්ෂතා ද ප්‍රගුණ කළ යුතු වේ. මේ අනුව සලකා බැලීමේ දී වාක්‍ය රචනය නිපුණතා රසක් සංවර්ධනය කෙරෙන ක්‍රියාකාරකමකි. අලුත් අලුත් දී නිපදවීමට අවැසි නිරමාණාත්මක ගුණාංග සංවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා වාක්‍ය රචනා ලිවිමේ ක්‍රියාකාරකම මතා පදනමක් වෙයි.

පහත ඉදිරිපත් කර ඇති වාක්‍ය රචනය කියවන්න.

සුන්දර හෝරටන් තැන්න

දෙස් විදෙස් සංවාරකයන් නිබඳව ම තමා වෙත කැඳවන හෝරටන් තැන්න මූහුදු මට්ටමේ සිට මිටර 2000කට අධික උසකින් පිහිටි, අපේ රටේ උස ම තැනිතලා තුමිය යි. මේ නිසා දිතලත්, මිදුමත් මෙහි මොහොතින් මොහොත උපදී. මේ දේශගුණික පරිසරයෙන් හැඩ වුණු පරිසර සම්පත් බොහෝ දැකුම්කු වේ. ඉමක් කොනක් නො පෙනෙන තැනිතලාව, ගත සිත පිනවන වටපිටාව, ලෝකාන්තය, බෙකරස් ඇල්ල හෝරටන් තැන්නේ පොහොසත් බවට සාධක වැනි ය.

හෝරටන් තැන්නේ තුරුලතා නිර්මාණය වී ඇත්තේ එහි නිබඳව ම පවත්නා සුළුගටත්, සිතලටත් ඔරෝත්තු දෙන ආකාරයට ය. ඒ නිසා ම තුරුලතාවල ඇත්තේ කුඩා පත්‍ර යි. මේ පත්‍ර සන බුවක් දරා සිටී. පත්‍ර මෙන් ම ඒවායේ කද ද සන පොත්තකින් සැරසී ඇත. එසේම තුරු අතු පතර එකිනෙක හා වෙළි ඇත්තේ වෙළඳ මාරුතයට මූහුණ දීම සඳහා ය. මෙහි බොහෝ ගාක අඩි හය හතකට වඩා උස් ය. සෙසු ඒවා අඩි දෙක තුනකට වඩා උස තැත. මේ කුඩා වන බුටුවට ඔබ්බෙන් සීමාවක් නො පෙන්වන දුරකට විහිදුණු, නෙතට රසදුනක් වැනි පැහැබර තණ බිමකි. ශ්‍රී ලංකාවට ම ආවේණික පැගිරිමාන තෘණ පදුරු හා තුත්තිරි පවුලට නැකම් කියන තණ පදුරු මේ තණ පලස අරා වැජේ.

තැන්න මතින් ගලා බසින කුඩා දිය කඩිති හෝරටන් තැන්නේ මනහර දසුනකි. දිය කඩිති ගලා බසින ඉවුරු දෙපස බහුල ලෙස දිස් වන්නේ බෝවිටියා විශේෂ ය. අපුරු නිල් පැහැයකින් සුසඳි මේ බෝවිටියා මල් ඉතා කුඩා වේ. මල මෙන් ම බෝවිටියා පත්‍ර ද උදුපියලි කොළ තරම කුඩා ය. දිය සිරා ඇති තැන්වලින් පැන තැගුණු කුඩා වර්ග, බිශේෂිත භා කොළියාස් වර්ග ඉතා පැහැබර ය. තන් පැහැ ගත් ප්‍රං්ඡා කුඩා ප්‍ර්‍රේෂ තෙත් සිත් පැහැර ගනියි. තැන්න පුරා දුවන පනින කුඩා දිය පහරවල කෙකටිය වර්ග, දිය පාසි වර්ග, බෙරලිය සහ මිවන විශේෂ රාඛියක් ම දැක ගත හැකි ය. දැඩි දිතල දිය රුදුණ මේ කුඩා දිය පහරකින් දෙපා දේශීවනය කර ගැනීමට ලැබේම භාග්‍යයකි. හෝරටන් තැන්නේ තැනින් තැන දිස් වන කොළ පැහැ උණ පදුරු එහි නිබඳව ම හමා යන සුළං පහරින් අපුරු හඩක් නිකුත් කරන්නේ නිහැඩියාව සිද බිඳ ලිම සඳහා ය.

හෝර්ටන් තැන්න පුරා දුවන පතින සූතිල් දිය දහරත් නිරතුරු ඇද හැලෙන වර්ජාවත් නිසා තැන්තේ තැනින් තැන කුඩා කුඩා පොකුණු නිර්මාණය වී තිබේ; මේවා කුළ ලතාවකට ඔබ මොබ පිහිනා යන 'වරවුට' නමැති මස්සු පොකුණ අසල මදක් නෙත් රඳවා ගනිති. පොකුණු දියෙහි ඔවුන් දක්වන රගුම් සංචාරක ආකර්ෂණයට හේතු වෙයි. මේ කුඩා පොකුණු වට කර සිටින මහ ගැට කොළ, වැටැස්ස හා කුඩා උණ ගාක අපුරු සිතුවමක් මවා පායි.

හෝර්ටන් තැන්න පුරා තැනින් තැන මතුව එන සුදු පැහැති මේදම් සඳුව වේදිකාවක සුදු පැහැති කඩතිරයක් මෙන් මෙතෙක් නෙත් පැහැර ගත් මතහර දසුන් වසාලයි. එහත් තවත් තැනකින් මේදම් සඳුව හැකිලි යත් ම ඒ දෙයින් පෙනෙන පරිසරය වඩාත් වමත්කාර වේ. ඇතින් දිස් වන, ගුවන් ගැබ සිඹින කදු හිස් නිල් පැහැ ගත් විවිතුවත් දසුනකි.

තුරු හිස් මත දැකුම්කළු කුරුල්ලෝ මියුරු හඩ නගති. තුරුහිස් මතින් අපුරු සිවුරුහන් හඩක් නගත්තේ ලංකාවට ම ආවේණික වූ 'මල් අව්විවියන්' යනයි. ගොමරිවා, හම්බු කුරුල්ලා, මහ නීල ගොයා, ලංකා මල් කුරුල්ලා, නීල් ඇස් මාරාවා, වලිකුකුලා ආදී පක්ෂීනු මේ පරිසරය විසිතුරු කරති. සන ලොම් තට්ටුවකින් අලංකාර වූ වානරයෝ තුරු මත හිද බුක්! බුක්! හඩ නගති. එවැනි ම සන ලොම් තට්ටුවකින් වැසි ගිය ගොනු රංවුව හෝර්ටන් තැන්තේ විසිතුරු තවත් වර්ධනය කරති.

මේ සූන්දර හෝර්ටන් තැන්තේ තවත් සුවිශේෂ අංගයක් වෙයි. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රවේශ කටුවාලේ සිට කිලෝමීටර තුනකට ඔබ්බෙන් පිහිටි මෙතැන 'ලෝකාන්තය' නම වෙයි. ලෝකාන්තය ද්වීස් පැය විසිහතරෙන් වැඩි ම කාලයක් මේදමෙන් වැසි යයි. එබදු අවස්ථාවක සුදු පැහැති මේදම් පටල අනන්ත අවකාශයක් පුරා පැතිර ඇති ආකාරයක් හිතට දත්තයි. ගැමුරු අගාධයක හිස මත සිට ලෝකාන්තය තැරඹිය යුත්තේ ඒ දෙස පරෙස්සමෙන් එවි බැලීමෙනි. එවිට එය නරඹන බොහෝ දෙනා කුළ ජීවිතයේ ගුප්ත බවක්, ඒ සමග ම සෞන්දර්යයක් ඉස්මතු වනු නො අනුමාන ය. හෝර්ටන් තැන්තේ අක්කර දහස් ගණනක් පුරා පැතිර තිබෙන සූන්දර තැනිතලාව ලෝකාන්ත සීමාවෙන් එක්වර ම අවසන් වෙයි. එය අපුරුව දරුණයකි. ඉතා පැහැදිලි කාලගුණයක් ඇති දිනයක දී නම් මෙහි සිට නරඹන්නකට ඇත බලංගොඩ ප්‍රදේශයේ සලකුණු ඉතා කුඩාවට දැක ගත හැකි වේ.

සුදේ සුදු පෙණ කැටී දස දහස් ගණනාවක් මවා පාමින් ඇද හැලෙන ක්මිරධාරාවක් වැනි 'බේකරස් ඇල්ල' හෝර්ටන් තැන්තේ තවත් විවිතුවත් සේපානයකි. සෞඛ්‍ය සිටිය විද ගැනීමට රිසි බොහෝ රසවත්තු හෝර්ටන්

තැන්නේ පිහිටි බෙකරස් දිය ඇල්ල තැරුණීමට ද අමතක නො කරති. හෝර්ටන් තැන්න පාතික උද්‍යානය වර්ග කිලෝමීටර් 31.5ක ප්‍රමාණයකින් යුත්ත වන බැවින් ඒ හැම සිරියක් ම තැරුණීමට දින කිහිපයක් ගත කළ යුතු වේ.

අපමණ සුන්දරත්වයක් හා පාරිසරික විවිධත්වයක් කැටි කර ගත් හෝර්ටන් තැන්න, දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයන් කැඳවන පාරාදිසයකි. විවිධ ගාක, සතුන් හා ජල තටාකවලින් සමන්විත වටපිටාව ගතට මෙන් ම සිතට ද සුවදායක ය. ලංකාවේ අගය වර්ධනය කරන මේ බීම ආරක්ෂා කර ගැනීම අප සැමගේ යුතුකමකි.

ඉහත ඔබ කියවුයේ ‘සුන්දර හෝර්ටන් තැන්න’ යන මාතෘකාව යටතේ ලියු රවනයකි. එය කිසි යම් රටාවකට අනුව ලියන ලද්දකි. එසේ ‘යමක් රටාවකට අනුව ලියා ඉදිරිපත් කිරීම රවනය නම් වේ.’ මේ අනුව කිසි යම් සැලසුම් ක්‍රමයකට අනුව ලිවිය යුතු ප්‍රබන්ධය රවනය වශයෙන් අපට හැඳින ගත හැකි ය. සුදුසු පද සුදුසු තැනට යොදා වාක්‍ය ගැළපීම මෙහි ලා අපේක්ෂා කෙරේ. වාක්‍ය මෙන් ම කරුණු ද ඉදිරිපත් කළ යුතු වන්නේ ක්‍රමවත් පිළිවෙළකට ය. වාක්‍ය රවනය කිසි යම් රටාවකට අනුකූලව ලිවීම සඳහා පළමුව ආකෘතියක් පිළියෙළ කර ගැනීම සුදුසු ය. මේ සඳහා අපට මෙබදු සරල ආකෘතියක් අනුගමනය කළ හැකි ය.

1. ප්‍රවේශය හෙවත් ආරම්භය
2. මාතෘකානුකූල විෂය කරුණු
3. සමාලෝචනය හෙවත් අවසානය යනුවෙනි.

කරුණු සංවිධානය කර ගනීමින් මාතෘකානුකූල රවනයක් ලිවීම සඳහා ඉහත ආකෘතිය අනුගමනය කිරීම ඔබට ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.

රවනයක සකිල්ල

මාතෘකානුකූලව රවනයක් ලිවිය යුත්තේ රට අදාළ කරුණු මැනවීන් සංවිධානය කර ගැනීමෙනි. තැනහොත් කරුණු පෙළගස්වා ගැනීමෙනි. රවනයක් ලිවීමේ දී ඒ සඳහා අපට විවිධ තොරතුරු හා අත්දැකීම් පාදක කර ගැනීමට සිදු වෙයි. ඒ කරුණු සියල්ලක් ම ලියා ඉදිරිපත් කිරීම සාර්ථක රවනයක ලක්ෂණයක් නො වේ.

මෙහි මූලින් ඉදිරිපත් කර ඇති රවනය සඳහා විවිධ ඉසට් ඔස්සේ විවිධ තොරතුරු ඇත්තේ මෙහි ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ වාක්‍ය රවනයක් වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු අත්‍යවශ්‍ය ම කරුණු කිහිපයක් පමණකි. එම කරුණු,

1. ප්‍රවේශය
2. විෂය කරුණු
3. අවසානය යන පියවර අනුව ඉදිරිපත් කර තිබේ.

මේ යටතේ වාක්‍ය රවනය ලිවීම සඳහා සකස් කර ගන්නා දළ සටහන රවනා සැකිල්ල යනුවෙන් හැඳින ගත හැකි ය. මූලින් ඉදිරිපත් කර තිබූ “සුන්දර හෝර්ටන් තැන්න” යන වාක්‍ය රවනයේ සැකිල්ල මෙසේ ය.

1. හෝර්ටන් තැන්න: හැඳින්වීම හා පිහිටීම
2. ගාක විවිධත්වය
3. හෝර්ටන් තැන්තේ ජල මූලාගුය හා ඒ ආස්ථිත ගාක
4. මේදුම පැතිර යැම
5. හෝර්ටන් තැන්තට ආවේණික පක්ෂීන් හා සිවුපා සතුන්
6. ලෙස්කාන්තය හා බෙකරස් දිය ඇල්ල
7. අවසානය වශයෙනි.

මේ අනුව වාක්‍ය රවනය සඳහා සැකිලි පිළියෙල කර ගැනීමේ නිපුණතාව සංවර්ධනය කර ගැනීමට පහත ඉදිරිපත් කර ඇති රවනා සැකිලි කිහිපය ද අධ්‍යයනය කරන්න.

වැසි දිනයක්

වර්ෂාවට පෙර පරිසරයේ ඇති වූ වෙනස
වැසි පොදු වැටීම ආරම්භ වූ ආකාරය හා පරිසරයේ ඇති වූ තත්ත්වය
කෙමෙන් මහා වර්ෂාවක් බවට පත් වූ ආකාරය
වර්ෂාව නිසා පරිසරයේ ඇති වූ වෙනස්කම්
අවසානය

පොදු දේපල සූරකීම්

පොදු දේපල යනු කුමක්ද?

පොදු දේපල රක ගැනීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට සිදු වූයේ ඇයි?

පාසල පොදු දේපලකි. එය රක ගත යුතු ආකාරය

රෝහල රකගත යුතු ආකාරය

ගමනාගමනය සලසන රථවාහන ආරක්ෂා කළ යුතු පිළිවෙළ

පොදු දේපල රක ගැනීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග

මහජනයාගේ යුතුකම

අවසානය

වැඩිහිටියන් රක බලා ගනීම්

වැඩිහිටියන් යනු කවුරුන් ද?

වැඩිහිටියන් රක බලා ගැනීම පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට සිදු වීම

වැඩිහිටියන්ගේ අගය, ඔවුන් සමාජයට සම්පතක් වන බව

වැඩිහිටියන් රක බලා ගැනීම උදෙසා නිවස තුළ සිදු කළ යුතු කාර්යයන්

රෝග ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග

සමාලෝචනය

මෙම පිළිවෙළ අනිවාර්ය අංගයක් නො වූවත් මාතෘකානුකූල රවනයක

1. ආරම්භය

2. කරුණු

3. අවසානය ඉස්මතු වන අයුරින් සැකිල්ලක් පිළියෙළ කර ගැනීම සාර්ථක රවනයක් ලිවීම සඳහා උපකාරී වේ. මෙසේ මතා පරිවයක් බාවා ගත් පසු දක්ෂ රවකයාට තම සිතෙන් නිර්මාණය කර ගත් සැකිල්ල අනුව සාර්ථක අයුරින් රවනය ලියා ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. ප්‍රවත්තතක සගරාවක පළ වන ලිපිය එවැන්නකි. එබදු ලිපියක් දෙකක් කියවා බලා ඒවායේ සැකිලි පිළිබඳව ද කරුණු සාකච්ඡා කරන්න. දක්ෂ ලේඛකයා රවනයක සැකිල්ල පිළියෙළ කර ගන්නේ තමාගේ සිතෙහි ය.

නිර්මාණාත්මකව වාක්‍ය රවනය ලිවීම ද වැදගත් ය. ඒ සඳහා වාර්තාමය බස්වහරක් වෙනුවට හැම අවස්ථාවක ම අලංකාරවත් බස්වහරක් යොදා ගැනීමට උත්සුක වන්න. “සිංහල අවුරුද්ද” ගැන ලිවීමේ දී ඔබට මෙබදු වැකි ලිවිය හැකි ය.

“ඒරබු තුරු මලින් හැඩ වේ. කොහා එය අපුරු ගිතයකට තගයි. ජම්බු ගස රත් පැහැ ගතී. අම්, පේර ගස්වලට එල නො ඉදවා ම බැරි ය. වෙනත් තැනක ඉදුණු රූපකැන් ය. ගෙමියුල අමුතු වෙනසකි. නිවසේ බිත්ති නව පාට ගෙන තිබේ. බඩුමුවිටු ද අප්‍රත් වෙලා ය. කොළඹරුවටෝ කිරී කවචි අතට ගනිති. දුර බැහැර සිට දු දරුවෝ බර පොදී රැගෙන ගමට පැමිණෙනි. ලොකු සුදානමකි.”

ඉහත නිදසුන මෙන් ඔබ ද වාක්‍ය රචනය නිර්මාණාත්මකව ලිවීමට තුරු වන්න. නිර්මාණාත්මක ලේඛනයේ දී හැකි තාක් කෙටි වැකි ඉදිරිපත් කිරීම සුදුසු ය. කෙටි වැකි ලිවීමට පෙළේමෙන් නිවැරදි ලිඛිත භාෂාවක් ඔබට ඉදිරිපත් කළ හැකි වෙයි. වාක්‍ය රචනයේ නිවැරදි භාෂාව පිළිබඳ පන්ති කාමරයේ දී කරුණු තවදුරටත් හදාරන්න. එසේ ම වාක්‍ය රචනය ජේද වශයෙන් ද ඉදිරිපත් කළ යුතු වෙයි. ජේද තුළ ඇතුළත් වාක්‍ය ලිවීමේ දී නිවැරදි විරාම ලකුණු යෙදිය යුතු ද වෙයි. වාක්‍ය රචනය සඳහා හැකි තරම් පැහැදිලි අත් අකුරු ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සුක වන්න. ඒ සියල්ල මෙන් ම ප්‍රමාණවත් වචන සංඛ්‍යාවක් ලිවීමේ නිපුණතාව ද ප්‍රාග්ධන් වේ.

ලිඛිත අනුසාස

1. මේ කොටස අධ්‍යාපනය කරන්න.

“මාගේ නෙත් ඉබේ මිදුලට දිවී ය. ආලෝකයක් ගත් මිදුල මා එහි කැඳවී ය. දැන් මාගේ දෙපා මිදුල මැද ය. අපුරු පරිසරයකි. සඳ පායා රස් මිහිතලය මතට ගලයි. සියොත් කැල ගුවන් ගැබ ඔබ මොබ සරති. සුවද විහිදුවමින් අවටින් පිළි එන කුසුම් ය. ගත සිත නළවන සිසිල් සුළග ගලා ගෙන එයි.”

ඉහත ජේදයට විශේෂණ පද හා අලංකාර යෙදුම් එක් කර තවත් නිරමාණාත්මකව ලියන්න.

2. මේ ජේදය කෙටි වැකිවලින් ඉදිරිපත් කරන්න.

ගමේ ගෙවිලියන් සමූහ වශයෙන් කුණුරු යායට ගොස් තම තමන්ගේ කුණුරුවලට බැස කවි කියමින් වැඩි ගෙන එන ගොයමේ වල් පැල ගලවමින් පාලු තැන්වල ගොයම් පැල සිටුවීම මනහර ද්‍රැශනයකි.

3. ‘පියකරු උදය’, ‘සඳපහන් රෝ’, ‘කඹකර අසිරිය’ මෙයින් ඔබ වඩාත් කැමති මාතෘකාව යටතේ කෙටි වැකි යොදමින් නිරමාණාත්මක ජේද කිහිපයක් ලියන්න.

4. පහත ඉදිරිපත් කර ඇති එක් එක් මාතෘකා සඳහා රචනා සැකිල්ල බැඟින් ලියන්න.

i. පුරාවස්තු රෝ ගනිමු	iii. මම ගංවතුරකට මැදි විමි
ii. සිය රට දේ සිරි සැප දේ	iv. අධ්‍යාපනය සාර්ථක ජීවීතයකට මං සැලසයි

5. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරින් ඔබ කැමති මාතෘකාවක් යටතේ රචනා සැකිල්ල පිළියෙල කර ඒ යටතේ වචන දෙසීයක පමණ වාක්‍ය රචනයක් ලියන්න.

i. දෙමුවුපියන්ගේ අගය	iv. අපෙන් පාසලට ඉටු විය යුතු යුතුකම්
ii. වන අසිරිය රෝ ගනිමු	v. ගැමි දිවියේ මිහිර
iii. දහම් පාසල් අධ්‍යාපනයේ අගය	

නිවේදන

14

කිසි යම් ප්‍රවාත්තියක් හෝ දැනුම් දීමක් හෝ අන්‍යතාව අවබෝධ වන පරිදි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම නිවේදන නම වේ.

ඒවැනි නිවේදනයක් අසන්නාට නිවැරදිව ගුහණය කර ගත හැකි වනුයේ එය නිරවුල්ව හා පැහැදිලිව බස හසුරුවමින් ප්‍රකාශ කළ හොත් පමණි. ඒ සඳහා කථිකයා හෝ නිවේදකයා හෝ අවධාරණය කළ යුතු තැන් අවධාරණය කරමින් නිසි හඩ පාලනයෙන් යුතුව එම ප්‍රකාශය සංයෝගයෙන් යුතුව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. විවිධ අවස්ථාවලදී කෙරෙන නිවේදන පිළිබඳ මේ පාඨමෙන් ඔබට මග පෙන්වීමක් සිදු කෙරේ. ඒ ඒ අවස්ථාව අනුව නිවේදන වෙනස් වන අයුරුත් පාඨමේ දී ඔබට අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

(හඳුන්ගම මහා විද්‍යාලයේ සෙල්ලම් පිටියෙහි ලමයි පිරිසක් සෙල්ලම් කරමින් සිටිති.)

- අසිත්: අන්න මොකක්ද කියනවා ඇහෙනවා. සද්ද නැතිව ඉන්නකෝ, ඒක අහගන්න.
- සමිත්: මොකක් හරි වැදගත් තොරතුරක්.
- මුදිත්: තොරතුරක් නොවෙයි, නිවේදනයක්. මතක තැද්ද එදා වේච කිවිවා මේ වෙළාවට නිවේදන කියවනවා කියලා.
- සමිත්: සද්ද නැතිව ඉන්නකෝ, ඒක අහගන්න.

“මේ මස විසි අට වනදා පාසල අවසන් වීමෙන් පසු පස්වරු දෙකට නිවාස රස්වීම පැවැත්වේ. විජය නිවාසයේ ශිපා ශිපාවන් ප්‍රධාන ගාලාවට ද ගැමුණු නිවාසයේ ශිපා ශිපාවන් සමාධි ගාලාවට ද පරාකුම නිවාසයේ ශිපා ශිපාවන් මෙත්ම ගාලාවට ද රස් වන්න. ඒ ඒ නිවාසය සඳහා නායක නායිකාවන්, ක්‍රිඩා නායක නායිකාවන් තෝරා ගැනීම ද එදින සිදු කෙරේ. සියලු දෙනා ම නියමිත වේලාවට පැමිණෙන්න.”

- අසිත්: විසි අට කියන්නේ අනිද්දා නේ ද?
- සමිත්: ඔව් අසිත පරාකුම නිවාසයේ නේ ද? එහෙනම් මෙත්ම ගාලාවට එන්න වෙන්නේ.
- අසිත : ඔය රස්වීම ඉවර වෙන කොට හවස් වෙනවා. අපිට එදාට කැමත් අරන් එන්න වෙනවා.
- මුදිත : ඉතින් ඒ නිවේදනයේ එහෙම කිවිවේ නැහැ නේ. දැන් ලමයි දන්නේ නැහැ නේ කැම ගේන්න ඕනෑ ද තැද්ද කියලා.
- සමිත : ඔව්. ඒකේ කියන්න තිබුණා නේ කැම අරන් එන්න කියලා.
- අසිත : ඔන්න තව නිවේදනයක් ඇහෙනවා.
- සමිත : නැ. ඒක තව වරක් කියනවා ඇති.
- අසිත : තව වරක් කියල ඉවර සි. මේ වෙන එකක්.
- සමිත : ඔය අමේ අධ්‍යාපන ගමන ගැන.
- අසිත : ඔව්! ඔව්! හොඳට අහගෙන ඉමු.

“සියලු ම ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාචන් හොඳින් සවන් දෙන්න.

මහනුවර පැවැත්වෙන කාමිකාර්මික පුදරුගෙනය නැරඹීමේ අධ්‍යාපන වාරිකාව. කළුන් සාකච්ඡා කර ගත් පරිදි මෙම වාරිකාව මාර්තු මස අට වන දා පිටත් වීමට නියමිත ය. පෙරවරු පහත පාසල අසලින් පිටත් වේ. බස්රියෙන් කොළඹට ගොස් එතැන් සිට ගමන් කරන්නේ දුම්රියෙනි.

ලදැසන පහත පෙර සියලු දෙනා ම පාසලට පැමිණෙන්න. පිරිමි ලමයින් අංක එක බස් රථයට ද ගැහැනු ලමයින් අංක දෙක බස් රථයට ද ගොඩ විය යුතු ය. ලදැසන හා දවල් ආහාර රැගෙන ආ යුතු ය. බස් රියේ දී, දුම්රියේ දී මෙන් ම පුදරුගෙන භුමියේ දී සන්සුන්ව, විනිතව භැසිරෙන්න. ආපසු පාසලට පැමිණෙන විට රාත්‍රී නවය පමණ වේ. ඔබ කැදුවා ගෙන යැම සඳහා ඒ වේලාවට පාසලට පැමිණෙන ලෙස දෙමාපියන්ට කියන්න. වාරිකාව සඳහා මුදල් ලබා දීමට නො භැකි වූ සිසුන් වෙතොත් හෙට උදේ දහයට පෙර මුණසිංහ ගුරුතුමාට මුදල් හාර දෙන්න.”

සම්ත : ඒ නිවේදනේ හොඳට කිවිවා. හරි පැහැදිලි යි. කරන්න ඕනෑ ඔක්කොම හොඳට තෝරුණා, හරි ම පැහැදිලි යි.

• • • •

(කොටුව දුම්රියපල භුමියෙහි ලමයි සේව්‍යා කරමින් එහෙ මෙහෙ ඇවිදිති.)

මුදිත : ඔන්න සම්ත, අහං ඉන්න, දුම්රියපලේ නිවේදනයක් කියනවා.

“කරුණාකර සවන් දෙන්න”

“තුන්වන වේදිකාවට දැන් පැමිණි යාල්දේවි දිසුගාමී දුම්රිය පෙරවරු නවය සි පහලොවට යාපනය බලා පිටත් වේ. එය නවත්වන්නේ රාගම, පොල්ගහවෙල, මහව, අනුරාධපුර, වටුනියාව යන දුම්රිය ස්ථානවල පමණි. වටුනියාව සිට යාපනය දක්වා සියලු ම දුම්රිය ස්ථානවල එම යාල් දේවී දුම්රිය නවත්වනවා ඇතා.”

මුදිත : අන්න ඒ නිවේදනය දෙමලෙන් කියනවා.

අසිත : එක හොඳයි. නැත්තාම් දෙමළ අයට තෝරෙන්නේ නැහැ තේ.

මුදිත : අන්න ඇහෙනව ද අසිත ඒ නිවේදනය ඉංග්‍රීසියෙනුත් කියනවා.

සම්ත : ඔන්න අපි යන දුම්රිය ගැනත් කියනවා.

“කරුණාකර සවන් දෙන්න.

දෙවන වේදිකාවට දැන් පැමිණි නගරාන්තර ශීඝරාම් දුම්රිය පෙරවරු නවය සි තිහට මහනුවර බලා පිටත වෙයි. එම දුම්රිය නවත්වන්නේ ජේරාදෙණිය දුම්රිය ස්ථානයේ පමණි.”

- අසිත : බලන්න සමිත ඒ දුම්රිය ගැන කියන නිවේදනය වෙන ඒවාට වැඩිය වෙනස් නේ ද?
- මුදිත : අන්න! අන්න! සර එනවා අපිත් යෝ කෝච්චිය ලැඟට.
- සමිත : මොකක් ද අසිත මේ කෝච්චිය නගරාන්තර එකක් කියලා කිවිවේ.
- අසිත : ප්‍රධාන නගර අතර විතර සි යන්නේ මග නවත්වන්නේ නැහැ. එක සි නගරාන්තර කියන්නේ.
- මුදිත : එතකොට මග බහින අයට මේක යන්න බැහැ.
- අසිත : බැහැ ජේරාදෙණිය සි මහනුවර සි විතර ම සි නවත්වන්නේ. (දුම්රිය නවත්වන ගබඳය ඇශේ)
- උමයි : ජේරාදෙණිය ඉස්වේසමේ නැවැත්තුවා.

ගුරුවරයෙක්:
(ශබ්ද නාගා)

උමයි කවුරුත් මෙතන බහින්න එපා.
මේ ජේරාදෙණිය ඉස්වේසම. අපි
බහින්නේ රළුගට නවත්වන තැන,
මහනුවර.

තවත් ගුරුවරයෙක් : හොඳින් අහගන්න - කෝච්චිය නැවැත්තුවා
ම ඔක්කොම එක පාරට ම කඩා ගෙන
බහින්නේ නැහැ. එක් එක් කෙනා හිමිහිට
බහින්න. බැහැලා වේදිකාවට වෙලා
දෙන්නා දෙන්නා ජේලියට ඉන්න.

- මුදිත : සර්ලත් ඒ කිවිවේ නිවේදනයක් තමයි. දැන් අපිට මොකක් ද කරන්න ඕනෑ කියල තේරුණා නේ.

• • • •

- උමයි : (කළබලයෙන් මෙන්)
අන්න! අන්න! පුද්රුගනේ අර සද්ධේද් ඇහෙන්නේ-බහිමු, බහිමු.
- සමිත : එහෙම එක පාරට ම බහින්න බැහැ නේ. සර, කිවිවෙත් එක
එක්කෙනා බහින්න කියල නේ.
- අසිත : ඔය පුද්රුගන භූමියෙන් නිවේදන කියවනවා ඇහෙන්නේ.
- සමිත : සෙනාග ගොඩක් ඉන්න හින්ද මෙතන නම් නිතර ම නිවේදන
කියන්න වෙනවා ඇති.

මුදිත : අන්ත! කුවුද පෙනෙයක් තැති වෙලාලු.

“කරුණාකර සවන් දෙන්න”

“කැගල්ලේ සිට පැමිණ රුවනි තම දෙමාපියන් එනතුරු පිවිසුම් දොරටුව අසල යදී සිටි. කරුණාකර දෙමාපියන් පැමිණ එම දරුවා හාර ගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටිමු. ස්තූති සි, මෙයට සංවිධායක කමිටුව”

සමිත : මේ වගේ සෙනග පිරිල ඉන්න තැන්වලට ආවා ම අපිටත් මහොම වෙයි ද දන්නැ.

අසිත : එහෙම මග හැරුණෙන් කරන්න නියෙන්නේ ඒ කාර්යාලයට ගිහින් කියන එක. එතකොට ඒ ගොල්ලා මේ වාගේ නිවේදනයක් දාලා හොයාලා දෙනවා ඇති.

මුදිත : යවි ඉතින් දෙමාපියා හිටියාත් නිවේදනය අහගෙන ඉදාලා එනවා ඇති.

සමිත : ඒක තෙවෙයි සමිත බලන්නකා ඒ නිවේදනය අන්තිමට ස්තූති සි කියලත් කියනවා.

මුදිත : යමු ද ඉස්සරහට මෙතන සෙනග පිරිල තේ.

අසිත : නැ, නැ, යන්න එපා අපි සර්ලා එනකං ඉමු. කොයි පැත්තට යනව ද දන්නේ නැහැ තේ.

“කරුණාකර සවන් දෙන්න”

“මේ නිවේදනය පුද්රුණනය තරඹන සියලු දෙනාට සි. හැම දෙනා ම ප්‍රවේශ පත්‍ර රැගෙන පුද්රුණන භුමියට ඇතුළු වන්න. යොදා ඇති ර්තලය අනුව ගමන් කරන්න. කරුණාකර පුද්රුණන කුටිවල ඇති පැළ වර්ග හා පුද්රුණන හාණ්ඩ අත ගැමෙන් වළුකින්න. පැළ වර්ග මිල දී ගන්නේ නම් කරුණාකර රිසිට් පතක් ලබා ගන්න. ස්තූති සි.”

පමයි : අපිත් ඒ කියපු විදියට ර්තලය අනුව යමු. නැත්තම් මග හැරේයි. අන්ත! සර්ලත් එනවා.

සමිත : පුද්රුණනේ හොඳට බලන්න පුළුවන් වුණේ නිවේදනවලින් උපදෙස් දුන්නාට පස්සේ.

අසිත : අපිත් ඒ වගේ නිවේදන කියවන්න උත්සාහ කරමු.

සමිත : යවි, අසිත අපේ පන්තියේ කෙරෙන නිවේදන අපිට කරන්න පුළුවන් තේ.

අසිත, මුදිත : යවි! යවි! උත්සාහ කරමු.

ଅବଲୋକନ

1. පාඨමේ සඳහන් පලමුවන නිවේදනයෙන් කියුවෙන්නේ කුමක් ගැන ද?
 2. පලමු නිවේදනයේ සිසුන් දුටු අඩුපාඩු මොනවා ද?
 3. පාඨමේ එන වාරිකාවේ අරමුණ කුමක් ද?
 4. නිවේදනය අනුව වාරිකාව පිටත් වන වේලාව හා ආපසු පැමිණෙන වේලාව කිය ද?
 5. වාරිකාව යැමට සිසුන් රගෙන ආ යුත්තේ මොනවා ද?
 6. පාඨමේ දුම්රිය දෙකක් ගැන සඳහන් වේ. ජ්වා මොනවා ද?

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ

1. පාසලේ දී ඔබට අසන්නට ලැබුණු නිවේදනයක් ලියන්න.
 2. ඔබට ගමේ දී අසන්නට ලැබුණු නිවේදනයක් ලියන්න.
 3. ක්විඩා තරගයක දී අසන්නට ලැබුණු නිවේදනයක කොටසක් ලියන්න.

මානවකානුකූල කතා

නිවේදන කියවීමෙන් ලබා ගත් කථන කුසලතාව ද පදනම් කර ගෙන, කිසි යම් මාත්කාවක් යටතේ කතා කිරීමට ද පූජාවන. එසේ කරනු ලබන මාත්කානුකුල කතාවක් මූල, මැද, අග මැනවීන් සංවිධානය වී තිබිය යුතු ය. එවැනි කතාවක ප්‍රධාන ලක්ෂණ කිහිපයකි.

- අර්ථවත් බව
 - හඩ පාලනය
 - ප්‍රසන්න බව ආදිය යි.
 - පැහැදිලි බව
 - අවධාරණය

මාතංකානුකූල කතාවක්, ග්‍රාහක අවධානය මතාව ලබා ගනීමින්, උච්ච අංග වලන භාවිත කරමින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. මේ වැනි නිවේදනක් ඔබට අසන්නට ලැබේ ඇද්දැයි බලන්න.
කියවන්න.

එන සිකුරාදා	කොකු පණු දොස්තර
එනවලු ලමයිනි	ඩූං ඩූං ඩූං ඩූං
හොර ලෙඩා අරගෙන	නැවිත් ඉන්නට
හොඳ තැහැ ලමයිනි	ඩූං ඩූං ඩූං ඩූං
බෝතල හාජන	අරං වරෙල්ලා
අභුණ ද ලමයිනි	ඩූං ඩූං ඩූං ඩූං
කොකු පණු බේතෙන්	පාංඩු පිජ්පුම
සනීප වෙනවලු	ඩූං ඩූං ඩූං ඩූං
බේත් අරං බිවු	ලමයින් කාටත්
නිවාඩු දෙනවලු	ඩූං ඩූං ඩූං ඩූං
එදාට නැවිත්	හිටියොත් ලමයිනි
දඩුවම් දෙනවලු	ඩූං ඩූං ඩූං ඩූං

මෙය කළකට ඉහත දී ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් සඳහා සිදු කෙරුණු නිවේදන සිහිපත් කරන නිරමාණයකි.

එස්. මහින්ද හිමි - ලමා ගී සහ කට්

- ඉහත ලිඛිත අභ්‍යාසවල දී ලියු නිවේදන පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදී කියවන්න.
- නිවේදන කියවීමේ දී සිසුන්ගෙන් සිදු වන දුබලතා සහ ප්‍රබලතා සාකච්ඡා කරන්න.
- පන්ති කාමරයේ දී නිවේදන සකස් කර කියවන්න.
- පහත සඳහන් මාතෘකාවලින් එකක් තෝරා ගෙන පන්තිය ඉදිරියේ කතාවක් කරන්න. ඒ සඳහා නිශ්චිත කාලයක් තීරණය කර ගන්න.
 - පොත්පත් කියවීමේ වැදුගත්කම
 - මා කැමති ම ජාතික වීරයා
 - පරිසරය යක ගත යුතු ය

ලොවට තර්ජනයක් වන විද්‍යාත් අපද්‍රව්‍ය

අපි ජීවිතයේ විවිධ අරමුණු සඳහා විවිධ අවස්ථාවල දී ලේඛන කාර්යයන්හි නිරත වෙමු. එම ලේඛන විවිධ ආකාරවලින් යුත්ත වේ. විවිධ තේමා ඔස්සේ බිත්ති ප්‍රවත්තකට, මතා ප්‍රවත්තකට හෝ සගරාවකට ලිපියක් ලිවිය හැකි ය.

මෙම පාඨමට ඇතුළත් වන්නේ ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳව සකස් කරන ලද ලිපියකි. එය හොඳින් කියවා පාඨමේ ඇති උපදෙස් ද අධ්‍යයනය කිරීම, බිත්ති ප්‍රවත්තකට හෝ සගරාවකට හෝ ලිපියක් සකස් කිරීම සඳහා හොඳ ප්‍රවේශයකි. එමෙන් ම ප්‍රවත්තන් ලිපි හා සගරා ලිපි පිළිබඳ හැඳින්වීම් ද පාඨමට ඇතුළත් වේ.

පාඨමේ ඇතුළත් ලිපියට පාදක වී ඇත්තේ කාලීන පරිසර ගැටුවකි. එබදු කරුණු පිළිබඳ මතා අවධානයෙන් කටයුතු කිරීම ද අත්‍යවශ්‍ය වේ. අපේ දැනුම දියුණු කර ගැනීමට මෙන් ම එදිනෙන්දා ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ද එය වැදගත් වේ.

2012 නොවැම්බර 19 මහින් ප්‍රවත්තන් පළ වූ ලිපියක් ආගුයෙන් මේ පාඨම සකස් කර ඇත.

ලොවට තර්ජනයක් වන

විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය

මෙම වන විට ලොව පුරා සිටින ජනයාගෙන් වැඩි පරිසක් තම කාර්යයන් පහසු කර ගැනීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික උපාංග භාවිත කරති. එහෙත් මෙම ඉලෙක්ට්‍රොනික භාණ්ඩවලින් ඇතැම් ඒවා පාවිචිචි කිරීමෙන් පසු නැවත ප්‍රයෝගනයට ගත නො හැකි ඒවා ය. එවැනි ඉලෙක්ට්‍රොනික භා විද්‍යුත් උපාංග ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය ලෙස සැලකේ. කිසි දා දිරා පත් නො වන මෙවැනි අපද්‍රව්‍ය දැන් දැන් පරිසරයේ පැවැත්මට මහත් තර්ජනයක් වී තිබේ. වසරකට බැහැර කෙරෙන සන අපද්‍රව්‍ය මෙන් තුන් ගුණයක ප්‍රමාණයක් මෙලෙස ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය පරිසරයට එකතු වේ. දැනට ගණන් බලා ඇති ආකාරයට වසරකට මොන් මිලියන 40කට වඩා අධික ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදා හැරේ.

අහිතකර බලපෑම්

මෙවා අනෙකුත් අපද්‍රව්‍යවලට වඩා බෙහෙවින් අහිතකර ලෙස පරිසරයට බලපායි. උදාහරණයක් ලෙස ගෝම් දෙකක පමණ මයික්රෝ විපයක් භාවිතයෙන් පසු ඉවත දැමුව හොත් එහි ඇති මූල්‍යව්‍ය අවට පරිසරය සමග සංයෝගනය වී කිලෝග්‍රැම 26ක පමණ අහිතකර මූල්‍යව්‍ය ප්‍රමාණයක් බිඟි වීමට ඉඩ තිබේ. මේ ලෙසට අප විසින් එදිනේදා පරිසරයට මුදා හරිනු ලබන ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය දෙස බලන විට ඉන් විය හැකි භානිය සිතා ගැනීමට අසිරිය. මෙලෙස ඉවත ලන මූල්‍යව්‍ය, හරිතාගාර වායු ඇති කිරීමට සමත් වන අතර එමගින් ගෝලිය උණුසුම වැඩි කෙරෙයි.

නිරන්තරයෙන් පරිසරයට එකතු

වන අපද්‍රව්‍ය

- ★ සංයුක්ත තැබී
- ★ ප්‍රතිදින්ත පහන්
- ★ රුපවාහිනී යන්තු
- ★ ගණක යන්තු
- ★ රේඛියෝ
- ★ විරාන්ස්ගෝමරස්
- ★ විද්‍යුත් යතුරු ප්‍රවරු
- ★ කැමරා
- ★ පරිගණක
- ★ වෙද්‍ය උපකරණ
- ★ ජ්‍යෙගම දුරකථන
- ★ වියලි කේංස්
- ★ සුසංහිත ප්‍රතිදින්ත පහන් (CFL)
- ★ සංයුක්ත තැබී ක්‍රියා කරවන යන්තු
- ★ බහුමාධා ප්‍රක්ෂේපක

සංවර්ධන රටවල් විසින් නිපදවන පරිගණක ප්‍රමාණයෙන් 50% ක පමණ ප්‍රමාණයක් සම්පූර්ණ වශයෙන් හෝ අර්ථ වශයෙන් හෝ භාවිත කිරීමට තුළයුතු බැවින්, ඒවා බැහැර කෙරෙයි. එහෙත් ඔවුන් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලට නො මිලයේ හෝ සුළු මුදලකට එම උපකරණ ලබා දෙන අතර, එමගින් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය රස් කරන්නන් බවට පත් වේයි.

මිනිස් දිවියට වන භාණි

පරිහරණය කිරීමෙන් පසුව ආයුකාලය අවසන් වි ඉලෙක්ට්‍රොනික උපාංග, කසල ලෙස විවෘත පරිසරයට මුදා හැරීම හේතුවෙන්, ඒවා යම් ආකාරයකින් පිළිස්සීමට ලක් වුවහොත් ඒවායේ අන්තර්ගත මූලද්‍රව්‍ය භා රසායනික සංයෝග පරිසරය සමඟ මුළු වේ. අනතුරුව මෙම සංයෝග ජලයට භා පසට මුළු වී ආහාරදාම හරහා ගමන් කොට මිනිසාට අයහපත් ප්‍රතිඵල ගෙන දිය හැකි ය. මේ නිසා අනාගතයේ දී මිනිසුන්ට වැළඳෙන රෝගාබාධ අතර,

- ★ ස්නායු පද්ධතියේ අක්මිකතා
 - ★ එන්සයිම ක්‍රියාකාරීත්වයට වන බලපෑම්
 - ★ පිළිකා රෝග
 - ★ ප්‍රත්නන පද්ධතිවල අක්මිකතා
 - ★ ආහාර ජීරණය කෙරෙහි බලපෑම්
 - ★ ප්‍රතිශක්තිකරණ අක්මිකතා ප්‍රධාන වේ.
- ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීමට ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග
- ★ ඉලෙක්ට්‍රොනික භා විද්‍යුත් උපකරණ අවශ්‍ය ම නම් පමණක් මිල දී ගැනීම
 - ★ අලුත්වැඩියා කර නැවත භාවිතය
 - ★ නැවත භාවිතයට ගත නො හැකි උපකරණ ප්‍රතිච්ඡිකරණයට යොමු කිරීම
 - ★ උපකරණ පරිස්සමින් පරිහරණය කිරීම
 - ★ මෙම ද්‍රව්‍ය අනාරක්ෂිත අයුරින් පරිසරයට මුදා නො හැරීම
- වර්තමානයේ අප අවට පරිසරයට භානි පමුණුවන ප්‍රධාන කාරකයක් වන ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම නිවැරදිව කළමනාකරණය කිරීම වැදගත් ය. එය අනාගත පරපුරේ පමණක් නො ව අපේ දැසුරක්ෂිතතාවට හේතු වනු ඇතේ.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

හරිතාගාර වායු	පරිසර උෂ්ණත්වය ඉහළ යැමට බලපාන වායු;
	කාබන්ඩයොක්සයිඩ්, මිනේන් ආදි වායු

උපාංග	කොටස්
-------	-------

ආහාර දාම හරිත ගාකයකින් හෝ ගාක කොටසකින් ආරම්භ වී ඇතුළුමයෙන් සතුන් ඔස්සේ ආහාර සම්බන්ධතා නිරුපණය කරන රේඛිය සටහන

එන්සයිම යම් කිසි ක්‍රියාවක වේගය අඩු වැඩි කිරීමට උපකාරී වන රසායනික ද්‍රව්‍ය

ප්‍රතිශක්තිකරණ යම්කිසි රෝගයකින් වැළකී සිටීමට තිබෙන ගක්තිය

ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය යම්කිසි ද්‍රව්‍යයක් තැවත තැවත භාවිතයට ගැනීම

මල කියුවුමේ ලමා පුවත්පතකින් උප්‍රා ගත් ලිපියකි. එම ලිපිය සකස් කර ඇති ආකාරය පිළිබඳව පහත දක්වා ඇති කරුණු ඔස්සේ අවධානය යොමු කරන්න.

- ලිපියේ අරමුණ: කාලීන වැදගත්කමක් ඇති කරුණක් පිළිබඳව මල දැනුවත් කිරීම පිණිස යි.
 - ලිපියේ අරමුණ පැහැදිලි වන සේ සුදුසු මාතෘකාවක් යෙදීම
 - මුලින් ම මාතෘකාව පිළිබඳ හැදින්වීම
 - අතුරු මාතෘකා යටතේ කරුණු ගොනු කිරීම
 - අවසානයේ කතුවරයාගේ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම
 - ගැලපෙන බස් වහරක් භාවිතය
- මේ අන්දමට විවිධ මාතෘකා යටතේ පුවත්පත් සඳහා ලිපි ලිවීමට මලට ද පූජාවන.

පුවත්පත් ලිපි

අපට එදිනේදා ජ්‍යෙෂ්ඨයේ විවිධ තොරතුරු මෙන් ම දැනුම හා විනෝදාස්වාදය සපයන මාධ්‍ය අතර පුවත්පත් වැදගත් වේ. විවිධ මට්ටම්වල පායකයන් ඉලක්ක කර ගනීමින් පුවත්පත් පළ කෙරෙයි. ලමා, තරුණ, සාමාන්‍ය පොදු පායකයන් ආදි වශයෙනි. පුවත්පත් සඳහා ලිපි ලිවීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම සුදුසු ය.

- ලිපිය කුමන පායක පිරිසක් සඳහා ද යන වග
- එම පායක පිරිසට අදාළ වූවක් ද යන වග
- පායක පිරිසට ගැලපෙන සුදුසු බස් වහරක් යොදා ගත යුතු බව
- පායකයාගේ සිත් ඇද ගන්නාසුළු බව
- නිරමාණාත්මක බව
- මාතෘකාවට අදාළ බව

බිත්ති පුවත්පත් ලිපි

බිත්ති පුවත්පත ද තොරතුරු සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගත හැකි මාධ්‍යයකි. පාසල්වල මෙන් ම වෙනත් ආයතනවල ද බිත්ති පුවත්පත් පටතවා ගෙන යනු දැකිය හැකි ය. පාසලක පහත දැක්වෙන අන්දමේ බිත්ති පුවත්පත් දක්නට ලැබේ.

- පාසල් බිත්ති පුවත්පත්
- පාසල් විවිධ සංගමිවල බිත්ති පුවත්පත්
- පන්ති බිත්ති පුවත්පත්

බිත්ති පුවත්පතක දිජ්‍යුයන්ට අදාළව දැනුම ලබා දෙන ලිපි හා රස වින්දනාත්මක නිරමාණ ඇතුළත් කළ හැකි ය.

- ගද්‍ය ලිපි
- කවි පන්ති
- කෙටිකතා
- විවිධ තොරතුරු
- විතු
- පාසල් ප්‍රවෘත්ති - ආදි වශයෙනි.

මෙම පන්තියේ සියලු දෙනා එක්ව ගුරු උපදෙස් අනුව බිත්ති පුවත්පතක් නිරමාණය කරන්න. බිත්ති පුවත්පත ඔබේ ලේඛන හා නිරමාණාත්මක හැකියා දියුණු කර ගැනීමට ඉවහල් වනු ඇත.

බිත්ති පුවත්පතක් සකස් කිරීමේදී පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගන්න.

- බිත්ති පුවත්පත දිනපතා පත්‍රයක මුල් පිටුවේ ආකෘතිය අනුව සකස් කිරීම සූදුසු ය.
- ඉහළින් ම බිත්ති පුවත්පතේ නම හා පළ කරන්නේ කුවරු ද, දිනය ආදි තොරතුරු
- රෝ පහළින් ප්‍රධාන සිරස්තලයක් සහිත වාර්තාවක්
- ජායාරුපයක් හෝ සිතුවමක් හෝ සමග ඒ පිළිබඳ විස්තරයක්
- සංස්කාරක සටහනක්
- විවිධ මාත්‍රකා යටතේ ලියුවුණු ලිපි, නිර්මාණ ආදිය පහළට තීරු වශයෙන් වෙන් කර ලිවීම. A4 ප්‍රමාණයේ කඩාසියක් දිගු අතට දෙකට නමා වෙන් කොට තීරු වශයෙන් සකස් කර ගත හැකි ය.

★ බිත්ති පුවත්පත විවිධ කලාප වශයෙන් ද පළ කළ හැකි ය.

- අල්ත් අවුරුදු කලාපය
- වෙසක් කලාපය
- නත්තල් කලාපය

ඡමෙන්ම

- සංස්කෘතික උරුම
- ජාතික වීරයේ
- අපේ පඩිවරු

ආදි විවිධ තේමා ඔස්සේද කලාප වශයෙන් සකස් කළ හැකි ය.

සගරා

- ★ සගරා ද දිජ්‍යායන්ගේ දැනුම, රසාස්වාදය හා නිර්මාණ කුසලතා ආදිය දියුණු කිරීම සඳහා පවත්වා ගෙන යා හැකි මාධ්‍යයකි.
- ★ පන්ති වශය වශයෙන්, සංගම් වශයෙන් හෝ විද්‍යාලයිය මට්ටමෙන් සගරා පළ කළ හැකි ය.
- ★ සගරා සති පතා හෝ මාස් පතා හෝ තෙතුමාසික වශයෙන් හෝ කාල සීමා අනුව පළ කළ හැකි ය.
- ★ බිත්ති පුවත්පතකට මෙන් ම සගරාවකට ද විවිධ නිර්මාණ, විවිතාංග ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

ඔබ ලියන කවර ලේඛනයක් ව්‍යව ද නිවැරදි හාජා ව්‍යවහාරය අනුව ලිවිමට පුරුදු වන්න. ලේඛනයේ දී පද බෙදා ලිවිම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයකි.

පද බෙදීම

- ★ වචනයක අගට යෙදෙන ප්‍රත්‍යාය^{*} එක් කොට ලිවිය යුතු ය. පහත දැක්වෙන ජ්‍යේදය කියවන්න.

“කටු පසුරුවලින් ගහන වූ වනයෙහි ඇවිදීම අපහසු ය. මෙහි දී වන සතුන්ගේ කුර ගැටීමෙන් සැදුණු අඩි පාරවල් දිගේ මෙන් කිරීම පහසු ය. එ යන අතරතුර හමු වන විල්වල ලැග සිටින කුඩා මීමුන්ගෙන් අනතුරු ලැගා විය හැකි ය.”

* වචනයක අගට එක් වී අර්ථ වෙනස් කිරීමට හේතු වන හාජා කොටස ප්‍රත්‍යාය තමින් හැදින්වේ.

මෙම ජේදයහි ඇතුළත් පහත දැක්වෙන වචනවලට ප්‍රත්‍යාය එක් වී ඇති අයුරු බලන්න.

පඳුරුවලින්	- වලින්	වනයෙහි	- හි
සතුන්ගේ	- ගේ	අඩ් පාරවල්	- වල්
විල්වල	- වල	කුඩ මීමුන්ගෙන්	- ගෙන්

- * උපසර්ග * වචනයක මුලට එක් කොට ලිවිය යුතු ය. පහත දැක්වෙන ජේදය කියවන්න.

“මම බිමේ උපන් මාගේ දරුවනි! පරසිරිතට ගැනී නො වවි. අවගුණයට දාර වසවි. දුසිරිත් දුරු කරවි. සුසිරිත් වචවි. ජාතියේ අහිමානය සුරකිවි. නිවහල් දේශයක් ගොඩ තැබූ දියුණුවේ මග අනුගමනය කරවි.”

මෙහි මුලට උපසර්ග යෙදී ඇති වචන හඳුනා ගන්න.

පර	- පරසිරිතට	අව	- අවගුණයට
දු	- දුසිරිත්	සු	- සුසිරිත්
සු	- සුරකිවි	අහි	- අහිමානය
නි	- නිවහල්	අනු	- අනුගමනය

අවබෝධය

- ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය පරිසරයට භානි දායක වන්නේ ඇයි?
- ගෝලීය උණුසුම වර්ධනය කිරීමට ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය බලපාන්නේ කෙසේ දේ?
- මධ්‍ය නිවසේ භාවිත කර ඉවත දමන ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය දෙකක් නම් කරන්න.
- ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍යවලින් පරිසරයට විය හැකි භානි අවම කළ භැක්කේ කුමන කියා මාර්ග භාවිතයෙන් දේ?
- සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය රස් කරන්නන් බවට පත් වන්නේ කෙසේ දේ?

* උපසර්ග යනු වචනයක මුලට එකතු වී අර්ථය කෙරෙහි බලපාන භාඡා ඒකකයකි.

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. පහත සඳහන් ජේදවපු වැරදි ලෙස පද බෙදා ඇති වචන නිවැරදි කොට නැවත ලියන්න.
 - i. “වන්දනා සමයෙහි පූජා තැබුණු තැබුණු ප්‍රතිමත්‍යුණ් ගෙන් පිරි යයි. විවිධ පළාත් වලින් පැමිණෙන ජනයා විශ්‍රාම ගාලා වල ලැගුම් ගතිති. ඔවුන් ගෙන් වැඩි දෙනෙක් ජලාගයන් හි බැස ස්නානය කිරීමට කැමති වෙති. එයින් සිදු විය හැකි අනතුරු වලින් බෙරා ගැනීමට ද කටයුතු යොදා ඇත. අනතුරු සිදු විය හැකි තැන් වලින් ස්නානය කිරීමෙන් වළකින ලෙස දැනුම් දෙන දැන්වීම් පුවරු එම ස්ථාන වල සවි කොට ඇත.”
 - ii. එස්. මහින්ද හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද ජාතික අනු රාජය ද්‍රව්‍යවන ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රතිඵලිය අනු වේදනීය හැරීම් පිබිදෙයි. එතුමා අනු ගාසනා කරන්නේ පර ගැනීම් වින්තනයෙන් මිදෙන ලෙස යි. අධි රාජ්‍යවාදීන්ගෙන් රට මුදා ගැනීම සඳහා ජනතාව පෙළ ගැස්වීම එතුමාගේ අරමුණ විය. අති රමණිය පද මාලාවන්ගෙන් සු සැදී කවිය ඒ සඳහා අවිය කර ගත්තේ ය. අර්ථ රසයෙන් භා ගබඳ රසයෙන් පිරි පුන් සු මිහිර පදන් රචනා රසක් එතුමා අතින් නිර්මාණය වී ඇත.

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. පන්තියේ සියලු දෙනාගේ ම නිර්මාණ ඇතුළත් වන පරිදි බිත්ති පුවත් පතක් නිර්මාණය කරන්න. කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස ද කළ හැකි ය.
2. ගුරු උපදෙස් අනුව පන්තියේ සියලු දෙනාගේ ම නිර්මාණ ඇතුළත් කොට පන්ති සගරාවක් නිර්මාණය කරන්න.
3. බිත්ති පුවත්පතක, සගරාවක හෝ ලමා පුවත්පතක හෝ පළ කිරීමට සුදුසු ලිපියක් ලියන්න.

සකි සඳ පෙනේ - සමන්වාද ගල නැගෙනහිර

16

සමන්වාද කන්ද දිවයිනේ කදු පද්ධතියෙහි විශේෂ වැදගත්මක් උසුලන කදු වැටියකි. ස්වාභාවික පාරිසරික සාධක වන ගාක හා සත්ත්ව ව්‍යාප්තියේ විශේෂතා ඒ අතරින් ප්‍රමුඛ වේ. මේ පර්වතය අතිතයේ පටන් ලංකාවේ විශු ජනයාගේ ඇදහිලි විශ්වාස හා සම්බන්ධ ස්ථානයක් සේ සැලකේ. බොද්ධයන්ගේ විශ්වාසය වන්නේ බුදුන් වහන්සේ මේ පර්වත මූදුනට වැඩම කළ බව හා තම පා සලකුණ මෙහි සටහන් කළ බව යි. හින්දුන්ගේ විශ්වාසය මේ පර්වතයෙහි නිව දෙවියන්ගේ පා සටහන පිහිටා ඇති බව යි. යුදේවී, ක්‍රිස්තියානි හා ඉස්ලාම් ආගමික සම්ප්‍රදායන්හි ආදි පුරුෂයා සේ සැලකෙන ආදම් වාසය කළ පාරාදිසය මේ පර්වතය බව එම ආගම් අදහන අය අතර ප්‍රවිලිත අදහසකි. මේ හේතුවෙන් බොද්ධ, හින්දු, ක්‍රිස්තියානි, යුදේවී හා ඉස්ලාම් යන ප්‍රධාන ආගම් සියල්ලේ ම බැතිමත්තු මෙය ගුද්ධ පර්වතයක් සේ සලක්නි. එහෙයින් සමන්වාද කන්ද ලෝක වාසී ජනයා එකාබද්ධ කරන ස්මාරකයක් සේ සැලකිය හැකි ය.

සුර රද සමන් සමගින් සුරගන	ඒවර
පැහැනද මදාරා පරසතු මල්	පතර
කැරපුද වදින රදී මුති සිරපා	තඹර
සකිසද පෙනේ සමනොල ගල	නැගෙනහිර

තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමියන් විසින් රඩිත සැලැලිහිණි සංදේශයේ ‘ශ්‍රී පාදය’ වර්ණනා කරන්නේ එලෙසිනි. මෙයින් හැගෙන්නේ ශ්‍රී පාදස්ථානයත් සුමන සමන් දෙවියනුත් අතර පවතින සම්බන්ධය සි. බුදු රජාණන් වහන්සේ තෙවන වර ලංකාවට වැඩිම කළ අවස්ථාවේ දී සමන් දෙවිදු සිය වාසස්ථානය වූ සමන්ත කුටයට වැඩින ලෙස උන් වහන්සේට ආයාචනය කළේ ය. ඒ අනුව සමන්ත කුටයට වැඩිම කළ බුදුන් වහන්සේ තම පා සලකුණ එම කදු මුදුනෙහි පිහිටුවා, පසෙක පිහිටි දිවා ගහාවට වැඩ එහි දිවා විහරණය කළ සේක. මේ බව පතිරු පිරුවන්පති වේදේහ හිමි සමන්ත කුට වර්ණනාව නම් ගුන්ථයෙහි සඳහන් කර ඇති. මගුල් ලකුණු එක සිය අටක් ශ්‍රී පාද ලාංඡනයෙහි පිහිටා ඇති බව ද කියුවේ. මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි හත්දහස් තුන්සිය හැටක (7360) උසකින් පිහිටි සමන්තකුට පර්වතය සබරගමුවේ පිහිටි ප්‍රාග් එතිහාසික වැදගත්කමකින් යුත්ත වූ ඉතා ම සුන්දර ස්ථානයකි.

සමනොල කන්ද මුදුනේ ඇති පා සටහන ආදම්ගේ බව මුස්ලිම්වරු විශ්වාස කරති. ආදම් කළ පව්වලට විපාක දීම් වශයෙන් පාරාදීසයේ සත්වන දෙවි ලොවින් පොලොවට දමා ගැසීමෙන් පසු මේ කදු මුදුනෙහි ජ්වත් වූ බවත් ඔහු සිටි තැන ගල එත් පා සටහන ඇති වූ බවත් මවුහු විශ්වාස කරති. මහා ඇලෙක්සැන්ටර් රජ් ක්‍රි. ඩු. 323 දී මහ ගිරි දෙශී ගල් පැඩි කජ්පවා යකඩ දම්වැල් සවි කර සිරපා මළුවට නැංගේ එහි ඇත්තේ ආදම්ගේ පා සටහන ය යන හැඟීම මත බව අෂ්රාප් නැමති පර්සියානු කවියා පවසයි.

ශිව දෙවියන් නැවුමක් වෙනුවෙන් සුර ලොවින් නර ලොවට පැමිණි අවස්ථාවේ මේ කදු මුදුනෙහි සිය පා සටහන තබා ගිය නිසා සමනොල කදු මුදුන පුරුනීයත්වයට පත් වූ බව ඕවන් හක්තිකයෝ විශ්වාස කරති. මවුන් ‘ශිවනොලි පාදම්’ යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ශ්‍රී පාදස්ථානය සි.

ක්‍රිස්තු හක්තිකයා පවසන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගමික තායකයාගේ පාද ස්ථානය නිසා සමනොල කන්ද පුරුනීය වූ බවකි. කෙසේ වූව ද මහාවංශයේ 32 පරිව්වේදයේ සඳහන් වන්නේ සමනොල කන්ද මුදුන් වහන්සේට සේ ම සුමන සමන් දෙවියන්ට ද පිදුවක් බව සි. විවිධ ආගම් අදහන සියලු දෙනා ම සිරපා කරුණා කරන්නේ හද පිරි හක්තියෙනි. මිනිසුන් පමණක් නො ව වසරක්

පාසා සිරිපා වාරයේ දී පිළි ගත් මල්වලින් රෝන් ගැනීමට ලක්ෂ ගණනින් සමනුලුන් සිරිපා ප්‍රදේශය පියාඩනා ආකාරය ඉතා සූන්දර දෙපුනකි. තිල්පාටින්, කහපාටින්, සුදු පාටින් වර්ණවත් වූ සමනල් රෝන් රෝන් සිරිපා කදු මුදුන දෙසට පියඩා යන්නේ සිරිපා පෙදෙසේ සොබා සොඳුරු බවේ මහිමය ලොවට ම කියා පාමිති. ආතර සී. ක්ලාක් ලියු *The Fountains of Paradise** නමැති පොතේ, ශ්‍රී පාදය පිළිබඳ කියවෙන කොටසේ දී සමනුලුන්ගේ සිරිපා ගමන ගැන ද සඳහන් කර ඇත.

සිරිපා වදින්නට යන බැංකීමන්හු මාරුග දෙකක් ඔස්සේ ගමන් කරති. රත්නපුර සිට පලාබද්ධල ලිජිංහෙල, සිත ගගුල, ගෙත්තම්පාන, හැරමිටිපාන, ආඩියා මල තැන්න, ඇහැළ කණුව පසු කර ගෙන මහ ගිරි දුඩිය ඔස්සේ සිරිපා මළවට සේන්දු විය හැකි ය. හැටන් සිට නල්ලතන්නිය, මකර තොරණ, සිත ගගුල පසු කර ගෙත්තම්පාන ඔස්සේ ද මළවට සේන්දු විය හැකි ය. කුරුවිටින් ඇරෙහින මාරුගය එරත්න, තේවත්ත, සිත ගගුල පසු කර කුමයෙන් ගොස් රත්නපුර මාරුගය හා එක් වෙයි. රජ මාවත ලෙස සැලකෙන්නේ රත්නපුර පලාබද්ධල මාරුගය සි. මේ මාරුග ඔස්සේ සිරිපා සටහනට පුළුප්පහාර කරන්නට වළාගම්බා, සිවුවන මේහිදු, ශ්‍රී සංස්කේධී, විජයබාහු, මහා පරාක්‍රමබාහු, කීරති ශ්‍රී නිශ්චංකමල්ල, කලිකාල සාහිත්‍ය සර්වයැ පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු, බෝසත් විජයබාහු, හයවත පරාක්‍රමබාහු, දෙවන විමලධරම්පුරිය, ශ්‍රී විජය රාජසිංහ යන රජවරුන් සමනොල ගිරගට නැගුණු බව ග්‍රන්ථාරුණ් වී ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ අනුරාධපුර යුගයේ සිට මේ දක්වා ම රාජ්‍ය නායකයන් සිරිපා වන්දනාවේ යෙදී ඇති බව සි.

එළාර රජුගේ දිස්පතන්තු නම් යෝධයා, සුමත කුටයේ පිහිටි ආකාශ වේතියට, රතු සේද රෙද්දක් පුජා කළ බව මතෙක්රාජුරණී නැමති පාලි ග්‍රන්ථයේ සඳහන් වී ඇත. හින්දුවරු මේ දක්වා ම ශ්‍රී පාද ලාංඡනයට රතු රෝදී පිදීම සිදු කරති. දුටුගැමුණු රජතුමා මරණ මංවකයේ සිට තමා කළ පින්කම් මෙනොහි කරදීදී, සුමතකුට වාසී මෙය මෙය බව නම් වූ හිමි නමකට දානය පුජා කළ බවත් එම දානය රහතන් වහන්සේලා තවසියයක් වැළඳ බවත් සඳහන් කර ඇත.

උදුවප් පසලොස්වක පෝ දා ඇරෙහින සිරිපා වාරය වෙසක් පසලොස්වක පෝ දා අවසන් වෙයි. වෙසක් පෝ දාට පසු දින සිට උදුවප් පෝ දාට පෙර දින දක්වා සිරිපා අවාරය සි.

* මෙය පාරාදිසයේ උල්පත් නමින් එස්. එම්. බන්දුසිල විසින් සිංහලයට පරිවර්තනය කරන ලදී.

මාස හයක් තිස්සේ බැතිමතුන්ගේ පූජෝපහාර ලබමින් වැඩි වෙසෙන දේවාරුස් කර සඳහ්න් හරයකින් නිම කරන ලද සුමතන සමන් දෙවි රුව සිරිපා අවාරයේ වැඩි වෙසෙන්නේ ගල්පොත්තාවල රජ මහා විහාරයේ ය. සිරිපා වාරය ආරම්භ වන්නේ සුමතන සමන් දෙවි රුව පලාබද්ධල හරහා වැටී ඇති රජ මාවත ඔස්සේ මහ පෙරහරින් මළවට වැඩිමවීමෙනි. සිරිපා වාරයේ දී මේ දෙවිරුව සිරිපා මළවේ ‘මහ සුමතන’ දේවාලයේ තැන්පත් කර තබනු ලැබේ. සමන් දෙවියන් උදෙසා පූජා කර ඇති රන්මාල දෙවිරුවේ ගෙලේ සිට දැස දක්වා දැස වැසි යන තරම් වුවත් එවා අත පත ගැමට හෝ කිසිවකු ඉදිරිපත් නො වන්නේ සමන් දෙවි රුවෙහි හා දෙවියන් සතුව ඇතැයි කියන ගුෂ්ත බලය පිළිබඳව ඇති දැඩි විශ්වාසය හේතුවෙනි. ඒ නිසා ම සිරිපා කරුණා කරන බැතිමත්තු පූජා භුමියකට නො හොඳිනා වදන් නො පැවසීමට වග බලා ගනිති.

ඛුද්ධං සරණේ සිරස දරා	ගෙන
ධම්මං සරණේ සිත පහදා	ගෙන
සංසං සරණේ සිවුරු දරා	ගෙන
ඉක්කුදයි තුන් සරණේ අදහා	ගෙන

තුන් සරණේ කවි කියමින් සමනොල කන්ද තරණය කරන සැදැහැවතුන් ව්‍යවහාර කරන විශේෂ වචන සමුහයක් ද වෙයි. සිරිපා කන්ද නගින්නේ තැත. ‘කරුණා කරයි.’ ගමන් මල්ල, ‘සැහැල්ලුව’යි; තදබදයක් ඇති වු විට ඉඩක් කඩක් ඉල්ලන්නේ ‘දෙන්න අපට සංහිදේ’ කියමිනි. වන්දනාවේ යන කණ්ඩායම, ‘වන්දනා නඩය’යි. එහි නායකයා, ‘නඩ් ගරා’ය. ප්‍රථම වතාවට සිරිපා වදින්ට යන තැනත්තා ‘කෙත්වුකාරයා’ වෙයි. සිරිපා ගමනේ දී සිත ගගුලෙන් ස්නානය කර ගෙත්තම්පානේ දී ගෙත්තම් කළ යුතු ය. අනතුරුව මළවට කරුණා කර දොලොස් මහේ පහනට තෙල් වත්කර සන්ටාරය නාද කළ යුතු ය. අනෙකුත් බැතිමතුන් තමන් සිරිපා වන්දනා කළ වාර ගණනට සන්ටා නාද පැවැත්වය යුතු ය. බදාදා හා සෙනසුරාදා යන කෙම්මුර දිනවල විශේෂ තේවාවන් සිදු කර ශ්‍රී පාද ලාංඡනයට පූජෝපහාර පැවැත්වීම වාරිතුයකි.

ඉදානිල්මිණි මතයෙහි තැබූ සම්මා සම්බුද්ධ රජාණන් වහන්සේගේ පා සටහන වසා විශාල ගල්වලින් සිරිපා මළව ආවරණය කොට ගල් කුළ මත පර්වතයක් තබා ඒ මත දැනට අපට දක්නට තිබෙන ශ්‍රී පාද ලාංඡනය කෙටු බව බොද්ධයන් අතර පැවත එන විශ්වාසය යි. 1940 දී ගක්තිමත් ලෙස ප්‍රාකාරය බන්දවා මළව හාත්පස කැපු ගල් අතුරුවා ප්‍රතිසංස්කරණය කළ අවස්ථාවේ දොලොස් මහේ පහන එතැනින් ඉවත් කොට ඒ බිමෙහි කළගල් ඇතිරිවීමට පොලොව කනින ලදී. එහි අඹුරු හා ගැමුරු කුහරයක් දක්නට ලැබුණු බවත්,

බාල්ක වැනි විශාල ගල් වැම් මත මෙම පර්වතය තබා තිබෙන බව පිළිගත හැකි බවත් එවකට ශ්‍රී පාදස්ථානයේ හාරකාරවරයා පවසා ඇත.

පෙර රජ දරුවන් ශ්‍රී පාදස්ථානයට ගම්වර පූජා කළ බව අඟගමු සෙල්ලිපිය, ගිලිමලේ සෙල්ලිපිය හා ශ්‍රී නිශ්චංකමල්ල සෙල්ලිපිය යන සෙල්ලිපිවල සඳහන්ව ඇත. ‘සිරිපා ලකුණ’ ගැන සටහන් තැබූ විදේශීකයෝ බොහෝ ය. මහා ඇලෙක්සැන්බර රජ, අරාබි ජාතික සූලෙයිමාන්, ඉඛන් බතුතා, පුරුතුගිසි ජාතික ඔබාරොබෝ බාරබොසරා, වින ජාතික හියුංසාන්, ඉංග්‍රීසි ජාතික රෝබට නොක්ස්, ඇලන් වෝල්ටරස්, ඇමරසන් වෙනත්ව, විලියම් ස්කින් ඒ අතර සිටිති.

කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා ශ්‍රී පාදස්ථානය ජරාවාස තත්ත්වයෙන් මුදා වැඩි දියුණු කර දිෂ්‍යානුදිෂ්‍ය පරපුරට හිමි වන පරිදී වැලිවිට සරණාකර සංසරාජයාණන් වහන්සේට තං සන්නසකින් පවරා දි උදාර ගාසනික සේවයක් කළේ ය.

සමනොල කදු මුදුන හා සිරිපා සටහන ඇසුරෙහි පෝෂණය වූ සාහිත්‍යය විශේෂ වුවකි. සමන්තකුට වර්ණනාව, සමන් සිරිත, ශිරෝපාදය, සමනාල විස්තර, සමනාල හැල්ල, අභිනව හිමගත වර්ණනාව, ශ්‍රී පාද අලංකාරය, සිරිපා වැදුම හා තුන් සරණය කවී වැනි සාහිත්‍ය නිර්මාණ ශ්‍රී පාදස්ථානය පාදක කොට ගත් කෘති කිහිපයකි. සැලැලිහිණ සන්දේශයේ දි ශ්‍රී ලංකා මාතාවගේ සිරස ලෙස සමනොල කන්ද වර්ණනයට ලක් කර ඇත.

සමනොල මුහුල මහ සමුද්‍ර මෙවුල් බර
සුලකල පුවුල ලක්ගත සිර යොවුන් වර

වර්තමානයේ ද ශ්‍රී පාදස්ථානය පාදක කොට ගෙන ලියැවුණු විවිධ සාහිත්‍ය නිර්මාණ හමු වේ.

ලිඛිත අන්තර්ගත් සංස්කරණ

1. වරහන් කුළින් වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර තෝරා පහත සඳහන් වාක්‍යවල හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.
 - i. සමන්ත කුටය (විෂේෂ/කතරගම/සමන්) දෙවියන්ගේ වාසභාෂය සේ සැලකිය.
 - ii. ශ්‍රී පාදස්ථානය මූහුදු මට්ටමේ සිට අඩි (7260ක්/8560ක්/7360ක්) උසින් පිහිටා ඇත.
 - iii. මුල් ම වතාවට සිරිපා වදින්නට යන්නා (නැඩ් ගුරා/කොළඹකාරයා/කරුණාවන්තයා) යන නමින් හැඳින්වේ.
 - iv. සිරිපා කරුණා කරන සැම දෙනා ම (නැල්ලතන්නිය/ පිහිණි හෙළ/සිත ගෙවා) පසු කරති.
- v. රජ මාවත ලෙස පිළිගනු ලබන්නේ (පලාබද්දල/කුරුවිට/හැටන්) පසු කරමින් මළුව වෙත කරුණා කරන මාවත සි.
- vi. සිරිපා වදින්නට ගිය රජවරුන්ගේ නම් අතර සඳහන් තො වන්නේ (වළගම්බා/මහා පරාත්‍රමබාභු/දුටුගැමුණු) රජතුමාගේ නම ය.
- vii. සිරිපා අවාරය වන්නේ (ලදුවඡ් පෝදා සිට නවම් පෝදා දක්වා/ලදුවඡ් පෝදා සිට වෙසක් පෝදා දක්වා/වෙසක් පෝදා සිට ලදුවඡ් පෝදා දක්වා) කාලය සි.
- viii. ශ්‍රී පාද ලාංතනය තමදින්නට යන ගමනේ දී අසන්නට තො ලැබෙන්නේ (සැහැල්ලුව/සංහිදේ/නගිමු) යන වචනය සි.
- xi. ශ්‍රී පාදස්ථානය වෙනුවෙන් ගම්වර පූජා කළේ (සෙල්ලිපිවල/ වැම්ලිපිවල/විදේශීය වාර්තාවල) සටහන් තබමිනි.
- x. ශ්‍රී පාදස්ථානය වැඩි දියුණු කිරීමේ ගෞරවය හිමි වන්නේ (ශ්‍රී විකුම රාජසිංහ/කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ/සිතාවක රාජසිංහ) රජතුමාට ය.

2. පහත සඳහන් පදවලට සමාන අර්ථය දෙන පද ලියන්න.

i. ලාංඡනය	viii. රුව	xv. ප්‍රාකාරය
ii. කුටය	ix. මළුව	xvi. ප්‍රතිසංස්කරණය
iii. නැගුමක්	x. දැස	xvii. කුපුනු
iv. සුන්දර	xi. බෙල්ල	xviii. බොඳේධ
v. සේන්දු වීම	xii. ගෙත්තම්	xix. සතු
vi. වෙසක්	xiii. නාදය	xx. මාතාව
vii. උපහාරය	xiv. ඉදුනිල්මිණි	

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තරය

- කණ්ඩායමවලට බෙදී තුන්සරණේ කවි ගායනා කරන්න.
 - 'ශ්‍රී පාදස්ථානය' නමින් බිත්ති පුවත්පතක කළාපයක් නිර්මාණය කරන්න.
 - ශ්‍රී පාද ලාංඡනය, සමනාල කන්ද ඇසුරෙන් නිර්මාණය වූ ශිත එක් රස් කර පන්තිය ඉදිරියේ ගායනා කරන්න.
- ලදා :
- i. සිරිපාදේ සමනාල කන්ද පෙනේ - ආලෝකය සමන් කළේ...
 - ii. මුති තන්දන සිරිපාද වදිම් සමනාල කන්දේ විහිදෙන මෝක්ෂ පුළුගන්දේ...

තනි පද

තනි පද යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ පද කිහිපයකින් හෝ වාක්‍යාංශයකින් හෝ දැක්වෙන අදහසක් එක් පදයකින් දැක්වීම සි.

පාඨමෙහි ඇතුළත් එවැනි පද හඳුනා ගනිමු.

සුරලොව	- දෙවියන් වැඩ වසන ලෝකය
නරලොව	- මිනිසුන් ජ්වත් වන ලෝකය
ගුප්ත	- නියම ස්වරුපය සැළවී පවතින
කොඩිකාරයා	- පළමු වතාවට සිරිපා කරුණා කරන්නා
නැව්ගරා	- සිරිපා කරුණා කරන කණ්ඩායමේ නායකයා

- ප්‍රතිසංස්කරණය - නැවත සකස් කිරීම
 ගම්බර - විහාර, දේවාලය ආදියේ තබන්තුව සඳහා පූජා කරන ඉඩම්
 සෙල්ලිපි - ගලේහි කෙටු ලියවිලි

ලිඛිත අන්තර්ගත් අන්තර්ගත්

1. 'අ' තීරුව හා 'ආ' තීරුව යා කරන්න.

'අ'	'ආ'
1. කිසිවෙකුට බැඳීමක් නැති	පෙතිකඩ
2. හඩ නගා කරන තරජනය	දේවදාසී
3. රුම්ගේ ඇත් හල භාර ප්‍රධානියා	කිමිදෙන
4. ගස්, කොළ, ගෙඩි ආදියේ ඇති බුව	අනුස්මරණය
5. පට පැණුවාගෙන් තහන රෙදී	මසුරු
6. මිල මුදල් ඇතත් අනුහට නො දෙන	සේද රෙදී
7. යමෙකු හෝ යමක් සිහිපත් කිරීම	සුමුළු
8. දිය යට යන	ගේත්නායික
9. දෙවියන්ගේ ආවතන්ව සඳහා කැප වූ ස්ත්‍රීය	ගෝරනාඩුව
10. සිතුවම් අදින ලද වස්තුය	ස්වේරි
2. පහත සඳහන් වාක්‍යවල තද කළේ අකුරෙන් යෙදී ඇති වාක්‍යාංශ වෙනුවට තනි පද යොදා වාක්‍යය නැවත ලියන්න.
1. ජනයා බහුලව වාසය කරන ප්‍රදේශවල පරිසර දුෂ්චරණය ද බහුල ය.
 2. මෙවර සී සැම, වැඩිහිටි පිළිබඳ උත්සවය පැවැත්වුණේ රාජ්‍ය අනුග්‍රහයෙනි.
 3. කළ වරද ගැන කනගාටු වීමට වඩා වැරදි නො කර සිටීම වැදගත් වේ.
 4. විජය රජතුමා පිළිබඳ අතින කතා පුවත ක්‍රිස්තු පූර්ව යුගය දක්වා දිවෙයි.
 5. යම් කාර්යයක් කර ගැනීමට නීත්‍යනුකූල නො වන ආකාරයට දෙන ත්‍යාගය ලබා ගන්නා ද ලබා දෙන්නා ද නීතිය ඉදිරියේ වරදකරුවෝ ය.

6. තමා උපන් භූමිය වෙනුවෙන් ජීවිතය පූජා කළ රණවිරුදෝ අප සිත් තුළ සඳාකල් ජීවත් වෙති.
7. තමා ගැන පමණක් සිතා කටයුතු කරන්නා මුළු මහත් සමාජයට ම පිළිලයකි.
8. දිරා ගිය රෙදි කැබැලේලක් හැද සිටි යාචක ස්ත්‍රීයට ආම්මා මල් මල් වීත්තයක් දුන්නා ය.
9. ඉතා වේගයෙන් බාවනය කරන බසයකට ඔහු ගොඩ වූයේ කල්වේලා ඇතිව නිවසට යැමීම ය.
10. දින තිහක කාලයක් තිස්සේ කය වෙහෙසා වැඩ කර උපයා ගන්නා වැළුප් ජීවත් විමට තරම් ප්‍රමාණවත් නැතැයි උද්සේෂ්‍යකයෝ පවසනි.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තරය

1. තනි පද දහයක් ලියා ඒවා විස්තර කර දක්වන්න.
2. ඔබගේ යහළවකු සමග තනි පද කිමේ තරගයක යෙදෙන්න. එක් නිවැරදි පිළිතුරකට ලකුණ බැඟින් ලබා දී ජයග්‍රාහකයා සොයන්න.

17

සුදුන ගුණ

ජ්විතය සහ ආචාර ධර්ම හා සම්බන්ධ විවිත අදහස් පදනම්‍යයෙන් ප්‍රකාශ කළ අවස්ථා පැරණි සාහිත්‍යයන්හි හමු වේයි. ඒවා ලොහෝ විට ආගමික නීතිය හෝ රාජ නීතිය හෝ සම්බන්ධ උපදේශ දීමේ අරමුණින් ලියා තිබේ. එක් සාහිත්‍යයක ප්‍රවලිතව ඇති උපදේශාත්මක තිරමාණවලින් වෙන සාහිත්‍යයන් පෝෂණය කිරීමේ සම්ප්‍රදායක් පැවති බව ද පෙනේ. ඒ අනුව පැරණි සංස්කෘත සාහිත්‍යයෙන් පාලි සාහිත්‍යයට ද ඒ දෙකින් ම දෙමළ සාහිත්‍යයට ද ඒ සියලුලෙන් ම සිංහල සාහිත්‍යයට ද පැමුණි උපදේශාත්මක අදහස් හමු වේයි.

සිංහල උපදේශ සාහිත්‍යය, සංස්කෘත හා දෙමළ උපදේශ කාච්‍යයන්ගෙන් පෝෂණය වී තිබේ. සිංහලයෙහි හමු වන උපදේශ කාච්‍ය වන්නේ ලෝවැඩ සගරාව, සූභාෂිතය හා ලෝකෝපකාරය යන කාති තුන යි.

මේ පාඨමට ඇතුළත් වන්නේ රණස්ගල්ලේ හිමියන් විසින් ලියන ලද ලෝකෝපකාරයෙන් උපුතා ගත් කවී පහක් සහ ලෝකෝපකාරයට බලපෑ තිරැක්කුරල් නමැති දෙමළ උපදේශ ගුන්ථයේ සිංහල පරිවර්තනයෙන් උපුතා ගත් කවී පහකි. තිරැක්කුරල් ගුන්ථයේ කතුවරයා තිරුවල්ලුවර් නමැත්තකු බව කියවේයි. කුමන ජාතියකට කුමන ආගමකට අයන් වුව ද යහපත් ජ්විතයකට අදාළ ගුණධර්ම සැමට එක හා සමාන බව මේ පාඨමෙන් පෙන්වා දෙයි.

තිරැක්කුරල්

තිරැක්කුරල් යනු ක්‍රි.ව. 3 - 6 සියවස් අතර කාලයේ ලියැවී ඇතැයි සැලකෙන දෙමළ උපදේශ කාචා සංග්‍රහයකි. එහි කතුවරයා තිරුවල්ලුවර් නමැත්තෙකු බව පිළිගැනෙයි. පරිවිශේෂ දහයකින් යුතු මෙම ග්‍රන්ථයේ ඇතුළත් උපදේශ පදා සංඛ්‍යාව 1330කි. මෙය ජාති, ආගම, කුල හේදයකින් තොරව සමස්ත සමාජයේ ම යහ පැවැත්මට උපදෙස් ලබා දෙන කෘතියකි.

වාල්ස් ද සිල්වා මහතා සිරි ගිය නමින් තිරැක්කුරල් පරිවර්තනය කර ඇති අතර මෙම පාඨමට ඇතුළත් වන්නේ ගොරෝක්ගොඩ මිසිභාමිගේ තිරැක්කුරල් පරිවර්තනයෙන් උපදෙස් ගත් කවී පහකි.

දිද්‍විවක් වශයෙන්
කරන උපකාරය

කිසිවක් නො කළ කෙනෙකුට
අහසටත් පොලුවටත් නො සමයි

තමාහට උපකාරයක් නො කළ කෙනෙකුට කරන දිද්‍විව අහසටත් පොලුවටත් සම කළ නො හැකි ය. ර්වත් වඩා වටින්නේ ය.

නිසි කළට කෙනෙකුට
ඒය ඉතා සුළු වුව

කළ උපකාර වූ නම්
මහා ලොවටත් වැඩි විශාලයි

සුදුසු අවස්ථාවට කෙනෙකුහට උපකාරයක් කළ හොත් ඒය කුඩා උපකාරයක් වුවත් එහි වටිනාකම මුළු ලෝකයටත් වඩා විශාල ය.

ලබන පල නොසිතා
මනින්නට හැකි නම්

කළ දිද්‍විවෙහි හොඳ බව
මහා මුහුදට වැඩි විශාලයි

ආපසු ලැබෙන ප්‍රයෝගන ගැන නො සිතා කළ උපකාරයක වටිනාකම, මැනීමට හැකි නම් එහි අගය මහා මුහුදටත් වඩා විශාල ය.

කෙනෙකුන් කළ ගුණය
අගුණ කළ විටකදී

අමතක වීම නරකයි
වහා අමතක වීම යහපති

කෙනෙකු තමාට උපකාරයක් කළ විට ඒය අමතක කිරීම සුදුසු නො වේ. අගුණයක් කළ හොත් ඉක්මනින් අමතක කළ යුතු ය.

ගැලීමට හැකි ය
කළ ගුණ නො තැකුවොත්

බිඳුව නමුදු හැම ගුණ
නො හැකි වේ ගැලීම ලැබුමට

හැම ගුණ ධර්මයක් ම කඩ කළ හොත් බේරිමට හැකි ය. එහෙත් කළ ගුණ නො තැකුව හොත් ගැලවීමක් ලැබේය නො හැකි ය.

ලෝකෝපකාරය

ලෝකෝපකාරය රණස්ගල්ලේ හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද උපදේශ කාව්‍ය ගුන්ථයකි. මෙහි කවී 238ක් දක්නට ලැබේ. යහපත් ජීවිතයක් සඳහා අවශ්‍ය උපදේශ ලබා දෙන කෘතියක් ලෙස ලෝකෝපකාරය වැදගත් වේ.

ඉහත අපගේ අවධානයට යොමු වූ තිරැක්කුරල් නම් ගුන්ථයේ බලපෑම ලැබූ පොතක් ලෙස ද ලෝකෝපකාරය හැඳින්විය හැකි ය. පහත දැක්වෙන්නේ ලෝකෝපකාරයෙන් උප්‍රටා ගත් කවී කිහිපයකි.

සුදුරෙන් පිරිහුණෙන්

සුදුන තම ගුණය අඩු නො කරත්

බිඳුණෙන් රන් බදුන

ඇති බර අගය අඩු නොවන මෙන්

සම්පත්වලින් පරිභානියට පත් වුණත් සුදුනෙන් තම ගුණ දම් රකීම අඩු නො කරති. කෙසේ ද යත්, රන් භාජනය කැඩුණෙන් එහි වටිනාකම හා බර අඩු නො වන්නාක් මෙනි.

සුදුනෙන් තම සිරිත්

කළවුන් තමන් ලෙස ම සලකත්

පහනින් ගත් පහන්

එක ලෙස ම බබළන විලස්හෙන්

යහපත් ජනයා තමන්ගේ ගුණ අනුගමනය කරන ආය තමා සේ ම සලකති. එය පහනකින් දැල්වූ අනෙක් පහන් සියල්ල ම එක ලෙස ආලෝකයෙන් බබළන්නාක් මෙනි.

රන් බදනෙහි කෙසර

තෙල් අඩු නොවී පවතින මෙන්

උතුමන් හද සහිර

කුලුණු මෙත් අඩු නොවී පවතියි

රත්රන් හාජනයෙහි තබා ඇති කේසර සිංහයාගේ තෙල් හිදෙන්නේ නැති නිසා අඩුවක් නො වී ඒ ලෙසින් පවතී. ඒ සුදනන්ගේ/ලතුම් ජනයාගේ හද්වතෙහි පිරි ඇති කරුණා මෙත් ගුණය අඩුවක් නො වේ. කුලුණු මෙත් ගුණය හෙවත් කරුණාව යනු අතිත් අයගේ දුක දැක තමාගේ හද කම්පා වන, ගෝක වන ගුණය යි.

මේග ගං පල තුරු

පරහට ම වැඩ පමුණුවන මෙන්
සුදනන් ලත් ඉසුරු
සට් සතට වැඩ වේ ය නිතියෙන්

මහා වර්ෂාව, ගංගා, ගෙධිවලින් පිරුණු ගස් අත් අයට යහපත සලසයි. එමෙන් ම සුදනේ තමා ලග ඇති සම්පත් සියලු ජනයාගේ යහපතට නිතර යොදවති.

තමහට නොසර වන

සබා මැද ඉදිනුව කර බා
සද දැක මොද ප්‍රඛිජ
වනු දැක පිශුම් නැකිලෙන මෙන්

තම අදහසට නො ගැලපෙන සහාවක් මැද ඉන්නා විට නිශ්චලිව සිටීම සුදුසු ය. එය වන්ද්‍යා පායනු දැක, කුමුද මල් පිළෙනු දැක, තෙලුම් මල් පර වෙන්නාක් මෙනි.

අවබෝධය

- “කුලුණු රන් හාජනය උපමාවක් ලෙස ගත්තේ කුමක් ගැන කීමට ද?
- “කුලුණු මෙත් ගුණය” පැහැදිලි කරන්න.
- කුලුණු මෙන් ගුණය උපමා කර ඇත්තේ කුමකට ද?
- ස්වභාව ධර්මයේ සිදුවීමක් ගැන අවසාන කවියේ දක්වා ඇත. එය කුමක් ද?

ලිඛිත අහස්‍ය

1. මෙම පදවලට විරැද්‍යා අර්ථ දෙන පද ලියන්න.
 - i. සුදන -
 - ii. සිරිත් -
 - iii. ප්‍රබුදු -
 - iv. වැඩ -
 - v. මෙත් -
2. සමාන පදය ලියන්න
 - i. ඉසුරු -
 - ii. හැකිලෙන -
 - iii. පියුම් -
 - iv. සුදන -
 - v. සඳ -
3. මෙම කවී පන්ති දෙක ඇසුරින් මිනිසුන්ගේ ජ්විතය සාර්ථක කර ගැනීමට උදුව වන සාරධර්ම ලේඛනයක් පිළියෙල කරන්න.
4. උපදේශ ගුන්ථ කිපයක නම් ලියන්න.
5. මෙම පාඨමින් ඔබේ ජ්විතයට එකතු කර ගත හැකි සාරධර්ම සතරක් ලියන්න.

ප්‍රායෝගික අහස්‍ය

1. ඔබ මෙම පාඨමින් උගත් කරුණු හා තවත් උපදේශ ගුන්ථ කියවා කරුණු එක් රස් කොට “සුදන ගුණ” නම්න් බිත්ති ප්‍රවත්තතට ලිපියක් ලියන්න.

18

මා දුටු මුල් හිරි පෙන්නු ලංකා

දේශාහිමානය යනු දේශය පිළිබඳ ආච්මිබරය, ගර්වය, මානය යන්න සි. තම මාතා භූමියේ සංස්කෘතික උරුමයක් අතිත සෞඛ්‍යාග්‍යය මෙන් ම ස්වභාව සෞන්දර්යය පිළිබඳ අසන්නට ලැබේමෙන් සැම පුරවැකියකු තුළ ම දේශාහිමානී හැඟීම් පහළ විම නියත ය. “මා දුටු මුල් හිරි පෙන්නු ලංකා” යන්න එවන් දේශාහිමානී හැඟීම් දනවන ගිතයකි, මේ ගිතය හැත්තැව දැක්දේ ගුවන්විදුලියේ ස්වදේශීය ස්වය මගින් ඉදිරිපත් කරන ලද “ඡ්‍යෙනිතර ලංකා” නම් වූ වැඩිසටහනට ඇතුළත් වුවකි.

ගිතයේ රචකයා වූ කරුණාරත්න අමරසිංහ සූප්‍රසිද්ධ ජනමාධ්‍යවේදියෙකි. පරිවර්තකයකු, ගිත පද මාලා රචකයකු හා ලමා පොත් නිරමාණකරුවකු ලෙස ද අමරසිංහ ප්‍රසිද්ධියට පත්ව ඇත. ප්‍රවීණ ටෙලි නාට්‍ය පිටපත් රචකයකු වන අමරසිංහ ගුවන්විදුලි නාට්‍ය රසක් සඳහා රෝගනයෙන් ද දායකත්වය සපයා තිබේ.

කෙනෙකුට ජීවිතයේ එක් වරක් පමණක් ලබා ගත හැකි සිග්නීස් සම්මානයෙන් ද (2005) කරුණාරත්න අමරසිංහයේ පිදුම් ලැබුහි.

මා දුටු මුල් හිරු පෙන්නු ලංකා

මා දුටු මුල් හිරු පෙන්නු	ලංකා
මා දුටු මුල් සදු පෙන්නු	ලංකා
මා ගත් මුල් සුසුමත් දුන්	ලංකා
මා පණ මෙන් ඔබ රක්නෙම්	ලංකා
අත් හළ පුත් කැල සිහි කොට	ලංකා
ඔබ හෙත් දුක් සේ සුසුමත්	ලංකා
මහ රේ මහ සයුරෙන් විත්	ලංකා
ඔබ රක්නා දිරි වචවයි	ලංකා
මා නෙත ඔබ නීති බලනට	ලංකා
මා කන ඔබ දුක අසනට	ලංකා
මා සිත ඔබ ගුණ රඳනට	ලංකා
මා දිවි ඔබ රැක ගැනුමට	ලංකා
මා ගත ලේ බිඳු එක් කොට	ලංකා
නළලත තිලකය අන්දම්	ලංකා
මා ගත බා බිඳු එක් කොට	ලංකා
ඔබ උර මුත්හර බන්දම්	ලංකා

අවබෝධය

- ලංකාව තමා උපන් දේශය බව දැනැවීම සඳහා රවකයා යොදා ඇති කාලෝය්ක්තිය කුමක් ද?
- ලංකාව අත් හැර ගිය අය ගැන ලංකාව දුක් වන බව පැවසීම සඳහා යොදා ඇති ක්‍රියා පදය කුමක් ද?
- රට වෙනුවෙන් ජීවිතය පරිත්‍යාග කරන බව පැවසෙන ක්‍රියා කුමක් ද?
- “මා ගත ලේ බිඳු එක් කොට, මා ගත බා බිඳුවක් කොට” යන පදවලින් අදහස් වන්නේ කුමක් ද?
- මවුතිම පිළිබඳ අභිමානවත් හැඟීම දැනැවෙන පදා පාඨ උප්‍රවා දක්වන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්

- මේ දේශාහිමානී නිර්මාණ ද කියවන්න. ගායනා කරන්න.

ලංකා ලංකා පෙම්බර ලංකා

පිනවමු ඔබ ලංකා

හොබවමු ඔබ ලංකා දිවි දි

සුරකිමු ඔබ ලංකා

-අරිසෙන් අභුමූද

රත්නදිප ජන්ම භුමි

ලංකා දිප විෂය භුමි

මේ අපේ උදාර වූ

මාත්‍ර භුමියයි

-මහගම සේකර

සසර වසන තුරු - නිවන් දකින තුරු

පින්කෙත හෙළ රන් දෙරණේ

යලි උපදින්නට

හේතු වාසනා චේවා - හේතු වාසනා

-බෝල්ටන් අල්විස්

- “මම මගේ රටට ආදරෙයි” යන්නෙන් වචන 150ක පමණ රචනයක් ලියන්න.
- දේශාහිමානී හැඟීම දනවන පද්‍යයක් නිර්මාණය කරන්න.
- කණ්ඩායම්වලට බෙදී මේ දේශාහිමානී ගිය ගායනා කරන්න.
- දේශාහිමානී හි පද මාලා එක් රස් කර පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

19

උං දුමටයි අගුරු මටයි

ගුවන්විදුලිය හෙවත් රේඛියෝව විද්‍යාත් ගුවා මාධ්‍යයකි. ගුවන්විදුලියෙන් ප්‍රචාරය වන ප්‍රවෘත්ති, සගරා වැඩසටහන්, විවිතාංග, විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍ර හා සම්බන්ධ සාකච්ඡා, වාර්තා වැඩසටහන්, සංගීත, නාට්‍ය ආදි විවිධ වැඩසටහන් ගුවකයන්ගේ දැනුම වර්ධනය වීමත් රස වින්දුනයටත් හේතු වේ. අර්ථවත් ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් තෝරා බේරා ගෙන සවන් දිමෙන් නව ලොවට ගැළපෙන සේ ඔබේ දැනුම පූජ්‍යල් කර ගැනීමටත් රසයැතාව දියුණු කර ගැනීමටත් හැකි වෙයි.

මහාවාරය ජේ. ඩීසානායකගේ සහභාගිත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ ස්වදේශීය සේවය ඔස්සේ විකාසනය කරන ලද, එවක ගුවකයන් අතර ප්‍රසාදයට පත් වූ ‘තුන්පත් රටා’ වැඩසටහන් මාලාව මුද්‍රිත මාධ්‍යයට පෙරලා පොත් වශයෙන් පළ කර ඇත. “තුන්පත් රටා - 3 : සිංහල සිරිත් විරිත්” නම් පොත් පරිවිෂේෂයකින් උප්‍රටා ගත් කොටසක් මේ පාඨමෙහි ඇතුළත් වෙයි.

“මන්න එකෝමත් එක රටක හිටියා රජ්පුරු කෙනෙක්, ඒ රජ්පුරුවන්ට හිටියා බොහෝම ලස්සන දු කුමාරිකාවක්. දවසක් දා මේ කුමාරිකාව සේල්ලම් කර කර ඉන්න කොට, නහයේ හිර වූණා ඔලිද ඇටයක්. මේ ඔලිද ඇටේ එළියට ගන්ට රජ වාසලේ හිටපු හැම දෙනාම උත්සාහ කළා. නමුත් කාටවත් බැරි වූණා. අන්තිමේ දී රජ්පුරුවෝ රට පුරා ම අඩබෙර ගහලා යැවිචා, තමාගේ දු කුමාරිකාවගේ නහයේ රඳුණ ඔලිද ඇටේ අරන් දාපු කෙනෙකුට ඇතෙක් බරට වස්තුවයි රටෙන් පංගුවකුයි දෙනවා කියලා.”

මය කියන සිද්ධිය වූණේ “එකෝමත් එක රටක” “එකෝමත් එක කාලෙක” ය. මේ සිද්ධිය වූණේ අද නම් රජ්පුරුවන් මේ සිද්ධිය මහජනතාවට දන්වා සිටින්නේ කෙසේ ද? අඩබෙර ගැහීමෙන් ද? නැත. සමහර විට පුවත්පත් මාරුගයෙන්, නැතහොත් ගුවන්විදුලිය මාරුගයෙනි.

“මෙන්න විශේෂ ගුවන්විදුලි නිවේදනයක්. ශ්‍රී ලංකාධිපති මහා රාජෝත්තමයාණන් වහන්සේගේ දු කුමරිය හදිසි ගලු කරමයකට භාජනය කිරීමට සිදු වී තිබේ. මේ සඳහා සියලු ම විශේෂයෙන් වෛද්‍යවරුන් මහවාසල දුර්ගන්නා තිලමේට හෝ අසල ම ඇති සේවා මුර පොලට හෝ වහා ම වාර්තා කළ යුතු බව රාජ්‍ය ලේකම්තුමා දන්වා සිටියි.”

මේ ආකාරයෙන් අද ගුවන්විදුලියෙන් කෙරෙන්නේ එදා, සිංහල රජ්පුරුවන්ගේ කාලයෙහි අඩබෙරයෙන් සිදු වූණා කාරිය ම ය. එදා අඩබෙරයෙන් කෙරුණේ යම්කිසි පණිවිධියක් විශාල පිරිසක් අතරට ගෙන යැම සි. මේ කාරිය අද හැඳින්වෙන්නේ “ජන සන්නිවේදනය” යන නමිනි. ජන සන්නිවේදනය, පෝස්ටරය, විතුපටය, පොත් වැනි විවිධ මාරුගවලට “ජන මාධ්‍ය” යන නම ව්‍යවහාර වේ.

“සන්නිවේදනය” යන පදය අලුත් වුවත් සන්නිවේදන කාරිය අප සමාජයට අලුත් දෙයක් හෝ අපුරුවක් නො වේ. එදා අපට ගුවන්විදුලියක් හෝ රුපවාහිනියක් නො තිබුණත් එබදු ජනමාධ්‍යවලින් ඉටු කෙරෙන කාරිය ඉටු කිරීම සඳහා වෙනත් මාරුග පැවතිණ. මේ මාරුග අද හැඳින්වෙන්නේ “පාරමිපරික සන්නිවේදන කුම” යන නමිනි. මේ කුම අඩු වැඩි වශයෙන් අද වුවත් ගම්වල පවතී. මේ පරිවිෂේදය සිංහල ගම් පවතින පාරමිපරික සන්නිවේදන කුම පිළිබඳව ය.

අඩ බෙරය පාරමිපරික සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි. අඩ බෙරය ගැසීම පිණිස බෙහේ විට යොදා ගන්නේ ද්‍රව්‍යකි. මේ ද්‍රව්‍යලේ හඩ ඇසෙන විට, එයින්

කියවෙන්නේ මහ රජ්පුරුවන්ගේ අණක් හෝ ආදාවක් බව පැරණි ගැමියෝ දැන ගත්ත. මේ බෙර හඩින් ප්‍රකාශ වූයේ රජ්පුරුවන්ගේ “අණක්” නිසා මෙය මුලින් හැඳින්වෙන්ට ඇත්තේ “අණ බෙරේ” යනුවෙනි. එය පසු කළක දී “අඩ බෙරේ” බවට පත් වන්නට ඇත. අදත් සමහර ගම් පළාත්වල තොරතුරු දැන්වීම උදෙසා අඩ බෙරය යොදා ගැනේ. විශේෂයෙන් ම ගම් සහාවේ රස්වීමක් පවත්වන දිනය හෝ වැවේ වතුර මුදා හරින දිනය හෝ ගැමියන්ට දැන්වීම පිණිස මෙය හාවිත වේ.

යමක් ඕනෑචට වඩා ප්‍රවාරය කරන විට “මිකට ඔය තරං අඩබෙර ගහන්ට ඕනෑයැ”යි සිංහලයෝ කියති.

සන්නිවේදනය සඳහා පාරම්පරිකව හාවිත වන්නේ හඩවල් පමණක් තො වේ. ඇසට පෙනෙන දේවලුත් ඒ සඳහා යොදා ගැනිණ. රෙදි, කොඩි ආදිය මෙන්ම “දුම් ගොඛ” ආදියත් ඒ සඳහා යොදා ගැනිණ.

පණිවිඩ යැවීම සඳහා “දුම් ගොඛ” යොදා ගැනීම රතු ඉන්දියානු ගෝත්‍රිකයන් අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි. සමහර විට මේ දුම් ගොඛයකින් කියවෙන පණිවිඩය එයින් මතු වන දුම් වළලු ගණන අනුව වෙනස් වන බවත් කියනු ලැබේ.

සිංහලයන් ද දුම් ගොඛ මගින් පණිවිඩ යවා ඇති බව පෙනේ. රටට සතුරන් ආ අවස්ථාවල, ඒ ප්‍රවත්ත රජ වාසලට වහා ම දැනුම් දෙන ලද්දේ දුම් ගොඛ අහසට යැවීමෙනැයි පැරැන්නේයෝ කියති. මේ සඳහා කළමුදුන්වල මුර පොලවල් පිහිටුවා තිබේ. එක් මුර පොලකින් දුම් ගොඛයක් අහසට යැවු විට එය දකින අනික් මුරපොලේ අය එබදු ම දුම් ගොඛයක් අහසට යවති. ඒ දුම් ගොඛය දකින ර්ලග මුර පොලේ අයත් එබදු ම දුම් ගොඛයක් අහසට යවති. මේ ආකාරයෙන් දිගින් දිගට ම දුම් ගොඛ ඇති කරන විට, රජ වාසලේ සිටින මුරකාරයෝ ද මේ දුම් ගොඛ දැක, ඒ පණිවිඩය මහ රජ්පුරුවන්ට සැල කරති. රටට සතුරන් ගොඩ බැස ඇති බැවින් තම හමුදා මෙහෙයවීමට කළු පැමිණ ඇති බව එයින් රජ්පුරුවෝ තේරුම් ගනිති.

අද දුම් ගොඛ යවා පණිවිඩ යැවීමේ සිරිතක් නැතත්, ආදියෙහි එවැන්නක් පැවති බවට සිංහල ජනගුරුතියෙන් නිදුසුන් සොයා ගත හැකි ය. ගිනි ගොඩකින් දුමක් නැගෙන විට සිංහල දරුවෝ මෙසේ කියමින් කැ ගසති.

“දුං දුමටයි අගුරු මටයි
මේ යන දුං කොටටටයි”

මෙයින් මතකයට නැගෙන්නේ කෝට්ටේ රජ වාසල පිහිටි අවධියෙහි වූ සිදුවීමකි.

අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා කාහට වුවත් ලෙහෙසියෙන් ම යොදා ගත තැකි මාධ්‍යයක් තම් කටහඩ සි. “කාට ද බැරි ඩු කියන්වා?” ඩු කිමෙන් අදහස් පළ කිරීම ගමට අමුතු දෙයක් නො වේ.

ඇත් වෙළ්යාය ඉස්මත්තේ කිසිවකු යන විට ඔහුගේ අවධානය යොමු කර ගැනීමට ඇති හොඳ ම මාර්ගය මහත් හඩින් ඩුවක් කිම සි. ඒ ඩු හඩ ඇසුණු විට ඊට පිළිතුරු ද ඩු හඩින් ම නැගේ. නැති වුණු හරකා බාන සොයා කැඳී වැදෙන ගැමියන්ට තම තමන් අතර අදහස් ඩුවමාරු කර ගැනීමට ඇති හොඳ ම මාර්ගයත් ඩු කිම සි. නැති වුණු හරකා හමු වුණු බව කිමට සේ ම තමා ඉන්නා ඉසවිව සේස්සන්ට හැඟීමටත් මේ ඩු හඩ උපකාර වේ. සමහර කැඳෑබද පළාත්වල, හේත් කොටන කාලයට මේ ඩු හඩවල් නිතර ම නැගේ. හේත්ව ගිනි තබන්නට කළින්, ඒ බව අනික් හේත් ගොවියන්ට දන්වා සිටීම වැදගත් ය. මේ දැන්වීම කෙරෙන්නේ ඩුවක මාර්ගයෙනි. මහාවාර්ය තිස්ස කාරියවසම් මහතා තමන්ගේ ගම ගැන කි දෙයක් මගේ මතකයට නැගේ.

“ගිං ගග අයිනේ පිහිටි අපේ ගමේ බොහෝ දෙනා කරන්නේ ගබාල් කැපීමේ වංත්තියයි. දවල් බතට ගෙදර විත් මදක් වෙලා ඇස් පියා ගෙන සිටින ගැමියන්ට අහසේ කළවක් හෝ වැහි වලාවක් මතු වීම පෙනෙන්නේ නැත. පටිටල් පිහිටා ඇති තැනට ලග ම ගෙයක සිටින කෙනෙකුට හදිසියේ ම නැග එන වැහි වලාවක් පෙනෙයි. මේ වන විට වේලීම සඳහා සියලු ම ගබාල් කදු වසා ඇති පොල් අතු ඉවත් කර ඇත. වෙළට බසින ගැමියා ඩුවක් කියයි. ඇදෙන් මතට වී සිටිනා ගැමියෝ එහි අදහස තේරුම් ගෙන පටිටලයට දුව ගොස් ගබාල් කදු වසා දමිති.”

තිස්ස කාරියවසම්, ජන සන්නිවේදන ප්‍රවේශය

කාරියවසම් මහතා ඉතා පැහැදිලිව පෙන්වා දෙන ආකාරයට මෙයින් හෙළි වන්නේ ඩු හඩක් මාර්ගයෙන් සිංහල ගැමියන් සන්නිවේදනයෙහි යෙදුණු අන්දම සි.

ඩු කිමෙන් අදහස් පළ කිරීමේ කාරිය සිංහලයන්ට අද ර්යේ පුරුදු වුණු කාරියකුන් නො වේ. ඇත් අනිතයෙහි, රජ දච්ස පවා මේ සම්ප්‍රදාය තිබුණු බව පෙනේ. ර්යුජුරුවන්ගේ කාරියක් සඳහා හෙවත් “රාජකාරියක්” සඳහා ගැමියන්ගේ සේවාව අවශ්‍ය වූ විට ගැමියන් කැදාවා ගත්තේ කදු මුදුනක සිට ගමට ඇසෙන සේ තාගත ඩුවකිනි. මේ ඩු හඩ ගැමියෝ හදුනා ගතිති.

දුටුගැමුණු රේඛුරුවන් කතරගම දේවාලයට ගම් බිම් දුන්නේන්ත් ඩු හබේ ආධාරයෙනැයි ගැමීයෝ කියති. උප පලාතේ සමහරුන් කියන හැරියට ඒ පලාතට “උප” යන නම ලැබුණෙන් මේ “ඩුව” හේතු කොට ගෙන යි. මේ ඩුව කියන්නේ කදු මුදුනක සිටය. ඒ ඩු හඩ යම් තාක් දුරකට ඇසේ ද ඒ තාක් දුර පිහිටි ඉඩකඩීම් සියල්ල කතරගමට පැවැරී බව ජනප්‍රවාදයෙහි එයි. සිංහල ගැමීයා දුර ප්‍රමාණය වුවත් මැන්නේ ඩුව උපයෝගී කොට ගෙන ය. “ඩුවක දුර” යන වහර අද පවා ගැමීයෝ හාවිත කරති.

මෙහි දී මෙනෙහි කළ යුතු තවත් කරුණකි. එනම්, එක් එක් කාරිය සඳහා වෙනස් වෙනස් ඩු හඩවල් පැවති බවය. ඇත යන්නෙකුට කතා කරන්නට වුවමනා වූ විට නගන ඩුවත්, ගමේ සුදු පොලට පොලිසියෙන් පැන්න විට නගන ඩුවත්, එක හා සමාන නො වන බව ගැමීයෝ දනිති. එසේ නො විණු නම් එය සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගත නොහේ.

ගමේ තවත් වැදගත් සන්නිවේදන කාරියක් පන්සලේ සන්ටාරයට පැවරේ. සාමාන්‍ය ද්‍රව්‍යක උදේ වරුවට උදේ එකොලහට පමණ ඇසෙන සන්ටාර හඩ ගමට ගෙන යන පණිවිඩය කුමක් දී? පන්සලේ හාමුදුරුවන් බුදු ගෙට වැඩි, බුදුන් වහන්සේට ආහාර ප්‍රාථා කොට අවසන් වූ බවයි. මේ සඳහා සන්ටාරය තුන් වරක් නාද කෙරේ.

යමිකිසි වේලාවක සන්ටාරය ඉක්මනින් නාද කෙරේ නම් එයින් කියවෙන්නේ වෙනත් ආකාරයක පණිවිඩයකි. එනම්, ගමේ පන්සලේ කිසිවකුට හදීස්සියක් හෝ අනතුරක් සිදු වී ඇති හෙයින් ගැමීයන් කැදුවීම එහි අරමුණ යි.

පන්සලට වුවද ඇතැම් ද්‍රව්‍යක සලාක දානය වරදී. එවන් ද්‍රව්‍යකට හාමුදුරුවන් කරන්නේ තවත් ආකාරයකට සන්ටාර ගසා, ඒ පණිවිඩය ගමට දැනුම් දීමයි. ඒ හඩ තේරුම් ගන්න ගැමීයෝ, ලහි ලහියේ එකතු වී, තම තමන්ට හැකි අයුරින් බත් වැංශන පන්සලට ගෙන එති.

හැන්දැවේ ගිලන්පස ප්‍රාථාවට පන්සලට එක් රස්ව උපාසක උපාසිකාවෝ “සද්ධ ප්‍රාථාවට” ද සන්ටාර නාද කරති. ඒ හඩ බොහෝ වේලාවක් එක දිගට වැයෙන්නකි.

සිරිපා පුදන්ට යන බැතිමතාටත් සන්ටාරය තැතුව බැරි ය. තමා කී වරක් සිරිපා කරුණා කොට ඇදේද යන වග ලොවට හඩ ගා කියන්නේ උඩම්ලවී ඇති සන්ටාරය නාද කරන වාර ගණනිති. කිසිවකු ඒ සන්ටාරය හත් වරක්

නාද කළ හොත් එයින් කියවෙන්නේ මහු හත් වරක් සිරිපා වදින්න ඇවිත් ඇති ප්‍රවත් සි.

...සිංහල ගමේ පවතින පාරම්පරික ජන සන්නිවේදන මාර්ග සමහරක් මෙහි සැලකිල්ලට හසු විණ. කාලයාගේ ඇවැමෙන් සියල්ල වෙනස් වන හෙයින් මේ සන්නිවේදන ක්‍රම ද දැන් දැන් වෙනස් වෙමින් පවතී. එදා හැන්දැවේ ගමේ වෙල් යායේ තිස්සලය බිඳ ගෙන ආ බවනාලා හඩි වෙනුවට දැන් දැන් අසන්නට ලැබෙන්නේ ච්‍රාන්සිස්ටරයකින් නිකුත් වන හින්දි විතුපට ගිතයක් විය හැකි ය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

ගලුවකර්මයකට	සැත්කමකට
දුර්ගන්නා නිලමේ	රජවාසල කටයුතු භාර නිලධාරියෙකි.
පටිටල්	මැසි (ගෙබාඩ කැපීමට භාවිත කරන)

අවබෝධය

1. ජන මාධ්‍ය ලෙස වර්තමානයේ හැඳින්වෙන මාධ්‍ය දෙකක් නම් කරන්න.
2. අඩ බෙරයෙන් සිදු කෙරුණු කාර්යය ක්‍රමක් ද?
3. අඩ බෙර ගැසීම සඳහා භාවිත කළ වාද්‍ය භාණ්ඩය ක්‍රමක් ද?
4. පැරණි සිංහල සමාජයේ පණිවුඩ යැවීමට භාවිත කළ ක්‍රම දෙකක් පාඩමෙන් උපුටා දක්වන්න.
5. සන්ටා නාදය සන්නිවේදනය සඳහා භාවිත කෙරුණේ කෙබඳ අවස්ථා සඳහා ද?

ලිඛිත අභ්‍යන්තරය

1. පාඩමෙහි ඇතුළත්, පැරණිනන් විසින් භාවිත කළ සන්නිවේදන ක්‍රම හතරක් පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

විශේෂණ පද

නාම පදයක් හෝ ක්‍රියා පදයක් විස්තර කිරීමට එසේ නැති නම් වර්ණනා කිරීමට යොදන පද විශේෂණ පද නම් වේ. එසේ විශේෂණය කරනු ලබන පදය විශේෂ්‍යය නම් වේ.

උදා: සුවද මල

මෙහි “සුවද” යන්න විශේෂණ පදය යි. එයින් විස්තර වන “මල” යන්න විශේෂ්‍ය පදයයි.

විශේෂණ පද වර්ග දෙකකි.

නාම විශේෂණ

නාම පදයක් විස්තර කරන, වර්ණනා කරන පදයක් නාම විශේෂණයක් වෙයි.

උදා: යහපත් ලමයි පවි නො කරති. උණු වතුර නිවා පානය කරන්න. මැටි භාණ්ඩ බිඳෙන සුලු ය. කුරුලු නාදය කන් පිනවයි.

ක්‍රියා විශේෂණ

ක්‍රියා පදයක් සිදු වන ආකාරය, සිදු වන කාලය, සිදු වන ස්ථානය, සිදු වීමට හේතුව ප්‍රකාශ කරන පද ක්‍රියා විශේෂණ නම් වෙයි.

උදා: පළමයි සතුවීන් කැගසති. කාලය සෙමින් ගෙවී යයි. ගංගාව වේගයෙන් ගලා බසියි. මුවෝ බියෙන් තැනි ගනිති.

ලිඛිත අන්තර්ගත්

- පහත දැක්වෙන ජේදයේ ඇතුළත් නාම විශේෂණ පද 10ක් සොයා ලියන්න.

ලොකු මාමා ගමට එන්නේ කළාතුරකිනි. ඔහු එන විට අපට වටිනා තැඟි ගෙන ඒමට ද අමතක නො කරයි. සිහින් සිරුරක් ඇති ඔහුට ඇත්තේ ප්‍රසන්න පෙනුමකි. ඔහු තිතර ඇන්දේ සුදු කමිසයක් සහ කළ කලිසමකි. ඔහු විශාල නගරයක ප්‍රංචි වෙළඳාමක් කරන්නෙකි. පාසල් ලමයින් සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ විකිණීම ඔහුගේ වෙළඳාම යි. එයින් ඔහුට ලැබුණේ සුළු ලාභයකි.

- පහත දැක්වෙන ජේදයෙහි හිස් තැන් පිරවීමට සුදුසු වවන වරහන ක්‍රියා තෝරා ජේදය සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.

අහස වැහිකළ පැතිරෙයි. විදුලි කොටයි.
..... හෙන පුපුරයි. සුළං හමයි. ගස් අතු
..... ඇඩිරෙයි. කුරුල්ලෝ කැදිලි කරා යති.
අම්මා වී පැදුර ගෙට ගනියි. වැහි බේදු
පතිත වෙයි. ක්‍රමයෙන් වැසි ඇද හැලෙයි. පියසි අගින්
බේරෙන වැහි වතුර ගලා යයි.

(ලිඛිතයේ, සොයා සෙමින් සෙමින්, ඒ මේ අතට, වසා ගෙන, තදින්, වේගයෙන්,
මහ හඩින්, නොකඩවා, හනික, සුළු නගමින්)

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගත්

- පාඨමේ ඇතුළත් තොරතුරු හා ඔබ සොයා ගත් තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් “පාරම්පරික සන්නිවේදන ක්‍රම” යන මාතෘකාව යටතේ සරාවක පළ කිරීමට සුදුසු ලිපියක් ලියන්න.

20

සකස් කඩ නො කි කට

“සකස් කඩ නො කි කට
උගේ කට පුඩ්ස් කට”

යනුවෙන් පුරාතනයෝ කිවෝ ය. සෙසු පොත් ගැන එසේ නො කියැවුණි. අකුරු උච්චාරණය කරවීමේ අවශ්‍යතාව ම සකස් කඩ ලියැවී ඇති සෙයකි. අකුරු කරන්නට ම ලියැවුණු පැරණි පොත් දහ අවක්වය. හෝඩිය, නමපොත, මගුල් ලකුණ, ගණ දෙවි හැල්ල, වදන් කවි පොත, බුද්ධ ග්‍රෑෂ්‍ය, සකස් කඩ, නාමාෂ්ට ගතකය, නවරත්නය, ව්‍යාසකාරය, හිතෝපදේශය, ප්‍රත්‍යාග ගතකය, අනුරුද්ධ ගතකය, බෞද්ධ ගතකය, සූර්ය ගතකය, වෘත්ත මාලාව, වෘත්ත මාලාබ්‍යාව, අමරසිංහය යනු ඒ පොත් පෙළ සි.

සකස් කඩ නම පොතන් උප්පා ගත් පායියක් ඔබ හය ග්‍රෑණයේදී කියවන්නට ඇත. “සකස් කඩ කි කට” ගබ්ද උච්චාරණයේ දක්ෂයකු බිජි කරයි. ගබ්ද නගා කියවීම මගින් උච්චාරණ දේශ මග හරවා ගත හැකි වෙයි.

එදිනෙදා කටයුතු සාර්ථක කරගැනීම සඳහා අපට නොයෙක් ප්‍රකාශන කියවීමට සිදු වේ. කියවීමෙන් අදහස් ලබා ගත හැකි වන අතර දැනුම වර්ධනය වේ. කියවන දේ ග්‍රාවකයාට අවධාරණය වැන්නේ ගබ්දේච්චාරණයේ ස්වභාවය මත ය. පුවත්පතක් කියවන ආකාරයට පිරිත් ගාලාවක් හෝ ග්ලෝකයක් හෝ සජ්ජ්ජායනා කළ නො හැකි ය.

...පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය මගින් ද සිගිරිය පුදේශයේ සිදු කළ ගෙවීමෙන් ලද දියුණු ලෝහ කර්මාන්තයක් පැවති බවට සාධක සෞයා ගෙන තිබීම ද වැදගත් වේ. සිගිරි නිමිත්තයේ අලකාල වැව පුදේශයෙන් සෞයා ගෙන ඇති උදුන් හා ඒ ආග්‍රිතව ලැබේ ඇති යෛබාර මගින් ද ඉතා පුරාණ යුගයේ දී එම පුදේශයේ දියුණු ලෝහ කර්මාන්තයක් පැවති බවට සාධක සපය සි. එසේ ම 80 හා 90 දශකවල සමන්ල වැව පුදේශයේ කැණීම් සිදු කර ලෝහ නිපදවූ උදුන් රාඩියක් සෞයා ගෙන තිබෙන අතර, මේවා ද ඉතා පැරණි යුගවලට අයත් සේ සැලකේ. එසේ ම අම්බලන්තොට පුදේශයේ රිදියගම ආගුයෙන් 1996 වසරේ පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව හා ප්‍රංශ පුරාවිද්‍යායුයෙන් සිදු කළ කැණීම්වල දී දැනට වැවේ ජලයෙන් යට වී ඇති භුමියේ මේටර 1කට වඩා විශාල විෂ්කම්භයකින් යුත් උදුන් සෞයා ගෙන ඇති අතර, මෙහි පැවතුණ ලෝහ කර්මාන්තය ත්‍රි. පු. යුගය දක්වා ඇතට දිව යන බව පුරාවිද්‍යායෙන් විශ්චාස කරති.

දිවයින - 2001 ජනවාරි 17, 23 පිට

ප්‍රවත්පත් වාර්තාවක් ඉතා සරල භාෂාවක් යොදා ගෙන ලියැවෙයි. උච්චාරණය ද අවබෝධ කර ගැනීම ද පහසු ය. එහෙත් සංස්කෘත පද බහුල සිංහල ව්‍යවහාරය රේට වෙනස් ය. උච්චාරණය තරමක් අපහසු ය. කියවනවාත් සමග එහි කරුණු ද අවබෝධ කර ගත යුතු වෙයි. අපි එවැනි පායියක් කියවා බලමු. එකිනෙකට වෙනස් පාය කියවා කට ඩුරු කර ගනිමු.

“නිල වරණ ආස්ථරණයෙක දිව්‍ය සාමීයකු මෙන් පෙනෙනුයේ මේ කවරෙක ද? ආශ්වරයයෙකි. ඔහුගේ මූහුණින් රිදී රස ධාරාවෙක් එක්වන් ගලයි. එහෙත් ඔහුගේ දුම වරණ වූ පොරේනය මදකුදු තෙමුණු බවෙක් නො පෙනේ. බලව, බලව, වරණ සම්පත්තියෙන් දිනනුයේ ඔහුගේ ආස්ථරණය ද නොහොත් පරිඟුද්ධ වූ ආකාශය දැයි විනිශ්චය කරනු පිණිස මෙන් හේ දීප්තිමත් වූ නේතු යුත්මය වරින් වර ඉහළට යොමු කෙරේ. ඔහුගේ මුවහි පළල තාසා දේ පසෙහි වූ රුපි පෙල! කවර ප්‍රීතියෙක් ද?

තෙල ආස්ථරණයෙක් නො වේ. අහිනව තාණ භුමියෙකි. ඒ දිව්‍ය සාමීයෙක් නො වේ. වඳ්ද වූ මාරුගිකයෙකි. අර රිදී රස ධාරාවෙක් නො වේ. මූහුණ පුරා ගෙන, ලය වසා ගෙන, වයස දක්වා ගෙන, ගලන්නා වූ රවුල ය. ඇස් යුවල වරින් වර අහස දෙසට හරවනුයේ පැහැය මතන්නට නො වේ. දෙවියනට භක්තිය දක්වනු සඳහා ය. ප්‍රීතිය මහත් බව සැබැයි. ඔහු යනුයේ දෙවියන් මේ ලොවට පහළ වූ තැන දී ම වදින්නට ය; පුදන්නට ය; තමා ද සෙස්සන් ද යුතින් මුදන ලෙස යදින්නට ය. හේ මෙහි මැද්‍ය ගමන් විඩාව දුරු කෙරේයි.

මේ කියුවුණු මාරුගිකයා තමාගේ ගිරීල වූ ප්‍රාවරණාභාන්තරයෙන් සුවද තෙල කුපියක් ද රන් මිලක් ද අනරස වූ රක්ත මාණිකායක් ද ඇද ගත; ප්‍රීතියෙන් පිරුණා වූ නේතු යුත්මයෙන් ඒ දී බැලීය; පෙරල පෙරලා බැලී ය;”

මෙ කුමාරතුංග මුනිදාස මහතාගේ “ඩික්ඡා මාර්ගය” නම් කෘතියෙන් උප්ටා ගත් කොටසකි.

එම පායයෙහි උච්චවාරණය කිරීමට අපහසු බවක් දැනෙන වචන බහුල ය. කීප වරක් හඩ නගා උච්චවාරණය කිරීමෙන් එම අපහසුතා මග හැරී යනු ඇත. අපි තවත් උච්චවාරණ අභ්‍යාසයක් කරමු. පහත සඳහන් වන්නේ ග්ලෝක කීපයකි.

1. නමස්කෘත්‍ය වන්දාම් ත්වාං

යදි පුළුණු මයා කෘතම
අනාස්‍යාම්පි ජාත්‍යාං මේ
ත්වමේව ජනනී හව

(හාස)

අර්ථය: ඔබට වැද කියන්නෙමි. ඉදින් ම විසින් කරන ලද පිනක් ඇත්ත්ම අන් ජන්මයන්හි දින් ඔබ ම මගේ අම්මා වන්න.

2. විද්‍යා දදාති විනය

විනයාද්‍යාති පාත්‍රතාම්
පාත්‍රත්වාද්ධන මාප්‍රේනාති
ධනා ධර්මං තත්: සුබම

(හිතොපදේශය)

අර්ථය: විද්‍යාව හික්ම්‍ය (විනය) ලබා දෙයි. හික්ම්‍යමෙන් යමෙක් පිළිගනු ලැබේමට පැමිණෙයි. පිළිගනු ලැබේමෙන් දනයට පත් වෙයි. දනයෙන් ධර්මයටත්, ධර්මයෙන් සැපැතටත් පත් වෙයි.

මෙ ග්ලෝක පාය කියවා ඒවායේ අදහස ද හිතට ගන්න.

අරුන් පැහැදිලි කිරීම

ආස්තරණය	අැතිරිල්ල
සාම්ප්‍රදායික සාම්ප්‍රදායික අංශය	සාම්ප්‍රදායික සාම්ප්‍රදායික අංශය
ආක්වර්යය	පුදුමය/විමතිය
රිදී රස ධාරාවක්	නො කඩවා ඇද හැලෙන රිදී පැහැති ජල දහරාවක්
බුම වරණ	දුම් පැහැති/කළ ගැසුණු
විනිශ්චය	තීරණය
වරණ සම්පත්තිය	සම්පතක් ලෙස සැලකෙන ගිරි වරණය/පාට
නේතු යුත්මය	අැස් දෙක
අහිනව	අලුත්/පළටි
තාණ භූමිය	තණ බිම
වංශද	මහලු
මාර්ගිකයා	මගියා
කිවිල	ලිහිල්/බුරුල්
ප්‍රාවරණාභාන්තරයෙන්	පොරෝණය තුළින්
අනර්ස	ඉතා වටිනා
රක්ත මාණික්‍යය	රතු මැණික
සකල	සියලු

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගත්

- විරුත් ගාරා හඩ නගා සම්ස්ක්‍රීයනය කරන්න.
 - වැඩිහිටියන්ගෙන් අසා දැන ගත් ග්ලෝකයක් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.
- පහත සඳහන් වචන හඩ නගා උච්චාරණය කරන්න.

සමන්ත හඳ	යිරිප ප්‍රණාමය
දෂ්ජේ විශේෂයේ	සමුද බාදනය
බන්ධුපනේ	දුටියාමිණි
රුක්ෂ ප්‍රතිපත්ති	පරිත්‍රාණ දේශනය
වෙළුරුය මාණිකාය	ස්වර්ණාහරණ
ප්‍රණාම කරමය	මහාතිනිප්තුමණය
සංස්කෘත පාය	වන්ද මණ්ඩලය
මණ්මෙඛලාව	අක්ෂර වින්යාසය
වැක්ෂ වන්දනාව	ස්ථානෝචිත ප්‍රයාව
කර්තා වාකාය	ජ්‍යෙෂ්ඨීග්‍රාස්තුය

විරාම ලකුණු

විරාමය යනු තැවතිම ය. එය ලේඛනයෙහි මෙන් ම කථනයෙහි ද යෙදේ. කථනයේ දී හෙවත් කතාවේ දී යෙදෙන විරාමය සඳහා, ලේඛනයේ දී හෙවත් ලිවීමේ දී විරාම ලක්ෂණ භාවිත කෙරේ. නිසි ලෙස භා නිවැරදිව විරාම ලක්ෂණ යෙදීමෙන් අදහස් පැහැදිලිව භා ප්‍රාණවත්ව ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

කථනයේ දී කතා විලාසයෙන්, අංග වලනයෙන් භා හඩ උස් පහත් කිරීමෙන් අසන්නාට පහසුවෙන් අදහස වටහා දිය හැකි ය. එහෙත් ලේඛනයක අදහස ග්‍රහණය කර ගැනීම පහසු කරන්නේ විශේෂ ලකුණු යෙදීමෙනි. මේ සලකුණු හඳුන්වන්නේ ‘විරාම ලකුණු’ යන නමිනි.

ලේඛනයේ දී අප භාවිත කරන ‘කෙටි ඉර’, ‘ඇල ඉර’ භා ‘දෙතිත’ යන විරාම ලක්ෂණ හඳුනා ගනීමු.

කේටි ඉර (-)

පහත සඳහන් උදාහරණ දෙස බලන්න.

මෙහි දී පද දෙකක් එකට යෙදෙන විට ඒ පද දෙක අතර ඇති අනෙක්නා සම්බන්ධය දැක්වීම සඳහා ‘කේටි ඉර’ යෙදේ. එමගින් පද සම්බන්ධ කිරීමේ කාර්යය සිදු වෙයි.

ලදා: ආර්ථික-සමාජ තත්ත්වය
මෙශව-රසායනික විපර්යාසය
ස්වර-ව්‍යක්ෂණ වශයෙන්

සීමා දෙකක අන්තරය දැක්වීමේ දී කේටි ඉර යෙදේ.

ලදා: පෙ.ව. 9.00-11.00 දක්වා
ක්.ව. 1505-1948 දක්වා
පිටු අංක 12-17 දක්වා

ලිවීමේ දී ජේලියක කෙළවරෙහි ඇති පදය සඳහා ඉඩ ප්‍රමාණවත් නො වූ අවස්ථාවල අවසාන පදයේ ඉතිරි කොටස ර්ලැග ජේලියෙහි යෙදෙන බව දැක්වීමට කේටි ඉර යෙදේ.

මෙසේ වෙන් කර ලිවිය හැකි වන්නේ අකුරු හතරක් හෝ ඊට වැඩි අකුරු සංඛ්‍යාවක් ඇති පද පමණි. හල් අකුරක් දෙවැනි ජේලියට එන සේ පද වෙන් කිරීම නුසුදුසු ය.

ලදා: වැරදි
නාට්‍ය කළාවෙන් දී නිදිසු-
-න් ...
වෙරලෙහි බෙල්ලන් ඇහිදි-
-න්නකු ...

නිවැරදි
නාට්‍ය කළාවෙන් දී නිදි-
-සුන්...
වෙරලෙහි බෙල්ලන් ඇහි-
-දින්නකු...

උපුවා ගත් ප්‍රකාශයක හෝ පායයක හෝ කතුවරයා දැක්වීමේ දිද කෙටි ඉර යෙදේ.

උදා: කේරල රජයත් සම්බන්ධව මහා කවි කුමාරන් ආගාන් අනුස්මරණ සභාව විසින් පිරිනමන විශ්ව සම්මානය භාර ගැනීමට 1983 අප්‍රේල් මස මා තිරුවන්දීරම් නගරයට ගිය අවස්ථාවේ මම කමලා දාස් මහත්මිය මූණ ගැසුණෙමි.

-ඒදිරිවිර සරච්චන්ද

සුදේ සුදු වැ වලාකුලෙනි
අයි මේ සිල් ගත්තා වැනි
මගුලට කළ නො නිසි බැවිනි
එය හැර අපි යමු මේ වෙසිනි

-කුමාරතුංග මුතිදාස

අභු ඉර (/)

විකල්පයක් හෝ තේරීමක් (වරණයක්) හෝ දැක්වීමට සිදු වන අවස්ථාවල දී ඇල ඉර යෙදේ.

උදා: මහතා/මහත්මිය/මෙණුවිය
‘මමයින්’ යනු උක්ත රුප/අනුක්ත රුප නාම පදයකි.
යිෂ්වයා පාඩම කියවයි/කියවති.
ලසු/ශ්‍රේෂ්‍රාපන/හුස්ච්/කෙටි

දෙනිත (፡)

නිදසුන් පිණිස හෝ විස්තර කරනු පිණිස හෝ කරුණු කිපයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ‘දෙනිත’ යෙදේ.

උදා: ත්‍රිපිටක ධර්මය: සුතු, විනය, අහිඛර්ම
ස්වර: ලසු, ගුරු
තාන්ත්‍රික පවුල: අම්මා, තාත්තා, දරුවෙක්

සැ.සු.: පැමිණෙන විට පෙළපොත් ද රගෙන එන්න.

ජලජ පැලැටී යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ජලයේ වැඩින පැලැටී වර්ග යි.

නිදසුන්: කුමුදු, දිය හබරල, දිය බෙරලිය

ගණක ප්‍රකාශනයක අනුපාතයක් ලියා දැක්වීමේ දී “දෙතිත” යෙදේ.

අත් උදවුකරුවා සහ පෙදරේරුවා අතර මූදල බෙදුණේ 2:3 අනුපාතයට ය.

සංචාරයක් ලියා දැක්වීමේ දී ද “දෙතිත” යෙදේ.

සුප්පා දේවී: ප්‍රෝම්වන්ත දරුවෙනි මා හිඳිනු කන් යොමා..

සිංහබාහු: කිම් ද මැණියනි ඔබ මේ පවසන වදනා...

ප්‍රකාශ කළ හෝ සඳහන් කළ හෝ කරුණු දැක්වීමේ දී ද ‘දෙතිත’ යෙදේ.

ඒ බමුණා වහ - වහා ම දීව ගෙන ගොස් සේනාව මැදට පැන මෙසේ කියා ලි ය: “අදි? කුමක් කියමු ද? මම ගොවියා ප්‍රතු නො වැන්දෙමි.”

කෙටි ඉර, ඇල ඉර හා දෙතිත යන විරාම ලකුණු නිවැරදිව හාවිත කරන්නට ඉගෙන ගනිමු.

ලිඛිත අන්තර්ගති

සුදුසු විරාම ලක්ෂණ යොදුමින් නැවත ලියන්න.

1. ධම්මික වමින්ද තමැති ශිෂ්‍යයාට පාසල් කළීක තරගයෙන් ප්‍රථම දෙවන තෙවන සේරානය දිනා ගත්තේ ය
2. ලං ග ම ලංකා ගමනා ගමනා මණ්ඩලය
3. කඹාම් මොකද මේ කෝ අස්පයා මිනිහා හම්බ වුණේ නැද්ද කඹ අජ්පු හම්බ වුණා කනකර බඩු උඩින් හන්ද මමත් මොනව හරි දෙන්න එපායැ
4. හා හා හරි හාවා කැලේ මැදින් ආවා හිටුගෙන ගෙ ගාවා වට පිට ඇහැ ලැවා
5. වදුරෝ ගසින් ගසට පැන අතු ඉති දුලු කන්නට පටන් ගත්හ
6. දිනුම් පැරදුම් දෙක ම මැදුහත් සිතින් ඉවසන්න
7. ගුත්තිලයේ 277 310 කවි පාඩම් කරන්න
8. ලද පස් මල් සුදු අබ සමන් කැකුල් සුන්සහල් විළද ර්තණ තණ බිස්ස ඉතා බහුලව තණ වැඩුණු බිම නිසරගයෙන් ම උපතින් ම ආස්වාදය රස විද ගැනීම
9. පින්කිරියවත් කියවන ලියන්නේ මෙසේ කීහ දේවයන් වහන්ස අද දක්වා තුම් වහන්සේ එකක් අඩු විභාර සියයක් කරවුහ
10. ඒ මුදල ඔවුන් දෙදෙනා අතර 2 3 අනුපාතයට බෙදා දෙන ලදී

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. ඔබ දන්නා එක් එක් විරාම ලක්ෂණය බැඳින් ගෙන පෙළපොත ඇසුරෙන් ඒවාට උදාහරණ සොයන්න.
2. ප්‍රවත්තත් කියවා විරාම ලක්ෂණ යෝදුණු පාඨ සොයා පොතක අලවන්න.
3. ඒ ඒ තීරුවෙහි විරාම ලක්ෂණය, විරාම ලක්ෂණයේ නම හා උදාහරණය ඇතුළත් කර සටහන් පූරුවක් සකසා පන්ති කාමරයේ ප්‍රදරුණය කරන්න.
4. විරාම ලකුණු ගැන සැලකිලිමත් වෙමින් සංවාද කියවන්න.

21

පුස්තකාලයට කිය නගම්

පුස්තකාලය වූ කළී පොත්පත් සගරා ඇතුළු තොරතුරු මූලාශ්‍රය තැන්පත් කර ඇති ස්ථානය (පුස්තක+ආලය*-පුස්තකාලය) සි. ඉතා දිගු ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන මෙම පුස්තකාල අතිතයේ හඳුන්වා ඇත්තේ පොත්ගුල ලෙස ය. අද වන විට පොත්පත් පමණක් නො ව විදුත් සගරා, පරිගණක කානි ආදි විවිධ වූ නවීන මාදිලියේ තොරතුරු මූලාශ්‍රය තැන්පත් කර ඇති තැනක් බවට පුස්තකාලය පත්ව තිබේ. එහෙයින් කියවීමට පමණක් නො ව ඇසීමට භා තැරැකීමට පවා අද නවීන පුස්තකාල තුළ දි හැකියාව පවතී. විවිධ ප්‍රමාණයේ මෙන් ම, විවිධ අරමුණු සහිත පුස්තකාල ද දැකිය හැකි ය. මහජන පුස්තකාල, පාසල් පුස්තකාල, ආයතනික පුස්තකාල හා පොදුගලික පුස්තකාල වශයෙන් විවිධ වර්ගයේ පුස්තකාල අද අපට දැක ගත හැකි අතර ජාතික පුස්තකාල (National Library) පවතින්නේ එක් රටකට එකක් පමණි. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පුස්තකාලය කොළඹ 7 නිදහස් මාවතෙහි පිහිටා ඇත.

පුස්තකාලයක පොත් එක් එක් විෂයය අනුව වර්ග කර තැබීමේ ක්‍රමයක් තිබේ. එය බිඩි දශම වර්ගීකරණය ලෙස හැඳින්වේ. මේ පාඨම පුස්තකාල පරිභරණය පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරෙන්නකි.

* මෙහි ‘ආලය’ යන වචනය ගැහය, නිවස යන අර්ථ ලබාදේයි.

විවිධ විෂයයන් යටතේ වර්ග කරන ලද බොහෝ දැනුම් සම්භාරයන් ප්‍රස්ථකාලයෙහි ගබඩා කර තිබේ. මාර්ටින් විකුමසිංහ මහතා පච්චා පරිදි ඇතැම් විට මනුෂ්‍යයෙක් වසර සියයක් ජ්‍යෙන් වූව ද ලබා ගත නො හැකි දැනුම් සම්භාරයක් සහ අත්දැකීම් ගොන්නක් එක් පොතක් කියවීමෙන් ලද හැකි වෙයි. ලෝකය ජය ගත්තේ බොහෝමයක් කියවීමෙන් දිවිය සරු කර ගත්තේ වෙති. ග්‍රේෂ්‍ය සිංහල ගත්තුවරුන් බොහෝමයක් ම ර්ට උදාහරණ ලෙස පුවා දැක්විය හැකි ය. පාසල් ප්‍රස්ථකාලය ඉගෙනුමට තෝතැන්තක් වෙයි. කුඩා කළ කියවීම පුරු වූ විට එය ක්‍රමයෙන් පුරුද්දක්ව ඔබ සමග ම වැඩෙයි.

හත්වැනි ග්‍රේෂ්‍ය භාර ගුරුතුමිය පන්තියට පැමිණ හත්වැනි භා අටවැනි කාල පරීවිණ්ද දෙක ප්‍රස්ථකාලය සඳහා වෙන් කළ බවත් එහි ගොස් කියවීමට සූදානම් වන ලෙසත් සිසුන්ට දැන්වූවා ය. ඔවුන්ගේ රුවී අරුවිකම් අනුව කියවීමට අවස්ථාව සලසා දීම ගුරුතුමියගේ අරමුණ විය. පන්තියේ සිසුන්ගෙන් ඇය ඒ ගැන විමසුවා ය. පන්ති නායක සුදිර පැවසුවේ එක් එක් කතුවරයා ලිපු පොත බැඟින් තෝරා ගෙන කියවීම භොඳ බව ය. සිසුහු කතුවරුන් කිහිප දෙනෙකුගේ නම් හඩු නගා කිවෝ ය. “අප් මාර්ටින් විකුමසිංහ, කුමාරතුංග මුතිදාස, එස්. මහින්ද හිමි, රී. ඩී. ඉලංගරත්න, ජී. ඩී. සේනානායක යන කතුවරුන්ගේ පොත් තෝරා ගනිමු” ලමයි සියල්ලෝ ම ප්‍රකාශ කළේ ය.

ප්‍රස්ථකාලයට ගොස් අසුන් ගත් සිසුහු මඟොල්දුව, ආපේගම, හින්සැරය, භත්පණ, මගුල්කුම, නිදහසේ මන්ත්‍රය, අඩු යහළවෝ සහ රත් හඳුන් රුපය යන පොත් තෝරා ගත්හ. කියවීම පටන් ගැනීමට පෙර ගුරුතුමිය සිසුන් ඇමතුවා ය. කියවීම අත්‍යවශ්‍ය බවත් කියවීමෙන් ප්‍රයෝගන රාජියක් ලබා ගත හැකි බවත් ඇය පෙන්වා දුන්නා ය. කියවා ගෙන යන අතරතුර සිත් ගත්, වැදගත් සිද්ධී, ප්‍රධාන වරිත හෝ කතුවරයා ආදි කරුණු සටහන් කර ගැනීම ද ඉතා වැදගත් බවත් ගුරුතුමිය කිවා ය. ශිෂ්‍යයන්ට තමා කැමති පොත් අදාළ රාක්ක වෙත ගොස් තෝරා ගැනීමට ගුරුතුමිය භා ප්‍රස්ථකාලයාධිපතිතුමිය සහාය වූහ. එක් එක් වර්ග යටතේ ප්‍රස්ථකාලයේ පොත් අසුරා තබා ඇති ආකාරය එහි දී ශිෂ්‍යයන්ගේ අවධානයට යොමු විය.

එක් එක් පුද්ගලයාගේ දැනුම් මට්ටම භා කියවීමේ රුවීය විවිධ වන අතර කියවා ලබා ගන්නා වින්දනය ද විවිධ මට්ටම්වල පවතී. සිසුහු එකිනෙකාගේ

රුවිය අනුව පොත් තෝරා ගෙන කියවන්නට පටන් ගත්හ. වැදගත් කරුණු සිය සටහන් පොත්වල ලියා ගැනීමට ද ඔවුහු අමතක නො කළහ. පොත් කියවීමෙන් පසු එචා රට අදාළ නියමිත ස්ථානයේ තැබීමට ද ගුරුතුමියගෙන් උපදෙස් ලැබේණි. ප්‍රස්තකාලයාධිපතිනිය ඒ සඳහා ඔවුන්ට සහාය වූවා ය. නවකතා, කෙරිකතා, පින්තුර කතා, කවී පොත් මෙන් ම විවිධ විෂයයන්ට අදාළ අතිරේක කියවීම පොත් එක් එක් රාක්කවල වෙන වෙන ම පිළිවෙළට අසුරා තිබීම සිසුන්ගේ අවධානයට තැවතත් යොමු විය. පාසල් කාල පරිවිශේද දෙකක් පොත් පත් පරිදිලනය කළ සිසුන්, ඒ කාලය අර්ථවත්ව හාවිත කිරීම ගැන පන්ති හාර ගුරුතුමිය සතුටට පත් වූවා ය. ප්‍රස්තකාලය තුළ ගත කළ කාලයෙන් තමන් ලබා ගත් ප්‍රයෝගන සිංහල අභ්‍යාස පොතේ ලියන ලෙස ඇය සිසුන්ට දැන්වූවා ය.

සිසුන් අභ්‍යාස පොත්වල “ප්‍රස්තකාලයෙන් ලබා ගත් ප්‍රයෝගන මොනවා ද?” යන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලියා තිබේණි. ගුරුතුමිය සිංහල කාල පරිවිශේදයේ දී එකිනෙකාගෙන් කරුණු ගෙන සාකච්ඡාව මෙහෙයවූවා ය. “සුදිර ලබා ගත් ප්‍රයෝගනයක් කියන්න” ගුරුතුමිය කිවා ය. “මම මඟාල් දුව නවකතාව කියවා වින්දනයක් ලැබූවා.” ඔහු කිවේය. ‘පොතක් තිවරදීව පරිහරණය කිරීමට ඩුරුව ලැබූවා’ය සි බුද්ධික කිවේ ය. “අප්‍රත් දැනුම ලබා ගැනීමටත්, දැනුම ගවේෂණය කිරීමටත්, විමසා බලා තීරණය කිරීමටත් අවබෝධයක් ලැබූවා” සුදිර කිවේ ය. ගුරුතුමිය සිසුන්ගේ පිළිතුරු ඇගයීමට ලක් කළා ය. “අපි විවේකය ප්‍රයෝගනවත්ව ගත කිරීමට පුරුදු වුණා” සිසුහු එක හඩින් කිහ. සිසුන් ප්‍රස්තකාලය වෙත ගෙයේ පොත් පරිදිලනයට යොමු කිරීමෙන් අපේක්ෂිත අරමුණ ඉටු විය සි ගුරුතුමිය සතුටු වූවා ය.

ර්ලග සතියේ ප්‍රස්තකාලයට වෙන් වූ කාල පරිවිශේදය ගුරුතුමිය වෙන් කර ගත්තේ ප්‍රස්තකාලය පරිහරණය කිරීමෙන් දැනුම ලබා පොත් පත් ලියු උගතුන් ගැන විස්තර කියා දීමට ය.

“ලමයි අපි අද කතා කරන්නේ කොළඹ මහජන ප්‍රස්තකාලයේ ඇති පොත් සියල්ල ම කියවා දැනුම ලබා ගත් උගතුකු වන ජී. බ්ලේ සේනානායක මහතා ගැන යි. තම පියාගේ අභාවයෙන් පසුව පාසල් ගමන අතර මග නතර වූ පසු ඔහුගේ පාසල බවට පත් වූයේ කොළඹ මහජන ප්‍රස්තකාලය යි. ඔහු සිය පෙන්ද්ගලික අත්දැකීම විනිවිදීම් අදුර නමැති කෘතියේ විස්තර කරනවා. තමාගේ ඇස්සේ දෙක ම අන්ධව සිටිය දින් විවිධ මාත්‍යකා ගැන ලබා ඇති දැනුම ඔස්සේ ගලා ආ සිතිවිලි සිය සොහොයුරිය සහ ඇගේ දුව ලවා

ලියවා ඔහු ග්‍රන්ථ 16ක් ම එලිදැක්වූවා. කෙටිකතා පොත් හතරක් කාවස ග්‍රන්ථ තුනක් වරිතාපදාන තුනක් එතුමා රචනා කළා. ‘මගේ විශ්වවිද්‍යාලය මහජන ප්‍රස්තකාලය යැයි’ ප්‍රකාශ කළ එතුමා එහි තිබූ පොත් විසි පන්දහසක් පමණ මූල් කාලයේ දී ම කියෙවිවා. ජ්විතයේ අවසාන කාලයේ දී දෙනෙත් අන්ද වුවත් ලිවීම අත්හැරයේ නැ. එතුමා තුළ තිබූ අප්‍රතිහත දෙරෙයයක් ප්‍රස්තකාලය පරිහරණය කිරීමෙන් ලැබූ දැනුමත් ග්‍රන්ථ නිරමාණය කිරීමේ කොළඹයත් නිසා ම, ඔහු සදා අනුස්මරණිය ලේඛකයෙක්. මේ අමතරව මාරුන් විතුමසිංහ, සහ කුමාරතුංග මූනිදාස පිළිබඳවත් ඔබගේ අවධානය යොමු කළ යුතු සි” කියමින් ගුරුතුමිය සිසුන් සමග කළ සාකච්ඡාව අවසන් කළා ය.

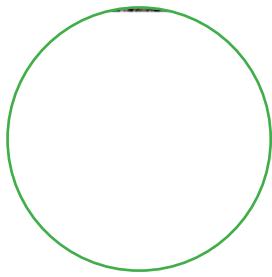
“ප්‍රස්තකාලයට පිය තගමු” යන මෙම පාඩම කියවීමෙන් “කියවීම මිනිසා සම්පූර්ණ කරයි” යන කියමන සත්‍යයක් බව ඔබට වැටහෙනු ඇත. පාසල් දී අර්ථවත්ව, එලදාය ලෙස කාලය ගත කළ හැකි හොඳ ම තැන පාසල් ප්‍රස්තකාලය බව ඔබ සිත තුළ ධාරණය කර ගන්න.

අවබෝධය

1. ප්‍රස්තකාලය පරිහරණය කිරීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු තුනක් ලියන්න.
2. ප්‍රස්තකාලය පරිහරණය කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝගන හතරක් ලියන්න.
3. ප්‍රස්තකාලයක පොත් අසුරා තබන පිළිවෙළ සකස් වන්නේ කුමක් පදනම් කර ගෙන ද?
4. ජ්. ඩී. සේනානායකගේ කෘතියක් පාඩමෙන් උප්‍රටා දක්වන්න.
5. ජ්. ඩී. සේනානායක සිය විශ්වවිද්‍යාලය ලෙස හැඳින්වූ ආයතනය කුමක් ද?

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. ඔබ කැමති ලේඛකයකුගේ පොත් නාමාවලියක් සකස් කරන්න.
2. ලේඛක නාමාවලියක් සකස් කර ඔවුන් විසින් ලියා ඇති ග්‍රන්ථ දක්වා පොත් පිළිච්ඡා සාදන්න.

තොප්පි වෙළෙන්දා

22

නාට්‍යය යනු වේදිකාවක් මත කිසියම් පිටපතකට අනුව රු දැක්වෙන, අසා සහ බලා රස විදිය හැකි නිරමාණයකි. ලමයින් සඳහා ම ලමයින්ට ගැලපෙන තේමාවක් පාදක කර ගෙන ලමයින්ට ගැලපෙන ආකාරයට සැකසුණු නාට්‍ය, ලමා නාට්‍ය ලෙස හැඳින්වේ.

මෙම පාඩම සකස් කර ඇත්තේ සේමලතා සුබසිංහගේ (1936-2015) තොප්පි වෙළෙන්දා නාට්‍යයේ පිටපත ඇසුරෙනි. පුරෝගාමී ලමා නාට්‍ය රචිකාවක වන සේමලතා සුබසිංහ කතන්දර දෙකක් (1979), විකෘති (1992), පූංචි අපට දැන් තේරෙයි (1998), රත්මලී, වලස් පවුල, හිම කුමරිය (2000) ආදි නාට්‍ය රාජීයක් නිරමාණය කර ඇත.

තොප්පි වෙළෙන්දා නාට්‍යයට පදනම වී ඇත්තේ ප්‍රකට ජන කතාවකි. එම කතාවේ රසවත් සිදුවීම් ඇසුරෙන් නාට්‍යමය අවස්ථා නිරමාණය කර ඇති ආකාරය අපුරු ය.

එබදු කතාවක් හෝ සිදුවීමක් හෝ ඇසුරෙන් නාට්‍ය පිටපතක් රචනා කිරීමට ඔබට ද හැකි ය. ඒ සඳහා මග පෙන්වීමක් ද මේ පාඩමෙන් ඔබට ලැබෙනු ඇත.

(තොප්පි වෙළෙන්දාගේ ගෙදර, ඩිරිද තොප්පි, කුඩායට අඩුක් කිරීමට තොප්පි වෙළෙන්දාට උදවු කරමින් සිටියි. දුව සහ පුතා ගල් කිරමින් සිටිති.)

තොප්පි වෙළෙන්දා

(සිංදුව)

- තොප්පි වෙළෙන්දක් මේ මා
තොප්පි හදා ගෙන මේ මා
ලස්සන කුබේක අඩුක් කරා ගෙන
තොප්පි කුඩායක් හිසේ තියා ගෙන
ගමින් ගමට ගමන් ගතෙයි.
තොප්පි ! තොප්පි !! තොප්පි !!!
මා හදාපු තොප්පි
පාට පාට තොප්පි
ප්‍රංචි පුතායයි දුවටයි දෙන්නට
සල්ලි ගෙවා සෙල්ලම් බඩු ගන්නට
ඉස්කෝලේ පොත් පැන්සල් ගන්නට
ගමින් ගමට - ගමන් ගතෙයි.
තොප්පි ! තොප්පි !! තොප්පි !!!
කවුද ගන්නේ තොප්පි...!!!
පාට පාට තොප්පි...!!!
හරි ලාබයි තොප්පි...!

දුවයි, පුතයි

- තොප්පි වෙළෙන්දක් තාත්තා
තොප්පි හදා ගෙන තාත්තා
ලස්සන කුබේක අඩුක් කරා ගෙන
තොප්පි කුඩායක් හිසේ තියා ගෙන

පිරිස

- අම්මා හදා දුන් බත්මුල අරගෙන
ගමින් ගමට - ගමන් ගතෙයි.

දුවයි, පුතයි

- ප්‍රංචි අපට සෙල්ලම් බඩු ගන්නට
පාසැල් පොත් පැන්සල් අරගන්නට
කැමට බේමට සල්ලි සෞයන්නට
ගමින් ගමට ගමන් ගතෙයි

පිරිස

- තොප්පි ! තොප්පි ! තොප්පි !!!
කවුද ගන්නේ තොප්පි...!!!
හරි ලාබයි තොප්පි... !

- (වෙළෙන්දා නිවසින් නික්ම වේදිකාවේ වටයක් යයි.
දැන් ඔහු ගම්මදේදෙන් ගමන් ගනියි.)
- වෙළෙන්දා - පුංචි දුවට පොඩි පුතාට
අව්ව වැස්ස නො දැනෙන්නට
හැඩට වැඩට ගමන් යන්ට
මං හදාපු තොප්පි ගන්න
තොප්පි ///
පුංචි ලමයෙක් - (දුව එමින්)
තොප්පි ! මේ තොප්පි !!
මේ ගේන්න තොප්පි !
අම්මේ, අම්මේ, තොප්පි !
අරන් දෙන්න තොප්පි !!
වෙළෙන්දා - (කුඩය හිසේන් බිමට බා)
එන්න එන්න - බබා එන්න
මෙන්න මෙන්න - මේ බලන්න
වැඩ මිල නැ - ගජ ලාඛයි
හැඩයි, හැඩයි - තොප්පි !!
උමයා - අනේ අම්මේ - මේ බලන්න
මේ තොප්පි - හරි ලස්සන
දාගෙන ඉස්කේර්ලේ යන්න
මේ තොප්පි අරන් දෙන්න.
උමයාගේ අම්මා -
මේ උමයෝ නිකං ඉන්න
අපරාදේ ඇදෙල දාන්තෙ
මිව උඹට අරන් දෙන්න
මා පූග මිල මුදල් කොයි ද?
වෙළෙන්දා - අනේ කමක් නැ හාමිනේ
පුංචි අයගේ ආසාට තෙ
හා ! හා !! හා !!! ගන්න ගන්න
කැමති එකක් ගෙන බලන්න
මට නැ කිසි කරදරයක්
බබාලාට - ඕන හැටිය,

තොරලා - ඇදලා බලලා
 සතුවු වන්න - මිලට ගන්න
 සල්ලි නැතත් - දාල බලලා
 සතුවු වන්න.

අම්මා - (තොප්පියක් අතට ගෙන පරීක්ෂා කරමින්)
 කිය ද මේ තොප්පි ?

වෙළෙන්දා - ගණන් ද මේ තොප්පි ?
 පනම් හතයි - ගජ ලාබයි !
 හැම එකක් ම - එක ම මිලයි

අම්මා - පනම් හතක් නම් වැඩිය වෙළෙන්දා
 පනම් දෙකක් වත් වට් ද මන්දා !
 මට නම් නැ මේවාවල අගයක්
 මේ ප්‍රමාදගේ කරදරය මිසක්.

(ගැහැනිය තොප්පිය ආපසු කුඩායට දමා ලමයාත් අතින්
 ඇද ගෙන යන්ට යයි.)

වෙළෙන්දා - පනම් දෙකක් !
 හරි කතාව
 මේක හදා ගන්ටත් මට
 පනම් පහක් වියදීම්
 ඔහොම තමයි දැන් කාලේ
 බොහොම හිගයි මිනිස්සුන්ට
 කොහොම වුණත් උත්සාහය
 කැම වේල පිරිමහන්ට
 මෙහෙම දේට කොහො මූදල් ද ?
 මේවා කාගේ වැරදි ද ?

(වෙළෙන්දා තොප්පි කුඩා ගෙන වේදිකාව වට්ට ගමන්
 කරයි.)

කවුරුත් නැ තොප්පි ගන්නෙ
 අද නැ කිසි වාසි ලැබුමෙන්
 එහා ගොඩ් ඉදලා මං
 පයින් ගමන් කරලා මට

තෙහෙවුවයි පිපාසයයි
 මිස නැ මට වෙන වාසි
 ඉර මූදුනට ආවා - පාරත් රත් වුවා
 මට මහන්සි වුවා - බඩ ශින්නත් ආවා

(වෙළෙන්දා හොඳ සේවණැති ගසක් දකිනි)

වෙළෙන්දා -
 හොඳ හැටි අතු විහිදී ගිය
 ගසක් ඇතේ
 සුළග සිසිල් කරනා
 දිය ඇලක් ඇතේ
 මෙතැන අගෙයි මට විඩා හරින්ටා
 ගසක සිසිල් සේවණක් ලැබ ගන්ටා
 අසලින් බැස යන අර ඇල වෙතටා
 ගොස් හැකි වෙයි මට දිය නාගන්ටා.
 අහල පහල කිසිවකු තැතුවා දේ
 ගමක් තොටක් බොහෝ
 ඇත්තක වේදේ
 තොප්පි කුඩා රක ගත හැකි දේ
 මදක් ඇස පියා විඩා හරිමි දේ

(ගායනා කරන විට වෙළෙන්දා එය අනිරුපණය කරයි)

පිරිස -
 තොප්පි වෙළෙන්දා මහන්සි - මග හරින්න වෙලා භාන්සි
 හිතලා ඔහු තොප්පි කුඩේ - හිසින් බිමට ගත්තා.
 ගොස් ඇල වෙත දියට තැමි
 සිසිල් දියෙන් මුහුණ තෙමා,
 දිය සිසිලයි නිල්පාටයි
 දිය නාත්තට ඔහුට හිතෙයි
 ඇදුම් උනා ගොඩින් තබා
 ඇලට බැසා ජෛන් ගසා
 දිය පිනා ගෙන නාතා
 විඩා ගොසින් සිත පිරුණා
 ගොඩට ඇවිත් ඇදුම් ඇදන්
 ප්‍රං්ඥ ප්‍රතයි, ප්‍රං්ඥ දුවයි
 උදුටු කරල බිරිද හැදු
 බත්මුල ගෙන ලිභා බලා
 සතුවින් එය කන්නේ.

- වෙළෙන්දා - සිංහල භාලේ බතකුයි
 පොල් සම්බල් හරිම රසයි
 වත්තෙත ගහෙන් කඩිල උයපු
 පොලොස් ඇශ්චිල හරි කදිමයි
- පිරිස - බත්මුල හරි රස වූයේ - රස තහරින් පිනා ගියේ
 විඩාව මග හැරී ගියේ - පොඩිඩක් නිදිමත වූයේ
 වට පිට බැලුවා - කිසිවකු තැතුවා
 තොප්පි කුබේ ගස - මුලින් ම තැබුවා
- වෙළෙන්දා - අහල පහල කිසිවකු තැ ජේන්ට
 හැකි මට ඇල වී විකක් නිදින්නට
 තොප්පි කුබේ මා ලැගින් තියා ගෙන
 එක තොප්පියකින් මූණ වසා ගෙන
 (ගායනා කරන අතර තොප්පි වෙළෙන්දා අනිරුපණය
 කරයි)
- පිරිස - ඉර එළියෙන් ඇස වසා නිදින්නට
 එක තොප්පියකින් මූණ වසා ගෙන
 තොප්පි කුබියක් ලැගින් තියා ගෙන
 ඇස පියා ගනී ගස යට වැනිරී ගෙන.
 (වෙළෙන්දාට නින්ද යයි. එවිට ම ගස්වැල්වල එල්ලී පැද්දී
 එන වුරුරු රෙලක් එතනට කඩා වැටෙයි.)
- පිරිස - (ගායනා කරති. වුරුරෝ නටති. පිතුම් ගසති, ඔන්විලි
 පදිති, සෙල්ලම් කරති.)
- තනම් දෙනා තම් දෙනා තනම් දෙන
 තනම් දෙනා තනෙ නා තෙයි //
- ගසින් ගසට පැන
 ලැගුම් සොයා ගොස් //
 කොළ දුල පලතුරු
 අනුහව කරමින් //

කරනම් අල්ලා - ඔංචිලි පැදිලා
 සෙල්ලම් කරමින් - උසුළු විසුළුවෙන්
 දච්ච ගෙවන්නා - වදුරු රංචුවක්
 එතැනට ආවා //
 කරනම් අල්ලා - සරකස් පැවා
 උසුළු විසුළුවෙන් - විනෝද වූවා
 තනම් දෙනා තනෙනා තෙයි

 ගස යට නිදනා - තොප්පී වෙළෙන්දා //
 දැක දැන් වදුරන් - කලබල වීලා
 හෙමිහිට හෙමිහිට ලං වී - එවිකම් කර බැලුවා.

1 වැනි වදුරා -
 ඇගේ මවිල් හරි පොඩිඩි
 රෙදි කඩමලු ඔතා ඇතෙයි
 මවිල් නැතත්,
 වලිග නැතත්,
 හරියට වදුරෝක් ම වගෙයි !

පිරිස -
 වටෙන් වටෙන් එඩුණා
 විපරම් කර බැලුවා
 හරි පුදුමයි !
 ලොකු පැනයක් !

1 වැනි වදුරා -
 අමුතු වදුරු රාල කෙනෙක්

 3 වැනි වදුරා -
 මං අහලා තියෙනව බං,
 මේ ලෝකෙට,
 වදුරු කුලේ එන්ට කළින්
 හිටිය කියලා,
 මිනිස්සු කියලා සත්තු !

4 වැනි වදුරා -
 උන්ට වලිග තිබුණෙ නැතිලු,
 මවිල් තිබුණෙ හරි පොඩිඩු.

1 වැනි වදුරා -
 හ්ම !
 මුට පිස්සු
 අපට පස්සේ උන් ආවේ
 අපිය ඉස්සරින් ම ආවේ. //

- 5 වැනි වදුරා - උන්ට කැම අඩු හින්දා
වලිගේ නැතිලු
මචිල් අඩුපු
- පිරිස - (ගායනා කරති. වදුරෝ අහිරැපණය කරති.)
පිනුමක් ගැහුවා - පුවක් කිවා.
ගහේ එල්ලුණා - ඔංචිලි පැද්දා
කවුදැයි සිතුවා.
- 6 වැනි වදුරා - පරක්කු වී ආ හින්දා
උන්ට නැතිලු වලිග ලැබුණෙ
උන්ට නැතිලු මචිල් ලැබුණෙ
- 3 වැනි වදුරා - ඒ උණාට
මොලේ වැඩිලු
- 1 වැනි වදුරා - මොලෙන් ඇති වැඩ්ඩි මොකක් ද?
සිතලේල්ට පෙරදියැකි ද?
අපට වගේ හොඳට උන්ට
ගහන් ගහට පනින්ට බැ
- 6 වැනි වදුරා - (කරනමක් ගසා)
කරනම් අල්ලන්නට බැ
- 4 වැනි වදුරා - ගෙවල් නැතුව ඉන්නට බැ.
- 3 වැනි වදුරා - පොලොවෙ මිසක් යන්නට බැ.
- 2 වැනි වදුරා - ඇදුම් නැතුව සිතලයි ලු.
- 4 වැනි වදුරා - ඒ හැරියට අපි
- සියල්ලෝ ම - හපන්නු
- 1 වැනි වදුරා - අපියි ඉස්සරින් ම ආවේ.
උන් ආවේ අපට පස්සේ.
- 4 වැනි වදුරා - උමිලගෙ වාදේ නවත්තපල්ලා
ලිං ගැන සොයලා
බලන්න වරෙල්ලා.

පිරිස - (වදුරෝ අහිරැපණය කරති)
 ඔලුව කසාලා සිතමින්,
 වලිගය අල්ලා බලමින්,
 කෙසේ පැලෙන්න තරමට දැන්,
 වදුරෝ කළුපනා කරති.
 එකා එකා වාද කරති.
 නැවතත් උන් කිටුව කරති,
 තොප්පි වෙළෙන්දාගේ ලගට.
 විමසිල්ලෙන් විපරම කර,
 තොප්පි කුබේ ඇදලා බලති.
 ගස යට නිදනා සතාගේ මලුවේ
 තියනා තොප්පිය
 හොඳ හැටි බැලුවේ.
 තොප්පි දැමු වදුරා ගජපහ වේ.
 තමනුත් හිස තොප්පිය දා බැලුවේ.

වදුරෝ - ආයි ! ආයි !!!
 හරි ජාති
 හැඩය වැඩය - හරි ප්‍රිතිය...

පිරිස - තොප්පි දමාගත් වදුරෝ //
 ප්‍රිතියෙන් පිනා ගියේ
 එකා එකා හැඩ බැලුවෝ
 සන්තොස්සින් පිරි ගියේ
 තොප්පි දමා ගත් වදුරෝ
 ප්‍රිතියෙන් පිනා ගියේ
 යස නැවුම් නැවු වදුරෝ
 මහ හඩින් සිනාසුණෝ

(වදුරෝ සිනාසෙනි)

ඒ හඩින් වෙළෙන්දා, - ගස යට උන් නිදා,
 ඇහැරියේ තිගැස්සී, - හඩ කොහොන් විමසී.
 (වෙළෙන්දා ඇහැරෙයි. මවින වී බලයි)

වෙළෙන්දාට හරි පූදුමයි. - හරි අපුරු වදුරු රෙළක්
 පාට පාට තොප්පි දැමු, - වදුරු රෙළක්

- වෙළඳන්දා - සිහිනයක් වත් දේ - මොන අරුමයක් දේ.
- පිරිස - දද ඇස් පිස හැර බලා
මවිත වී තැගිටිවා,
හිස් කුබි දුටුවා.
- වෙළඳන්දා - (කුඩා දැක ඒ දෙසට පනිමින්)
මගේ අප්පෝද !
කුඩා හිස් !!
- පිරිස - වෙළඳන්දාට දැන් වැටහුණි.
ලන්ට තොප්පි කොහොන් ලැබුණි.
කුබි පිරිලා තොප්පි තිබුණි.
දැන් කුඩා හිස්ට තිබුණි.
දැන් කුඩා හිස්ට තිබුණි.
වෙළඳන්දාට එලාට පෙනුණි.
- වෙළඳන්දා - පොඩි පුතාට
පොඩි දේශීට
පොත් පත් ගන්නේ කොහොම ද?
සෙල්ලම් බඩු ගන්නේ කොහොම ද?
- පිරිස - තොප්පි වෙළඳන්දා දුප්පත්
විය දැන් අන්දුන් කුන්දුන්.
වෙළඳන්දා හිට ගත්තා !
වදුරෝ බය වුණා !
තොප්පි දා ගත් ගමන්
ගහ උඩට තැග්ගා !!
- වෙළඳන්දා - දැන් කොහොම ද - තොප්පි ගන්නේ ?
තොප්පි තැතිව - කොහොම යන්නේ ?
පොඩි පුතාට පොඩි දේශීට
සෙල්ලම් බඩු - කොහොම ගන්නෙ ?
පොත් පැන්සල්
කොහොම ගන්නේ ?
- පිරිස - කලබල වූ වෙළඳන්දා
එහාට ඇවිද්දා, මෙහාට ඇවිද්දා
දැත් හිසේ ගසා ගත්තා. - එහෙ දිවිවා, මෙහෙ දිවිවා

පිස්සු වැහිලා වගේ දිවිවා.
 වදුරන් වික බිමට බැස්සා.
 වලිගය නැති සතා කරපු, - හැම දෙයක් ම ඔවුන් කළා.
 කෝප වූ වෙළෙන්දා - එහෙ දිවිවා මෙහෙ දිවිවා
 ඒක දැකපු වදුරෝ ද - එහෙ දිවිවා මෙහෙ දිවිවා
 කුමක් කරමි දේ - නො දත් වෙළෙන්දා,
 ඒ පස බැලුවා මේ පස බැලුවා
 ඒ දුටු වදුරෝ ද එසේ ම කෙරුවා.
 ඒ පස බැලුවා මේ පස බැලුවා.
 නළලේ අත ගහ ගත් විට
 වෙළෙන්දා
 වදුරෝත් නළලේ අත ගහ ගත්තා
 දැත් ඉණට ගත් කළ ඒ වෙළෙන්දා
 වදුරෝත් සිය දැත් ඉණට ම ගත්තා.

- වෙළෙන්දා - හරි කරුමයක් නේ, - මේක යස වැඩික් නේ,
 වදුරු කොලොප්පමක්.
 මගේ තොප්පී භෞරකම් කර,
 මට කළ හදී මදිවට මූ.
 උසුළු විසුළු පාලා - කොලොප්පමක් පටන් ගත්තා.
 කරන්නම් කො කදිම වැඩික්, - කකුල් කඩලා දානවා මං.

- පිරිස - (ගායනා කරන විට නළවෝ අනිරුපණය කරති)
 වෙළෙන්දා තරහ ගෙන, - එහෙ බලා මෙහෙ බලා,
 ලොකු ගලක් අතට ගෙන, - වදුරන්ට ගැහුවා.
 ඒ දුටු වදුරෝ ද,
 එහෙ බලා,
 මෙහෙ බලා,
 ගල් සොයා අතට ගෙන
 වෙළෙන්දාට ගැහුවා,
 මේ වන විට වෙළෙන්දාට - වැටහුණේ කාරණේ
 වදුරන් කරන්නේ - මහුව අනුකරණයක් මිස
 කොලොප්පම් නො වෙයි.

(අතිශය විලම්බ ලයෙන් දේශනා ගෙලියෙන් ගායනා
 කෙරේ.)

සන්සුන් වූ වෙළෙන්දාට
 තොප්පි තැවත ලබා ගන්න
 හොඳ නුවණක් පහල වුණේ.
 තම හිස මත දමා
 තිබු තොප්පිය වෙතට
 යවා තම අත හෙමින්
 එය අතට ගත්තා
 ඒ විට වදුරෝ ද ඔහු,
 අත් යවා තොප්පි වෙත,
 තම තමන් හිස තිබුණු
 තොප්පි ගත්තෝ අතින්.
 වෙළෙන්දා ඒ ගමන,
 කිවිටු කර කුඩායට,
 තම අත වූ තොප්පිය
 කුඩායට දැමීමා.
 වදුරෝ ද ඒ ගමන
 කිවිටු කර කුඩායට
 තම අත වූ තොප්පි ගෙන
 කුඩායට දැමීමා.
 වෙළෙන්දාට හරි සතුවුයි
 කුඩා පිරිල තොප්පි ඇතෙයි //
 වහා පැන්න කුඩා වෙතට - ගත්ත විගස කුඩා හිසට
 ඉඩක් නො දි වදුරන්හට - හනි හනිකට දිවිචා එපිට
 පසු නො බලා දිවිචා එපිට
 පැන්න වදුරෝ ඒ විගසට,
 තොප්පි කුඩා තිබුණු තැනට,
 කුඩාත් නැ
 තොප්පිත් නැ
 කමක් වුණි ද තේරුම් නැ
 වට පිට බලන්නේ
 කුඩා අරන් ඇත දුවන,
 වෙළෙන්දා දකින්නේ.

(අැත යන වෙළෙන්දා දෙස මඳක් වෙලා බලා සිට සෞමීන් ඉදිරියට හැරෙන වඳුරෝ)

- වඳුරෝ - 1 හරි ! හරි !! හරි !!!
 2 මිනිහෙක්!
 3 හරියට හරි මිනිහෙක් !
 4 වලිගේ තැතත්,
 5 මොලේ ඇතේ.
- සියල්ලෝ ම - මිනිහෙක්!
- (එවත ම වෙළෙන්දා ඉතා ජයග්‍රාහී විලාසයෙන් එතැනින් යන්නට එය.)
- වෙළෙන්දා - තොප්පි ! තොප්පි !! තොප්පි !!

අවබෝධය

1. තොප්පි වෙළෙන්දා නාට්‍යයේ වෙළෙන්දාගේ වරිත ලක්ෂණ මොනවා ද?
2. මිනිස් වරිත හා සත්ත්ව වරිත නිරුපණයේ දී එහි වෙනස පෙන්වීමට කතුවරිය යොදා ඇති ගිල්ප කුම මොනවා ද?
3. වඳුරන් තොප්පි වෙළෙන්දාගේ දුටු වෙනස්කම් මොනවා ද?
4. වඳුරන්ගේ තොප්පි ආපසු ලබා ගැනීමට වෙළෙන්දා යෙදු උපාය කුමක් ද?
5. “සතුන් අතුරෙන් මිනිසා තුවණක්කාර සතු බව මේ නාට්‍යයෙන් අවධාරණය කෙරේ.” මේ පිළිබඳ ඔබේ අදහස් ලියන්න.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. තොප්පි ගන්නට ආ ලමයාගේ අම්මා, වෙළෙන්දා සමග වූ දෙබස ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.
2. වෙළෙන්දා නිදා ගත් ආකාරය කතුවරිය පවසන්නේ කෙසේ ද?
3. මිනිසා වැඩුරාගෙන් වෙනස් වූ හැරී දකින වැඩුරන් අතර පැවති දෙබස ලියන්න.
4. නාටෝවිත අවස්ථා දෙකක් නාට්‍යයෙන් උප්ටා ලියන්න.

උමා නාට්‍ය (පිටපත්) රචනය

උමයින්ගේ පොරුෂ වර්ධනයට, බුද්ධි වර්ධනයට මෙන් ම, මානව දායාවෙන් හෙබේ පුරවැසියකු වීමට අවශ්‍ය පදනම සකස් කිරීමට ද දායක වන ප්‍රබල ම මාධ්‍යයකි, උමා නාට්‍ය.

නාට්‍යයක පෙළ කියවා රස විදිය හැකි ය. නාට්‍යය නරඹා රස විදිය හැකි ය. අසා සිට ද රස විදිය හැකි ය. නාට්‍යය යනු අනුකරණය සි. එනම් තවත් කෙනෙකු අනුකරණය කිරීමකි.

නාට්‍යයක් සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් පිටපතක් තිබිය යුතු ය. එය නාට්‍යය පෙළ නම් වේ. මේ පාඨමට ඇතුළත් වූයේ තොප්පි වෙළෙන්දා නාට්‍යයේ පෙළ යි.

නාට්‍යයක පෙළ ගදා විය හැකි ය. පදා විය හැකි ය. ගදා පදා දෙකෙහි මිශ්‍රණයක් ද විය හැකි ය. පෙළ රචනා කරන්නේ දෙබස් මගිනි. කතාවක් තෝරා ගෙන එය සිදු වන හැරී දෙබස් මගින් දැක්වීමෙනි.

නළ නිශ්චිතයෙන් ප්‍රයෝගනය සඳහා පිටපතෙහි රංග විධාන තිබිය යුතු ය.

ලදා :- වටයක් ගොස් බලා
කුඩා බිම තබා

නාට්‍යයෙහි ඇතුළත් වන පදා කොටස් යෝගා සංගීත තාල අනුව ගායනා කෙරේ.

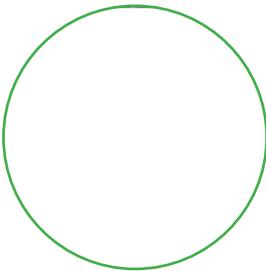
ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තර

- මෙම දෙබස කියවන්න. එවැනි දෙබසක් ලියන්න.

ලේඛන වැල:	වැඩුණු මහ ලොකුවට කීය ද වයස තමුසෙට
කිතුල් ගස:	අහන එක පුදුම ය දැන් මට වයස පනාහ ය
ලේඛන වැල:	මට මාස හයකුත් ද්වස් හතරකි කවමත්
කිතුල් ගස:	ඔබ බාල බව මම දැන ගෙන සිටිම් නොදුට ම
ලේඛන වැල:	නැතත් වයසක් මට උස වෙමි ඕනෑම තරමට මට මෙන් ඉක්මනට හැදෙන්නට බැරි මොකද තමුසෙට
කිතුල් ගස:	ඉක්මනට හැදුණෙනාත් එ ඉක්මනින් නැති වෙත් මග ඇගේ වෙළිලා මාසෙන් දෙකෙන් හැදිලා ඔබ මෙන් මැලුවිලා දහස් ගණනක් ගියා මැරිලා

-ඒස්. මහින්ද හිමි-

- නාට්‍යයේ එන රෝග විධාන ගැන සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
- මලක් සහ බුඩුරකු අතර ඇති වන සංවාදයක් ලියන්න.
- උදෑසන පාසලට පිටත් වන අවස්ථාවේ අයියා, මල්ලී සහ ඔබ අතර සිදු වන සංවාදයක් ලියන්න.
- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් තුනකට සංවිධානය වී ඔබ කැමති ප්‍රංශ කතාවක් තෝරා ගෙන නාට්‍ය පිටපතක් ලියන්න. එය රු දක්වන්න.

යන්ත්‍රවේ

23

ආචාරය රු. ඩිලිවි. අදිකාරම් යනු ලංකාවේ බොද්ධ පාසල් රසක් ආරම්භ කිරීමට පුරෝගාමී වූ විද්‍වතෙකි. පැරණි ලක්ෂිව බොද්ධ ඉතිහාසය තමැති නිබන්ධය සඳහා ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ආචාරය උපාධිය ලැබූ අදිකාරම්, සිංහල විද්‍යා අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට ද දායකත්වය සැපයී ය. ඔහු විද්‍යාව සිංහල මාධ්‍යයෙන් ඉගැන්වීම සඳහා පාරිභාෂික ගබ්ද මාලාවක් සම්පාදනයට කටයුතු කළේ ආරථික දුෂ්කරතා හේතුවෙන් විද්‍යා අධ්‍යාපනයේ ඉහළට ම යැමට තමාට අහිමි වූ අවස්ථාව බොහෝ දරුවන්ට උදා කර දෙමිනි. විද්‍යා පොත් හා විද්‍යා සගරා ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙන් ද පුවත්පත් ලිපි ලිවීමෙන් ද ගුවන්විදුලි කතා පැවැත්වීමෙන් ද ඔහු සිංහල මාධ්‍ය විද්‍යා අධ්‍යාපනයට අනුබල දුන්නේ ය. ඔහු විසින් සම්පාදනය කරන ලද පායකාලීය සිංහල ගබ්දකේෂය බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනවත් කාතියකි. ඔහු පාසල් පරිපාලනයේ දිහා ගිෂ්‍ය විනය සංවර්ධනයේ දී අහිංසාවාදී සිතුවිලි පදනම් කර ගත්තේ ය. සාමකාමී ලොවක් ගොඩනැගීම සඳහා ආචාරය අදිකාරම් විසින් කරන ලද සේවය ඇගයීමට එක්සත් ජාතියාගේ සංගමයේ ශ්‍රී ලංකා ගාංඩාවෙන් 1988 දී එතුමාට සාම ත්‍යාගය පිරිනමන ලදී. සමාජයේ වින්තනය දියුණු කිරීමේ පරමාර්ථයෙන් ආචාරය අදිකාරම් විසින් පළ කරන ලද සිතුවිලි සගරා කාණ්ඩ 58කි. එහි 41 වන කාණ්ඩයෙන් උප්‍රටා ගත් කතාවක් මේ පාඨමට ඇතුළත් වේ.

ප්‍රිය ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යවත්ති,

මබ සැම දෙනාට ම කුඩා යහල්වන් ඇතැයි සිතම්. එයින් සමහර දෙනෙක් අසල් වැසියන් වන්ට පුළුවන, සමහරෙක් ඉස්කේප්ලයේ හෝ ඔබේ පඩික්තියේ ම හෝ සිටින ලමයින් වන්ට පුළුවන.

කුඩා කාලයේ සමාන වයසක ලමයින් සමග මිතු වීම ප්‍රමා වයසහි දී ස්වාභාවික වශයෙන් සිදු වන දෙයකි. එය මත්‍යාජාට අවශ්‍ය දෙයක් යයි ද සිතා ගැනීමට ඉඩ තිබේ.

මේ සම්බන්ධයෙන් කුඩා ලමුන් පර්යේෂණයකට භාජන කර නොමැති යි. එහෙත් ඒ වෙනුවට කුඩා වදුරු පැටවුන් අරගෙන පර්යේෂණ පවත්වා තිබේ.

කුඩා කාලයේ දී සම වයසක වෙනත් වදුරු පැටවුන් සමග සෙල්ලම් කිරීමට ඉඩ නො ලැබූණු වදුරු පැටවු ලොකු වන විට වදුරු සිටින් විරින් නො දන්නා, වදුරු සමාජයට නො ගැළපෙන වදුරෝ වූහ. වදුරා මත්‍යාජාට බොහෝ සෙයින් කිටටු සම්බන්ධකම් ඇති සත්ත්වයෙකි. එහෙයින් ඒ වදුරු පැටවුන්ට සිදු වන දේ මත්‍යාජාටන් සිදු වෙත්සි නිගමනය කිරීමට ඉඩ තිබේ...

...කුඩා කාලයේ දී ඇති වන මිතුත්වය බොහෝ විට සෙල්ලම් කිරීම ආදියට සීමා වෙයි. වයසින් වැඩෙන් ම ඒ මිතුයන් කෙනෙකුට නැති වී යන්ට පුළුවන. එහෙත් මිතුත්වය හෙවත් යහළ බව කුඩා දරුවාගේ ජ්විතයේ වැදගත් කොටසක් වී වැඩෙන්ට පුළුවන.

සැබැඳු මිතුත්වය ආත්මාරථයෙන් හෙවත් තමා ගැන ම සිතීමෙන් තොර වූවකි. මෙමත්‍ය යයි ද මිට ම නමකි. “මෙමත්” යන වචනය සැදී තිබෙන්නේ ද “මිතු” යන්නෙන් ය. කළඹාණ මිතුයාගේ ස්වභාවය හෙවත් හොඳ මිතුරකුගේ ගතිය මෙමත්‍ය යි.

අභාගායකට මෙන් හොඳ මිතුත්වය අතිශයින් ම දුර්ලහ වූ ගතියකි. එය ප්‍රේමය නො වේ, ස්නේහය නො වේ. ආදරය යන වචනයේ පොදු තේරුම ද එහි නැත. ප්‍රේමයන් ස්නේහයන්, පොදු ව්‍යවහාරයෙහි පාවිච්ච වන ආදරයන්, ආත්මාරථකාම් ගති ය, තමා ම මුල් කර ගෙන ඇති වන හැරීම් ය. කළඹාණ මිතුතාව හෙවත් මෙමත්‍ය එවැන්නක් නො වේ. එහි තමා ය අනුන් ය යන හේදයක් නැත. කුඩා ම කාලයේ දී අම්මා කෙරෙහි ද රේට පසු සෙල්ලම් කරන ලමයින් කෙරෙහි ද හට ගන්නා යාලකම නො කෙලෙසි විකාශනය වන්ට ඉඩ හැරිය හොත් නියම මිතුත්වය කවදා හෝ කෙනෙකු තුළ විකාශනය

වන්ට බැරි නැතැයි සිතීමට පුළුවන. දෙමූපියන් විසින් ද ගුරුවරුන් විසින් ද ලමයෙකුට කළ හැකි ලොකු ම සේවය කුඩා කාලයේදී ලමයෙකු තුළ හට ගන්නා ඒ මල් පොහොටුව විනාශ වන්ට නො දී ආරක්ෂා කර දීම ය. ඒ මල් පොහොටුවේ පිළිම සිදු කර දීමට මුළුපියන්ට වත් ගුරුවරුන්ට වත් වෙන කිසිවෙකුට වත් තුපුළුවන. කළ හැකිව තිබෙන්නේ නොයෙකුත් උපදුවයන් නිසා ඒ කැකුල වියලි යන්ට වත් කැඳී බිඳී යන්ට වත් ඉඩ නො ලැබෙන සේ ආරක්ෂා කර දීම පමණ ය. පිළිම පුද්ගලයා තුළින් ම සිදු විය යුත්තකි.

මෙම සාකච්ඡාව අවසන් කිරීමට කළින් අපේ පැරණි පොතක දැක්වෙන එක්තරා පුවතක් ගැන සඳහන් කිරීම සුදුසු යයි සිතම්.

බුදුන්වන්සේ ද උන් වහන්සේගේ ඇුති සහෝදරයක වූ ආනන්ද හාමුදුරුවන් වහන්සේ ද එක් දිනයක සවස් හාගයෙහි කථා සල්ලාපයක යෙදී සිටියහ. “ස්වාමීනි, උසස් ම ජීවිතයෙන් දෙකෙන් පංගුවක් කළයාණ මිතුයෙකු වීම යයි සිතම්”යි ආනන්ද හාමුදුරුවන් වහන්සේ කිවේ ලු. ජීවිත බුදුන්වහන්සේ මෙසේ කිවේ ය. “එසේ නො කියව ආනන්ද, එසේ නො කියව ආනන්ද, උසස් ම ජීවිතයෙන් දෙකෙන් පංගුවක් නො ව සම්පූර්ණයෙන් ම බුහුම වරියාව කළයාණ මිතුතාව වන්නේ ය.”

බුහුම යන්නෙහි තේරුම ඉතා ම උසස් යන්න ය. වරියා යනු හැසිරීම ය. එහෙයින් බුහුම වරියා යනු ඉතාම උසස් හැසිරීම ය. බුහුම විහාර යනු ද මිට ම සමානාර්ථ වේ. විහාර යනු වාසය කිරීම ය, ජීවත් වීම ය. මෙමතිය හෙවත් මිතුතාව ද බොහෝ විට බුහුම විහාර යන නමින් ම හැඳින් වේ.

යහළිකම ඉතා උතුම් දෙයකි. එය ආත්මාර්ථයෙන් කිළිට කළ යුතු නො වේ.

සිතුවිලි - 4වන කාණ්ඩය

ඉහත ඔබ කියවූ ලිපියේ මිතුත්වය පිළිබඳ අපුරු විග්‍රහයක් දැක්වෙයි. ඒ, රු. බැලිලිවි. අදිකාරම් කුඩා ලමයින්ට මිතුත්වය පිළිබඳ සිය අදහස් ප්‍රකාශ කළ ආකාරය යි. කිසියම් කරුණක් පිළිබඳව ඉදිරිපත් කරනු ලබන සමස්ත පැහැදිලි අදහසක් දරුණුනයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. අදිකාරම් වැඩි වශයෙන් අවධානය යොමු කළේ ලමයින් හා තරුණ පරපුර යහමග යැවීමට ය. වින්තකයෙකු වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා ජනතාවගේ වින්තනයෙහි වෙනසක් ඇති කිරීමේ අරමුණින් ඔහු නවීන විද්‍යා සගරාව හා සිතුවිලි නම් ප්‍රස්තිකා මාලාව සම්පාදනය කළේ ය. පාරමිපරික විශ්වාස හා ඇදහිලිවලින් ඇත් වූ, ආවාර්ය අදිකාරම් පළ කළ ඇතැම් අදහස් තියුණු මත හේදයට හා විවේචනයට ද ලක්

විය. එතුමාට ජාති හේදයක්, ආගම හේදයක් හෝ පන්ති හේදයක් නො විය. මූල්‍ය මෙනිස් වර්ගයා ම එක ම ජාතියක් ලෙස සැලකු ඔහු වර්ගවාදී ගැටුම්වලින් තොර සාමකාමී ලොවක් ගොඩනැගීම සඳහා නිරතුරුව කැප වී කටයුතු කළේ ය. එම උදාර කැප වීම වෙනුවෙන් එතුමාට කරන ලද උපහාරයක් ලෙස 1980 දී එක්සත් ජාතින්ගේ සංගමයේ ශ්‍රී ලංකා ගාංඩා විසින් පළමු වරට සාම ත්‍යාගය පිරිනමන ලදී. එයින් ලැබුණු රුපියල් දස දහසක් වටිනා වෙක්පත සාම කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිජ්‍යාමුර්ති මධ්‍යස්ථානයට පරිත්‍යාග කළේ ය.

අදිකාරම්තුමාගේ අහිංසාවාදී ප්‍රතිපත්තිය රට ම දත්තා කරුණකි. පාසල් පරිපාලනයේ දී භා දිෂා විනය සංවර්ධනයේ දී ඔහු අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති ශිෂ්‍යයන් තුළ අහිංසාවාදී සිතුවිලි රෝපණය කිරීමට හේතු විය. “මුවා දෙනු පරහට තමා සම්මතෙහි පිහිටා සිට” යන කියමන අකුරට ම අනුගමනය කළ එතුමා තම අවිහිංසාවාදී පිළිවෙත ක්‍රියාවෙන් ම සනාථ කළේ ය. සොබා දැනමට පරිසරයට ඇශ්‍රුම් කළ එතුමා තමා ද එහි කොටසක් ලෙස සැලකුවේ ය. අදිකාරම්තුමා විසින් ලියන ලද ලේඛනවලින් භා පවත්වන ලද දේශනවලින් ඔහුගේ අහිංසාවාදී, මානවහිතවාදී දැක්ම මනාව ප්‍රකට කෙරිණි.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

පාරිභාෂික වචන	එක් එක් විෂයට අදාළ සංකල්ප හඳුන්වන වචන
සමාන වයස්ක	සමාන වයසට අයත්

අවබෝධය

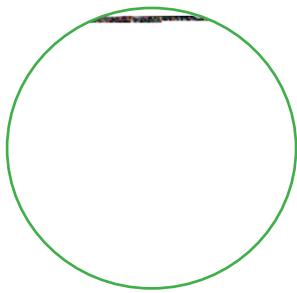
1. පාඨමේ ඇතුළත් පර්යේෂණ සඳහා ගොදා ගෙන ඇත්තේ කවුරු ද?
2. කුඩා කාලයේ යහළකම සීමා වන්නේ කුමන කාර්යයකට ද?
3. සැබැඳුම් මිත්‍රත්වයේ ස්වභාවය කුමක් ද?
4. මෙහි මල් පොහොටුවකට උපමා කර ඇත්තේ කුමක් ද?
5. පාඨමේ කියුවෙන ඉතා ම උසස් හැසිරීම කුමක් ද?

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. පහත දැක්වෙන වචන සඳහා සමානාර්ථකත් පද පාඨමෙන් තෝරා ලියන්න.
 - i. අවාසනාව
 - ii. යහපත්
 - iii. මිනිසා
 - iv. වාරිතු
 - v. පුෂ්ප
2. පහත දැක්වෙන වචනවලට විරැදුධාර්ථකත් පද පාඨමෙන් තෝරා ලියන්න.
 - i. යුදකාමී
 - ii. වෙරය
 - iii. අසමාන
 - iv. හාගාය
 - v. ලොකු

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. “ආචාර්ය ර. බඩිලිවි. අදිකාරම්ගේ ජාතික මෙහෙවර” යන මාත්‍රකාව යටතේ පාසල් බිත්ති ප්‍රවත්පනය ලිපියක් ලියන්න.

පොල් ලද සැරි

24

‘ප්‍රබන්ධය’ යනු ‘මනා කොට බඳින ලද්ද’ යන අදහස ඇතුළත් වචනයකි. කිසියම් තේමාවක් පදනම් කර ගෙන අනුපිළිවෙළින් කරුණු ගෙපා රසවත් ලෙස ගොඩ නගන ලද රචනාවක් නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. එය අර්ථවත් වීම ද අවශ්‍ය වේ.

සිංහල ප්‍රබන්ධ රචනය සඳහා මග පෙන්වන පොත් අතර කුමාරතුංග මුනිදාස (1887 - 1944) මහතාගේ ප්‍රබන්ධේපදේශය හා ප්‍රබන්ධ සංග්‍රහය කෘති සුවිශේෂ වේ. මෙම පාඨමේ ඇතුළත් වන්නේ ප්‍රබන්ධ සංග්‍රහයෙන් උප්‍රටා ගත් කතාවකි.

සිංහල හාජා හා සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයට විශාල මෙහෙරක් කළ කුමාරතුංග මුනිදාස, ලමයින්ගේ හාජා සාහිත්‍ය දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා කියවන තුවණ තමින් පොත් පෙළක් ද සම්පාදනය කළේ ය. එතුමා ලියු ලමා කවි ලමයින් අතර ජනප්‍රිය ය.

මෙම පාඨමේ ඇතුළත් කතාවත් එය රචනා කිරීමට පාදක වූ කතා සැකිල්ලත් පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න. නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචනය සඳහා එය ප්‍රවේශයක් වනු තිසැක ය.

කියවන්නාට පහසුවෙන් අර්ථය වටහා ගත හැකි සහ කියවීමට ප්‍රිය උපද්‍රවන ආකාරයට නිරවුල් බස් වහරක් හාවිත කරමින් නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචනා කිරීමට ඔබට ද හැකි ය.

පෙර ලක් දිවැ දකුණු දෙසැ මාතා නම් පුරුෂයෙක් වේ. හේ සවිමත් ය. තෙදවත් යැ, අවි සිජේහි කෙල පැමිණියෙකි. ඔහු බෙහෙවින් සමත් වුයේ ද්‍රීඩ් මට යි. ඔහු මෙන් සමත් වූ තවත් මිනිස්සු දේ තිස් දෙනොක් ඔහුට එකතු වූ හ. තුන් තිස් දෙන මැ කෙලි පිණිසැ ද අහර පිණිසැ ද ඇබැසි පිණිසැ ද දවස් පතා ද්‍රීඩ් මි කෙලෝ යැ.

වරක් මහ තියගෙක් පැමිණියේ යැ. ද්‍රීඩ් මි කරන්නවුනට ඒ ඉතා හොඳ කෙලෙකි. වල් අසලැ වැවි ආදියෙහි දිය සිදි-ගිය විටැ වන සත්ත්‍ර පවසින් මහ දුක් විදිත්, පැන් සෞයා ඒ ඒ අතැ යෙත්, ඇතැම් විටැ මහ දාවල්හි දු ගම්මානයට පවා පැමිණෙන්. ඒ තියං සමයෙහි දිනෙකැ මේ තුන් තිස් දෙන ද්‍රීඩ් මි පිණිසැ ගියේ යැ. රක්මේ සිටැ, කැලුරු ගසා, සතුන් පස්සේ ඒ මේ අතැ දිවැ, ඔවුන්ගේ වෙහෙස ඉතා මහත් වියැ. හිරැ රස් ගිනි මෙන් උණු යැ. එ කලැ ඇති වන පිහාසාව කෙබඳ ද යනු සිතා ගත හැකි යැ. ද්‍රීඩ් කරුවෙන් වන සතුන් සෙවිල්ල තිබියැ දී දිය සෞයන්නට වුහ. එහෙත්, ඔවුන්ගේ ඇගින් ගලන දිය විනා අන් දියෙක් නම් නො ලැබිණි.

පවස ඉතා මහත් වැ, ඒ සියලු දෙන මේ ලොවැ ආසාව බුරුල් කරන්නට වන් කළේහි, ඔවුන් පෙර තුදුටු ගසෙක් නොත් හමු වියැ. එහි උස සලකන කලැ කද සිහින් යැ. මුලැ සිටැ අග දැක්වා මැ එහි වැඩි වෙනසෙක් නැති. මහත තුන් රියනාක් පමණ වුව ද, දිග තිස් රියනාක් පමණ වියැ. එහෙත් අතු බෙදීමෙක් නැති. ගස අගැ පමණෙක් පියා පත් වැනි කොළ රසෙකි. මහ සැලි වැනි ගෙඩි කරවිය වවා පෙනිණ. ‘මේ බඳු මහත් ගෙඩි ඇතුලැ නම් පැන් පොදුක් වියැ යුතු මැ යැ’ යනු ඔවුනට වූ හැඟීම යි.

එ්, සිත-සිතා ඉන්නට තැනෙක් හෝ වේලාවෙක් හෝ නො වේ. එකෙක් උත්සාහයෙන් ගසට ඇදුමෙන් යැ. පයට හෝ අතට හෝ ගැන්මක් නැති කද දිගේ ඉහළට ඇදීම පහසු නො වේ. පවසට එන් සිදු වන්නට, ඒ අපහසු කම් දැන් නො පෙනේ. ගසට ඇදුමෙන්, එහි කද කෙළවර වූ මහ කොළ නැවුවක් අල්ලා-ගෙනැ, ඉගෙහි වූ සිරිය ඇදැ, ගෙඩියෙකැ නැවුව කපන්නට වියැ. රිලා අතක් පමණ මහත් වූ ඒ නැවුව කැපීමට මිනිසාගේ සකල උත්සාහය යෙදිණ. තැනා අවදානම් යැ, කටයුත්ත තුපුරුදු යැ; යෙදියැ හැක්කේ එක් අත යැ. සිරියැ මුවහත තියුණු නො වී නම් කැපීම උගහට යැ. නැවුයෙන් අඩක් පමණ කැසුණු පසු, ඉවැසිලි මඳ වූ මිනිසා, අතට වැර දී සිරිය තදින් ඇද්දේ යැ. ගෙඩිය නැවුයෙන් වෙන් වියැ. ගසැ මුලැ වූවේ වහා ඉවතට පැනැ-ගත් හ. මහ හබේක් නැගිණ. තිස් කළයක් ගන්නා සැලියක් පමණ වූ ගෙඩිය බිමැ පෙරෙලෙන්නට වියැ.

ද්‍රුඩයමිකරුවේ ගෙඩිය පිරික්සූහ. නවුව වටා මහ තැරියෙකි. ඒ, ගෙඩියට තදින් ඇලී සිටියේ යැ. එ තැන් සිටැ ගෙඩිය මහත් වැ-ගොස්, යළි දු සිහින් වැ උලෙකින් කෙළවර වුයේ යැ. තැරියේ සිටැ එ තැනට ගෙඩිය තුන් අසකට බෙදෙන වෙහෙලි තුනෙක් මතු වැ සිටියේ යැ. එකෙක් මහ පොරොවක් ගෙනැ තැරිය දෙසින් කපන්නට වියැ. සිතු පමණට ඒ අපහසු කාර්යයෙක් නො වී යැ. පිටත නිල් වුව ද, ඇතුළත සුදු යැ. හත් අට පහරකට පසු එක් පොරෝ පහරක් විදින්නා මැ පොරෝ-දරු ඇදැ-හෙලන තරම් වේගවත් දිය පහරෙක් ගෙඩියෙන් තික්මිණ. සියලු දෙන උමතු වූ හ. එහෙත් පුදුමය පසෙකැ තිබියැ දී ඔවුන් කෙලේ ඔවුනොවුන් පරයා පවස සන්සිදුවා-ගැනීම යි. ඒ මිහිරි පැනෙකි. එකා දේ තුන් වරු මුව ලං කෙලේ යැ.

තුන් තිස් දෙනාගේ මැ පවස සන්සිදිණ. ගෙඩිය ඇතුලේ පැන් තව ද බොහෝ යැ. ඔහු, සිදුර මහත් කොටැ එකී බැලු හ. ආශ්වර්යයෙකි! ඔවුන්ගේ පවස පමණක් නො වැ සා ගිනි ද නිවන්නට ගෙඩිය පොහොසත් සේ යැ. ඇතුළතැ සුදු මදයෙකි. දෙඩීමට කල් නො යවා, ඔහු ඉතිරි පැනීන් එකකු නහවා පිරිසිදු කොටැ, වැයක් අතට දී, ඔහු ගෙඩිය තුළට යැවු හ. හේ මද සැසැ සැසැ එලියට දෙයි. එලියහි වුවේ එය ඇදැ ඇදැ කති. සියලුලන්ගේ සා ගිනි කෙළවර වුව ද මදයේ කෙළවරක් තුදුටු වැ-දරුවා ගෙඩියෙන් පිටතට පිනි යැ. සියලුලේ ඒ පුදුම ගෙඩිය ගැනැ මැ දොඩ්මින් ගම් බලා ගිය හ.

මැත කාලයෙකැ දී ඔහු යළි දු ඒ ගස බලන්නට ගිය හ. ගස මැනැවින් පිරික්සා බලා, පැසුණු නො පැසුණු ගෙඩි කිහිපයක් ද තෙලා-ගෙනැ, ඔහු පෙරලා ගමට අවුත්, පැසුණු ගෙඩියක් පැල වෙන්නට ලු හ. සුදුසු කළේහි එයින් පැලයෙක් තැගී වැඩින්නට වියැ. පස් වසකට පමණ පසු එහි ගෙඩි ද හට-ගත්තේ යැ. එහෙත්, අහාගායයෙකි. මිනිසුන්ගේ ඇස් වහ කට වහ වැදීමෙන් දෝ, වනයෙහි දී එ තරම් මහත් වූ ගෙඩිය, ගමෙහි දී මෙ තරම් කුඩා වියැ. කෙසේ වුව ද පොල් ගමට පැමිණියේ යැ.

පහත දැක්වෙන්නේ ප්‍රබන්ධෝපදේශය පොතෙන් උප්‍රටා ගත්තා ලද ‘පොල් ලද සැටි’ කතාවේ සැකිල්ල යි.

1. මානා නම් දුඩු තායකයා - ඔහුගේ පිරිස - දෙ තිස් දෙනා - දිනපතා දැඩියම්.
2. තියෙන සමයේ දිනෙකු මහ වනයේ දැඩියම - මහ දාවල් පිපාසාව දිය සෙවිල්ල.
3. වන මැදි ගස - සිහින් දිග කද - පියා පත් වැනි කොළ - මහත් සැලී වැනි ගෙඩි.
4. ගසට ඇදීම - ගෙඩියෙකු තටුව මහත් උත්සාහයෙන් කැපීම - ගෙඩිය මහ හඩින් බීම පීම.
5. එකකු ගෙඩියේ මූහුණ පොරාවෙකින් බොහෝ වේලා කපා සිදුරු කිරීම - උල්පත.
6. තුන් තිස් දෙනාට මැ පැන් - ඉතිරි පැනින් එකකු නාවා පිරිසිදු කිරීම - වැයක් දී ඔහු ගෙඩිය තුළට යැවීම - ඔහු මද සැසැ පිටතට දීම - සියල්ලන් ගේ බඩ ගිනි නිවීම.
7. ඒ පිරිස පසු කාලයෙකු දී ඒ ගසින් ගෙඩියක් ගෙනැ ගොස් ගමේ වැවීම - කැලැවේ දී එ තරම් ලොකු ගෙඩි ගමේ දී කුඩා වීම.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

සවිමත්	භක්තිමත්
තෙද්වත්	තේජවන්ත/ප්‍රතාපවත්/ආනුභාව සම්පත්ත
අවිසිප්	ආයුධ ශිල්පය/අවි ආයුධවලින් සටන් කිරීමේ ශිල්පය
පවසින්	පිපාසයෙන්
කැලැ ගසා	වන සතුන් කොටු කර අල්ලා ගැනීම
නියං සමය	ඉඩෝර කාලය/වැසි නො වසින කාලය
බුරුල් කරන්නට	අත හරින්නට/ලිහිල් කරන්නට
සැලි	ලොකු මුට්ටියක්
කරවිය	ගහේ ඉහළ කොටස
ගැන්මක්	වාරුවක්/අල්ලා ගැනීමට හෝ පය තබා ගැනීමට හෝ තැනක්
සිරිය	කුඩා කඩුවක් වැනි ‘සිරිය’ තම වූ ආයුධය,
තැරිය	නැවුව වටා ඇති ගෙඩියට සවි වූ පොත්තක් වැනි කොටස
තුන් අසකට	තුන් පැත්තකට
වෙහෙලි	නාරටි
පොරෝ දරු	පොරෝව දරන්නා
උමතු	පියවි සිහිය තොමැති
පරයා	පරාද කරමින්/අවිබවමින්
මුව	කට
ආශ්චර්යයකි	පුදුමයකි
සාගිනි	බඩිනි
සැස සැස	රහිමින්/කප කපා
වැ දරුවා	වැය/රහින ආයුධය රගත් තැනැත්තා
කටවහ	කට වවනවල ඇතැයි විශ්වාස කරන විනාශකාරී බව

අවබෝධය

1. මානා හා එක් වූ මිනිසුන් සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
2. ඔවුන් ද්‍රව්‍යම් කළේ කුමක් සඳහා ද?
3. ද්‍රව්‍යම්කරුවන්ට තියගය වඩාත් වාසිදායක වන්නේ ඇයි?
4. ඔවුන් දුටු ගසෙහි ස්වභාවය විස්තර කරන්න.
5. මේ අගෙනා ගෙවී වර්ගයේ නම කුමක් ද?

රසවත් කතා ගොනම්

ඉටුම් පිහුම් කටයුතුවලදී තැකිව ම බැරි ‘පොල්’ අපට ලැබුණේ කෙසේ දැයි ‘පොල් ලද සැටි’ කතාවෙන් ඔබ ඉගෙන ගන්නට ඇත. ඒ කතාව ප්‍රබන්ධ කරනු ලැබුවේ කුමාරතුංග මුතිදාස සුරින් විසිනි.

කතාවක් නිර්මාණය කරන්නට සූදානම් වන ඔබ බොහෝ දේ උගත යුතු වෙයි.

මුළුන් ම භාෂාව යොදා ගන්නා ආකාරය හඳුනා ගත යුතු ය. තමන් භාවිත කරන වචන මගින් රස මවන්නටත්, කියවන්නාට ඒ පිළිබඳව දනවන්නටත් හැකි වෙයි. අපි උදාහරණයක් ගෙන බලමු.

දිවා ආහාරය සඳහා කැම මේසය වෙත පැමිණි මා දෙස පූසා බලා සිටියි.

කැම මේසයේ හැඳි ගැටෙන හඩි ඇසුණු සැකීන් පූසා ද මා අසල ය. උග මා දෙස බලා සිටියේ “මටත් බඩිනියි” කියන්නාක් මෙනි.

මේ පාඨ දෙකෙන් ම කියුවෙන්නේ එක ම දෙයක් ව්‍යවත් දෙවැනි පාඨයෙන් මේ ප්‍රකාශය කරන්නාගේ හිතේ පවතින සත්ත්ව කරුණාවත් ඉති කෙරෙයි. අපට ද එය හැගෙන්නට, දැනෙන්නට පටන් ගනී. වචනවල තිබෙන බලය එයයි.

ඔබ කතාවක් නිර්මාණය කරදී හැඟීම් දැනෙන ලෙස වචන හැසිරවිය යුතු වන්නේ, එසේ නොමැති වූ විට ඒ නිර්මාණය රසවත් නො වන බැවිති. නිතර නිතර පොත පත කියුවීමෙන් එවැනි රසවත් යෝදුම් උගත හැකි ය. එමෙන් ම කවියක් හෝ කතාවක් හෝ නිර්මාණය කරන්නට විවිධ වූ අත්දැකීම් තිබිය යුතු සි. අත්දැකීම් ලබා ගන්නට අප පරිසරය තිරික්ෂණය කිරීම ඉතා වැදගත් වනු ඇත.

සද පහන, හිරු උදාව, හිරු බැසීම, කදුකරය, වලාකුල්, හඳ පායා ඇති රය, මුහුදු වෙරල, වෙල් යාය, පොද වැස්ස, කුණාවුව, මල් පිරුණු ගස, බියකරු වචනය පමණක් නොව කුණියා, මී මැස්සා, පළුගැටියා, වේයා, සමනාලයා වැනි සතුන් ගැන ද පැයුරු විවිම, දැල් ඇදීම, ලි ඉරීම, වළං තැනීම ගැන ද හේන් කෙටිම, පැල් රකීම, ගොයම් කැපීම වැනි දේ ගැන ද අප විමසිල්ලෙන් සිටිය යුතු ය.

ඒ ඒ තැන්වල ස්වාභාවික සුන්දරත්වය, ඒ ඒ සතුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම්, ඒ ඒ අයගේ දුක්, සතුට වැනි හැරීම ගැන අවබෝධ කර ගත යුතු ය. එවිට ඔබටත් බොහෝ දැනු ලිවිය හැකි වනු ඇත.

අප ඉගෙන ගත් යුගල පද රුසී, ප්‍රස්ථාව පිරැලි, ආදි සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් මෙන් ම උපමා හා රුපක ආදි අලංකාරවත් යෙදුම් ද නිර්මාණයක් රසවත් කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි ය. මේ බව ලිවිමෙන් ම අවබෝධ කර ගත යුතු යි.

කුමාරතුංග මූනිදාස මහතාගේ කියවන තුවණ පොතෙන් උපටා ගත් තවත් කොටසක් කියවමු.

“මුගටි දෙදෙන දද පසින් නයාට ලං වන්නට බලනි. එකෙක් සුදුසු පමණට ලං වන්නට බලයි. නා පෙණය විදුලිය වෙසින් එ දෙසට වදී. නා මස් කොතරම් රසවත් වුව ද ඒ පහරෙහි මරුවා සැගැලී සිටුනා බව මැනවීන් දන්නා මුගටියා පස්සට පති. ඒ අවසරයෙන් වැඩ ගන්නට සිතා අනෙක් මුගටියා බලයි ලං වන්නට. එහෙන් නයා යුදට බටුයේ ඒ බව නො දැන නො වේ. එහෙයින් අර පසට නැමුණු නා පෙණය, සිතන්නට ද පෙර මේ පසට පහර දෙයි. මේ මුගටියා ද පස්සට පිනිමෙන් මැ මරුවාගෙන් ගැලැවේ. දැන් මුගටි දෙදෙන දෙපසින් මදක් ඇත්ව සිටිති.”

මේ කතාව කියවන විට අප ඉදිරියේ මැවෙන්නට පටන් ගන්නා නයි-මුගටි පොරය අපුරු ය. එපමණක් නො ව මෙහි අවසානය කුමක් දැයි දැන ගැනීමේ ආසාවක් ද ඇති වෙයි. ඒ නිසා ම කතාව කියවා හමාර කරන තුරු ඉවසිල්ලක් ද නැත. අගනා නිර්මාණයක් එක් වරක් කියවා පසෙකින් තැබීමට සිත් නො දෙයි. නැවත නැවත කියවීමට අප පොලඹවන්නේ එහි යෙදී ඇති රසවත් හාඡාව යි. ඇසු දුටු දෙයක් රසවත්ව කියන්නට, ලියන්නට හාඡාවේ වවන බොහෝමයක් අප දැන සිරිය යුතු යි. වවන රසවත්ව යොදා ගෙන අපින් ප්‍රංචි ප්‍රංචි කතා නිර්මාණය කරන්නට උත්සාහ කරමු.

ලිඛිත අභ්‍යන්තර

1. සතියකට එක් කතාවක් කියවා, එහි කතුවරයාගේ නම, කතාවේ කියුවෙන සිදුවීම, ඔබ සිත් ගත් අවස්ථා ඇතුළත් කරමින් විස්තරයක් ලියා යහළුවන් අතර පුවමාරු කර ගන්න.
2. පහත සඳහන් කතා සැකිලි ඇසුරෙන් රසවත් කතා නිර්මාණය කරන්න.
 - i. • විශාල කළුගල් ගොඩක් මිදුලේ පසෙකින් පෙනෙන්නට ඇත.
 - ඒ අසලින් නයෙක් ඇදි යයි.
 - මුගටියා කුරුමානම් අල්ලමින් නයා වෙත පනී.
 - නයා ජය ලබන්නේ අසිරුවෙනි.
 - මුගටියා කැ ගසන හඩක් ඇසෙයි.
 - ii. • සුන්දර දිය ඇල්ලක් කඩා හැලෙයි.
 - කෙකුවට සිනා හඩ අවට පැතිරෙයි.
 - එක වර ම ලමයකු කැ ගසන හඩක් ඇසෙයි.
 - පිරිස කළබලයට පත් වී එදෙසට දුවති.
 - තැවත සිනා හඩ මතු වෙයි.
 - iii. • නිවස අසල උසට වැඩුණු බට පැහැරකි.
 - ලේන් අම්මා සහ තාත්තා හඩ නගමින් ඒ මේ අත දුව පනිති.
 - කුඩාව බිම වැටී ඇත.
 - ඒ දෙසට දිව එන මව සහ පුතා හඩක් නගති.
 - කපුවා කාක් කාක් හඩින් නදි ඉවතට පියකා යන්නේ අසතුවෙනි.
3. ඔබ දත්තා ප්‍රස්තාව පිරුළකට අදාළව කතාවක් නිර්මාණය කරන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යන්තර

1. රසවත් ලමා කතා පොත් කියවන්න.
2. වැඩිහිටියන්ගෙන් රසවත් කතා අසා දැන ගන්න.
3. නිවසේ කඩා ප්‍රස්තකාලයක් ආරම්භ කරන්න.

සභා සුරක්ෂා - දැනගේ උරුවන්

නොත්තින් පිළිගෙනකීම - ගණ්ඩෙන් රුම් කාත්තිගුවෝම්

සුරක්ෂා
Suraksha

අධ්‍යාපන ආමාත්‍යාංශය ලබන් ශ්‍රී ලංකාජිය පාසල් දැනුන්
වෙනුවන් නොමිලේ ලබනෙන රක්ෂණවරත්තය
දැන් වැඩි ප්‍රතිලාභ සම්බන්ධ දිරියට ඔ

- රජයේ රෝහලක ප්‍රතිකර සඳහා දිනකට රු. 3,000ක් ඇතුළු
රෝහලන්නේ දි සිදුවෙකුට රු.200,000ක ආවර්තනයි.
- භාණිත රෝහියෙන ලෙස එකිනෙර ලො ගැනීමේ දී සිදුවෙකු
සඳහා රු. 20,000ක්.
- අදාළයෙන් නොරුවල මෙයෙක දී උපියල් උ 200,000ක
ආවර්තනයි සහ සිදු වියෙකු දී රු. 150,000ක්.
- අයාධා නො දැනුවාලීන රෝහකට සඳහා වන අවචකය
රුපියල් 200,000ක හෝ එකට වැඩි (හෙයෙන අවන්නට මත)
- කළඹා අභ්‍යන්තරයිල් මූලම් ඉහෙකයිල් පාත්‍රකාශීල මාග්‍රැම්වර
කළුත්කර වුවුන්තුම් ඉවෙස්ක් කාප්‍රතිත් තිෂ්ටම්
බිජ්‍යාමුතු වෙමුවම අතික පිරිභාපන්තුන් දෙනා පිශිතු.
- අර්ථ මරුත්තුවමනා ඉන්ඩ්ල් සිකිස්සාක්කාක නාභෙෂණීර්හු
රු. 3,000 ඡේලා...න්කලාක, මරුත්තුවමයෙනියිල් තන්කි සිකිස්ස්
පෙනුමි...ත්තු ගුරු මානෙවරුන්තු ත්වලා රු.200,000 කාප්‍රති.
- වෙළි තොයාලාරාක සිකිස්ස පෙනුම් ගුරු මානෙවරුන්කානා
කාප්‍රති රු.20,000.
- පෙර්ම්ප්‍රොට්/පාතුභාග්‍යාර් මරුත්තින්පොතු රු.200,000
කාප්‍රති, මානෙවරුතු මරුත්තින්පොතු රු.150,000
- පාතුජාමන ත්ව්‍යාන්තිකාව ත්ව්‍යාන්තිකාව ත්ව්‍යාන්තිකාව
කාප්‍රති රු.200,000 අඛ්‍යතා අතර්තු මෙල (මුශ්‍යමය
යාන තෙහෙවයෙයි පෙනුත්තු.)

මොල්ය තක්වල්ක්‍රුන්කු

කළඹා අභ්‍යන්තරයි - 0113641555

වැඩි විස්කර සඳහා

අධ්‍යාපන අමුන්ත්‍රාවය
කළඹා අභ්‍යන්තරයි
Ministry of Education

අධ්‍යාපන අමුන්ත්‍රාවය - 0113641555